

ΑΝΑΤΡΟΠΗ

ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

Καὶ τῶν Ἐθίμων αὐτῶν,

Μετ' ἀποδείξεων ἐκ τῆς ἱερᾶς Γραφῆς Παλαιᾶς τε ἔ Νέας.

Μεταφρασθεῖσα ἐκ τῆς Μολδαβικῆς εἰς τὴν ἡμετέραν
κοινὴν διάλεκτον,

ὑ π ὀ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Μετὰ προσθήκης καὶ Παραρτήματος τῶν ἐκλεκτοτέρων
παρὰ τοῦ Παύλου Μεδίκων γραφέντων.

Νῦν δὲ δεύτερον ἐκδοθῆσα διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν φιλοκάλων
Ὀμογενῶν.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

Ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Τυπογραφείῳ.

1834.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

18671

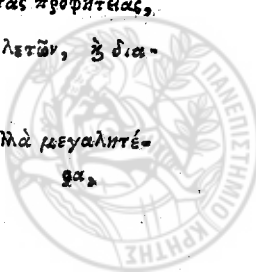
ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ .

Α'πὸ ὅσα βιβλία ἔχομεν διαλαμβάνοντα περὶ τῆς θρησκείας καὶ τῶν διδασκαμονιῶν τῶν Ἑβραίων, κἀνδρὶν δὲν ἀνακαλύπτῃ τόσον φανερὰ τὰ ἀπορήτοτερα τῆς πλάνης καὶ τὰς κακουργίας των, ὡς τὸ παρὲν σύγγραμμα τῷ μακαρίτῳ Νεοφίτῳ Μοναχῷ τῷ ἐξ Ἰουδαίων· ὅστις Ῥαββίνος χρηματίσας, ἔμμεμνημένος πάντα τὰ παρ' αὐτοῖς ἀπορήτα· δὲν ὤκνησεν, ἀλλὰ λαβὼν τὸ θεῖον χρῆσμα τῷ ἁγίῳ Βαπτίσματος, νὰ κοινολογήσῃ αὐτὰ ἕς Μολδαβικὴν διάλεκτον, τὰ ὅποια ἔξ διὰ τῶν τύπων ἐξεδόθησαν τῷ 1803.

Ὁ σκοπὸς τῷ συγγραφίῳ δὲν ἦτον μόνον διὰ νὰ μάθωσιν αὐτὰς τὰς πλάνας καὶ κακουργίας τῶν Ἑβραίων οἱ Χριστιανοί, ἀλλὰ πολλῶ μαλλον διὰ τῶν Χριστιανῶν νὰ φωτισθῶσιν οἱ ὑπὸ τῶν Ῥαββίνων πλανώμενοι Ἑβραῖοι, οἵτινες ἀγνοοῦσι καὶ τὰς ἀρχὰς ἔξ τὸν σκοπὸν τῶν γινομένων· καὶ φωτισθέντες νὰ καταπτύσωσι τὴν δολερὰν πλάνην, καὶ ἐπιστρέψωσιν ἕς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας.

Ὁ ζῆλος αὐτῷ ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ὁμογενῶν τε ἦν οὐ τόσον πολὺς, ὥστε κατεφρόνισεν καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν τε, γινώσκων πολλὰ καλὰ τὰς προκειμένας ἀμοιβὰς, διὰ τὴν φονεύοντα τὸν ἀνακαλύπτοντα τὰ ἀπορήτα των· διὰ τὸτο ἠμποροῦμεν νὰ ἐνιμάσωμεν αὐτὸν μάρτυρα τῇ προθέσει. Δὲν ἔπαυσε δὲ ὁσον ἔζησε μετὰ τὸ ἅγιον Βάπτισμα ἀπὸ τὸ νὰ κηδεύῃ καὶ νὰ διδάσκῃ τὸς Ἑβραῖους τὴν ἀλήθειαν, ἔξ νὰ ἀποδεικνῇ διὰ τῶν Γραφῶν τὴν ἀθλιότητα ἔξ τὴν πλάνην, εἰς τὴν ἁποίαν εὗρισκονταί, ἀπεσερηνθίντες κατὰ τὰς προφητείας, ἔξ Βασιλείας, ἔξ Ἰερουσλήνης, ἔξ Ναῦ, ἔξ παντῶν τῶν νομικῶν τελετῶν, ἔξ διασπεδασθέντες ἕς ὅλα τὰ μέρη τῷ κόσμῳ.

Ἡ πῆρὰ τε ὅμως ἔξ ἡ τριβὴ ἕς τὴν θεῖαν Γραφὴν εἶναι πολλὰ μεγαλιπτε-
ρα.

μα, παρ' ὅσων ἠμπορεῖ τις νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ ἑνα Ῥαββίνου μὴ πεπαιδευμένον ἐν συστηματικῇν ἀκαδημίᾳ, ἀλλὰ τὰς μὲν ἀρχὰς ἔχοντα ἀπὸ τῶν κοινῶν παρὰ τοῖς Ἑβραίοις διδασκάλους, διὰ δὲ τῆς συνεχῆς ἔπιμόνου μελέτης ἰσχυρότητα ἰκανῶς ἐς τὴν κατάληψιν τῶν τῆς Θείας Γραφῆς ῥήσεων .

Ἄλλ' ἐγὼ ἰδὼν τὸ βιβλίον αὐτὸ, ἔπιθυμῶν νὰ τὸ διαδώσω ἐς τὸς ὁμογενεῖς μου, διὰ νὰ μάθωσι τὰ παρὰ τῶν Ἑβραίων τελέσματα, ἔμᾶλλον σπριχθῶσιν ἐς τὴν εὐσέβειαν, εὐχαρισῶντες τῷ Θεῷ, ἐπεμελήθητι διὰ δαπάνης μου ἔνὰ τὸ μεταφράσω, ἔνὰ τὸ ἐκδώσω ἐς φῶς διὰ τῶν τύπων πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν .

Ἀποδέξασθε λοιπὸν ἀσμένως φιλευσεβεῖς ἀδελφοὶ τὴν προθυμίαν μου, καὶ ἀναγινώσκοντες τὸ βιβλίον, τὴν μὲν συγγραφήν μακαρίσατε διὰ τὸς θεαρέτους πόνους τυ, τὸς δὲ Ἑβραίους συλλυπέμωμοι διδάσκετε οἱ δυνάμωμοι ἐν πνεύματι πραότητος, ἀποδεικνύοντες διὰ τῶν ἁγίων Γραφῶν τὴν τε κατάργησιν τῆς νομικῆς λατρείας, ἔ τὴν ὀναντίαν τῆς Θείας Γραφῆς ἔ δολερὰν διδασκαλίαν τῶν Ῥαββίνων . Καὶ εἰν μὲν ἡ προθυμία σας καρποφορήσῃ ἔ ἐπιστρέψῃτε τινα ἀπὸ τῆς πλάνης, μακάριοι ἐστέ, ὅτι, " Ἐὰν ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπὸ ἀναξίω ὡς τὸ σῶμα μου ἔσῃ, λέγει Κύριος διὰ τῷ Προφήτῃ Ἰερεμίου . (Κεφ. ἰε' . 19 .)

Εἰ δὲ ἔ μὲ ὀλας τὰς ἀποδείξεις μὲνωσιν ἐς τὴν τυφλότητα καὶ συνήθη αὐτῶν σκληροκαρδίαν, ἔξετε ἔ ἴτω τὸν μισθὸν παρὰ Θεοῦ, ὡς πολλαπλασιάσαντες τῆ προθέσει τὸ τάλαντον . " Ἐ ῥ ῥ ῥ σ θ ε .

Π Ρ Ο Ο Ι Μ Ι Ο Ν .

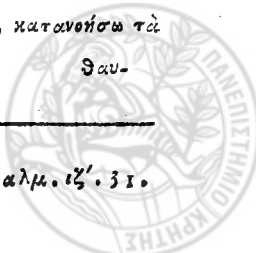
Εὐλογημένος ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ὁ μόνος ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθῃν.

Καὶ καθὼς πρὸ τῆς κτίσεως τοῦ κόσμου, ὅταν πᾶσα ἡ γῆ ᾔητον ἀόρατος, καὶ κεκαλυμμένη μετὰ τὸ σκότος (1), ἐπέτατο ὁ Θεὸς νὰ γίνῃ φῶς (2), καὶ ἔπειτα προσέταξε καὶ τὸν ἥλιον νὰ ἀνατέλλῃ εἰς ἑξασίαν τῆς ἡμέρας· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐγὼ ὁ ἀνάξιος, ἄχρι ἡλικίας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χρόνων, κεκαλυμμένος ὦν μετὰ τὸ σκότος τῆς ἀγνοίας, καὶ συνεχόμενος ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν τῆς ψυχῆς, εὐρισκόμην εἰς τὴν πλάνην τῶν Ἑβραίων, καὶ μὴ ἔχων ὁδηγὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν τῶν προβάτων, δηλ. εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἐκέκραξα μετὰ τοῦ Προφητᾶνακτος Δαβὶδ, λέγων· « Σὺ Κύριε ὁ Θεὸς μου, φωτίεις τὸ σκότος μου » (3). Καὶ πάλιν· « Ἀποκάλυψον τὰς ὀφθαλμούς μου, καὶ κατανοήσω τὰ

Α

Θαυ-

(1) Γενέσ. Κεφ. α'. (2) Αὐτόθ. Ἐδάφ. 3. (3) Ψαλμ. ιζ'. 31.

Θαυμάσια ἐκ τῆ νόμου σου, (1) . Καὶ, "Ὁ Κύριος ἐποίησέ με", (2) . Καὶ, "Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με", (3) . δηλ. ἐς τὸ ὕδωρ τῆ βαπτίσματος. Καὶ, "Κύριε ἀνήγογε ἐξ ἄδω τὴν ψυχὴν μου", (4) . Καὶ, "Εἰμὶ ἢ ὅτι Κύριος ἐβούθησέ μοι, παρὰ βροχῶ παρώκισσε τῆ ἄδῃ ἢ ψυχὴ μου", (5) .

Ἀφ' οὗ μὲ ἐφώτισεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μὲ τὸ φῶς τῆς γνώσεως τῆ ἱεῖς Εὐαγγελίου, προσέτεξε ἔ τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης νὰ ἀνατείλῃ ἐς ἐμέ πρὸς ἐξουσίαν τῆς σωτηριῶδους ἡμέρας . Δηλ. ἀφ' οὗ ἐκατάλαβα τὴν εἰς Χριστὸν πίσιν, μὲ ἐφύλαξω ὁ Χριστὸς, ἔ δὲν ἐδέχθην ἄλλην ἐτεροδόξην θρησκείαν, ἐμὴ τὴν ἐν Χριστῷ ὀρθόδοξον πίσιν, ἢ ὅποια ὀνομάζεται Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης . καθὼς λαλεῖ τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ Προφήτης Ἡσαΐα λέγον . "Καὶ ἔσου τὸ φῶς τῆς Σελήνης ὡς τὸ φῶς τῆ Ἥλιου, ἔ τὸ φῶς τῆ Ἥλιου ἐπταπλασίον ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν λάσπηται Κύριος τὸ σύντριμμα τῆ λαῖ αὐτῆ", (6) . Τητίσιν, ἢ Παλαιὰ Διαθήκη ὀνομάσθη τὸ φῶς τῆς Σελήνης, διότι σκιά Νομου ἦτον . ἔ ὅλα τὰ Πασχάλια αὐτῶν κατὰ τὴν γέννησιν τῆς Σελήνης ἐπαριθμῶνται . ἢ δὲ Νέα Διαθήκη τῆ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καλεῖται τὸ φῶς τῆ Ἥλιου . καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Μαλαχίας . "Καὶ ἀνατελεῖ ἡμῖν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά μου Ἥλιος δικαιοσύνης", (7) . Λοιπὸν τῆτο τὸ μυσῆριον προῖδεν ὁ πολὺς τῆ πνεύματι Προφήτης Ἡσαΐας, λέγων . ὅταν ἐλεύσεται ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ἵνα λάσπηται τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸ σύντριμμα τῆ ἄδω, τότε μεταβληθήσεται τὸ φῶς τῆς Σελήνης ἐς τὸ φῶς τῆ Ἥλιου . καθὼς ἔ ἔγινε . διότι ἐς τὴν πρώτην παρουσίαν τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, (ὅτε ἦλθε διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀ θρώπων, πρὸς ἵασιν τῶν ψυχῶν αὐτῶν ἀπὸ τὸ σύντριμμα τῆ ἄδω .) μετεβλήθη ἢ Παλαιὰ Διαθήκη, ἢ ὀνομαζομένη τὸ φῶς τῆς Σελήνης, ἐς τὴν Νέαν Διαθήκη, ὀνομαζομένη τὸ φῶς τῆ Ἥλιου. Καὶ τῆτο τὸ φῶς τῆ Ἥλιου, δηλ. ἢ ὀρθόδοξος πίσις,

(1) Ψαλμ. ρη'. 18. (2) Ψαλμ. κζ'. 8. (3) Ψαλμ. κς'. 2.
 (4) Ψαλμ. κθ'. 3. (5) Ψαλμ. ηγ'. 17. (6) Ἡσ. Κεφ. λ'. 26.
 (7) Μαλαχ. Κεφ. δ'. 2.

ρωτίζει ἑπταπλασίως περισσότερο ἀπὸ τὴν Θρησκείαν τῶν ἑτεροδόξων· διότι δι' ἐπικυρώσεως τῶν ἑπτὰ Συνόδων ἐξερεώθη· καθὼς ἔο' Προφητὰναξ Δαβὶδ διὰ τὰς ἑπτὰ Συνόδους ἔηρκε· "Τὰ λόγια Κυρίου, λόγια ἀγνά· ἀργύριον πεπυρμαμένον, δοκίμιον τῆ γῆ, κεκαθαρισμένων ἑπταπλασίως" (1). Ἡ καθὼς λέγει ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος· "Ἄλλη δοξα Ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα Σελήνης, ἔξ ἄλλη δόξα ἀστέρων" (2)· καθὼς ἔο' ἅγιος Πατριάρχης Ταράσιος (3) ἔρμηνεύων λέγει· ὅσοι ζῶσι μὲ παρθενίαν, εἶναι ὅμοιοι μὲ τὴν δοξαν τῆ Ἡλίου· ὅσοι δὲ ζῶσι μὲ καθαρότητα, εἶναι ὅμοιοι μὲ τὴν δοξαν τῆς Σελήνης· ἐκείνοι δὲ οἱ τινες εἶναι ὑπανδρευμένοι ἔξ φυλάττῃσι τὴν κοίτην ἀμίαντον, ὁμοιάζουσι μὲ τὴν δοξαν τῶν ἀστέρων.

Καὶ προσέθησιν ἀκόμη ὁ Ἀπόστολος Παῦλος αὐτόφι λέγων· "Ἄσθρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δοξῇ." Διηλ. διάφοροι εἶναι αἱ χάριτες ἀναμεταξὺ ἐς τὰς ὀρθοδόξους. ἕγουν, ἄλλοι ἔχουσι τὴν χάριν τῆς ἐλεημοσύνης, ἄλλοι τῆς φιλοζωίας, ἄλλοι τῆς προσευχῆς, ἄλλοι τῆς ταπεινότητος, ἄλλοι τῆς κατανύξεως, ἄλλοι τῆς ἡμερότητας, ἄλλοι δὲ τὴν χάριν τῆς νηστείας, ἔξ ἄλλοι ἄλλας.

Τῆτον λοιπὸν τὸν Ἡλίον προσέταξεν ὁ Χριστὸς νὰ ἀνατέλῃ ἐς ἐμὲ δὶς, πρὸς ἐξουσίαν τῆς σιτηριώδους ἡμέρας. Πρῶτον, διότι ἐδέχθη τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, ἣτις ὀνομάζεται, Ἡλιος δικαιοσύνης· ἔξ ὅχι ἄλλην τινὰ ἑτεροδόξον τῶν ἀρετικῶν. Καὶ δεύτερον, ἐπειδὴ ἐδέχθη ἔξ τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς. Διὰ δὲ τὰς Ἐβραίας ἀκουσον τί λέγει ὁ Σολομών ἐς τὴν Σοφίαν τῆ· "Ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ οὐδ' ἀληθείας, ἔξ τὸ τῆς δικαιοσύνης φῶς ἐκ ἐλαμφῆς ἡμῶν, ἔξ ὁ Ἡλιος ἐκ ἀνέτειλεν ἡμῶν" (4).

Ἐπει-

(1) Ψαλμ. ια'. 7.

(2) Α'. πρὸς Κορινθ. Κεφ. ιβ'. 41.

(3) Περὶ τῆ Ἐπίου τούτου Πατρὸς δρα ἐκ τοῦ προχέρη τῷ Πιδάλιον, Σελ. 499, ὅπου ἔξ ἡ πρὸς τὸν Ἀδριανὸν Πάταν κατὰ Σιμωνιακῶν κα-
νονικῆ αὐτοῦ Ἐπιστολή· καὶ τὸν Συναχέο τοῦ Νικοδήμου Τόμ. β'.

Σελ. 153 — 154.

(4) Σοφ. Σολ. Κεφ. ε'. 6.

Ἐπειδὴ λοιπὸν μὴ ἠλέησω ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ἢ ἐνικνήθη εἰς ἐμὲ τὸν ἀνάξιον ἢ τὰξις τῆς φύσεως, ἢ μὲ ἐξήγαγεν ἀπὸ τὸ σκοτὸς εἰς τὸ φῶς τῆ ἡλίου, ἵνα προσφέρω αὐτῷ εὐχαρίστησιν τῇ Σωτηρί μου, συνέθεσα τῆτο τὸ βιβλίον, μικρὸν μὲν εἰς τὸ μέγεθος, ὠφέλιμον δὲ σοχάζομαι ἵνα ᾖται εἰς τὰς ὀρθοδόξους φιλομαθεῖς ἢ ζηλωτὰς τῆς Χριστιανικῆς πίστεως Χριστιανός· καθότι εὐρίσκονται ἐν αὐτῷ μερικὰ Μισήρια τῶν Ἑβραίων μεγάλα, πρὸς καταφρόνησιν ἢ ἀτιμίαν αὐτῶν· τὰ ὅποια ἀπὸ τὴν καιρὸν τῆς σαυρώσεως τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ, ἢ ἄχρι τῆδε, παρ' ἑδωδὸς ἀτελεῖς δὲν ᾗσαν ἀποκεκαλυμμένα. Διήρησα δὲ αὐτὸ εἰς τέσσαρα Κεφάλαια, κατὰ τὰς τέσσαρας Εὐαγγελιστὰς, Ματθαῖον, Μάρκον, Λυκᾶν, καὶ Ἰωάννην, τὰς ὁποίας προεῖδω ὁ Προφήτης Ἰεζεκιὴλ εἰς ὁμοίωμα Ἀιθιώπης, Λέοντος, Μόσχης, ἢ Ἀετῆ (Ἰεζεκ. Κεφ. α'. 10.) Ἐγὼ, ὅς τις πρότερον μὲν ἤμην διδάσκαλος τῶν Ἑβραίων, νῦν δὲ δὲ ἐλέως τῷ Θεῷ μου Ἰησοῦ Χριστῷ, εὐρίσκομαι ὀρθόδοξος Χριστιανός.

Ὁ ἐλάχιστος ὢν Μοναχοῖς,

Νεόφυτος.

πὸς καμπυλοῦν ἄρουκ' „ Οἱ ὅποιοι λόγοι ἐξηγῶνται ὅτις Ἐκ τῶν ἡμῶν διδασκόμεθα, ὅτι ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ὄφιν ἐξάγαγε ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸν μυελὸν τε, ἔτι τὸν πλέον καλῆτερον Χριστιανὸν φονεύσε τον . Διηλ. ὑποχρεωσ ἔιναι ὁ καθ' ἑἰς Ἑβραῖος νὰ φονεύσῃ ἕνα Χριστιανὸν, πιστεύων, ὅτι μὲ τὴν τοιαύτην πράξιν σωθῆσεται. Καὶ μ' ὄλον ὅτι ἀπὸ τῆς Χριστιανῶς ἀπολαμβάνουσι εὐεργεσίας καθ' ἑκάστην ἡμέραν, πλὴν βδελύττονται κατὰ πολλὰ τὴν ὀρθόδοξον ἡμῶν πίσιν . Διὰ δὲ τῆτο, ἔτι διότι ἀντίστροφοὶ ὑπάρχουσι, ἔτι τὴν ἱερὰν Γραφὴν ἐρμηνεύουσι πολλὰ ἀντίστροφως, ἔτι παντάπασιν ἀσυμφώνως ἰσχυρῶς τὴν γεγραμμένην ὑπὸ Μωϋσέως ἐπιτολὴν εἰς τὸ βιβλίον ἐνομαζόμενον Ἐξοδος ἰσχυρῶς ἐπιβάλλοντες οὐκ ἔδεοθε, τῷ κυρὶ ἀπορίψατε αὐτό, (1) ἰσχυρῶς ἐρμηνεύει ἐκὲ πάλιν ὁ ἀκάθαρτος βασιβὶ Σολομῶν, λέγων ὅτι ὄχι μόνον εἰς τὰ σκυλία προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς νὰ τὰ ἀπορίψετε, ἀλλὰ ἔτι εἰς τῶς Χριστιανῶς ἡμπορεῖτε νὰ τὰ πωλήτε . Ἀλλὰ διατὶ ὁ Μωϋσῆς εἰς τὰ σκυλία, ἔτι ὄχι εἰς τὸν Χριστιανὸν λέγει νὰ ἀπορίψῃ; διὰ νὰ διδαχθῆς, ὅτι τὰ σκυλία εἶναι προτιμώτερα ἀπὸ τῶς Χριστιανῶς ἰσχυρῶς διότι οἱ κύνας ἂν ἔγρουζαν τῆ γλώσση αὐτῶν, ὅτε ἐξῆλθον οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καθὼς γράφει εἰς τὴν Ἐξοδον (2) .

Ἦ δὲ δυσυχῆς Ἑβραῖοι ! καθὼς εἶπεν ὁ Μωϋσῆς διὰ ἐσῆς λέγων ἰσχυρῶς ἔτι ἔδωκε Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῖν καρδίαν ἐδέου, ἔτι ὀφθαλμοὺς βλέπειν, ἔτι ὄτα ἀκούει ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, (3) . Καὶ πάλιν ἰσχυρῶς ἔτι Ταῦτα Κυρῖω ἀναποδίδετε ; ἔτι τοσ λαὸς μαρὸς, ἔτι ὄχι σοφός, (4) . Παρομοίως λαλεῖ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἔτι διὰ τῆ Προφήτη Ἡσαΐα λέγον ἰσχυρῶς ἔτι Ἰδὲ ἐγὼ προσθήσω τῷ μεταθῆναι τὸν λαὸν τῆτον, ἔτι μεταθήσω αὐτὸς, ἔτι ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν κρύψω, (5) . Καὶ ἔτι ἀληθῆς ταῦτα ἐπιληρώθησαν εἰς αὐτὸς, ἐπειδὴ δὲν ἔχουσι ἄδελφιαν σύνεσιν ψυχικὴν ἰσχυρῶς καθὼς ἔτι ἀλλὰ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας προεῖπε ἰσχυρῶς ἔτι Ψιλαφῆσασιν ὡς τυφλοὶ τοίχον, ἔτι ὡς ὄχι ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψιλαφῆσασιν ἰσχυρῶς ἔτι πρὸς οὐρανὸν ὡς ἐν μεσοκυκλίῳ, ὡς ἀποθνήσκοντες, (6) . Καὶ πάλιν ἰσχυρῶς ἔτι Καταλήφεται γὰρ τὸ ὄνομα ὑμῶν, εἰς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὑμᾶς δὲ ἀνελεῖ Κύριος, τοῖς δὲ διαλέξασί μου κληθήσεται ὄνομα καινόν, (7) .

Ἦ δὲ παρρησία βλέπεμεν, ὅτι δὲν ἔχουσι καμμίαν σύνεσιν πνευματικὴν,

(1) Ἐξοδ. Κεφ. κβ'. 31.

(3) Δευτερ. Κεφ. κθ'. 4.

(5) Ἡσ. Κεφ. κθ'. 14.

(7) Αὐτόθ. Κεφ. ζε'. 15.

(2) Αὐτόθ. Κεφ. ια'. 7.

(4) Αὐτόθ. Κεφ. λβ'. 6.

(6) Αὐτόθ. Κεφ. νθ'. 10.

κὴν, ἀλλὰ μόνον σωματικὴν, ὥστε ὁ χοίρος ὁ ἀποβλέπων πάντοτε εἰς τὴν γῆν, ἔξ αὐτοῖ μόνον τὰ γῆνα σφαχζόμενοι · καθὼς ἔ οὖ Προφήτης Δαβὶδ τὸ Ἑβραϊκὸν γίνος χοίρου ὀνομάζει, λέγων · « Ἄμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετήρας . . . ἔ μινιδὸς ἀγρίου κατωμεμήσατο αὐτήν, (1) · Ἡ ἐξ Αἰγύπτου ἄμπελος ἐνοεῖται, ὅτι ἡ Αἴγυπτος ἦτον γεμάτη μὲ αὐτάρκειαν ἀπὸ ὄλων τὰς καλὰς καρπὰς, ἀπὸ ἄρτον, ἔ ἀπὸ ἄλλα διάφορα κρέατα, ὅπου εἰς διάστημα τετρακοσίων χρόνων, εἰς δουλείαν ὄντες, ἦσαν συνειθισμένοι μὲ ἐκείνας. Ὅμως μετὰ τὴν ἔξοδον αὐτῶν ἀπὸ Αἰγύπτου, ἔ μετὰ παρέλευσιν τεσσαράκοντα χρόνων, καθ' ὅν καιρὸν διέτριψαν εἰς τὴν ἔρημον ἔνθα ἔφαγον ἄρτον Ἀγγελικὸν ἔρριον, ὅχι διότι ἐπέπασαν τρώγοντες ἐκείνον, ἀλλὰ ἀφ' ἔϊδον ὅτι ἐσῆλθον εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ὅπου ἔῤῥε γάλα ἔ μέλι, (ἡ ὅποια ἐνοεῖται ὅτι ἦτον ὡς μία ἄμπελος καρποφόρος μὲ αὐτάρκειαν πλυσιοπαράχου, ἔ ἀκόμη περισσότερον καρποφόρος ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον) τότε, λέγων, οἱ Ἑβραῖοι ἐξερχόμενοι ἀπὸ τὰς ἐρήμους τόπους, ὡς κἄποιοι ἀγρίοχοιροὶ ἰδόντες ἑαυτοὺς εἰς τόσιν ἀφθονίαν ἀγαθῶν, ὅχι μόνον ἐδοθησαν εἰς πᾶσαν ἀκρασίαν βουκῆσαντες αὐτήν, ἀλλὰ ἠλισμονίοναν ἔ τὸν Θεὸν, φροντίζοντες μόνον διὰ τὰ σωματικά, ἔχι δὲ ἔ διὰ τὰ πνευματικά · καθὼς ἔ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τὰς Ἑβραῖους χοίρους ὀνομάζει, λέγων · « μὴδὲ βάλητε τὰς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, (2) · Λέγει δὲ ἔ τῆτο αὐτόθι · « Μὴ δότε τὸ ἄγιον τοῖς κυσί ·, δηλ. νὰ μὴ φανερώσωμεν τὰς θείας λόγους εἰς τὰς Ἑβραῖους · διὰ τὰς ὅποιους λέγει ὁ Δαβὶδ ὡς ἀπὸ προσώπου τῷ Χρ. ἔ · « Ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνας πολλοί, (3) · Καὶ πάλιν · « Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν, ἔ λιμώξουσιν ὡς κύων, ἔ κυκλώσιν πόλιν, (4) · τὸ ὅποῖον ἀληθεύει · ἐπεὶ δὲ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς σαρῶσεως, δὲν ἔφαγον οἱ μισοθεοὶ Ἑβραῖοι.

Ὅμοίως δὲ ἔ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ὀνομάζει τὸ γίνος τῶν Ἑβραίων κύνας, λέγων · « Καὶ οἱ κύνες ἀναυδοὺς τῆ ψυχῆ, ἔκ ἐδότες πλυσμονήν, (5) · δηλ. οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἐχόρτασαν ἀπὸ τόσον πολὺ αἷμα τῶν Προφητῶν, τὸ ὅποῖον ἔχυσαν, ἀλλὰ ἔ τὸ αἷμα τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ ἀληθινῷ Μεσσίᾳ ἔχυσαν · ἔ ἔτε μὲ τόσον αἷμα εὐχαριστήθησαν, ἀλλὰ ἔ ἔως τῆς σήμερον πασχίζουσι νὰ χύσασιν αἷμα χριστιανικόν ·

Ἴδὲ λοιπὸν ἐφάνερωσα, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν ἱερὰν Γραφήν ὀνομάζονται

κύ-

(1) Ψαλμ. οθ'. 9—14.

(2) Ματθ. Κεφ. ζ'. 6. (3) Ψαλμ. κ'. 17.

(4) Ψαλμ. νη'. 7.

(5) Ἠσ. Κεφ. νς'. 11.

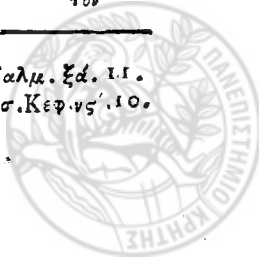
κύνες, ἢ χοῖροι, διότι δὴν ἔχουσι καμμίαν γνώσιν πνευματικὴν, καθὼς καὶ ἐδῶ ἐνθα ἀνέφερα ἀνωτέρω διὰ τὸν Μωϋσῆν λέγοντα, ὅτι ἐκ ἔργουζαν (ὕλακτησαν) οἱ κύνες, ὅτε ἐξῆλθον οἱ Ἑβραῖοι νύκτωρ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἰνοῦσιν αὐτοὶ σωματικῶς· δηλ. αὐτὸς τὸς ἰδίους κύνας· πλὴν ἐὰν ἢ ὑλακτῆταν κύνες πολλοὶ, δὴν ἦτον δυνατὸν νὰ τὸς ἐμποδίσκωσι, καθότι οἱ ἴδιοι Αἰγύπτιοι ἐδίωξαν αὐτὸς, καθὼς ἡ Ἰδία Γραφή λέγει· «Καὶ κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν σπαθῆ ἔκβαλῆν αὐτὸς ἀπὸ τῆς γῆς» (1). Καθὼς ἢ ὁ Προφήτῆναξ Δαβὶδ λέγει· «Εὐφράνθῃ Αἰγυπτὸς ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτῶν» (2)· διότι ὁ Μωϋσῆς πνευματικῶς ὁμιλεῖ· καθὼς λέγει ἢ ὁ Δαβὶδ· «Ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεὸς, δύο ταῦτα ἤκουσα» (3)· τυτέσιν, ἢ Ἱερὰ Γραφή φυσικῶς ἐγράφη, ὁμοῦ πνευματικῶς ἰνοῦῖται. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἢ ἐδῶ ὅπου λέγει ὁ Μωϋσῆς· «Κύνες ἐκ ὑλάκτησαν», ἰνοῦῖται ὁ Σατανᾶς· διότι οἱ διάβολοι δὴν ἠμπόρεσαν νὰ ἀντιβαδῶσιν· καθὼς ἢ τὴν παραβολὴν τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ὁ Χριστὸς ἐν τῷ Ἱερῷ Εὐαγγελίῳ διὰ τὸν πτωχὸν Λάζαρον, ὃς τις ἔκειτο πρὸ τῶ πυλῶνος τῷ πλουσίῳ ἠλκωκίμῳς ἢ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλεχον τὰ ἔλκη αὐτῷ (4)· ἐρμηνεῖται ὁ Ἄγιος Θεοφύλακτος λέγων· «Αἱ πληγαὶ εἶναι εἰ ἀμαρτίαι, ἢ οἱ κύνες οἱ διάβολοι, οἱ ὁποῖοι περιλήχουσι τὰς ἀμαρτίας τῶν ἀνθρώπων.» καθὼς ὁ Δαβὶδ δέομμος λέγει· «Ρῦσαι. . . ἐκ χειρὸς κυνὸς τὴν μενογιῆ μῆ» (5). δηλ. παρακαλεῖ ὁ Δαβὶδ τὸν Θεὸν νὰ ῥυσθῆ ἡ ψυχὴ αὐτῷ ἐκ χειρὸς τῷ Σατανᾶ·

Λοιπὸν αὐτὴ εἶναι ἡ σημασία τῷ προφητικῷ ῥητῷ, δηλ. τῷ, ὅτι ἐκ ὑλάκτησαν οἱ κύνες ὅταν ἐξῆλθον οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον· καθὼς λέγει ἢ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Κύνες ἐνεοὶ, ἢ δυνήσονται ὑλακτεῖν» (6)· διότι ὁ Φαραὼ, ἰνοῦῖται ὁ Σατανᾶς· οἱ κύνες, οἱ διάβολοι αὐτῷ· ἢ δὲ Αἴγυπτος, ἰνοῦῖται ὁ ἄδης· ὁ δὲ Μωϋσῆς, ἰνοῦῖται ὁ Χριστὸς, καθὼς ὁ ἴδιος λέγει· «Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοι Κύριος ὁ Θεός σου, αὐτῷ ἀκούσεσθε» (7)· δηλ. τὸν Χριστὸν· διότι καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἐξήγαγε τοὺς Ἑβραῖους ἀπὸ τὴν δουλείαν τῆς Αἰγύπτου, ἢ ὁποία ἦτον σωματικὴ, τοιςτοτρόπως ἢ ὁ Χριστὸς ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν δουλείαν τῷ ἄδῃ, ἢ ὁποία ἦτον δουλεία ψυχικὴ. Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἐξήγαγεν ἐν μεσονυκτίῳ τοὺς Ἑβραῖους, ἢ ἐσημείωσε τὰ κατώφλια αὐτῶν μὲ αἷμα προβάτου (8), κατ' αὐ-

B

τὸν

- (1) Ἐξόδ. Κεφ. 16'. 33. (2) Ψαλμ. 98'. 37. (3) Ψαλμ. 94'. 11.
 (4) Λουκ. Κεφ. 15'. 20. (5) Ψαλμ. κ4'. 21. (6) Ἡσ. Κεφ. 45'. 10.
 (7) Δευτ. Κεφ. 18'. 15. (8) Ἐξόδ. Κεφ. 16'. 22.

πὸν τὸν τρόπον ἔδ Χριστὸς ἐ τῷ μεσονυκτίῳ ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς ἀπὸ τὸν σκοτεινὸν ἄδην διὰ τῷ τιμῆ αὐτῷ αἵματος, τὸ ὅποιον ἔχουσιν ἐπὶ τῷ Σταυρῷ ὁ ἀλθρινὸς ἀμὲν τῷ Θεῷ, τὸν ὅποιον περιέκλεισε διὰ θυγίας ὁ δίκαιος Ἀβραάμ. Διὰ τὸν ὅποιον λέγει ὁ Προφήτης Ζαχαρίας: «Καὶ σὺ ἐν ὄνατι διαθήκης σε ἐξαπέστειλας δεσμῶν σε ἐκ λάκκου ἔν ἔχοντες ὕδωρ, (1)· τὸ ὅποιον ἐξήγειται, ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, διὰ τῷ τιμῆ αἵματος αὐτῷ, τὸ ὅποιον ἔχουσιν ἐπὶ τῷ Σταυρῷ, ἐξαπέστειλε τὰς Προπάτορας ἔ τὰς Προφήτας, οἵτινες ἦσαν δεδεμένοι ἐς τὸν λάκκον τῷ ἄδην, ἔν ἔχοντα τὸ ὕδωρ τῷ Βαπτίσματος. Καὶ καθὼς ὅταν ἐξήγαγον ὁ Μωϋσῆς τὰς Ἑβραίους ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν ὑλάκτισαν εἰ κύνες, τοιούτῳ ἔ ὅταν ὁ Χριστὸς ἐξήγαγον ἐξ ἄδην τὰς ψυχὰς, ἐν ἡμπούρεσαν εἰ διαβίλοι, εἰ ὀνομαζόμενοι κύνες, νὰ ἕλακτῆσωσι, δηλ. νὰ ἑναντιωθῶσιν.

Ἄμ' ἐπειδὴ ἐφανέρωσα, ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἐκόνισε τὸν Χριστὸν, διὰ νὰ μὴ πλανηθῆ τις σοχαζόμενος ὅτι ἔ τὴν σήμερον ἔμεθα ὑπόχρεοι νὰ εὐχαριστήσωμεν τῷ Θεῷ διὰ τὴν ἀπ' Αἰγύπτου ἐξοδον· θέλω φέρει ἐς τὸ μέσον τὸν Προφήτην Ἰερემίαν, διὰ τῷ ὅποιον λαλῆ τὸ ἅγιον Πνεῦμα λέγον: «Ἰδὲ ἡμέρας ἔρχονται, λέγει Κύριος, ἔν ἔρῶσιν ἔτι· ζῆ Κύριος ὁ ἀναγαγὼν τὰς ἡγῆς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἀλλὰ, ζῆ Κύριος, ὃς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς βορρῆ,» (2).

Ἐντεῦθεν δῆλον ἔιναι, ὅτι μετὰ τὴν παρουσίαν τῷ Χριστῷ ἐν ἀναφέρεται ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, καθὼς λέγει ἔ ὁ Σολομών: «Ἐως ἔ διαπνεύση ἡ ἡμέρα, ἔ κινηθῶσιν αἱ σκιαί,» (3)· δηλ. μετὰ τὴν ἔλευσιν τῷ Χριστῷ, ὀνομαζόμενῳ Ἠλίῳ δικαιοσύνης, τότε ἐκινήθησαν αἱ σκιαί, ἡ Παλαιὰ Διαθήκη. Καθὼς ἔ ὁ Μωϋσῆς λέγει: «Καὶ τὸν παλαιὸν ἄρτον ἀποβαλεῖται ἀπ' ἔμπροσθεν τῷ νέου,» (4)· δηλ. ὁ ἄρτος τῆς προθέσεως, ὃς τις ἐφέρετο ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ ἔλειπε τώρα, μετὰ τὴν ἔλευσιν τῷ Χριστῷ, μετὰ τὸ νὰ προσφέρωμεν τὸν νέον καθαρὸν ἄρτον, τὸ σῶμα τῷ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ· καθὼς ἔ ὁ Προφήτης Μαλαχίας λέγει: «Οὐκ ἔστι μὲν θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, ἔ θυσίαν ἔ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν· διότι ἀπὸ ἀνατολῶν Ἠλίε καὶ ἔως δυσμῶν τὸ ὄνομά μὲ δεδέξασαι ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ

ἑν-

(1) Ζαχ. Κεφ. θ'. 11.

(2) Ἰερεμ. Κεφ. 15. 13—14.

(3) Ἄ. σμ. ἄσμ. Κεφ. δ'. 6.

(4) Λευιτ. Κεφ. κς'. 10. «Καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέου ἐξοίσατε.» (οἱ Ἑβραῖοι.)

θυμίαμα προσάγεται τῷ ὀνόματί μου , ἔ θυσία καθαρά , (1) · δηλ. ἄρτος καὶ οἶνος · ἀλλ' ἐχὶ κρέατα τράγων , ἔ αἷματα ταύρων , τὰ ὁποῖα ἐθυσιάζοντο ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ · καθὼς ἔ ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγει · “ Ἀπὸ ἀνατολῶν Ἡλίου μέχρι δυσμῶν , ἀνετὶν τὸ ὄνομα Κυρίου , (2) . Ὅμοιος ἔ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει · “ Τί μοι πλῆθος τῶν θυσιῶν ὑμῶν ; λέγει Κύριος · πλήρης ἐμὶ ὀλοκαυτωμάτων ἔ κριῶν , ἔ ἑσάρ ἀρνῶν ἔ αἷμα ταύρων ἔ τράγων ἔ βόλομαι , (3) . Καὶ πάλιν · “ Τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἰδὲ ἤκασι , ἔ κωνὰ ἃ ἐγὼ ἀναγγελοῦ , ἔ πρὸ τῆ ἀναγγελίαι ἐδηλώθη ὑμῖν , (4) . Πάλιν τῷτο φανερώμεν, καθὼς προεῖπον , ὅτι τὰ ἀρχαῖα ἐκόνισαν τὰ νέα · ἔ ἀπ' ἔ ἤλθον τὰ νέα , ἔλειψαν τὰ ἀρχαῖα · καθὼς ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει · “ Μὴ μνημονεύετε τὰ πρῶτα , ἔ τὰ ἀρχαῖα μὴ συλλογίζεσθε . Ἰδὲ ἐγὼ ποιῶ κωνὰ , ἔ νῦν ἀνατελεῖ , κτξ . (5) .

Φανερὸν ἐποίησα μὲ πολλὰς ἀποδείξεις , ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέβριψε τὰς θυσίας τῶν Ἑβραίων , καθὼς λέγει ἔ ὁ Σολομών · “ Θυσία ἀσβεσθῶν βδέλυγμα Κυρίου , (6) . Καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ ἀκέσας ἀπὸ τούτους Περιφύτας , ὅτι ὁ Θεὸς μετέβαλε τὴν παχυλὴν παλαιὰν θυσίαν , ἐς τὴν νέαν τὴν λεπτήν ἔ πνευματικὴν , θαυμάζων λέγει · “ Αὕτη ἢ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τῆ ὑψίστης , (7) .

Ἄχρι τῷδε ἐφανέρωσα τὴν πρώτην αὐτίαν , διὰ τὸ μῖσος, ὅπερ ἔχουσιν οἱ Ἑβραῖοι κατὰ τῶν Χριστιανῶν , ἔ διὰ τὸν φόνον, τὸν ὁποῖον κάμνουν ἐς τοὺς Χριστιανούς · ἐκείνος δὲ ὅς τις θέλει νὰ μάθῃ περισσότερα, ἄς ἀναγνώσῃ τὸ λγ' . Κεφάλαιον τῆ Βιβλίου τῆ ὑπὸ τῆ Παύλου Μεδίκων , ἔ θέλει εὖρει ὄλον τὸ μῖσος, τὸ ὁποῖον ἔχουσιν οἱ Ἑβραῖοι κατὰ τῶν Χριστιανῶν , ἔ μάλις διὰ τὸν φόνον τῶν Χριστιανικῶν νηπιῶν .

Διὰ δὲ τὴν δευτέραν αὐτίαν , διὰ τὴν ὁποῖαν προανέφερα ἀνωτέρω, διὰ τὰς δεισιδαιμονίας, δηλ. διὰ τὰς μαγείας τὰς ὁποίας κάμνουν οἱ Ἑβραῖοι μὲ τῷτο τὸ αἷμα, πρέπει πρῶτον νὰ ἠξεύρῃ ὁ καθ' ἕως, ὅτι ὄλον τὸ γίνωσι τῶν Ἑβραίων εἶναι ὑποκείμενον ἐς κατάραν ἀπὸ τὸν Θεὸν πρὸς τιμωρίαν, διότι δὴν ἐδέχθησαν τὸν Σατῆρα Ἰησοῦν Χριστὸν, ἢ ὁποῖα κατὰρ ἐδόθη ἐς αὐτὸς διὰ τῆ Προφῆτε Μωϋσέως λέγοντος · “ Πατάξαι σε Κύριος ἐν ἔλκει Αἰγυπτίῳ ἐς τὰς ἔδρας, ἔ ψάρα ἀγρία, ἔ κνήφῃ, ἄς μὴ δύνασθαί σε λαθῆναι , (8) . Καὶ πάλιν · “ Πατάξαι σε Κύριος παραπληξία, ἔ ἀορασία, ἔ ἐκσάσει διανοίας , (9) .

Καὶ

(1) Μαλαχ. Κεφ. α'. 10 — 11. (2) Ψαλμ. ριβ'. 3. (3) Ἦσ Κεφ. α'. 11.

(4) Αὐτόθ. Κεφ. μβ'. 9.

(5) Αὐτόθ. Κεφ. μυ'. 18 — 19.

(6) Παροιμ. Κεφ. ιε'. 9.

(7) Ψαλμ. σς'. 10.

(8) Δευτ. Κεφ. κη'. 27.

(9) Αὐτόθ. 28.

Καὶ πάλιν · « Πατό'ξαι σε Κύριος ἐν ἔλκει παινεῶ ἐπὶ τὰ γόνατα ἢ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥστε μὴ δύνασθαι λαθῆναί σε, » (1). Ὅθω φανερά βλέτομεν, ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ κατάρρα ἐπληρώθη ἐς τὸ Ἑβραϊκὸν γένος · ἐπεὶ οἱ ἀπὸ τὴν Εὐφράτην ὅλοι ἔχουσι ἕδραν ἐς τὴν ἕδρον · οἱ ἀπὸ τὴν Ἀσίαν ἔχουσι ὅλοι κασίδαν ἐς τὴν κεφαλὴν · οἱ δὲ ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν, ὅλοι ἔχουσι ἔλκει ἐς τὰ ποδάρια · οἱ δὲ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν, ἔχουσι ἀδυναμίαν ἐς τὸς ὀφθαλμοὺς δηλ. τρέχουσι εἰ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, ἢ εἶναι κατὰ πολλὰ ἀσχημοὶ ἢ μωροί. Οἱ δὲ παμπόνηροι βαββίνοι εἶρον τῆτο λατρικόν· ὅτι ἀλειφόμενοι μὲ αἷμα Χριστιανικόν, θέλουσι λατρεῖσθαι. Καὶ πάλιν, ἀκόμη ἔχουσι οἱ Ἑβραῖοι μίαν κατάρραν ἀπὸ τὸν Θεόν· διότι ἔπον αὐτοὶ πρὸς τὸν Πιλάτον· « τὸ αἷμα αὐτῶ ἐφ' ἡμᾶς, ἢ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, » (2).

Διὰ τῆτο ἐς τὸς τέσσαρας καιρὸς τῷ χρόνῳ, δηλ. τὸ ἔαρ, τὸ θέρος, τὸ φθινόπωρον, ἢ τὴν χειμῶνα· τὸ ὁποῖον τῆτο διασῆμα ἀπὸ τὸν ἕνα καιρὸν εἰς τὸν ἄλλον, εἶναι ἡμ. 91. ἢ ὄρ. 6. ἐς τύτους τὸς τέσσαρας καιρὸς λέγω, κατὰ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν, (δηλ. κατὰ τὴν στιγμήν ἐκάνην καθ' ἣν τελειώνει τὸ φθινόπωρον, ἢ ἐμβαίνει ὁ χειμῶν· ἢ τελειώνει ὁ χειμῶν, ἢ ἀρχίζει τὸ ἔαρ· ἢ τελειώνει τὸ ἔαρ, ἢ ἀρχίζει τὸ θέρος· ἢ τελειώνει τὸ θέρος, ἢ ἀρχίζει τὸ φθινόπωρον.) εἰρσκεται ἐπάνω ἐς τὰ φαγητὰ αὐτῶν (φαγητὰ ἡμῶς, τὰ ὅποια δὲν εἶναι διὰ πύρὸς ἐψημένα, τυτίσι, γάλα, βύτυρον, χορταρικά, λάχανον, ἀγγύρια, κίβουσα φαγητὰ, ἢ ἄλλα·) κἀποῖον αἷμα ἀπὸ τὸν ἀέρα, τὸ ὁποῖον αἷμα ἀπὸ αὐτῶν ὀνεμάζεται Τεκ ή φ α· ἢ ἀνίσως φάγη κἀνὲς Ἑβραῖος ἀπὸ τὰ φαγητὰ ἐκεῖνα, παρευθὺς ἀποθνήσκει· ὅταν ὁμοῦς δίδωσιν ἐς τὸς Χριστιανῶν, κα φαγωσιν ἀπὸ αὐτὰ, δὲν ἀποθνήσκουσιν οἱ Χριστιανοί.

Ἦ Κύριε, πόσον μεγάλη εἶναι τὰ θυμάσιά σε! πάντα προεφανέρωσας διὰ τῶν Προφητῶν σε! ἢ δὲν προἔβες διὰ τῷ Προφήτῃ σε Ἰζεκιὴλ λέγοντος· « Καὶ θήσομαι σε ἐν αἵματι θυμῶ ἢ ζήλια, » (3); Ὅμοῖως ἢ ὁ Προφητὴν ἄξ Δαβὶδ προῖδων διὰ τῷ ἁγίῳ Πνεύματος, ὅτι εἰ παμπόνηροι ἢ ἀκάθαρτοι Ἑβραῖοι θέλουσι φευράσῃ τὸν ἀληθινὸν Μεσσίαν Χριστὸν, δέεται λέγων· « Γενεθῆτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν ἐς παγίδα, ἢ ἐς ἀνταπόδοσιν, ἢ ἐς σκάνδαλον, » (4)· δηλ. ἐς παγίδα, διότι αὐτοὶ ἀποθνήσκουσιν ὅταν τρώγουσιν ἀπὸ τὴν τράπεζαν ἐκάνην· ἐς ἀνταπόδοσιν, διότι ἐζήτησαν αὐτοὶ ἀπὸ τὸν Πιλάτην τὸ αἷμα τῷ Χριστῶ· ἐς σκάνδαλον, διότι ἐφεύρον οἱ παμπόνηροι βαββί-

(1) Δευτ. Κεφ. κη'. 35.

(2) Ματθ. Κεφ. κζ'. 25.

(3) Ἰεζεκ. Κεφ. 15'. 37.

(4) Ψαλμ. ξη'. 27.

νοι ἔν μέσον, ἀλέφοντες ἔν κηρόνιον σιδηρῶν μετ' αἷμα Χριστιανῶν μαρτυρήσαντος ἔβαλλοντες αὐτὸ ἐπάνω εἰς τὰ φαγητὰ, δὲν πίπτει ἐκείνο τὸ ἔρμημιον αἷμα ἀπὸ τῶν ἀέρα· ἐπειδὴ εἰς τὸ Καλυδάριον αὐτῶν γράφει ἔτι τὴν σιγμὴν, εἰς τὴν ὁποίαν πίπτει ἐκείνο τὸ αἷμα, ἔτι πηγάζει ὁ Χαχάμις πρὸ μιᾶς ὄρας, ἢ δύο ἀπὸ ὀσπῆτιον εἰς ὀσπῆτιον, ἔτι ἐδοποιεῖ.

Ὅμοιος ἔστιν εἰς φανερὰν οἱ Ἑβραῖοι συνθηκῆσιν νὰ υψεύσωσιν ὄλιγον τὴν ἡμέραν μὴ τρώγοντες, μήτε πίνοντες τίποτε ἔτι πρὸς τὴν ἑσπέραν, ἀφ' ἧς εἰς φανερὰσιν, ἔρχεται ὁ Ῥαββῖνος ἔτι δίδωσιν εἰς τὰς δύο, δηλ. εἰς τὸν νυμφίον ἔτι εἰς τὴν νύμφην, ἐν αὐτῶν ἐφημίον, ἔτι ἀπὸ ἀλατος, βάλλουσιν εἰς αὐτὸ σάκτιν ἀπὸ πυνίον καμμίον εἰς τὴν φωτίαν· δηλ. μισκένουσι πυνίον εἰς αἷμα Χριστιανῶν μαρτυρήσαντος, ἔτι καίοντες αὐτὸ, λαμβάνουσιν ἐκείνον τὴν σάκτιν, ἔτι βάλλουσιν αὐτὴν εἰς ἐν αὐτῶν ἐφημίον· ἔτι ἐν ᾧ τρώγουσιν αὐτὸ οἱ νεόνυμφοι, ὁ Ῥαββῖνος λέγει κἀποίας ἐπέδες, ὡσεὶ ἔτσι οἱ νεοὶ νὰ δυνῶσιν νὰ ἀπατήσωσι τὰς Χριστιανῶς, ἔτι νὰ γνωρίσωσι εἰς αὐτὰς χάριν εἰ Χριστιανοί, ἔτι ἔτσι νὰ ἠμπορέσωσι νὰ τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ἰδρώτα τῶν Χριστιανῶν· καθότι δὲν ἠμπορεῖσι πάντοτε νὰ φονεύωσι Χριστιανῶς· ἔτι μάλιστα τώρα εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν, ὅτε ἔγινε γνωστὸν τὸ ἀναμεταξὺ εἰς τὰς Χριστιανῶς. Διὰ τῆσ' ἐπιμελῶνται νὰ ἀπατήσωσι τὰς Χριστιανῶς, ἔτι τρώγοντες ἀπὸ τῶν ἰδρώτα τῶν Χριστιανῶν, ὡσὰν νὰ ἔφαγον τὸ αἷμα αὐτῶν.

Ἐπιμελῶνται ἀκομὴ ἔτι διὰ ἄλλην αἰτίαν νὰ ἀπατήσωσι τὰς Χριστιανῶς· διότι τὸ ἅγιον Πνεῦμα λαλεῖ διὰ τῆσ' Προφήτου Μωϋσέως λέγοντος· « Σπέρμα πολὺ ἐξοίσας εἰς τὸ πεδῖον, ἔτι ὀλίγα ἐσοίσας » (1). Καὶ διὰ τῆσ' Προφήτου Μιχαὴ λέγει πρὸς αὐτὰς· « Σὺ σπερῆς ἔτι μὴ ἀμήσης » (2). Λέγει δὲ ἔτι διὰ τῆσ' Προφήτου Ἀγγαί· « Ἐσπέρατε πολλὰ, ἔτι ἐσενεύκατε ὀλίγα » (3). Λέγει πρὸς ἑαυτοὺς ἔτι Ἰερεμίας· « Ἐσπέρατε πυρὰς, ἔτι ἀκάνθας ἐθερίσατε » (4). Καὶ ἐν ἀληθείᾳ ὅλα ἐπληρώθησαν ἐπειδὴ ἐγὼ ὀφθαλμοφανῶς εἶδον, ὅτι εἰς Ἑβραῖοὺς πλῆσις, ὁ ὁποῖος εἶχε δύο ἀλέτρια ἔτι τέσσαρας δούλους Χριστιανῶς· κατὰ τὴν ἀνοιξιν, εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τῆσ' Ἀπριλλίου μηνός, ὁ ὁποῖος μὴ ἀπὸ αὐτῶν ὀνομάζεται Ἡσνερ, καθ' ὃ πανηγυρίζουσιν οἱ Ἑβραῖοι, διότι ὁ Μωϋσῆς λέγει· « Καὶ ἐν ταῖς νεμνίαις προσάξετε ὀλοκαύτωμα Κυρίου » (5)· μ' ὄλον ὅτι πρὶν νὰ σαυρώσωσιν αὐτοὶ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, λέγει

δ Κ 6-

(1) Δευτ. Κεφ. κη' 38. (2) Μιχ. Κεφ. 5' 15. (3) Ἀγγ. Κεφ. 4-6.

(4) Ἰερεμ. Κεφ. 16 13. (5) Ἀριθ. Κεφ. κη' 11.

ὁ Κύριος διὰ τῆ Προφήτου Ἰσοαῖν · « Καὶ τὰς νυμνίας ὑμῶν , ἕ τὰς ἑσπτάς ὑμῶν , μισεῖ ἡ ψυχὴ μου » (1) · ὁμοίως αὐτοὶ δὲν παύσει τῆ νὰ πανηγυρίζωσιν , ὅχι ὁμοίως μὲ θυσίαν · διότι ἀπὸ τὸν καιρὸν , ἀφ' ἧ ἦλθον ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας Ἰησοῦς Χριστὸς , ἔλειψεν ἀπὸ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων ἡ βασιλεία , καὶ ἡ ἱερουσόνη · καθὼς προῆπεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ · « Οὐκ ἐκλείψει ἀρχὸν ἐξ Ἰσδα , (δηλ. ἡ βασιλεία) ἕ ἡγύμνωσ . . . (δηλ. ἡ ἱερουσόνη) ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῆ , ἕ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν » (Μεσσίας) (2) . Ὁμοίως παρρησία βλέπομεν , ὅτι ἦλθον ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὴν γῆν , καθὼς προῆπεν ὁ Προφήτης Μιχαῖος · « Ἰσὶ Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τῆ τόπυ αὐτῆ , καὶ καταβήσεται , ἕ ἐπιβήσεται ἐπὶ τὰ ὄρη τῆς γῆς » (3) . Ἐκτοτε λοιπὸν , λέγω , μ' ὄλον ὅτι ἔλειψεν ἀπὸ τῶν Ἑβραίων ἡ ἱερουσόνη ἕ ἡ βασιλεία , μ' ὄλον τῆτο αὐτοὶ ἀκόμη πανηγυρίζουσι τὰς νεομηνίας , μὲ πολυφαγίαν , μὲ μέθην , ἕ μὲ συνουσιασμούς .

Εἶναι ἀληθές , ὅτι ὁ Μωϋσῆς προσάξει τὸς Ἑβραίους νὰ εὐφραίνωνται εἰς τὰς ἑσπτάς αὐτῶν (4) · ὁμοίως τρεῖς ῥαββίνοι ὀνομαζόμενοι ῥαββὶ Ἰεδά , ῥαββὶ Ζαηρά , ἕ ῥαββὶ Ἀσά , ἐρμηνεύουσι ταύτην τὴν προσαγὴν τῆ Μωϋσέως , εἰς τὸ βιβλίον Ταλμὺθ (Χ α ρ ῆ γ α) τοιτοτρόπως · Δεῖλ . ὁ μὲν ῥαββὶ Ἰεδά λέγει · « ἂν σήμχα ἔηλε μπεαῖν » , τῆτῆσι δὲν εἶναι ἄλλη μεγαλητέρα εὐφροσύνη ἀπὸ τὸ κρασί , ἕ ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἐκεῖ ὅπου λέγει · « Καὶ εὐφρανθήσῃ ἐπὶ τῆ ἑσπτή σου » (5) · δηλοῖ τὸ νὰ πῆη κρασί , ὅχι ὁμοίως εἰς νὰ μεθύση . Ὁμοίως οἱ Ἑβραῖοι σοχάζονται , ὅτι διὰ τῆτο εἶναι ὑπόχρεως πᾶς Ἑβραῖος νὰ πῆη , εἰς νὰ μεθύση , εἰς τὰς ἑσπτάς αὐτῶν .

Ὁ δὲ ῥαββὶ Ζαηρά λέγει · « ἂν σήμχα ἔηλε μπεμπεσάρ » , τῆτῆσι , δὲν εἶναι μεγαλητέρα εὐφροσύνη ἀπὸ τὸ παχὺ κρέας · καὶ διὰ τῆτο ὑπόχρεως εἶναι πᾶς Ἑβραῖος νὰ χορτάσῃ ἀπὸ παχὺ κρέας , εἰς τὰς ἑσπτάς αὐτῶν .

Ὁ δὲ ῥαββὶ Ἀσά λέγει · « ἂν σήμχα ἔηλε μπεῖσα » , τῆτῆσι , δὲν εἶναι μεγαλητέρα εὐφροσύνη ἀπὸ τὴν μετὰ γυναικῶν συνουσίαν .

Ἐκ τῆτων τῶν ἐρμημένων , καθὼς φαίνεται , ὁ καθ' ἕνα ῥαββίτιος κατὰ τὸ πάθος αὐτῆ διδάσκει τὸς Ἑβραίους · οἱ δὲ τὴν σήμερον Ἑβραῖοι , μὴ ἠξέουροντες ποῖος ῥαββίτιος ἀπὸ αὐτῶν τῶν τρεῖς ἀληθέστερον ὠμίλησιν · ἡ τάχα ἐκείνος μὲν μὲ τὸ πάθος τῆς μέθης , ἐκείνος δὲ μὲ τὸ πάθος τῆς γαστριμαργίας , ἡ ὁ ἄλλος

μὲ

(1) Ἰσ. Κεφ. α. 14. (2) Γεν. Κεφ. μθ'. 10. (3) Μιχ. Κεφ. α. 3.
(4) Δευτ. Κεφ. 15'. 14. (5) Αὐτόθ'.

μὲ τὸ πάθος τῆς πορνείας ἢ διὰ τὸ μὴ ἔχουσι κάμμιαν ἀμφιβολίαν, κάμνουν ὅλα αὐτὰ ἢ τὰ τρία, ὅταν ἐρχεται ἡ ἑσπέρη αὐτῶν ἢ διὰ τῆτο πρὸ δύο μηνῶν ἀρχίζουσι νὰ παχύνουσι περὶ αὐτὰ ἢ ζῶα, ἢ φροντίζουσι νὰ ἔχουσι ἢ συνουσίαν σαρκικὴν.

Ἡ ὀδυσυχής συναγωγή, εἰς ποίαν ἀθλίαν κατάστασιν ἐφθάσας ! διότι ὁ Μωϋσῆς πνευματικῶς ἐκῆ ὀμιλεῖ, λέγων ἠ “ Εὐφρανθήσῃ ” ἢ ἔχει σωματικῶς, καθὼς λέγει ὁ Πι:οφήτης Ἡσαΐας ἠ “ Εὐφραίνεσθε ἕρανοί, κτλ’ . (1) .

Ἡ ἐπισηφάμια πάλιν εἰς τὸ προκείμενον, περὶ τῆ Ἐβραίου ἐκείνου, ὅς τις ἔχει τὰ ἀλέτρια αὐτοῦ, καὶ ὄλους Χριστιανούς . “ Ετυχε λοιπὸν εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τῆ Ἀπριλίου μηνός, ὅταν οἱ δῦλοι τῆ Ἐβραίου ἔσπερναν ἔξω εἰς τὸν κάμπου σίτον τῆς ἀνοίξεως, ἢ οἱ Ἐβραῖοι ἔραγον, ἢ ἔπιον κατὰ τὴν συνήθειάν τῆς νεομηνίας, (καθὼς τρεῖσιν) νὰ ὀμιλήσῃ ὁ Ἐβραῖος πρὸς με, καὶ νὰ μοὶ ἐπῆ ἠ “ Ἐλθε βραβὺ εἰς τὸν κάμπου νὰ ἰδῶμεν πῶς σπέρουσιν οἱ δῦλοι ἠ “ Ἀφ’ ὅ λαιπὸ ἐφθάσαμεν ἐκῆ καὶ οἱ δύο, ἔλαβιν αὐτὸς ἕως μίαν μέδιμον ἀπὸ τὸν σίτον ἢ ἔσπερην ἠ ἐγὼ δὲ ἐσηκείωσά τὸν τόπου ὅτι ἔσπερην ὁ Ἐβραῖος ἢ ἔπιον εἰς αὐτὸν τρόπον τινὰ ἐρνευόμενος . — Νὰ ἰδῶμεν, θέλει πληρωθῆ ὁ λόγος τῆ Μωϋσέως, τὸν ὁποῖον λέγει εἰς τὸ Δευτερονόμιον, “ Σπέρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὰ πεδίον, ἢ ὀλίγα ἐξοίσεις ἠ (2) ; Καὶ ἡ ἀληθεία λέγω, μετὰ παρέλευσιν δύο μηνῶν, ἐπῆγα πάλιν με τὸν Ἐβραῖον εἰς τὸν τοτεν ἐκείνου, ἢ ὅτι ἔσπερναν οἱ Χριστιανοί, εὖρον ὅτι ἐκαρποφόρησε πολλαπλασίως ἠ ἐκῆ δὲ ὅτι ἔσπερην ὁ Ἐβραῖος, ἡ ἀληθεία λέγω, κἀνέει κοκκὸς σίτου δὲν ἐβλάσθησε . Τότε λοιπὸν ἤρχισα νὰ γνωρίζω πόση μεγάλη διαφορά ἔιναι μετὰξὺ φωτός καὶ σκοτῆς . Καὶ πάντοτε οἱ, δὲν γίνεται τίποτε, ὅταν σπείρῃ ὁ Ἐβραῖος με τὴν μεμολυσμένην ἢ γεμάτην ἀπὸ αἵμα Χριστιανικὸν χεῖρά τῆ καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἠ Αἱ χεῖρες ὑμῶν αἵματος πλήρεις ἠ (3) .

Καὶ διὰ τῆτο ὅταν γεφανάνωνται αὐτοί, δίδουσι ὁ βραβῖνος εἰς τὸς νέους σάκτιν ἀπὸ παλίου κάμμιον ἢ μωσκευμένον εἰς αἵμα Χριστιανικὸν, εἰς ἡ αὐτὸν ἐφ-μῖνον, καθὼς ἔπιον ἀνωτέρω ἢ λέγει σιωπηλῶς κἀποιος ἐφθῶς, ὡσε νὰ εὖρῃσι χάριν ἀπὸ τὸς Χριστιανούς, νὰ δυναθῶσι νὰ ἀπατῶσιν αὐτὸς, κτλ’ .

Τὸ πολὺ αὐτῶν μίσος, τὸ ὁποῖον ἔχουσι κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἂν θελήσῃ ἀκρωπὸς νὰ τὸ ἰσορῆσῃ ὅλον, χρειάζεται καιρὸν διεξοδικόν ἠ μ’ ὅλον τῆτο δὲν με ἀφίνει ἡ καρδιά νὰ σιωπήσω δίολε, ἢ νὰ μὴ φανερώσω εἰς τὸ, Χριστιανούς καὶ .

(1) Ἡσ. Κεφ. μθ’. 13 .

(2) Δευτ. Κεφ. κθ’. 38 .

(3) Ἡσ. Κεφ. α’. 13 .

καὶ ὀλίγα προερχόμενα ἀπὸ τὸ μῖσος τῶν Ἑβραίων, ὅπερ ἔχουσι κατὰ τῶν Χριστιανῶν .

Ἐν πρώτοις, αὐτοὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν τὴν ὀνομάζουσι *τέμα*, ἡ ὁποία λέξις δηλοῖ, μεμολυσμένη . οἱ δὲ χαχάμοι τὴν ὀνομάζουσι *μοιχακ*, ἡ ὁποία λέξις θέλει νὰ εἰπῇ, χρεία . τὸν Χριστιανὸν τὸν ὀνομάζουσι *γόη*, δηλ. ἀσεβῆ, ἢ ἔθνηκον . τὸ Χριστιανικὸν παιδίον τὸ ὀνομάζουσι *σχεπηγτζ*, τὸ ὁποῖον δηλοῖ σκάλιζ ἐρπόμενος . τὸ κοράσιον ὀνομάζουσι *σίσκελα*, σκώληξ ἐρπομένη . (δηλ. γύνυς θηλ.) Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν τάγμα, δηλ. Ἱερεία, ἢ Καλόγυρον, ἢ ἕ ἄλλον, τὸ ὀνομάζουσι *γάλεχ*, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ εἰπῇ, θυσιασὰ τῶν εἰδώλων .

Ὅταν ἐφορᾶζωμεν ἡμεῖς τὴν γύνυσιν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἕ τὰ ἄγια Θεοφάνεια, εἰς ἐκάνας τὰς δύο νύκτας, δὲν βάλλωσιν αὐτοὶ τὰς χεῖρας ταν ἐπάνω εἰς τὰ βιβλία αὐτῶν, ἀλλὰ σκεπάζοντες αὐτὰ, παίζουσιν εἰς χαρτία ὅλην τὴν νύκτα, ἕ βλασφημῶσι τὸν Χριστὸν ἕ τὴν μητέρα τῷ Κυρίῳ, ἕ πάντας τὲς Ἁγίους, καλῶντες τὰς νύκτας ἐκάνας, Νύκτα τυφλῆν .

Βέβαια τυφλὴ νύξ ἔναι δι' ἐκάνας . καθότι οἱ ταλαίπωροι δὲν βλέπουσι τὴν ἀλήθειαν . Ὅμως τὸ ἄτιον, διὰ τὸ ὁποῖον σκεπάζουσι τὰ βιβλία αὐτῶν εἰς ταύτας τὰς νύκτας, ἕ ποίας βλασφημίας φλυαροῦσι, δὲν ἔμπορῶ νὰ τὰ γράψω . διότι τρέμω ἕ νὰ τὰ νοήσω εἰς τὸν νῦν μου . ἕ μοι φάνεται, ὅτι θέλει μολυνθῆ ἕ ὁ ἄρ, ἀνίσως εἰπῇ τις ἐκ σώματος τὴν βλασφημίαν, τὴν ὁποίαν φλυαροῦσιν αὐτοὶ τότε, ὅταν σκεπάζουσι τὰ βιβλία αὐτῶν .

Τὰ παιδία των, πρὸ τῷ νὰ ἀρχίσωσι νὰ μαθάνωσιν ἀπὸ τὸν διδάσκαλον αὐτῶν τὸ Ἀλφάβητον, ἐπιμελῶνται πρότερον νὰ τὰ μαθάνωσι τὴν κατὰ τῶν Χριστιανῶν βλασφημίαν, διὰ νὰ ἠξεύρωσιν, ὅταν τύχη νὰ ἀπεράσωσι πλησίον κάμμιας Ἐκκλησίας Χριστιανικῆς, νὰ λέγωσι . “ σάκετζ τεσάτζηνε βισάεφ τεσαβνική χειρημ ἦν . ” τὰ ὁποῖα λόγια ἐξηγῶνται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον . Ἡ μεμολυσμένη τῶν μεμολυσμένων, ἕ ἡ ἀκάθαρτος τῶν ἀκαθάρτων, ἀφωρισμένη ἔναι .

Προσέτι εἰς τὸ Ταλμῦθ γράφει, ὅτι ἀνίσως ἀπεράσας κἀνὲς Ἑβραῖος πλησίον τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἀλισμονήσῃ νὰ βλασφημήσῃ, ἕως εἰς δέκα βήματα ἂν ἐνθυμηθῇ, ὅτι δὲν ἐβλασφήμησεν, ὑπόχρεως ἔναι νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω, ἕ νὰ εἰπῇ τὴν εἰρημίνην βλασφημίαν . ἂν ὁμως ἀπέρασε περισσότερον ἀπὸ δέκα βήματα, δὲν ἔναι ὑπόχρεως νὰ ἐπιστρέψῃ, ἀλλὰ ἐκεῖ ὅπου ἐνθυμηθῇ, πρέπει νὰ βλασφημήσῃ .

Παρομοίως ὅταν βλέπῃ τις Ἑβραῖος κἀνένα νεκρὸν Χριστιανὸν, ὃς τις φέρεται εἰς τὸν τάφον, ὑπόχρεως ἔσται νὰ λέγῃ · “ σάτισμα χὰδ λεμάχοφ τρέιν · ” ὁ ὁποῖος λόγος δηλοῖ · σήμερον ἔδον ἕνα ἀσεβῆ νεκρὸν, αὔριον νὰ ἰδῶ δύο · τὰς ὁποίας αὐτὰς βλασφημίας ἔ τὸ μικρὸν παιδίον πρέπει νὰ τὰς ἠξέσῃ. Ἐν συντόμῳ τόσῃν πολλὴν ἔχθραν ἔ μῖσος ἔχουσι κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ὡσεὶ γράφει εἰς τὸ Ταλμὺθ, ὅτι δὲν ἔῃναι πρέπον νὰ ὀνομασῶσι τινα μετὰ τὸ ὄνομα, ἀνθρωπος, ἀλλὰ μόνον οἱ Ἑβραῖοι ἔῃναι πρέπον νὰ ὀνομασθῶσιν.

Ἀκόμη γράφει εἰς τὸ Ταλμὺθ, εἰς τὸ μέρος Π ε σ ῶ χ ε μ, λέγον · “ λὴν βιδὴ πιήσαχ · ” τὸ ὁποῖον δηλοῖ, ὅτι τὸ Πάσχα αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ ἀρχεται, ἕτε τὴν Δευτέραν, ἕτε τὴν Τετάρτην, ἕτε τὴν Παρασκευὴν, διότι οἱ Χριστιανοὶ νηστεύουσιν εἰς ταύτας τὰς ἡμέρας. Ἐχουσιν ἀκόμη οἱ Ἑβραῖοι ἔ ἄλλας ἔχθρας κατὰ τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν · δηλ. τὰ μὲν ἄλλα ἔθνη ὀνομάζουσι, Νέαν διαθήκην · ἡμᾶς ὁμῶς τὸς ὀρθοδόξους ὀνομάζουσιν Ἰεβρωνῆμ, δηλ. ἰδωλολάτρας.

Μάρτυς με ἔῃναι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, διὰ τὴν ἀγάπην τῷ ὁποίῳ ἀπεξιώσθην ἀπὸ αὐτῶν αὐτοπραϊρέτης, ὅτι δὲν γράφω αὐτὰ κινέμενος ἀπὸ κἀνένα φθόνου κατ’ αὐτῶν, ἀλλὰ μάλισα βοῶ διὰ αὐτὰς μετὰ τῷ Προφήτῳ Ἰερεμίῳ ἔ λέγω · “ Τὶς δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὕδωρ, ἔ τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρῶν; καὶ κλαύσομαι τὸν λαόν μου τῶτον ἡμέρας ἔ νυκτός, ” (1) · ἕνα λαόν, ὃς τις ἦτον ἐκλεκτὸς ἕως τὸν Θεόν, πλήρης χαρίτων, ἔ Ἱερουσόυην ἔχοντα ἔ βασιλείαν. Τώρα ὁμῶς εὐρίσκονται ἐξωρισμένοι ἕως ἔθνη τὴν οἰκουμένην, διεισπαρμένοι ἕως τὰ τέσσαρα μέρη τῷ κόσμῳ · καθὼς προῖπεν ὁ Χριστὸς διὰ τῷ Προφήτῳ αὐτῷ Ἰερεμίῳ · “ Καὶ διέσπερα αὐτὰς, ὡς φρύγανα φερόμενα ὑπὸ ἀνέμου ἕως ἔρημον, ” (2) · μεμισημένοι ὑπὸ τῷ Θεῷ ἔ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων · μισαμένοι, βεβηλωμένοι · διότι λέγει ὁ Προφήτης Ἰερεμίας πρὸς αὐτὰς · “ Καὶ εἰάν ἔπηξ ἕν τῇ καρδίᾳ σε · διατὶ ἀπήνησέ μοι ταῦτα; ” ἔ ἀποκρίνεται ἀμέσως, λέγων · “ διὰ τὸ πλήθος τῆς ἀδικίας σε, ” (3). Καὶ ἕως ἄλλον τόπον πάλιν λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἰερεμίαν · “ Καὶ ἔσται ὅταν ἔπητε · τίνος ἕνεκεν ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἡμῖν πάντα ταῦτα; Καὶ ἔρῃς αὐτοῖς · ἀνθ’ ὧν ἐγκατελίπετέ με, ” (4). Καὶ πάλιν · “ Αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐξέκλιναν ταῦτα, καὶ αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν ἀπέστεισαν τὰ ἀγαθὰ ἀφ’ ἡμῶν, ” (5). Καὶ πάλιν · “ Παιδεύσει σε ἡ ἀποσκευασία σε, ἔ ἡ κακία σε ἐλέγξει σε · ἔ γνώθι, ἔ ἴδε, ὅτι πικρὸν σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐ-
μὲ,

Γ

μὲ,

(1) Ἰερεμ Κεφ. θ'. 1. (2) Αὐτόθ. Κεφ. ιγ'. 24. (3) Αὐτόθ. 22.

(4) Αὐτόθ. Κεφ. ε'. 19. (5) Αὐτόθ. 25.

μὲ , λέγει Κύριος ὁ Θεός σου · καὶ ἔκ νύδόκησα ἐν σοὶ , λέγει Κύριος ὁ Θεός σου η (1) .

Καὶ βεβαίως κατὰ πολλὰ δόλιον ἢ πανουργον εἶναι τὸ γένος τῶν Ἑβραίων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶ . Ὅταν ἐμφαίνῃ ὁ Χριστιανὸς ἐς τὴν ὀσπῆτιον τῶ Ἑβραίου, κατὰ πολλὰ φιλικῶς τὸν δέχεται ἕ τὴν τιμᾶ . ὅταν ὁμοῦ ἐξέσχεται ἀπὸ τὸ ὀσπῆτιόν τε , πρέπει ὁ Ἑβραῖος νὰ λέγῃ τῷ τὸς λόγους · « Πᾶσα ἀβρῶσία ἕ θλίψις , ἕ οἱ κακοὶ ὄνειροι , ἕς ἠυπνιάσθην ἐγὼ , ἢ κανέως τῶν οἰκιακῶν μου , νὰ ᾔμαι ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῷ Χριστιανῷ , ὅς τις ἐξῆλθε τώρα ἀπὸ τὸ ὀσπῆτιόν μου . Λοιπὸν καλῶς ἔειπεν ὁ Προφήτης Δαβὶδ διὰ αὐτῶς · « Ἡπαλύθησαν οἱ λόγοι αὐτῶν ὑπὲρ ἔλαιον , ἕ αὐτοὶ ἐσι βολίδες » (2) . Ὅμοιος καὶ ὁ Θεὸς διὰ τὰς πονηρίας αὐτῶν , ἀντάξια ἀνταπέδωκεν αὐτοῖς , καθὼς τὸ ὀφθαλμοφανῶς βλέπομεν ὅλην τὴν κατὰ τὴν πεπληρωμένην ἐς αὐτῶς · « Καὶ ἔση ἐκεῖ ἐν ἀνίγκματι ἕ παραβολῇ ἕ διγῆματι , ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν » (3) . Ὅμοιος διὰ τῶ Προφήτῃ Ἰερεμίου λέγει ὁ Κύριος πρὸς αὐτῶς · « Καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς ἕνεδισμὸν αἰώνιον , ἕ ἀτιμίαν αἰώνιον , ἕτις ἔκ ἐπιλησθήσεται » (4) . Μὲ τὰ ὅμματα ἡμῶν βλέπομεν , ὅτι ἐπιλησθήσαν ἐς αὐτῶς πάντα τὰ ῥητά .

Λοιπὸν διὰ δύο αἰτία συνέθεσα τῷτο τὸ βιβλίον · ἕν μὲν , ὅτι ἴσως ἀκρόντες μερικοὶ τῶν Ἑβραίων Χριστιανῶς ἀναγινώσκοντας αὐτὸ , ἔλθωσιν ἐς ἑαυτῶς οἱ ἀθλιοὶ , ἕ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν · ἄλλο δὲ , ὅτι ἰδὼν ὁ Χριστιανὸς , ἐς ποίαν πλάνην ἕ θείαν ὁρῆν , αἰώνιον ἕ ἀτελεῦτητον , εὐρίσκειται ἢ συαγωγῇ τῶν Ἑβραίων , νὰ εὐχρισθῆσῃ τῷ Θεῷ ἐς πᾶσαν ὥραν , ὅτι δὴν ἐγενήθη ἐς τὴν μεμιασμένην πλάνην αὐτῶν .

Ἄχρι τῷδε ἐφάνερωσα τὴν δευτέραν αἰτίαν , διὰ τὴν ὅποιαν κάμνωσιν οἱ Ἑβραῖοι τῷτον τὴν φόνον · ἀκολούθως δὲ ἀμέσως θέλω εἰπεῖν ἕ τὴν τρίτην .

Ἡ δὲ τρίτη αἰτία , περὶ τῆς ὅποιας ἀνέφερον ἀνωτέρω , εἶναι , ὅτι οἱ ῥαββῖνοι εὐρίσκονται ἐς ἀμφιβολίαν διὰ τὸν Μεσσίαν · διότι βλέποντες τὸν Προφήτην Ἰερεμίου λέγουσι δὲ ἅγιος Πνεύματος · « Ἐξέση ὁ ὕρανος ἐπὶ τύτῃ , ἕ ἐφρῖξεν ἢ γῆ ἐπὶ πλείον σφόδρα . . . ὅτι δύο ἕ πονηρὰ ἐποίησω ὁ λαός μου · ἐμὲ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος ζωῆς , ἕ ὤριζαν ἑαυτοῖς λάκκους συντεπεριμμέτους , οἱ δὲ δυνήσονται ὕδωρ συνέχεν » (5) · οἱ ὅποιοι λόγοι ἕνεῶνται τοιοῦτρόπως · δηλ . τὸν Χριστὸν ἐγκατέλιπον , τὸν ὄντα πηγὴν ὕδατος τῷ βαπτίσματος ,

(1) Ἰερμ. Κεφ. β'. 19. (2) Ψαλμ. νδ'. 24. (3) Δευτ. Κεφ. κη'. 37.

(4) Ἰερμ. Κεφ. κγ'. 40. (5) Αὐτοθ. Κεφ. β'. 12 — 13.

τος, δι' ἧ ἀπολαμβάνει ὁ ἄνθρωπος ζωὴν αἰώνιον· καθὼς ἔδ Προφήτης Δαβὶδ λέγει· “ Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με, τὴν ψυχὴν μου ἐπέστρεψε ” (1)· καὶ ἐγκατέλιπον αὐτὸν οἱ Ἑβραῖοι, ἔξωριζαν ἑαυτοῖς λάκκους, οἳ ἔδ δυνήσονται ὕδωρ συνέχειν· διότι τὸν Ἰωσὴφ ἐβρίψαν εἰς λάκκον ὕδωρ ἔκ ἔχοντα (2)· ὁμοίως ἔδ τὸν Προφήτην Ἰερεμίαν ἐβρίψαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς λάκκον τινα ἔκ ἔχοντα ὕδωρ (3). Μετὰ τῆτο ἀκούοντες ἀκόμη αὐτοῖ, ὅτι βοᾷ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἔδ διὰ τῆ Προφήτη Ἰεζεκιὴλ λέγοντος· “ Καὶ διήλθον ἐπὶ σέ, ἔδ εἶδόν σε πεφυρμένον ἐν τῷ αἵματί σου· ἔδ εἶπά σοι· ἐκ τῆ αἱματός σου ζώσῃ ” (4)· (ἔδ σημειωτέον ἰταῦθα, ὅτι δις λέγει ὁ Προφήτης ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γραφῇ ἔδτω· “ Βύοι μαρλόχ βεδάμαιχ χαπῆ, Βύοι μαρλόχ βεδάμαιχ χαπῆ ” ἢ ὅποια προφητεία τοιαυτοτρόπως ἰνωεῖται· τωτίεις, ὁ Πατὴρ λέγει πρὸς τὸν Χριστὸν· “ Καὶ ἐγὼ διήλθον ἐπὶ σέ, κτλ’· δηλ. ἡ Θεότης διήλθε διὰ τῆς ἀνθρωπότητος τῷ Χριστῷ, ἔδ εἶδον ὁ Πατὴρ τὸν Υἱὸν πεφυρμένον ἐν τῷ αἵματι τῷ σώματος αὐτῷ ἐπὶ τῷ σαυρῷ· διότι ἡ Θεότης δὴν ἔπαθεν, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀνθρωπότης· καὶ ἔπειν ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ πρὸς τὸν Υἱὸν· “ ἐκ τῆ αἱματός σου ζώσῃ ” δηλ. ἐν αἰωνία ζωῇ· καθὼς ὁ ἴδιος Χριστὸς λέγει· “ Ὁ τραῦμα μου τὴν σάρκα, ἔδ πίνω μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον ” (5).) Ὁμοίως δὲ πάλιν ἀκούοντες, ὅτι τὸ ἅγιον Πνεῦμα κράζει διὰ τῆ Προφήτη Ζαχαρίας λέγοντος· “ Καὶ σὺ ἐν αἵματι διαθήκης σου ἐξαπίσειας δεσμίδες σου ἐκ λάκκου ἔκ ἔχοντος ὕδωρ ” (6)· ὁ ποῖος λόγος ἐξηγητῶ, ὅτι ὁ Υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς, διὰ τῆ τιμῆς αἱματος αὐτῷ, ὅπερ ἔχουσ ἐπὶ τῷ σαυρῷ διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, ἡλευθέρωσε τὰς προπάτορας ἡμῶν, ἔδ τὰς Προφήτας, ὅτινες ἦσαν δεδεμένοι εἰς τὸν λάκκον τῷ ἄδῳ, ἔκ ἔχοντα τὸ ὕδωρ τῷ βαπτίσματος. Ταύτας λοιπὸν, λέγω, ἔδ τὰς τοιαύτας Προφητείας ἀκούοντες ἔδ κάλλιστα γνωρίζοντες, (καθὼς ἐγνωρίσω ὁ Ἄννας ἔδ Καϊάφας, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔναι ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας, ἔδ διὰ φθόνου ἐσαύρωσαν αὐτὸν (7).) ἔδ πρὸς τῆτοις ἀναγινώσκοντες οἱ παμπόνηροι βαββῖνοι, ἔδ εἰ τὴν σήμερον ἀκόμη, μόνον διὰ τὴν ὑπερηφάνειαν, ἔδ γαστριμαργίαν, αἰτίνες βασιλεύουσιν εἰς αὐτὰς, δὴν θέλῃσι νὰ δεχθῶσι τὴν ἐν Χριστῷ πίσιν, ἀλλ’ εὔρον ἄλλο μέσον.

Πρῶτον, ὅταν περιτέμνησι τὸ βρέφος ὀκταήμερον, λαμβάνουσιν οἱ χαχαίμεσι ἐν ποτήριον μὲ κρασί, καὶ μίαν σαλαματιάν ἀπὸ τὸ αἷμα τῷ περιτεμνηθέντος βρέ-

(1) Ψαλμ. κβ'. 2. (2) Γενέσ. Κεφ. λζ'. 23. (3) Ἰερεμ. Κεφ. λη'. 6.
 (4) Ἰεζεκ. Κεφ. ις'. 6. (5) Ἰωάνν. Κεφ. 5'. 54. (6) Ζαχαρ. Κεφ. 9'. 11.
 (7) Ὅρα τὰς Εὐαγγελ.

βρέφους, ἢ μίαν ἄλλην ἀπὸ αἵμα Χριστιανῶ μαρτυρήσαντες, ἢ ἀφ' ἑ ἀνακατά-
 σωσιν αὐτὰ καλῶς, ἐμβόλη δ' χαράμης τὸν μικρὸν τε δάκτυλον ἕς τὸ ποτή-
 ριον, ἢ ἔπειτα ἕς τὸ σῶμα τῷ βρέφους δις, ἢ λέγει· «Καὶ ἔπα' σοι ἐκ τῷ αἵ-
 ματός σου ἡ ζωὴ σου», διότι ἀμφιβάλλουσι διατὶ ὁ Προφήτης λέγει δις τὸ,
 «Καὶ ἔπα' σοι ἐκ τῷ αἵματός σου», κτλ'. καὶ διὰ τῆτο βάλουσι ἢ αἷμα ἀπὸ
 τὴν πληγὴν τῆς περιτομῆς σαρκὸς, ἢ αἷμα Χριστιανῶ μαρτυρήσαντες. Δηλ.
 ὅν ἔπω ὁ Προφήτης ταῦτα τὰ λογία διὰ τὸ αἷμα τῷ Χριστῷ· καθὼς ὁ Χριστὸς
 ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν λάκκον τῷ ἄδω, αἱ ὁποῖαι δὴν ἦτον
 βαπτισμένοι με ὕδωρ· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἢ τὸ βρέφος τῆτο, ἀβάπτιστον
 ὄν με ὕδωρ, νὰ σωθῆ με τὸ ἰῶ Χριστιανῶ μαρτυρήσαντες αἷμα, ὅπερ ἔναι βα-
 πτισμῶν με ὕδωρ, ἢ τῷ ὁποῖον παιδὸς ἐχίθη τὸ αἷμα διὰ βασάνων, ὡς ἢ
 τῷ Χριστῷ. Ἄν ὁμοῦς πάλιν λέγῃ διὰ τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς ὁ Προφήτης· νὰ
 σωθῆ τὸ βρέφος με τὸ ἴδιον αὐτῷ αἷμα, ὅπερ ἔχουσε περιτεμνόμενον.

Δεύτερον, ἕς τὰς ἑνῆα τῷ Ἰουλίον μηνὸς, κάμνοντες τὸν θρῆνον τῆς Ἰε-
 ρουσαλήμ, ἢ καθῆ υοὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλείφονται ἕς τὸ μέτωπον με τὴν προφη-
 τηκίαν σάκτιν, ἢ τρώγουσιν ἐν αὐτοῖ ἐψυμένον ἐμῷ με ἐκάνην τὴν σάκτιν,
 τὸ ὁποῖον φαγοῦν καλεῖται ἀπὸ αὐτῶ, σε ν δ ἂ ἄ μ α φ σ ε ν κ ἕ ς.

Τρίτον, ἕς τὸ Πάσχα αὐτῶν ἐτοιμάζοντες ἄζυμα, με τόσας καὶ τόσας
 πολλὰς αἰρέσεις διαβολικὰς, ἢ με πολὺ μῖσος κατὰ τῶν Χριστιανῶν, κάμνουσι
 ἢ κατ' ἰδίαν ἐν ἄζυμον ψωμίον, ἢ ὧ βάλουσι ὀλίγην σάκτιν με αἷμα μαρ-
 τυρήσαντες Χριστιανῶ· καὶ ἕς ἐκάνην τὴν ἐσπέραν, καθ' ἣν ἀρχίζει τὸ Πά-
 σχα αὐτῶν, ἀφ' ἑ χορτασθῶσιν ἀπὸ πολλὰς βλασφημίας ἢ μέθας, ὑποχρεω-
 ῆναι πᾶς Ἐβραῖος, ἢ ὁ μικρότερος ἀκόμη, νὰ τρώγῃ ἐν κομμάτιον ἀπ' ἐκεί-
 νο τὸ ἄζυμον ψωμίον, τὸ ἔχον αἷμα Χριστιανῶ μαρτυρήσαντος· ἢ τὸ κομμάτιον
 ἐκείνο πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ μέγεθος μιᾶς ἐλαίας. Τῆτο δὲ τὸ ἄζυμον ψωμίον ἀ-
 πὸ αὐτῶς ὀνομάζεται, ἐφικσημάν.

Τέταρτον, ὅταν ἀποθάνῃ τις ἀπὸ αὐτῶ, λαμβάνῃ ὁ χαράμης ἀσπρά-
 διον ἑὸς αὐτοῦ, ἢ ὀλίγον αἷμα Χριστιανῶ μαρτυρήσαντος, τὸ ὁποῖον ἀνακα-
 τάνων βαντίζει ἐπὶ τὴν καρδίαν τῷ νεκρῷ, λέγων τὴν ῥῆσιν τῆς προφητείας τοῦ
 Ἰεζεκιήλ· «Καὶ βανῶ ἐφ' ὑμᾶς καθαρὸν ὕδωρ, ἢ καθαρῶσθησεσθε· ἀπὸ πα-
 σῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν. . . καθαρῶ ὑμᾶς» (1).

Πρὸς τότοις ἕς τὴν ἑσπῆν, τὴν ὁποῖαν πανηγυρίζουσιν αὐτοὶ ἕς τὰς δεκα-
 τέσσαρας τῷ μηνὸς Ἄδαρ (Φεβρουάριον,) πρὸς ἀνάμνησιν τῷ Μαρδοχαίου ἢ
 Ἐσ-

(1) Ἰεζεκ. Κεφ. 45' . 25.

Ε'σθῆρ , οἱ ὄποιοι ἠλευθέρωσαν αὐτὸς ἐν χερσὶ τῷ Ἄμάν · εἰς ταύτην , λέγω , τὴν ἑορτὴν ὀνομαζομένην ὑπ' αὐτῶν Π ἔ ρ η μ , κάμινσι πολλὰς φόνους · διότι συνήθιζουσιν ἐν πρώτοις , ὅλοι ὅσοι εὐρίσκονται εἰς τὴν συναγωγὴν , νὰ φονεύσωσιν ἕνα Χριστιανὸν ἀντὶ τῷ Ἄμάν , ἢ βλασφημοῖσι ἢ εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν τὸν Χριστὸν . Καὶ ἀφ' ἧς φονεύσωσιν αὐτοὶ νῆνενα Χριστιανὸν ἀντὶ τῷ Ἄμάν , κάμνει ὁ βαββίνος κάποια μελόφωμα τρίκωχα (μετ' ἑτῆς ἀκρίας) , ἢ βάλλει ἢ ὀλίγον αἷμα τῷ φονευθέντος Χριστιανῷ εἰς αὐτὰ · ἔπειτα στέλλει αὐτὰ εἰς ἕνας τὰς Ἑβραῖους , ἢ ὅς τις πάλιν εἰς τὸν ἄλλον , ἢ εἰς τὰς φίλους τῶν ὁμοίως · ὅσοι δὲ ἔχουσιν ἢ Χριστιανὸς φίλος , ἢ εἰς αὐτὸς στέλλουσιν . Αὕτη δὲ ἡ ἀποστολὴ , ἀπὸ αὐτῆς καλεῖται μεσλοϊάχ μ ῦ ν ε ς . Ὁθω τὸ αἷμα , ὅπερ χύνουσιν αὐτοὶ προσφύτευσιν ὁ Προφήτης Γερεμίας , λέγων · “ Καὶ ἐν ταῖς χερσὶ σι εὐρέθη αἷματα ψυχῶν ἀθωῶν ” (1) . Ὁμοίως ἢ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιὴλ σαφέστερον λέγει · “ Οὕτως ἔπουν Ἄδωναὶ Κύριος · ἐπὶ τῷ αἵματι πάγεσθε . . . ἢ αἷμα ἐκχεῖτε ” (2) .

Κατ' ἀλήθειαν ὅλα ἐπληρώθησαν εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν γένος . Εἰς τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τὴν ὀνομαζομένην ὑπ' αὐτῶν Π ἔ ρ η μ , δὲν εὐρίσκειται κανεὶς Ἑβραῖος εἰς ὅλον τὸν κόσμον , ὅς τις νὰ ἔχη τὰς φρένας αὐτῷ , ἀλλὰ ὅλοι εἶναι ἔξω φρενῶν · ἢ τότε πληρῶται κατ' αὐτῶν ἡ κατάρα τῷ Μωϋσέως , ἡ λέγεται · “ Πατάξω σε Κύριος παραπληξίη , ἢ ἀορασίᾳ , ἢ ἐκστάσει διανοίας ” (3) · καὶ κλέπτοντες τότε πολλὰ παιδία Χριστιανῶν , τὰ κρατοῦσι σφαλισμένα ἕως εἰς τὸ Πάσχα αὐτῶν , (διότι μετὰ τὴν Π ἔ ρ η μ ἑορτὴν αὐτῶν δὲν ἀργεῖ τὸ Πάσχα ·) διὰ νὰ ἔχουσιν αἷμα Χριστιανῶ μαρτυρησάντων εἰς τὰ ἄζυμα · εἰς δὲ τὴν Π ἔ ρ η μ , δὲν πρέπει νὰ ἔχουσι τοῦτον μαρτυρικὸν αἷμα , ἀλλὰ μόνον ἀντὶ τῷ Ἄμάν πασχίζουσι νὰ φονεύσωσιν ἕνα Χριστιανόν . Ὅμως εἰς τὸ Πάσχα αὐτῶν , ἀντὶ τῷ Χριστῷ πρέπει νὰ βασανίσωσι Χριστιανόν , καθὼς ἢ ὁ Χριστὸς ἐβασανίσθη · ὅθω συλλαμβάνουσι μικρὰ παιδία , πρῶτον μὲν , διὰ νὰ ἠμπορέσωσι νὰ τὰ βασανίσωσι · δεύτερον δὲ , διότι ὁ Χριστὸς ἐφύλαξε παρθυῖαν . Διὰ δὲ ταύτην τὴν πράξιν αὐτῶν , προέβηκε τὸ ἄγιον Πνεῦμα διὰ τῷ Προφῆτι Γερεμίας , λέγων · “ Εὐρέθησαν ἐν τῷ λαῷ μου ἀσεβεῖς , ἢ παγίδας ἐξήσαν τῷ διαφθεῖραι ἀνδρας , ἢ συνελαμβάνουσαν ” (4) .

Διὰ τὴν τοιαύτην αἱματοχυσίαν ἀπὸ πολλῶς τόπως εἶναι ἐξωρισμένοι · ἀπὸ τὴν Ἰσπανίαν ἐξωρίσθησαν , ἢ ἀπὸ ἄλλης τόπως · καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἰε-

ζε-

(1) Ἰερεμ. Κεφ. β'. 34.

(2) Ἰεζεκ. Κεφ. λυ'. 25.

(3) Δευτ. Κεφ. κθ'. 28.

(4) Ἰερεμ. Κεφ. ε'. 26.

ζεκιήλ . « ἔ μὴν ἕς αἷμα ἡμαρτες , ἕ αἷμα διάζεται σε » (1) .

Τὸ δὲ αὐτίον διὰ τὸ ὁποῖον κάμνυσιν αὐτοὶ ἕς τὴν ἑορτὴν αὐτῶν Πέρι μ τὰ τρίκωχα μελόφωμα , (διὰ τὰ ὁποῖα προαέφερον ·) ἔ ναι τῦτο τὸ μυσῆριον αὐτῶν , τὸ ὁποῖον θέλει φανερώσῃ ἕς τὸς Χριστιανὸς , καθὼς λέγει ὁ σοφὸς Σολομὼν ἕς τὴν Σοφίαν τῆ · « Οὐκ ἀποκρίψω ὑμῖν μυσῆρια , ἀλλ' ἀπ' ἀρχῆς γενέσεως ἐξιχνιάσω καὶ θήσω ἕς τὸ ἐμφανές » (2) . Ἐκεῖνα λοιπὸν τὰ τρίκωχα μελόφωμα , τὰ μεμιγμένα μέ αἷμα Χριστιανικὸν , τὰ κάμνυσιν οἱ Ἑβραῖοι πρὸς περιγέλοιον τῶν Χριστιανῶν , οἵτινες πιστεύουσι τὴν ἁγίαν Τριάδα · καὶ διὰ νὰ ταπεινώσῃ ὁ Θεὸς ὅλους τὸς Χριστιανὸς , τὸς ὁμολογῶντας τὴν ἁγίαν Τριάδα .

Διὰ τῆς τῶν συλλογισμῶν αὐτῶν , ἐπληρώθησαν ἕς αὐτὸ τὸ κατηραμένον γένος τῶν Ἑβραίων τὰ λόγια τῆ Θεῶ , τὰ λέγοντα διὰ τῆ Προφήτη Ἡσαΐα · « Πορεύθητι , ἕ ἐπὶ τῆ λαῶ τῆ τῆ ἀκοῆ ἀκούσετε , ἕ ἔ μὴ συνῆτε · ἕ βλέποντες βλέψετε , ἕ ἔ μὴ ἴδῃτε · ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τῆ λαῶ τῆ , ἕ τοῖς ὠσὶν αὐτῶν βαρέως ἤκυσαν , ἕ τὸς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν » κτλ' . (3) .

Βέβαια ἐπαχύνθησαν αἱ καρδίαι αὐτῶν , ἕ τὸς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν · διότι πῶς δὲν βλέψουσιν αὐτοὶ , ὅτι ὅλοι οἱ Προφῆται ἐκήριζαν τὴν ἁγίαν Τριάδα ; Ἐν πρώτοις ὁ Ἄβραάμ ὑπεδέχθη τρεῖς ἀνδρας ἕς ὁμοίωμα ἀνθρώπου , οἵτινες ἐσῆκυσαν ἐπάνω αὐτῷ · « Καὶ ἔ πω (ὁ Ἄβραάμ) · Κύριε , ἕ ἄρα εὔρον χάριν ἐναντίον σου » κτλ' . (4) · δὲν ἔ πτε λοιπὸν , « Κύριοι , ἕ ἄρα εὔρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν » ἕ ὡς ἕς τρεῖς · ἀλλ' ἔ πτε · « Κύριε » ἕ ὡς πρὸς ἕνα , μ' ὅλον ὅτι ἦτον τρεῖς πρόσωπα · διὰ νὰ δέξῃ ἕνα Θεὸν τρισυπόστατον ἕ ἀχώριστον . Ὁμοίως καὶ ὁ ἴδιος Θεὸς λέγει πρὸς τὸν Μωϋσῆν · « Ἐγὼ ἕμι ὁ Θεὸς τῆ Πατρός σου , ὁ Θεὸς Ἄβραάμ , ἕ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ , ἕ ὁ Θεὸς Ἰακώβ » (5) · βλέπομεν δὲ , ὅτι ἕς ἕκαστον ὄνομα ἀναφέρει ἕ τὸ ὄνομα τῆ Θεῶ , δυνάμικως νὰ ἔ πη τοιματοτρόπως · « Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων σου , τῆ Ἄβραάμ , τῆ Ἰσαὰκ , ἕ Ἰακώβ » ἕ ἐκ τῆ ὁποῖα ἔ ναι φανερὸν , ὅτι μόνον ἕ μόνον ἠθέλησω ὁ Θεὸς νὰ ἀποκαλύψῃ τῆ Μωϋσῆ ἕνα Θεὸν τρισυπόστατον · διότι λέγων · « Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τῆ Πατρός σου » ἕ φανεράναι ἕνα Θεὸν · « Θεὸς τῆ Ἄβραάμ » ἕ τὸν Πατέρα · « Θεὸς τῆ Ἰσαὰκ » ἕ τὸν Υἱὸν · « Θεὸς τῆ Ἰακώβ » ἕ τὸ ἁγιον Πνεῦμα . Μετὰ ταῦτα ἀπ' ἔ ἐφανέρωσεν ὁ Θεὸς τῆ Μωϋσῆ τὴν ἁγίαν Τριάδα , φανεράναι ἕ ὁ Μωϋσῆς αὐτὴν τοῖς Ἑβραίοις , διὰ νὰ δ...

μο-

(1) Ἰεζεκ. Κεφ. λέ. 6 .

(3) Ἡσ. Κεφ. 5'. 9 — 10 .

(5) Ἐξάο. Κεφ. γ'. 6 .

(2) Σοφ. Κεφ. 5'. 23 — 24

(4) Γεν. Κεφ. 18'. 3 .

μολογῶσι τὸν Θεὸν τρισυπόστατον, λέγων· « Ἄκουε Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστι » (1).

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι τρεῖς τῆς ἡμέρας ψάλλουσι ταύτην τὴν ῥῆσιν ἐκ τῆ Μωϋσέως· διότι τὸ σύμβολον τῆς πίστεως ἔσται εἰς αὐτὸς αὐτὴ ἡ ῥῆσις, ἢ ἐπειδὴ ἀναφέρει τὸ, « Εἷς ἐστι », θέλοντες νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἁγίαν Τριάδα. Ὅμως δὲν καταλαμβάνουσιν, ὅτι ἂν ἦτον ὁ σκοπὸς τῆ Μωϋσέως νὰ φανερώσῃ εἰς αὐτὸς ἕνα Θεὸν ἢ ἔχει τρισυπόστατον, ἤθελον εἰπεῖν ἐν συντόμῳ· « Ἄκουε Ἰσραὴλ ἕνα Θεὸν· », ἢ ἦτον ἀρκετὸν· ἢ ὁμοίως αὐτὸς λέγει τοιαυτοτρόπως· « Ἄκουε Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστι· », διότι λεγὼν, Κύριος, φανερώει τὸν Πατέρα, (ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἡμᾶς τὸς Χριστιανῶς, ἅγιος ὁ Θεὸς, ψάλλεται·) ἢ ὅπου λέγει· Ὁ Θεὸς ἡμῶν, φανερώει τὸν Υἱὸν, (ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἡμᾶς ψάλλεται, ἅγιος Ἰσχυρὸς·) ἢ ὅπου προσέθῃσι λέγων, Κύριος, φανερώει τὸ ἁγίον Πνεῦμα, (τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἡμᾶς ψάλλεται, ἅγιος ἀθάνατος). Διὰ νὰ μὴ σοχασθῶσι δὲ, ὅτι εἶναι τρία πρόσωπα διηρημῶς, προσέθῃσιν ὁ Μωϋσῆς λέγων, « Εἷς ἐστι· », καθὼς ἢ ἡμῶς ψάλλομεν, ἐλέησον ἡμᾶς· ἢ δὲν ψάλλομεν, ἐλέησατε ἡμᾶς, ὡς πρὸς ἕνα Θεὸν τρισυπόστατον.

Ὅμοίως δὲ ἢ ἡοὶ Ῥηθῆν δικομολογῶνται, ἐπειδὴ ἔχον ἠχοδομήσῃ βαμὸν πλησίον τῆ Ἰορδάνου, (καθὼς γράφει εἰς τὴν βίβλον τῆ Ἰησοῦ Ναυῆ·). ἀπεκρίθησαν λέγοντες τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ· « ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς, Κύριος ἐστὶ, ἢ ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς, Κύριος αὐτὸς οἶδε », (2)· ἢ τοιαυτοτρόπως σαφῶς ἐφανέωσαν δις τὴν ἁγίαν Τριάδα· λέγοντες δὲ, « αὐτὸς οἶδε », φανερώουσιν ἕνα Θεὸν τρισυπόστατον. Ὅμοίως ἢ ἡ Προφήτις Ἄννα, ἡ μήτηρ τῆ Προφήτις Σαμῦλ, εἰς τὰς προσευχὰς αὐτῆς φανερώει τὴν ἁγίαν Τριάδα, λέγουσα· « Οὐκ ἐστὶν ἅγιος ὡς ὁ Κύριος (ὁ Πατὴρ), ἢ ἔκ ἐστι δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν (ὁ Υἱὸς), ἢ ἔτι ἐστὶν ἅγιος πλήν σου », (τῆ Πνεύματος) (3)· δηλ. ἡ ἁγία Τριάς ὁμοίως ἢ ἀχώριστος. Παρομοίως δὲ ἢ ὁ Προφήτης Δαβὶδ εἰς πολλὰ μέρη ἀναφέρει τὴν ἁγίαν Τριάδα λέγων· « Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ ἄρανοι ἐξερωσθήσαν, ἢ τῷ πνεύματι τῆ σῶματος αὐτῆ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν », (4)· Ἰδὲ ἡ ἁγία Τριάς ἀποκεκαλυμμένη εἶναι, ἢ ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ λόγος τῆ Πατρὸς· καθὼς ἢ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας λέγει· « Ἰδὲ τὸ ῥῆμα Κυρίου ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ὀνειδισμόν, ἢ μὴ βελθῶσιν αὐτὸ », (5)· Βλέπε ἔν, ἀναγνώστα, πῶς δι' ἁγίου Πνεύματος προῆδεν ὁ Προφήτης, ὅτι οἱ πονηροὶ Ἑβραῖοι, δὲν θέλωσι

δε-

(1) Δευτ. Κεφ. 5' 4. (2) Κεφ. κβ' 22. (3) Βασιλ. Α' Κεφ. β' 2.

(4) Ψαλμ. λβ' 6. (5) Ἰερεμ. Κεφ. 5' 10.

δεχθῆ τὸν Χριστὸν, ὅς τις εἶναι ὁ λόγος τῷ Θεῷ. Καὶ πάλιν· « Ἰδὲ αὐτὸς λέγεται πρὸς με· πῶ ἔστιν ὁ λόγος Κυρίου; ἐλθέτω, » (1)· δηλ. χλευάζουσιν οἱ πονηροὶ Ἑβραῖοι· διότι ὁ Ἱερεμίας πάντοτε ἔλεγε καὶ λέγει αὐτοῖς· « Ὁ λόγος Κυρίου πρὸς με, » ὅθω χλευάζοντες τὸν Προφήτην λέγεται· « πῶ εἶναι λοιπὸν ὁ Χριστὸς, τὸν ὁποῖον σὺ λόγον τῷ Πατρὶ ὀνομάζεις; ἐλθέτω. » Καὶ πάλιν· « Τὰδε λέγει Κύριος... Ἰδὲ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαὸν τῶτον κακὰ, τὸν καρπὸν ἀπεστροφῆς αὐτῶν, ὅτι τῷ λόγῳ μου ἐπιστάσαντο, καὶ ἐπιστάσαντο, » (2). Ὁμοίως καὶ ὁ Μωϋσῆς προεφήτευσεν τοῖς Ἑβραίοις, ὅτι δὲν θέλωσι δεχθῆ τὸν Χριστὸν, λέγων· « Καὶ ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐπιπέσεισθε Κυρίου τῷ Θεῷ ὑμῶν, » (3). Καθὼς καὶ εἰς ἄλλο μέρος φανεράναι, ὅτι δὲν θέλωσι πιστεῦσαι εἰς τὸν Χριστὸν, λέγων· « Καὶ ἔσαι ἡ ζωὴ σου κρεμασμένη ἀπέναντι τῶν θρασυλαμῶν σου· καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ ἐπιστάσεις τῇ ζωῇ σου, » (4)· δηλ. οἱ Ἑβραῖοι ἔδον τὸν Χριστὸν, ὅς τις εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ· καθὼς καὶ ὀλίγον κατωτέρω λέγει ὁ Προφήτης Μωϋσῆς· « Ὅτι ἀχλὺ λόγος κωδὸς ἔτος ὑμῶν· ὅτι αὐτὴ ἡ ζωὴ ὑμῶν, » κτλ. (5)· καθὼς ὁ ἴδιος Χριστὸς λέγει· « Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ, » (6). Ταύτην λοιπὸν τὴν ζωὴν ἰδόντες οἱ Ἑβραῖοι κρεμασμένῳ ἐν τῷ σταυρῷ, φοβῶ καὶ τρόμῳ συνίχοντο ἕκτα καὶ ἡμέραν καὶ τὴν σήμερον ἀκόμην.

Πρὸς τούτοις λέγει πάλιν ὁ Προφήτης Ἱερεμίας· « Λέγεται τοῖς ἀπιστομένοις τὸν λόγον Κυρίου, » (7). Λέγει δὲ καὶ ὁ Ἀββα. ἐμ· « Πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος, » (8). Καὶ ὁ Σολομὼν· « Ὁ ὕδωρ βαθῶν λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρὸς, καὶ πηγὴ ζωῆς, » (9)· δηλ. ὁ Χριστὸς, ὅς τις εἶναι ὁ λόγος τῷ Πατρὶ, ἐὰν ἐσέλθῃ εἰς τὴν καρδίαν τῶ ἀνθρώπου, ἔσεται αὐτῷ πηγὴ τῆς αἰωνίας ζωῆς· καθὼς λέγει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πρὸς τὴν Σαμαρείτιαν· « Ὁ, δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος, ἔγω δώσω αὐτῷ, ἢ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ, ὃ δώσω αὐτῷ, γινώσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος, » κτλ. (10)· δηλ. τὸ ὕδωρ τῷ βαπτίσματος· καθὼς βοᾷ ὁ Προφήτης Ἠσαΐας κρᾶζων τὰς ἀνθρώπους—

(1) Ἱερεμ. Κεφ. ιζ'. 15.

(2) Αὐτόθ. Κεφ. γ'. 16—19.

(3) Δευτ. Κεφ. α'. 32.

(4) Αὐτόθ. Κεφ. κη'. 66.

(5) Αὐτόθ. Κεφ. λβ'. 49.

(6) Ἰωάν. Κεφ. ιδ'. 6.

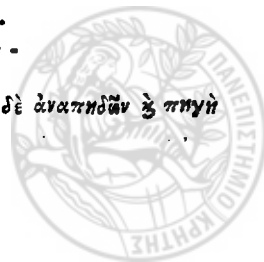
(7) Ἱερεμ. Κεφ. κγ'. 17.

(8) Ἀββακ. Κεφ. γ'. 4.

(9) Παροιμ. Κεφ. ιθ'. 4.

« Ὁ ὕδωρ βαθῶν λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρὸς, ποταμὸς δὲ ἀναπηδῶν καὶ πηγὴ ζωῆς. » (C' Εκδ. τετραγύλ. Λειψ. 1750—51.

(10) Ἰωάν. Κεφ. δ'. 14.

Θράψης ἐς τὸ ἄγιον βάπτισμα, ἔ λέγων · “ Οἱ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ’ ὕ-
δαρ ἢ κτλ’ . (1) · δηλ. ἐς τὸ ὕδαρ τῷ βαπτίσματος · Παρανομίαις δὲ δύο
Προφήται συμφώνως δι’ ἑνὸς λόγου φωνάζουσι, λέγοντες · “ Καὶ πορεύσονται ἐ-
θνη πολλὰ, ἔ ἐρῶσι · δεῦτε ἔ ἀναβῶμεν ἐς τὸ ὄρος Κυρίου, ἔ ἐς τὸν εἶκον τοῦ
Θεοῦ Ἰακώβ, ἔ ἀναγγελεῖ ἡμῖν τὴν δόδν αὐτῷ, ἔ πορευσόμεθα, ἐν αὐτῇ · ἐκ
γὰρ Σιών ἐξελεύσεται νόμος, ἔ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ ἢ (2) · δηλ.
ὁ μὲν νόμος ἐκ Σιών · ὁ δὲ Χριστὸς ἐξ Ἱερουσαλήμ ἐξῆλθε · καθὼς λέγει
ἔ ὁ Προφήτης Δαβὶδ · “ Εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιών, ὁ κατοικῶν Ἱερου-
σαλήμ ἢ (3) .

Δῆλον ἐποίησα διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ λόγος τῷ Πα-
τρὸς · καὶ κατὰ τὸ ἥκτον τῷ Δαβὶδ · “ Τῷ λόγῳ Κυρία οἱ ἄρανοι ἐστρεμώθη-
σαν ἢ (4) · δηλ. μετὸν Χριστὸν, ὅς τις εἶναι ὁ λόγος τῷ Πατρὸς · καθὼς λέ-
γει ἔ ὁ ἄγιος αὐτῷ Σολομῶν · “ Ἦνίκα ἠτοίμαζε τὴν ἄρανν συμπαρήμην αὐ-
τῇ ἢ (5) . Ἄρα γε λοιπὸν ἦτον ὁ Σολομῶν παρὼν, ὅταν ἠτοίμαζεν ὁ Θεὸς τὸν
ἄρανν ; ἔχι· διὰ τῆτο δὲ φαίερδν εἶναι, ὅτι ἐκ προσώπου τῷ Θεῷ ὁμιλεῖ ὁ Σο-
λομῶν · διότι Σολομῶν ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ ἠνοεῖται, ἢ ἐρήνης ὁ δὲ Χρι-
στὸς εἶναι Κύριος τῆς ἐρήνης · καθὼς ἔ ἐς ἄλλο μέρος, ὅπου προφητεύει διὰ τὸν
τάφον τῷ Χριστῷ λέγειν · “ Ἰδὲ ἡ κλίη τῷ Σολομῶν, ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλω
αὐτῆς, ἀπὸ δυνατῶν Ἰσραὴλ ἢ (6) · δηλ. ὁ τάφος τῷ Χριστῷ, ὅς τις ἠνομά-
ζεται Σολομῶν · ἐπειδὴ ἡ λέξις αὐτῇ ἠνοεῖται, Κύριος τῆς ἐρήνης, ὅς τις ἦ-
τον περιτρυγυρισμῶς μετὸν κυρωδῶν τῷ Ἰσραὴλ · διότι ὁ Πιλάτος δὲν ἠθέ-
λησε νὰ δόσῃ τοῖς Ἑβραίοις στρατιώτας, λέγων · “ Ἐχετε κυρωδῶν · ἠπάγα-
τε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε ἢ (7) . Καὶ προστίθειν ὁ Προφήτης Σολομῶν
λέγειν · “ Πάντες κατέχοντες ῥομφαῶν, δεδιδραγμῶσι πόλεμον . Ἄνῆρ ῥομφα-
φαία αὐτῷ ἐπὶ μηρῶν αὐτῷ, ἀπὸ θάμβους ἐν νυξί ἢ (8) · δηλ. διὰ τὸν φόβον
τῆς νυκτὸς · διότι εἶπον αὐτοὶ πρὸς τὸν Πιλάτον · “ Κέλευσον ἡν ἀσφαλισθῆ-
ναι τὸν τάφον . . . μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθητῶν αὐτῷ νυκτὸς, κλέψουσιν αὐ-
τόν ἢ (9) . Ὁμοίως ἔ ὁ Δαβὶδ διὰ τῆτον τὸν φόβον αὐτῶν λέγει · “ Ἐκεῖ ἐ-
δειλίασαν φόβον, ἔ ἔκ ἦν φόβος ἢ (10) . Καὶ βέβαια κἀνείς φόβος δὲν ἦτον ·

Δ

διό-

(1) Ἦσ. Κεφ. νέ. 1.

(3) Ψαλμ. 98δ'. 21.

(5) Παροιμ. Κεφ. ἡ'. 27.

(7) Ματθ. Κεφ. κζ'. 65.

(9) Ματθ. Κεφ. κζ'. 64.

(2) Αὐτ. Κεφ. β'. 3. ἔ Μιχ. Κεφ. δ'. 2.

(4) Ψαλμ. λβ'. 6.

(6) Ἄ. σμ. ἄσμ. Κεφ. γ'. 7.

(8) Ἄ. σμ. ἄσμ. Κεφ. 3. 8.

(10) Ψαλμ. ιγ'. 6.

δίοντι πῶς εἶδε ἡ κλέψῃ τις νεκρὸν ; Παραμοίως ἔκκει ὅπου προφητεύει ὁ Σολομών διὰ τὸν ἀκάνθινον σέφανον τὸν ὁποῖον ἔβαλον οἱ μιαιοὶ Ἑβραῖοι ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Χριστοῦ, λέγει · “ Θυγατέρες Σιδῶν, ἐξέλθετε ἔγχετε ἐν τῷ βασι-
λεῖ Σολομών, ἐν τῷ σέφανῳ ᾧ ἐσεφάνωσον αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἐν ἡμέρᾳ νυμ-
φεύσεως αὐτοῦ, ἔν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ, ” (1) · δηλ. ἐξέλθετε
μυροφόροι γυναῖκες, καὶ ἴδετε τὸν Χριστὸν, τὸν βασιλεῖα τῆς ἐρήνης, πῶς οἱ
Ἑβραῖοι ἐσεφάνωσον αὐτὸν μὲ σέφανον ἀκάνθινον · διὰ τὸν Σολομῶντα ἕχον
τοῦ Δαβίδ, δὲν ἐσεφάνωσον αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἀλλὰ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Δαβίδ ·
καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας σαφές ἐστιν λέγει · “ Καὶ λήψῃ ἀργύριον· ἔχρησιον,
ἔχ ποιήσεις σέφανος, ἔπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ τοῦ ἱερέως
τοῦ μεγάλου, ” (2) · Ἰωσεδὲκ δὲ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, λέγεται ὁ δίκαιος ·
δηλ. ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ δικαίου.

Ἐκ τούτων τῶν ἐρημίων φανερὸν εἶναι, ὅτι ὅπου λέγει ὁ Σολομών · “ Ἡ-
νίκα ἠτοίμαζε τὸν ἕρανδον συμπαραῆμν αὐτοῦ ” (3) · λέγει διὰ τὸν Χριστὸν · ἔ-
στι, ὅπου λέγει ἔν ὁ Δαβίδ · “ Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ ἕρανοι ἐσερεώθησαν, ” (4) ·
διὰ τὸν Χριστὸν προφητεύει, φανεράντων τὸν Πατέρα ἔν τὸν Υἱόν. Καὶ πάλιν
λέγων αὐτοῦ · “ Καὶ τῷ πνεύματι τῷ σώματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν, ”
φανεράντων ἔν τὸ ἅγιον Πνεῦμα · Ἰδὲ ὅτι ἀποδεδηγμένη ἔγινεν ἡ ἁγία Τριάς,
ὁμοῦσιος ἔν ἀχώριστος.

Ἐὰν ἔμεις τις ἀκόμη εὐρίσκηται εἰς ἀμφιβολίαν ἔν δὲν ἐμπιστεύεται εἰς τῶ-
σας ἀποδείξεις διὰ τὴν ἁγίαν Τριάδα · ὁ τοιοῦτος ἐλθέτω ἔν ἀκυσάτω, ἔν ἀλ-
λη ἀποδείξει, ὅπου λέγει ὁ Δαβίδ, “ Ζῆ Κύριος, ἔν εὐλογητὸς ὁ Θεός μου, ”
φανεράντων τὸν Πατέρα, καὶ τὸν Υἱόν · “ Καὶ ὑψώθη ὁ Θεὸς τῆς σπιτιρίας
μου, ” · δηλὸν τὸ ἅγιον Πνεῦμα · διὰ τὸ μὴ πλανηθῆς δὲ σοχαζόμενος,
ὅτι τρεῖς εἶναι, προσίθουσιν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων · “ Ὁ Θεός, ὁ δίδως
ἐκδικήσεις ἐμοί, ” (5) · ἀποδεικνύων ὅνα Θεὸν τρισυπόστατον ἔν ἀχώριστον. Καὶ
πάλιν · “ Ἐξεγέρθητι Κύριε, ἔν πρόσχες τῇ κρίσει μου · ὁ Θεός μου, ἔν ὁ Κύ-
ριος μου εἰς τὴν δίκην μου ” (6) · δηλ. λέγων · “ Ἐξεγέρθητι Κύριε, καὶ
πρόσχες τῇ κρίσει μου · ” φανεράντων τὸν Πατέρα · “ ὁ Θεός μου · ” τὸν Υἱόν ·
“ ὁ Κύριός μου εἰς τὴν δίκην μου · ” τὸ ἅγιον Πνεῦμα ·

καὶ

(1) Ἁ. σμ. ᾠσμ. Κεφ. γ'. 11.

(3) Παροιμ. Κεφ. η'. 27.

(5) Ψαλμ. 135. 50 — 51.

(2) Ζαχαρ. Κεφ. 5'. 11.

(4) Ψαλμ. 135. 6.

(6) Ψαλμ. 135. 26.

Καὶ μὴ θαυμάζῃς διατὶ ὁ Δαβὶδ ἀναφέρει πρότερον τῷ Μανασσῇ τὸν Ἐφραΐμ, μὲν δλον ὅτι ὁ Μανασσῆς ἦτον πρωτότοκος (1) · διότι τῦτο εἶναι ἐν μυσθρίοις τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, τὸ ὁπρῖον ἀπεκάλυψε τῷ Δαβίδ, ὅτι δηλ. ὅλη ἡ φυλὴ τῷ Ἐφραΐμ ἐδέχθη τὸν Χριστὸν, τῷ δὲ Μανασσῇ μόνον τὸ ἡμισυ πῆς φυλῆς ἐδέχθη αὐτὸν (2) · τὸ δὲ ἕτερον ἡμισυ, ὅπερ ἀπεκατέσσω ὁ Μωϋσῆς διὰ τὴν φυλὴν τῷ Ῥυβὴν ἔξ Γὰδ, πέβαν τῷ Ἰορδάνῃ (3), ἔμενω ἐς τὴν πλάνην. Διὰ τῦτο λοιπὸν ἀναφέρει ὁ Δαβὶδ πρότερον τὸν Ἐφραΐμ · καθὼς καὶ ἐς τὰ τάγματα τῶν Ἑβραίων (4), ἔβαλον ὁ Μωϋσῆς τὴν φυλὴν τῷ Ἐφραΐμ πρότερον ἀπὸ τὴν φυλὴν τῷ Μανασσῇ · ὁμοίως ἔξ ἐς τὸν ἐγκανισμὸν τῷ Θυσιασθρίῳ (5).

Παρομοίως δὲ ἔξ ὅταν ἔφερῃ ὁ Ἰωσήφ τὸν Μανασσῇ ἔξ τὸν Ἐφραΐμ ἐς τὸν πατέρα αὐτῆ Ἰακώβ, διὰ τὰ εὐλογῆσθαι αὐτὸς πρὸ τῶ νὰ ἀποθάνῃ · ἔβαλε τὸν μὲν Μανασσῇ ἐκ δεξιῶν τῷ Ἰσραὴλ, τὸν δὲ Ἐφραΐμ ἐξ ἀριστερῶν. Ὁ δὲ Ἰσραὴλ ἐξέτεινε τὰς χεῖρας αὐτῷ σαυροειδῆς, διὰ τὰ ἔλθῃ ἐκ δεξιᾶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῷ Ἐφραΐμ, ἔξ ἡ ἀριστερὰ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῷ Μανασσῇ · ἔπειδὴ εἶπε ὁ Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτῆ · ἐχὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρέπον πάτερ, διότι ὁ Μανασσῆς εἶναι ὁ πρωτότοκος · ἀποκρίνεται ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ λέγων (6) « Ὅϊδα τέκνον, οἶδα ἔξ ἕτος ἔσαι ἐς λαὸν, ἔξ ἕτος ὑψωθήσεται · ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς αὐτῆ ὁ νεώτερος μίξων αὐτῆ ἔσαι, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῆ ἔσαι ἐς πλῆθος ἐθνῶν » δηλ. ὁ Μανασσῆς εἶναι μὲν πρωτότοκος σωματικῶς, ὅμως πνευματικῶς μίξων αὐτῆ ἔσαι ὁ Ἐφραΐμ · διότι προῖδω ὁ γέρον τῷ πνεύματι, ὅτι τῷ Ἐφραΐμ ὅλη ἡ φυλὴ θέλει δεχθῆ τὸν Χριστὸν, τῷ δὲ Μανασσῇ μόνον τὸ ἡμισυ. Διὰ τῦτο δὲ ἐπέθηκε ὁ Ἰακώβ τὰς χεῖρας αὐτῷ σαυροειδῆς, διὰ τὰ προεικονίσθαι ἔκτοτε τὸν σαυρὸν τῷ Χριστῷ · ἔκ καθὼς λέγει ἡ Γραφή · « ἔθηκε τὸν Ἐφραΐμ ἐκπροσθέν τῷ Μανασσῇ » (7) · δηλ. ἐς τὰς παρεμβολὰς, ἔξ ἐς τὸν ἐγκανισμὸν τῷ Θυσιασθρίῳ. Ὁμοίως ἔξ ὁ Μωϋσῆς εὐλογῶν τὰς δώδεκα φυλὰς τῷ Ἰσραὴλ πρὸ τῶ νὰ ἀποθάνῃ, λέγει · « Αὐτὰι μυριάδες Ἐφραΐμ, καὶ αὐτὰι χιλιάδες Μανασσῇ » (8). Ἐντεῦθεν βλέπομεν πόσοι φατερά εἶδω ὁ Μωϋσῆς ἔξ Ἰακώβ, ὅτι ὅλη ἡ φυλὴ τῷ Ἐφραΐμ θέλει δεχθῆ τὸν Χριστὸν, ἔξ τῷ Μανασσῇ μόνον τὸ ἡμισυ · ἔξ διὰ τῦτο λέγει χιλιάδες Μανασσῇ, περὶ δὲ τῷ Ἐφραΐμ μυριάδες. Ὁμοίως δὲ ἔξ ὁ πολλὸς τῷ πνεύματι Προφήτης Ἠσαΐας σαφέστερον περὶ τούτου λέγει · « Παιδίον ἐγυνῆθη ἡμῖν, Υἱὸς (δηλ. ὁ Χριστὸς) ἔξ ἐδόθη ἡμῖν.

(1) Γεν. Κεφ. μδ'. 51. (2) Ἀριθμ. Κεφ. λδ'. 33.

(3) Ἰησ. Ν. Κεφ. χβ'. 7. (4) Ἀριθμ. Κεφ. ι'. 22.

(5) Αὐτόθ. Κεφ. ζ'. 48 (6) Περὶ τῶν ἀπόντων ὄρα Γεν. Κεφ. μθ'. 10. - 19.

(7) Γεν. Κεφ. μθ'. 20. (8) Δευτ. Κεφ. λγ'. 17.

μὴν, ἣ ἡ ἀρχὴ ἐγεννήθη ἐπὶ τῷ ὄμῳ αὐτῷ, (δὴλ. ὁ τίμιος σαυρὸς, ὃς τις δεσπόζει κατὰ τῶν ὀρατῶν τε καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν· τὸν ὁποῖον ἐσηύκισεν ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῷ ὄμῳ αὐτῷ, ἕως ἄς τὸν Γολγοθᾶ φέρων αὐτὸν (1)·) καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτῷ μεγάλης βουλῆς Ἄγγελος, θαυμαστὸς, σύμβουλος, Θεὸς, ἰσχυρὸς, ἐξουσιαστὴς, ἀρχὴν εἰρήνης... καὶ γινώσκονται πᾶς ὁ λαὸς τῷ Ἐφραΐμ, κτλ. (2). Ἦ δὲ λοιπὸν καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας κατὰ πολλὰ σαφῶς ἐφανέρωσεν, ὅτι δὴν ἡ φυλὴ τῷ Ἐφραΐμ ἐδέχθη τὸν Χριστὸν.

Ἄκουσον ἀκόμη τι λαλεῖ τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τῷ Προφήτῃ Ἰερεμίου περὶ τῷ Ἐφραΐμ· ἡ Ἐφραΐμ ἐπὶ τῷ Ἐφραΐμ· ἡ Ἐφραΐμ ἐπὶ τῷ Ἐφραΐμ· (3)· δὴλ. ἡ κλήσις πρὸς τὸν Χριστὸν· καθὼς λέγει αὐτὸς ὁ ἴδιος Χριστὸς· ἡ Οὐδὲ ἴσ δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτὸν, (4)· ἡ δὲ κλήσις αὐτῆ, ἣν λέγει ὁ Προφήτης, ἐν ὄρεσιν Ἐφραΐμ, δὴλ. ὅτι ὁ Πατὴρ κράζει διὰ τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ αὐτῷ, δὴν τὴν φυλὴν Ἐφραΐμ· καὶ διὰ τῷτο ἀκόμη προσέειπεν ὁ Προφήτης λέγων· ἡ Ἀναστῆτε καὶ ἀνάβητε εἰς Σιών πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, (5)· ἡ Ὁμοίως καὶ ὄλιγον ἀνωτέρω λέγει· ἡ Ἐρωτήσατε, καὶ ἴδετε, εἰ ἔτεκεν ἄρσεν, (6)· ἡ Φαίνεται δὲ εἰς ἐμὲ, ὅτι, ἐπειδὴ ἀναχωρήσας ὁ Χριστὸς ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῶν Ἐβραίων, ἐπήγγυ ἄς ἐν ὄρος πλησίον τινὸς ἄρειος καλεῖσθαι Ἐφραΐμ, ἡ ἴσως ἐκείνο τὸ ὄρος εἶναι, διὰ τὸ ὁποῖον ἀναφέρει καὶ ὁ Ἰερεμίας ἐδῶ, λέγων· ἡ ἐν ὄρεσιν Ἐφραΐμ, ἡ Καὶ ἴδὲ τι λέγει ἀκόμη τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῷ αὐτῷ Προφήτῃ· ἡ Ὅτι ἐγνωμένη τῷ Ἰσραὴλ εἰς Πατέρα, καὶ Ἐφραΐμ πρωτότοκος μου ἐστίν, (7)· Καὶ πάλιν· ἡ Ἰὶδὸς ἀγαπητὸς Ἐφραΐμ ἐμοὶ παιδίον ὑπερφύων· ὅτι ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι μου ἐν αὐτῷ, μὴ ἀ μνησθήσομαι αὐτῷ, διὰ τῷτο ἔσπευσα ἐπ' αὐτῷ, ἐλεῶν ἐλεήσω αὐτὸν, φησὶ Κύριος, (8)· Λέγει δὲ καὶ ὁ Προφήτης Ὡση· ἡ Ἐπιστραφήσεται Ἐφραΐμ, καὶ μεθυσθήσεται σίτη· καὶ ἐξανθήσκει ὡς ἄμπελος τὸ μνημόσυνον αὐτῷ, ὡς εἶνος Λιβάνου, (9)· Μὲ ταῦτα τὰ λόγια ἐκινεῖ ὁ Προφήτης, ὅτι ὁ Ἐφραΐμ θέλει ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῷ πρὸς τὸν Χριστὸν,

(1) Ἰωάνν. Κεφ. 19. 17.

(2) Ἠσ Κεφ. 9. 6—9.

(3) Ἰερεμ. Κεφ. λα. 6.

(4) Ἰωάνν. 5. 44.

(5) Ἰερεμ. Κεφ. λα. 6.

(6) Αὐτόθ. Κεφ. λ'. 6.

(7) Αὐτόθ. Κεφ. λα. 9.

(8) Αὐτόθ. 20.

(9) Ὡση. Κεφ. ιδ'. 8—9. ἡ Ἐπιστρέψουσι καὶ καθιῶνται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτῷ· ζήσονται καὶ μεθυσθήσονται σίτῃ καὶ ἐξανθήσκει ὡς ἄμπελος· μνημόσυνον αὐτῷ, ὡς εἶνος Λιβάνου τῷ Ἐφραΐμ. ἡ (ἡ Ἰηθ. ἐκδ.)

ζόν , ἕ ὅτι θέλει χορτασθῆ ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ αἷμα τῷ Χριστῷ . διότι ὁ αἶτος ἕ ὁ οἶνος φανερώσῃ τὰ μυσηρία τῷ Χριστῷ . τὸ δὲ , καὶ ἐξανθήσῃ ὡς ἀμπέλος . . . ἢ δηλοῦ , ὅτι ὁ Ἐφραὴμ θέλει καρποφορήσῃ ἀρετὰς ὁ ἐπιθετὴ Ἐφραὴμ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ σημαίνει καρποφόρος . Μανασσῆς δὲ , ἀλπισμῶνσι . καθότι μόνον τὸ ἥμισυ τῆς φυλῆς τῷ Μανασσῇ ἐδέχθη τὸν Χριστὸν , καθὼς προεφανερώσα .

Δι' αὐτὸ δὲ τὸ ὁποῖον προῖπον , ὅτι δηλ . ὁ Ἐφραὴμ θέλει ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας αὐτῆ , ἤξευρε , ὅτι πρὸ τῆς παρουσίας τῷ Χριστῷ ἡ φυλὴ τῷ Ἐφραὴμ προσεκύνησε τὰ ἴδωλα . ἕ δὲν λέγει τῶτο ἐγὼ , ἀλλ' ὁ Προφήτης Ὡση , ὅς τις ἰδὲ εἰ λέγει . καὶ Ἐπλήθυνεν Ἐφραὴμ θυσιασθήρια , ἕς ἀμαρτίας ἐγίνοντο αὐτῷ θυσιασθήρια ἡγαπημένα , (1) . Καὶ πάλιν . καὶ Κατῴκησεν Ἐφραὴμ Αἴγυπτον , ἕ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται , (2) . δηλ . θυσίαν ἐιδωλικήν . Ἀλλὰ μ' ὄλον τῶτο , μετὰ τὴν παρουσίαν τῷ Χριστῷ , ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὰ ἴδωλα , ἕ ἐδέχθη τὸν Χριστὸν , ἕ ἐπλήσθη τῶν μυσηρίων τῷ Χριστῷ . Ὁμοίως ἕ διὰ τὴν φυλὴν τῷ Βουιαμὴν λέγει ὁ Προφήτης Ἰερεμίας . καὶ Ἐνισχύσατε ἕοι Βουιαμὴν ἐκ μέσου τῆς Ἱερουσαλήμ . . . ὅτι κακὰ ἐκκέκοφον ἀπὸ βορρᾶ καὶ συντριβὴ μεγάλη γίνεται , (3) . Διότι ὁ Ἰερεμίας προῖδαν τῷ πνεύματι , ὅτι ὁ Σατανᾶς ἐλεύσεται ἐκ τῷ σκοτεινῷ αἵματι , ὅς τις ἐνομάζεται βορρᾶς . ἕ ὅτι ἐσελεύσεται εἰς τὸν Ἰσκαριώτην Ἰούδαν , καὶ εἰς τὰς Ἀρχιερεῖς τῶν Ἐβραίων , ἕ εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν αὐτῶν , διὰ νὰ σαυρώσωσι τὸν Χριστὸν , κράζει δι' ἅγιον Πνεύματος , ὡσεὶ ἡ φυλὴ τῷ Βουιαμὴν νὰ ἰδυναμωθῆ ἐν Ἱερουσαλήμ , διὰ νὰ μὴ ᾖναι μέτοχος τῷ συμβουλίῳ αὐτῶν , καθὼς μήτε εἰς τὴν πάλαισιν τῷ Ἰωσήφ , μήτε ἔπειτα εἰς τὸ συμβούλιον τῆς συναγωγῆς τῶν Ἐβραίων ἐσαθῆ μέτοχος . διότι λέγει ὁ Χριστὸς . καὶ Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε , ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν , (4) . εἴτε διὰ καλὸν δηλ . εἴτε διὰ κακόν .

Ἰδὲ λοιπὸν διὰ βοήθειας τῆς ἁγίας Τριάδος ἐφανερώσα διὰ πολλῶν καὶ λαμπρῶν ἀποδείξεων , ὅτι τῶν δέκα ἀδελφῶν , οἵτινες ἦσαν εἰς τὴν πάλαισιν τῷ Ἰωσήφ , δὲν ἠξιώθησαν αἱ φυλαὶ νὰ δεχθῶσι τὸν Χριστὸν , ἕ ὅτι ἔμειναν εἰς τὴν πλάνην ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης . Ὁμοίως ὁ Ἰούδας , ὁ τέταρτος ἕξ τῷ Ἰακώβ , ἐπειδὴ αὐτὸς ἠλευθέρωσε τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὸν θάνατον , ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι ἠθέλον νὰ τὸν φονεύσωσι , λέγειν πρὸς τὴς ἀδελφὰς αὐτῆ . καὶ Τί χρησίμιον ἐάν ἀποκτείνω-

Ε

μω

(1) Ὡση . Κεφ. 8 . 11 .

(2) Αὐτοῦ . Κεφ. 9 . 3 .

(3) Ἰερεμ . Κεφ. 5 . 1 .

(4) Ματθ . Κεφ. 23 . 2 .

μεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ἔκρινον τὸ αἷμα αὐτῷ (1) ; διὰ τῆτο ἠξιώθη ἔχει μένον ἢ φυλῆ αὐτῷ νὰ δεχθῆ τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος Χριστὸς νὰ σαρκωθῆ ἀπὸ αὐτὸν . καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ Προφήτου Δαβὶδ .

“ Ἐμός ἐσι Γαλαὰδ, ἔμός ἐσι Μανασσῆς, ἔ Ἐφραὶμ κραταίωμα τῆς κεφαλῆς μου . Ἰούδας βασιλεύς μου ” (2) . δηλ. ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευμένων Χριστὸς ἐγεννήθη ἐκ φυλῆς Ἰούδα .

“ Ἄκουσον δὲ ἔ τι λέγει ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ, ὁ πατὴρ αὐτῷ πρὸς αὐτὸν, ὅταν ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ . “ Ἰούδα, σὲ ἀνεύθυνον οἱ ἀδελφοί σου, αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νύκτι τῶν ἐχθρῶν σου ” (3) . δηλ. ἐκ φυλῆς Ἰούδα θέλει γεννηθῆ ὁ Χριστὸς, ὁ ὁποῖος θέλει βάλλει τὰς χεῖρας αὐτῷ κατὰ τῆς δυνάμεως τῆ σκοτίας, ὅταν ἐξαξῆ τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῷ ἄδῳ . Καὶ προσεῖπαι ἀκόμη ὁ Ἰακώβ πρὸς τὸν Ἰούδα αὐτοῦσι λέγων . “ Προσκυνήσοι σοι οἱ υἱοὶ τῷ πατρί σου . ” δηλ. θέλῃσι προσκυνῆσαι τὸν Χριστὸν, ὅς τις ἐξελεύσεται ἐκ φυλῆς Ἰούδα . Βλέπε δὲ τὸν φωτισμὸν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι ! Δὲν λέγει ὁ Πατριάρχης, προσκυνήσοι σοι οἱ ἀδελφοί σου, ἀλλὰ, οἱ υἱοὶ τῷ πατρί σου . διότι προῖδον ἃ γέγων δὲ ἁγίῳ Πνεύματι, ὅτι οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ τῷ Ἰούδα δὲν θέλῃσι δεχθῆ τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ μόνον ἢ φυλῆ τῷ Ἐφραὶμ, τῷ Βενιαμὴν, ἔ τὸ ἦμισυ τῆς φυλῆς τῷ Μανασσῆ . οἱ δὲ ἐπίλοιποι δὲν ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν . ἔ ἔχει μένον ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐγεννήθησαν ἀπὸ τὰς παιδίσκας, ἀπὸ τῶν Βαλλὰν, ἔ Ζελφὰν (4) . δηλ. ὁ Δὰν, Νεφθαλεμ, Γὰδ, ἔ Ἀσῆρ, ἀλλὰ ἔ οἱ γεννηθέντες ὁμῶς μὲ τὸν Ἰούδα (5) ἐκ μῆτρὸς ἔ τῆς αὐτῆς μητρὸς τῆς Λίας . δηλ. ὁ Ρουβὴν, ὁ Συμεὼν, ὁ Λευὶ, ὁμοίως ἔ αὐτοὶ δὲν ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν . ἔ διὰ τῆτο ἔπειν ὁ Πατριάρχης ,

“ Προσκυνήσοι σοι οἱ υἱοὶ τῷ πατρί σου . ” ἔ ἔχει οἱ ἀδελφοί σου . “ Ἄκουσον δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις τι προσεῖπαι ἀκόμη ὁ Ἰακώβ λέγων . “ Σκύμνος λέοντος Ἰούδα, ἐκ βλαστῆ ἡμέμου ἀνέβης (δηλ. δὲν ἄφησε νὰ φονεύσῃσι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῷ τὸν Ἰωσήφ .) ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων, ἔ ὡς σκύμνος . τὸς ἐγερῆ αὐτόν ” (6) ; Ἐδὼ δὲ προσεῖπαι αὐτῷ ὁ Ἰακώβ διὰ τὸν θάνατον τῷ Χριστῷ . διότι λέγων μὲν, “ ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων . ” φανεράναι, ὅτι τὸ σῶμα τῷ Χριστῷ θέλει ἀναπαυθῆ ἐς τὸν τάφον . ἐπιφέρων δὲ, “ καὶ ὡς σκύμνος τὸς ἐγερῆ αὐτόν ; ” φανεράναι, ὅτι ὁ Χριστὸς θέλει σηκωθῆ ἐκ τοῦ θανάτου μετὰ τῷ σώματι αὐτῷ ὡς σκύμνος λέοντος ἐγλήγορα, ἔ δὲν θέλει ἔχει χεῖ-

(1) Γεν. Κεφ. λζ'. 25.

(2) Γεν. Κεφ. μθ'. 8.

(3) Αὐτόθ. Κεφ. κθ'. 32—34.

(2) Ψαλμ. νθ'. 7—8.

(4) Αὐτόθ. Κεφ. λ'. 4—9.

(6) Αὐτόθ. Κεφ. μθ'. 9.

χρήαν ὡσε ἄλλος τις νὰ ἐγένη αὐτὸν ἀλλὰ μόνος θέλει ἐγερεθῆ ὡς Θεός.

Καὶ ὁ Προφήτης δὲ Δαβὶδ λέγει ἡ Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἐξεγερεθήσομαι ὄρθρου, (1) ἡ ὅποια Προφητεία κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἕνωεῖται ὁταν δηλ. λέγη ἡ Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου ἡ ὁ Πατὴρ λέγει τῦτο πρὸς τὸν Χριστὸν ὁ δὲ ἡ δόξα τῦ πατρὸς εἶναι ὁ ἡὸς ὁ μετὰ τὸν Πατέρα δὲ, λαλεῖ καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα πρὸς τὸ σῶμα τῦ Χριστῦ, λέγον ἡ ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἡ δηλ. διὰ τὸ ἡχολογῶσι διὰ σῦ λόγοι ἡ δῆϊς καὶ πνευματικοὶ ὄρθρου δὲ ἀποκρίνεται ὁ Χριστὸς λέγων ἡ ἐξεγερεθήσομαι ὄρθρου ἡ κατ' ἀλήθειαν ἀνέστη ὁ Χριστὸς πρῶτ' ὡς καθὼς λέγει πάλιν ὁ Δαβὶδ εἰς ἄλλο μέρος ὡς ἀπὸ προσώπου τῦ Χριστῦ ἡ Τὸ πρῶτ' εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς μου, πὸ πρῶτ' παραστήσομαί σοι ἡ κτλ'. (2) ἡ πάλιν ἡ Καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ἡπῶν Κύριος, ὡς δυνατὸς καὶ κεκραυπαλικῶς ἐξ οἴνου, (3). Λέγει δὲ καὶ ὁ Σολομών ἡ Ἐγὼ καθεύδω, καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ, (4). Καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας ἐκ προσώπου τῦ Χριστῦ ἡ ἐξηγέρθη, καὶ ἡ ἔιδον, καὶ ὁ ὄπνος μου ἡδύς μοι ἐγνώθη, (5).

Τώρα ἀε ἐπίστροφῶν πάλιν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῦ λόγου ἡμῶν, ὅπου εὐλογῆ ὁ Πατριάρχης Ἰακὼβ τὸν ἡὸν αὐτῦ Ἰάδα λέγων ἡ Οὐκ ἐκλείψει ἀρχὴν ἐξ Ἰάδα, καὶ ἡ ἡγῆμοις ἐκ τῶν μηρῶν αὐτῦ, εἰς ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῦ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν, (6) ἡ δηλ. ἡ Ἰερουσόνη καὶ ἡ βασιλεία ἐξ Ἰάδα δὲν θέλει λείψῃ, εἰς ἂν ἔλθῃ ὁ Χριστὸς, ὅς τις εἶναι ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν, καὶ ὄχι τῶν Ἐβραίων ὡς καθὼς φανερῶς βλέπομεν, ὅτι ἀμέσως ὅτε ἡλθῖν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, εὐθὺς ἔλειψεν ἀπὸ αὐτὸς ἡ βασιλεία καὶ ἡ Ἰερουσόνη.

Ὡ Πατριάρχα! ὡ γέρον Ἰακὼβ! ἄρα δὲν ἡξευρες σὺ, ὅτι τὸ γένος τῶν Ἐβραίων εἶναι σκληροτράχηλον, ἀπ' ἀρχῆς ἀπίσον! καθὼς ἔπε καὶ ὁ Μωϋσῆς πρὸς αὐτὸ ἡ Ἀπειθῶντες ἦτε τὰ πρὸς Κύριον, ἀπ' ἡς ἡμέρας ἐγνώσθη ἡμῖν, (7). Οὐ θέλουσι πιεθεῖσά σοι μόνον ἐν ἐνὶ σημεῖῳ ὡ διὰ δύο, ἡ τριῶν μαρτυριῶν δὲς ἐτι αὐτοῖς καὶ ἕτερον σημεῖον, ἡνα γνῶσι τίς ἐστιν ὁ προσδοκῶμενος ὑπὸ τῶν ἐθνῶν. Λέγει δὲ καὶ τῦτο εἰς τὸ αὐτὸ τὸ μέρος ὁ Πατριάρχης Ἰακὼβ ἡ Δεσμείων πρὸς ἀμπελον τὸν πῶλον αὐτῦ, καὶ τῦ ἔλιξι τὸν πῶλον τῆς ὄνυ αὐτῦ, (8). ἡ δὲν εὔρον οἱ Μαθηταὶ τῦ Χριστῦ μίαν ὄνον, μὲ πῶλον αὐτῆς

δε.

(1) Ψαλμ. νς'. 11.

(3) Ψαλμ. οζ'. 71.

(5) Ἰερεμ. Κεφ. λδ'. 26.

(7) Δευτ. Κεφ. θ'. 24.

(2) Ψαλμ. ε'. 3.

(4) Ἀ. Σμ. ἀσμ. Κεφ. ε'. 3.

(6) Γεν. Κεφ. μθ'. 10.

(8) Γεν. Κεφ. μθ'. 11.

δεδεμένον πρὸς ἄμπελον (1) ;

Καὶ προστίθουσιν ἀκόμη ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ καὶ ἄλλο σημεῖον λέγων .
 “ Πλυθεῖ ἐν εἴνῳ τὴν σολὴν αὐτῆ , καὶ ἐν αἵματι σαφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐ-
 τῆ , (2) . διότι “ περιέθικαν αὐτῆ χλαμύδα κοκκίνην , (3) . Καὶ μὲ αὐτὸν
 τὸν λόγον , ὅτι δηλ . θέλει πλῆνῃ ἐν αἵματι σαφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτῆ , ἀ-
 πὸ τότε ἐκένισεν ὁ Πατριάρχης , ὅτι ἐκ τῆ εἴνε ὅστις θυσιάζεται ἕς τὸ ἅγιον
 θυσιασήριον , μεταβάλλεται ἕς τὸ αἷμα τῆ Χριστοῦ .

Ὁμοίως ἔξ ὁ Μωϋσῆς πρὸ τῆ θανάτου αὐτῆ , ὅπου εὐλογεῖ τὰς δώδεκα φυ-
 λὰς τῆ Ἰσραὴλ , λέγων διὰ τὸν Ἰούδα . “ Εἰσαύκυσον Κύριε τῆς φωνῆς τῆ Ἰού-
 दा , ἔξ ἕς τὸν λαὸν αὐτῆ ἐσελθοῖς ἄν , (4) . παρακαλεῖ τὸν Χριστὸν νὰ ἴσασθαι
 καθὼς ἀπὸ τὴν φυλὴν τῆ Ἰούδα . διότι δὲν ἄφησεν ὁ Ἰούδας τὰς ἄλλας ἀδελφὰς
 αἰτῆ νὰ φονεύσῃ τὸν Ἰωσήφ . μὲ δλον ὅτι ἔξ ὁ Ῥαββὶν ὁ πρωτότοκος ἔπην “ Οὐ
 πατάξομεν αὐτὸν ἕς ψυχὴν , (5) . ἀλλ’ ἐπειδὴ ἐκοιμήθη μετὰ Βαλλὰς τῆς παλ-
 λακῆς τῆ πατρὸς αὐτῆ Ἰακώβ (6) , δὲν ἤξιάθη νὰ γεννηθῆ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτῆ
 ὁ Χριστὸς . διότι ἄκυσον τί λέγει ὁ Ἰακώβ πρὸς αὐτὸν . “ Ῥαββὶν πρωτότοκός
 μου σὺ , ἰσχύς μου , ἔξ ἀρχῆ τέκνων μου . σκληρῶς φέρεσθαί , ἔξ σκληρῶς αὐθά-
 δης . . . ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν κοίτην τῆ πατρὸς σου , τότε ἐμίανας τὴν σρωμνὴν
 ἔξ ἀνέβης , (7) . Καὶ μὲ δλον ὅτι καὶ ὁ Ἰούδας ἡμάρτηκε μὲ τὴν νόμφον αὐτοῦ
 Θάμαρ (8) , ὅμως ἐπειτα ἐπειδὴ ἐξωμολόγησε τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆ , ἔξ ἔπει ,
 “ Δεδικαίωται Θάμαρ , ἢ ἐγὼ , (9) , συνεχρησθῆ . διότι μεγάλη εἶναι ὁ
 φίλοι , ἢ ἐξωμολόγησις . ἔξ ἡ λέξις Ἰούδας ἐξηγῆται ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ ,
 ἐξωμολόγησις , Ὁμοίως δὲ ἔξ ὁ Ἰούδας ὁ προδότης ἐξωμολόγησε τὴν ἁμαρτίαν
 αὐτῆ πρὸς τὰς Ἀρχιερεῖς λέγων . “ Ἡμάρτον παραδὸς αἷμα ἀθῶον , (10) .
 ἀλλ’ ἐπειδὴ ἐκρεμάσθη , κατεδικάσθη . Ἄλλ’ ἀνίσως ἠθέλω ἐπῆ , “ Κύριε
 συγχώρησόν με . , βέβαια ἠθέλε συγχωρηθῆ ἀπὸ τὸν Θεὸν . καθὼς ἔξ ὁ Πέ-
 τρος πρὸς ἀπηνῆθη τὸν Χριστὸν ὅμως ἀφ’ ἔ μετενόησε ἔξ ἐκλαυσε πικρῶς (11) ,
 ὁ Θεὸς συνεχώρησεν αὐτόν .

Πρὸς τούτοις ἄκυσον τί λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Προφῆτην Ἰεζεκιήλ . “ Ὑπερ
 ἀνθρώπων , λάβε σεαυτῆ βράβδον , ἔξ γράψον ἐπ’ αὐτὴν τὸν Ἰούδα , ἔξ τὰς ἡμέρας
 Ἰσρα .

(1) Ματθ. Κεφ. κá. 2.

(3) Ματθ. Κεφ. κζ’. 28.

(5) Γω. Κεφ. λζ’. 21.

(7) Αὐτόθ. Κεφ. μθ’. 3 — 4.

(9) Αὐτόθ. 26.

(11) Αὐτόθ. Κεφ. κς’. 75.

(2) Γω. Κεφ. μθ’. 11.

(4) Δευτ. Κεφ. λγ’. 7.

(6) Αὐτόθ. Κεφ. λé. 21.

(8) Αὐτόθ. Κεφ. λή. 18.

(10) Ματθ. Κεφ. κζ’. 4.

Ἰσραὴλ τὰς προσκεκλιμένους πρὸς αὐτὸν ἔραβδον δευτέραν λήψῃ σεαυτῆ, ἔγραψαι αὐτὴν τῷ Ἰωσήφ, ῥάβδον Ἐφραΐμ, ἔπαντας τὰς ἡγὰς Ἰσραὴλ τὰς προστεθῶντας πρὸς αὐτόν, (1). Ὁμοίως δὲ λέγει ὁ Θεὸς διὰ τῷ Προφήτῃ Ὡσηὲ · “ Τί σοι ποιήσω Ἐφραΐμ; τί σοι ποιήσω Ἰούδα; τὸ δὲ ἔλεος ὑμῶν ὡς νεφέλη πρωΐνῃ, ἔως δρόσος ὄφρηνῃ πορευομένη, (2). Φανερὸν δὲ εἶναι, ὅτι ἐκῆνοι αἱ δύο φυλαὶ, δηλ. τῷ Ἰούδα ἔ τῷ Ἐφραΐμ, θίλῃσι σωθῆ περισσοτερον ἀπὸ τὰς ἄλλας. Ὁμοίως ἄς μὴ σοι φανῆ θαυμασίον, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Ἰούδας εἶπε πρὸς τὰς ἀδελφούς αὐτῶ · “ Δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτὸν, (3) ὁ δὲ Ἐφραΐμ δὲν ἦτον γενηκίμος τότε, ἔπειτα ἐσαρκώθη ὁ Χριστὸς ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἔ ὄχε ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ. Ἄκουσον δὲ τί λέγει ὁ Προφήτης Ὡσηὲ · “ Μίτοχος ἐδώλων Ἐφραΐμ, ἐθῆικν ἐαυτῷ σκάνδαλα, (4) ἔξ ἔ ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ φυλὴ τῷ Ἐφραΐμ πρὸ τῆς παρυσίας τῷ Χριστῷ προσεκύνεισε τὰ εἶδωλα, ἔ διὰ τῷτο δὲν ἠξιώθη νὰ ἐσαρκωθῆ ὁ Χριστὸς ἐξ αὐτῆς. Ἡ δὲ φυλὴ τῷ Ἰούδα δὲν ἐκλινει εἰς τὸ νὰ προσκυνῆσῃ τὰ εἶδωλα, ἔ διὰ τῷτο ἠξιώθη νὰ γεννηθῆ ὁ Χριστὸς ἐξ αὐτῆς, καθὼς γράφει εἰς τὸ Α'. Βιβλίον τῶν Παραλειπομένων · “ Καὶ ἡ οἰ Ῥυβὶν πρωτοτόκῃ Ἰσραὴλ ὅτι ἔτος ὁ πρωτότοκος, ἔ ἐν τῷ ἀναβῆναι αὐτὸν ἐπὶ τὴν κτίτην τῷ πατρὸς αὐτῷ. . . ἔκ ἐγενεαλογῆθη εἰς πρωτοτόκια. Ὅτι Ἰούδας δυνατὸς ἰσχύϊ, ἔ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῷ, ἔ εἰς ἡγύμων ἐξ αὐτῶ, κτλ. (5). Καθὼς εἰρίσκομεν ἔ εἰς τὰς παρεμβολὰς τῷ Ἰσραὴλ, ὅτι τὸ τάγμα τῷ Ἰούδα (6) προσπερέετο πρῶτον ἔμπροσθεν τῷ τάγματος τῷ Ῥυβὶν, μ' δλον ὅτι αὐτὸς παρεκίνησε τὰς ἀδελφούς αὐτῶ νὰ πωλήσωσι τὸν Ἰωσήφ · διότι ἡ πώλησις τῷ Ἰωσήφ μὲ τὴν οἰκονομίαν τῷ Θεῷ ἔγινε, διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃ ἔπειτα ὁ Ἰακὼβ μὲ ὄλους τὰς ἡγὰς αὐτῶ ἀπὸ τὴν πέναν, καθὼς λέγει ἔ ὁ Δαβὶδ · “ Ἀπέσκηλι ἔμπροσθεν αὐτῶν ἀνθρώπων, εἰς δῶλον ἐπράθη Ἰωσήφ, (7). Καθὼς ἔ ὁ ἴδιος Ἰωσήφ ὕσπερον λέγει πρὸς τὰς ἀδελφούς αὐτῶ · “ Νῦν ἔν μὴ λυπῆσθε, μηδὲ σκληρὸν ὑμῖν φανήτω, ὅτι ἀπέδοσθέ με ὡδε, εἰς γὰρ ζῶν ἀπέσκαλέ με ὁ Θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν, (8).

Ἄκουσον ἐσέτι πόσον φανερὰ προῖδειν ὁ Προφήτης Δαβὶδ, ὅτι ὁ Χριστὸς θέλει γεννηθῆ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἔ ὄχε ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ, λέγων · “ Καὶ ἀπάσατο τὸ σκῆνυμα Ἰωσήφ, ἔ τὴν φυλὴν Ἐφραΐμ ἔκ ἐξελέξατο. Καὶ ἐξελέξατο

(1) Ἰεζεκ. Κεφ. λζ'. 16.

(2) Γεν. Κεφ. λζ'. 26.

(3) Α'. Παραλ. Κεφ. ε'. 1-2.

(4) Ψαλμ. ρδ'. 17.

(2) Ὡσηὲ. Κεφ. ε'. 4.

(4) Ὡσηὲ. Κεφ. δ'. 17.

(6) Αριθμ. Κεφ. ι'. 14.

(8) Γεν. Κεφ. μέ. 5.

ξατο τὴν φυλὴν Ἰούδα, κτλ'. (1) · δηλ. δὲν ἐσαρκώθη ὁ Χριστὸς ἐκ τῆς φυλῆς τῆ Ἐφραὴμ, ἥτις σκῆνωμα Ἰωσήφ καλεῖται, ἀλλὰ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα. Βλέπε δὲ, ὅτι ἕξ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας σαφερώς τὸ ἀποκαλύπτει λέγων ·

« Καὶ κατισχύσω τὸν οἶκον Ἰούδα, ἕξ τὸν οἶκον Ἰωσήφ σώσω, κτλ'. (2) · δηλ. θείω δυνάμει τὸν οἶκον τῆ Ἰούδα. Καὶ βίβαια ἐδυναμώθη ἔτος · διότι ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς, ἡ Ἰσχυρὰ ἕξ ἐκλεκτὴ πέτρα, διὰ τὴν ὁποίαν λέγει ὁ Θεὸς ἕξ διὰ τῆ Προφήτου Ἡσαΐα · « Ἰδὲ ἐγὼ ἐμβαλῶ ἐς τὰ θεμέλια Σιών λίθον πολυτελεῖν, ἐκλεκτὸν, ἀκρογωνιαίον, ὑψιμον, κτλ'. (3) · λέγει δὲ ὁ Ζαχαρίας · « τὸν οἶκον Ἰωσήφ σώσω ·, διότι ὁ Ἐφραὴμ, καὶ τὸ ἡμῶν τῆς φυλῆς τῆ Μανασσὴ ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν, καθὼς προεφάνευσα · Καὶ βλέπε τὴν πρόνοιαν τῆ Θεῶ, πῶς ἀκόμη ἐξ ἀρχῆς ἐφύλαξεν ὁ Θεὸς αὐτὰς τὰς δύο φυλὰς τῆ Ἰούδα ἕξ Ἐφραὴμ · διότι ἐκ τῶν ἑξακοσίων χιλιάδων ἀπὸ τῶν Ἰσραηλιτικῶν λαῶν (4), αὐτῆς ἐξῆλθον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, μόνον ὁ Ἰησοῦς Ναυὴ ἕξ ὁ Χάλεβ ἠξιώθησαν νὰ ἐσέλθωσιν ἐς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας (5) · διότι ὁ Ναυὴ ἦτον ἐκ φυλῆς Ἐφραὴμ (6), ἕξ ὁ Χάλεβ ἐκ φυλῆς Ἰούδα (7) · Καὶ ἀκόμη ἐξ ἀρχῆς ἐφάνη σημεῖον εἰς ἀγαθὸν εἰς αὐτὰς τὰς φυλὰς, ἐπειδὴ ἀπὸ δώδεκα κατασκοπῆς τῆς ὁποίας ἔστειλεν ὁ Μωϋσῆς διὰ νὰ κατασκοπεύσωσι τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, μόνον ὁ Ἰησοῦς Ναυὴ ἕξ ὁ Χάλεβ ἐμπόδισαν τοὺς Ἰσραηλίτας ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν (8), παύσαντες τὴν ἐπανάστασιν τῆς κακίας αὐτῶν ·

Ἰδὲ ὅτι διὰ πολλῶν ἀποδείξεων ἐφάνευσα, ὅτι αἱ φυλαὶ τῆ Ἰούδα, ἕξ τῆ Ἐφραὴμ, ἕξ τῆ Βενιαμὴν, ἕξ τὸ ἡμῶν τῆ Μανασσὴ ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν ἐς διάστημα τεσσαράκοντα χρόνων, καθ' ἕξ ὑπέμεινε αὐτὰς ὁ Θεὸς, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς σαυρώσεως, ἕως ἐρημώσεως τῆς Ἱερουσαλὴμ · ἕξ ὅτι αἱ ἄλλαι φυλαὶ ἔμειναν ἐς τὴν πλάνην ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ·

Ἄλλὰ, « ὁ ἀρκὸς ἕξ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου ἕξ μὴ παρέλθωσι, κτλ'. (9) · ἕξ ὡς ἀλλαχθὲ λέγει · « Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ ἕξ ἐσὶν ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης · καὶ κενὰ με εἶ ἀγαγεῖν, ἕξ τῆς φωνῆς μου ἀκούσει, ἕξ γουήσεται μία ποιμνὴ, ἕξ ποιμνὴ, κτλ'. (10) · Ὁμοίως λέγει ἕξ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ ·

« Τά-

(1) Ψαλμ. οζ'. 67 — 68.

(3) Ἡσ. Κεφ. κη'. 16.

(5) Ἀριθμ. Κεφ. ιδ'. 30.

(7) Αὐτόθ. 6.

(9) Ματθ. Κεφ. κδ'. 35.

(2) Ζαχαρ. Κεφ. ι. 6.

(4) Ἐξόδ. Κεφ. ιβ'. 37.

(6) Αὐτόθ. Κεφ. ιγ'. 8.

(8) Αὐτόθ. Κεφ. ιδ'. 6 — 7.

(10) Ἰωάνν. Κεφ. ι. 16.

“ Τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ ἀπολωλὸς ζητήσω, ἢ τὸ πλανώμενον ἐπιστρέψω, ἢ τὸ συντετριμμένον καταδήσω, ἢ τὸ ἐκλείπον ἰσχύσω, ἢ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, ἢ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος ” (1). Αὕτη ἡ Προφητεία κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον ἰννοεῖται ὅτι τέσσαρες θρησκεῖαι εἶναι εἰς τὴν γῆν, δηλ. οἱ Χριστιανοὶ, οἱ Ἀγαρηνοὶ, οἱ Ἑβραῖοι, ἢ οἱ ἰδωλολάτραι, ἢ αὐτὰι αἱ τέσσαρες διαφερόνται εἰς διαφορὰς πίσεις.

Οἱ Χριστιανοὶ διαφερόνται εἰς πολλὰς πίσεις ὅτι δηλ. εἰς Παπισμὸν, Λυθινογράμους, Καλβίνους, Λεποβάνους, ἢ εἰς ἄλλας ἢ δὲ ἀληθῆς πίσεις εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία.

Ὅμοιος ἢ οἱ Ἀγαρηνοὶ εἶναι διηρημένοι εἰς τέσσαρας πίσεις, εἰς Ἰσραηλίτας, Ἀλίτας, Μωαβίτας, ἢ Ἰμπεριλιάνους.

Οἱ ἰδωλολάτραι εἶναι ἑπτὰ εἰδῶν, καθὼς ἢ εἰς τὸν παλαιὸν καιρὸν ἦσαν ὅτι δηλ. Χαναανῶσι, Χετταῖοι, Ἰεβουσαῖοι, Γεργεσαῖοι, Εὐδαῖοι, Φερεζαῖοι, ἢ Ἀμορραῖοι (2). Αὐτὰ δὲ ἢ τὰ ἑπτὰ εἶδη τῶν ἰδωλολατρῶν εὐρίσκονται καὶ τώρα εἰς ἕν μέρος τόπων, ὅπου δὴν ἔφθασε τὸ σημεῖον τῆ τιμῆς σαυρῆ, δηλ. εἰς τὰς Ἰνδίας ὅτι ἐκ δὲ, ὅπου ἔφθασε τὸ σημεῖον τῆ τιμῆς σαυρῆ, δὴν εὐρίσκονται εἰδῶλα ὅτι διότι προσεφθάνησεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας, ὅτι ὁ Χριστὸς θέλει ἐξολοθρεύσῃ πρότερον ὅλα τὰ εἰδῶλα (3).

Ὅμοιος ἢ οἱ Ἑβραῖοι εἶναι διηρημένοι εἰς δύο εἶδη πίσεων. Ὁθρησκεῖαι ὁμοίως εἶναι τέσσαρες, καθὼς εἶπον ἀνωτέρω.

Τὰ δὲ ἐκ τῶν Προφητῶν λεγόμενα ὡς ἐκ προσώπου τῆ Θεοῦ ὅτι “ Τὸ ἀπολωλὸς ζητήσω ” (4) ὅτις ἰννοεῖται, ὅτι δηλ. οἱ Ἑβραῖοι εἶναι πρόβατα ἀπολωλότα ὅτι καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ Προφητῆς Ἰερεμίου ὅτι “ Πρόβατα ἀπολωλότα ἐγνώθη ὁ λαὸς μου ” (5) ὅτι καθὼς ἢ ὁ Χριστὸς λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτῶν ὅτι “ Πορεύεσθε δὲ μὴ μὴ πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ ” (6). Λέγει λοιπὸν ὁ Προφήτης ὅτι “ Τὸ ἀπολωλὸς ζητήσω ὅτι ἡγοῦν εὐρήσω εἰς τὸν μέλλοντα καιρὸν, ὅτι γινώσκεται μία ποιμνία, εἰς ποιμνὴν ὅτι ἔτε θέλωσιν ἔλθει ἢ οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν πίσιν δι’ ἅγιον Πνεῦματος, καθὼς καὶ βλέπομεν, ὅτι ἤρχισαν νὰ ἔρχονται καθεκάσιν.

“ Καὶ τὸ πλανώμενον ἐπιστρέψω ” (7) ὅτι εἶναι οἱ Ἀγαρηνοὶ, ἀπὸ τῶν ὁμοίων θέλωσιν ἔλθει εἰς τὴν Ὁρθόδοξον πίσιν.

“ Καὶ

(1) Ἰεζεκ. Κεφ. λδ'. 16.

(3) Ζαχαρ. Κεφ. ιγ'. 2.

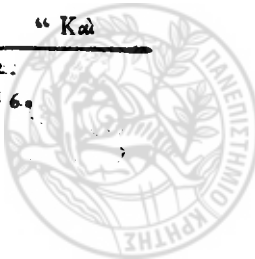
(5) Ἰερεμ. Κεφ. ν'. 6.

(7) Ἰεζεκ. Κεφ. λδ'. 16.

(2) Εξοδ. Κεφ. λγ'. 2.

(4) Ἰεζεκ. Κεφ. λδ'. 16.

(6) Ματθ. Κεφ. ι. 6.

“Καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσῃ, (1). Οὗτοι ἔναι οἱ εἰδωλολάτρη, οἱ ὅποιοι παντελῶς ἔναι συντετριμμένοι τῷ πνεύματι. Εἰς δὲ τὸν μετέπειτα καιρὸν, θέλωσιν ἔλθει καὶ ἀπὸ αὐτῆς εἰς τὴν πίσιν τῷ Χριστῷ δι’ ἁγίης Βαπτί-σματος.

“Καὶ τὸ ἐκλείπον ἰσχύσω, (2). Οὗτοι δὲ πάλιν ἔναι οἱ Αἰρετικοί· ἐπεκὶδὴ μ’ ὄλον ἐτι πισεύουσιν αὐτοὶ τὸν Χριστὸν, ὅμως μὲ καρδίαν ἐλαπτῆ, ἔχει καθὼς πρέπει· καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῷ Προφῆτι Ἡσαΐα διὰ αὐτῆς· “Καὶ ἔειπε Κύριος· ἐγγίζε μοι ὁ λαὸς ἕτος ἐν τῷ σέματι αὐτῆ, ἔν τῶν τοῖς χάλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’ ἐμῆ· μάτην δὲ σέβοντά με διδάσκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων ἔν διδασκαλίας, (3)· δηλ. τὰ ἐντάλματα ἔν τὰς διδασκαλίας τῷ Πάπτα. Εἰς δὲ τὸν μετέπειτα καιρὸν θέλει ἰδυναμῶσῃ ὁ Χριστὸς ἔν αὐτῆς, ὅσοι θέλωσιν ἔλθει εἰς τὴν Ὁρθόδοξον ἀληθινὴν πίσιν, ἡ ὅποια ἔναι πεποτισμένη ἀπὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ἔν ἀπὸ τὰς ἑπτὰ ἁγίης Συνόδους ἀπεφασίσθη ἔν ἐπεκυρώθη· καθὼς ἔν ὁ Προφήτης Δαβὶδ διὰ τὰς ἑπτὰ ἁγίης Συνόδους λέγει.

Διὰ τὴν πρώτην Σύνοδον· “Ὁ νόμος Κυρίου ἀμωμος ἐπιστρέφων ψυχάς, (4).

Διὰ τὴν δευτέραν· “Ἡ μαρτυρία Κυρίου πισῆ, σοφίζουσα νῆπια, (5).

Διὰ τὴν τρίτην· “Τὰ δικαιώματα Κυρίου εὐθέα, εὐφραίνοντα καρδίαν, (6).

Διὰ τὴν τετάρτην· “Ἡ ἐπιτολή Κυρίου τηλαυγῆς, φωτίζουσα ὀφθαλμούς, (7).

Διὰ τὴν πέμπτην· “Ὁ φόβος Κυρίου ἀγνός, διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος, (8).

Διὰ τὴν ἕκτην· “Τὰ κρίματα Κυρίου ἀληθινὰ, δεικνυμένα ἐπὶ τὸ αὐτό, (9).

Καὶ διὰ τὴν ἑβδόμην Σύνοδον προσέθησι λέγων· “Ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίου, ἔν λίθου τίμιου πολλῶν, ἔν γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι, ἔν κηρίον, (10).

Τῆ-

(1) Ἰεζεκ. Κεφ. λδ', 16.

(4) Ψαλμ. ιθ', 7.

(7) Αὐτ.

(10) Αὐτ. 10.

(2) Αὐτ.

(5) Αὐτ.

(8) Αὐτ. 9.

(3) Ἠσ. Κεφ. κθ', 13.

(6) Αὐτ. 8.

(9) Αὐτ.

Τὺτο δὲ διὰ τὴν ἑβδόμην Σύνοδον λέγει ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν πίσις ἐπεκυρώθη, καθὼς ἀπεφάσιον ἡ Ἑβδόμη Σύνοδος.

Πρὸς τούτοις προσέθισιν ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων ἡ Ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή, (1) δηλ. ἐὰν φυλάξῃ ὁ ἀνθρώπος τὰ προσεταγμένα ὑπὸ τῶν ἑπτὰ Συνόδων, θέλει λάβῃ πολλὴν πληρωμὴν ἀπὸ τῶν Θεῶν.

Ἡ Τὸ δὲ ἰσχυρὸν φυλάξει Κύριος, λέγει ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ (2), τὸ ὁποῖον ἠνοήσεται, ὅτι τὸς Ὁρθόδοξους Χριστιανὸς θέλει φυλάξῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν πλάνην τῷ Ἀντιχρίστῳ, καθὼς προεἶπε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἐς τὴν Ἀποκάλυψιν, ὅτι ὅταν ἐς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει ἔλθῃ ὁ Ἀντιχρίστος, τότε θέλει πλανήσῃ ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη ἡ μόνον ἐς ἐκείνους, οἵτινες θέλουσιν ἔχει τὸ σημεῖον τῷ τιμίῳ σαυρῷ, (δηλ. ἐς τὸς Ὁρθόδοξους οἱ ὅποιοι δὴν ἐμίαναν τὸ ἅγιον Βάπτισμα, ἢ τὸ ἅγιον μῦρον μὲ τὰ ἔργα τῷ Ἀντιχρίστῳ) ἐς ἐκείνους δὴν θέλει δυνηθῆ νὰ ἐγγίσῃ (3) Καθὼς ἔπειν ὁ Θεὸς ἢ διὰ τὴν ἐρημωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ ἡ Πρεσβύτερον, ἢ νεανίσκον, ἢ παρθένον, ἢ νήπια, ἢ γυναῖκας ἀποκτάνετε ἐς ἐξάλειψιν, ἐπὶ δὲ πάντας ἐφ' οἷ ἐσι τὸ σημεῖον μὴ ἐγγίσπτε, (4). Ὁμοίως ἢ ὁ Προφήτης Ἀγγαῖος φανεράναι, ὅτι ἐς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει γίνῃ ἐν ποιμνίον, ἢ ἐς ποιμῆν, λέγων ἡ Τὰς λέγει Κύριος Παντοκράτωρ ἡ ἔτι ἄπαξ ἐγὼ σέσω τὸν ἕρανον ἢ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν ἢ τὴν ξηρὰν, καὶ συσσεύω πάντα τὰ ἔθνη, ἢ ἦξι τὰ ἐκλεκτὰ πάντων τῶν ἔθνῶν, ἢ πληρῶσω τὸν οἶκον τῆτον δοξῆς, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, (5).

Φανερὸν εἶναι, ὅτι ἐς τὸν ὑπερινδὸν καιρὸν θέλων δεχθῆ ἢ οἱ ἄλλοι Ἑβραῖοι τὸ ἅγιον Βάπτισμα ἡ ὁμοῖα μία φυλὴ ἀπὸ τὰς δώδεκα φυλὰς τῶν Ἑβραίων πρέπει νὰ μῶνῃ ἐς τὴν πλάνην ἔως ἐς τὴν συντέλειαν τῷ κόσμῳ, διὰ τὴν ὁποῖαν φυλὴν λέγει ὁ Χριστὸς ἡ Οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γυνεὰ αὐτῆ, ἔως ἂν πάντα αὐτὰ γίνῃται, (6) δηλ. ἡ φυλὴ ἐκείνη, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν κατάγεται ὁ προδότης Ἰούδας. Ὁσαύτως ἢ ὁ Προφήτης Δαβὶδ διὰ ταύτην τὴν φυλὴν λέγει ἡ Ἐν γυνεῷ μιᾷ ἐξαλειφθήναι τὸ ὄνομα αὐτῷ, (7) δηλ. τὸ ὄνομα τῷ Ἰούδα μὲ ὅλην τὴν φυλὴν αὐτῷ νὰ ἐξαλειφθῆ, καθὼς ἢ κατωτέρω λέγει ἡ Ὅτι ἐκ ἀφῆ-

Z

αἰ

(1) Ψαλμ. 117.

(3) Ὁρα Ἀποκάλυψ. Κεφ. θ'. 4.

(5) Ἀγγαῖος Κεφ. β'. 7. 8.

(7) Ψαλμ. 91. 13.

(2) Ἰεζεκ. Κεφ. λδ'. 16.

(4) Ἰεζεκ. Κεφ. θ'. 6.

(6) Ματθ. Κεφ. κδ'. 34.

ση Κύριος τὴν βίβλον τῶν ἁμαρτυλῶν ἐπὶ τὸν κλῆρον τῶν δικαίων, ὅπως ἂν μὴ ἐκτένωσιν οἱ δίκαιοι ἐν ἀνομίαις χεῖρας αὐτῶν, (1). Λέγει δὲ ἔτι ὁ Προφήτης Γεζεκιήλ· « Διὰ τῆτο κρότησον ἐπὶ τὴν χεῖρά σου, ὅτι δεδικαίνονται αἱ φυλάς, (2)· δηλ. διότι ἐδέχθησαν τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Καὶ πάλιν· « Καὶ τὶ ἐστὶ φιλή ἀπωσθῆ; ἃκ ἔστι λέγει Κύριος Κύριος, (3). Τοιοῦτρόπως καὶ διὰ τὴν φυλὴν ταύτην τῷ προδότη Ἰάδα αὖθις λέγει ὁ Θεὸς διὰ τῷ Προφήτῳ Ἰερεμίῳ· « Διὰ τῆτο ἐπι κριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς λέγει Κύριος, καὶ πρὸς τὸς υἱὸς τῶν ἡμῶν ἡμῶν κριθήσομαι, (4). Καὶ πάλιν· « Ὅτι ἀπ' αἰῶνος συνέτριψας τὸν ζυγόν σου, ἔτιπας ἢ δουλεύσω σοι, (5). Καὶ πάλιν· « Ἐὰν ἀποπλύνη ἐν νύκτι· . . . κεκλιδίσου ἐναντίον ἐμοῦ ἐν ταῖς ἀδικίαις σου, λέγει Κύριος, (6). Καὶ πάλιν· « Τῷ δὲ λαῷ τῷ ἐγνήθῃ καρδία ἀνήκουος ἔσται, ἔξέκλιναν ἔσται ἀπήλθοσαν, (7). Καὶ πάλιν· « Ἀργύριον ἀποδοκιμασθῆναι καλέσατε αὐτὸς, ὅτι ἀποδοκίμασσω αὐτὸς Κύριος, (8). Καὶ πάλιν· « Ἀμαρτία Ἰάδα ἐγγέγραπται ἐν γραφῇ, ἐν ἀνυχι ἀδαμαντίνῃ ἐγκεκολλημένη ἐπὶ τῷ στήθεος τῆς καρδίας αὐτῶν, (9).

Αὗται αἱ κατάροι ἐρρέθησαν διὰ τὴν φυλὴν, ἀπὸ τῆν ὁποίαν ἐγενήθη ἐπὶ προδότης Ἰάδας· καθὼς ἔτι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος λέγει διὰ ταύτην τὴν φυλὴν· Καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς, ἔτι ἐκ εἰσίν, ἀλλὰ συναγωγὴ τῷ Σατανᾷ, (10). Καὶ βεβαίως αὕτη εἶναι ἡ συναγωγὴ τῷ Σαταναῖ· ἐπειδὴ, καθὼς ἀπὸ τὰ δέκα τάγματα τῶν Ἀγγέλων, ἐν τάγμα ἕξιαν διάβολοι· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔτι ἀπὸ τὰς δέκα φυλάς, τῶν ὁποίων οἱ πατέρες αὐτῶν ἐπέωλησαν τὸν Ἰωσήφ, ἡ μία θίλει μὴ μετὰ τῷ Σατανᾷ ἐς ἀτελεῦτηται αἰῶνα.

Τώρα αἱ ἰδέμεν, ὅποια φυλὴ ἀπὸ τὰς δέκα ἐν ἔχει κάμμιαν ἐλπίδα σωτηρίας. Εἰς ἐμὲ μοι φαίνεται, ὅτι ἡ φυλὴ τῷ Συμεὼν εἶναι ἡ ἀποβεβλημένη φυλὴ· ἐν λέγω ἐγὼ τῆτο κατὰ τὴν ἰδέαν μου· διότι ἐν ἔχω κάμμιαν ἰδέαν, ἐν ᾧ εἶμαι κατὰ τὸ ρητὸν τῷ Πατριάρχῃ Ἀβραάμ, « γῆ καὶ σποδός, (11)·

καὶ

(1) Ψαλμ. ρκδ'. 3.

(3) Αὐτόθ.

(5) Αὐτόθ. 20.

(7) Αὐτόθ. Κεφ. ε'. 23.

(9) Αὐτόθ. Κεφ. ιζ'. 1.

(11) Γεν. Κεφ. ιθ'. 27.

(2) Ἰεζεκ. Κεφ. κδ'. 12. 13.

(4) Ἰερεμ. Κεφ. β'. 9.

(6) Αὐτόθ. 22.

(8) Αὐτόθ. Κεφ. ε'. 30.

(10) Ἀποκάλ. Ἰωάν. Κεφ. β'. 9.

καὶ κατὰ τὸν Προφητάναντα Δαβὶδ· « Ἐγὼ δὲ ἐμὶ σκόληξ, καὶ οὐκ ἄνθρωπος » (1)· καὶ κατὰ τὸν σοφὸν Σολομῶντα· « Ἀφρονέστατος γὰρ ἐμὶ πάντων ἀνθρώπων, ἔ φρονήσις ἀνθρώπου ἅκ ἔστιν ἐν ἐμοί » (2)· Λοιπὸν ἐγὼ ὁ ἀθλιος, ποῖον ἔπαινον δύναμαι νὰ ἐπιῶ διὰ τὸν ἑαυτὸν μου, ὅς τις μίτη καὶ ὡσαν τὸν σκόληκα δὴν ἔμα· ἔ διὰ τῆτο δὴν δύναμαι νὰ ἐπιῶ, ὅτι τότες τὲς λέγουσ ἐκ τῆς σοφίας μου γράφω, ἀλλ' ἐκ τῆς ἱεράς ἔ θείας Γραφῆς· διότι ἀκούω τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, λέγοντα· « Ἐρευνάτε τὰς Γραφάς, ἔ εὑρητε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον » (3)· δηλ. τὸν Χριστὸν θέλωμεν εὑρεῖν, τὸν λέγοντα· « Ἐγὼ ἐμὶ ἡ ὁδὸς ἔ ἀλήθεια, ἔ ἡ ζωὴ » (4)· ὁμοίως ἔ πρὸς τὲς μαθητὰς αὐτοῦ· « Οὐκ ἔστι κρυπτόν, ὃ ἔ γνωσθήσεται » (5)· ταῦτα, λέγω, ἀκούω ἐδοκίμασα ἔ ἐγὼ ὁ ἀνάξιος, ἔ εὔρον ἐς τὴν ἀγίαν Γραφήν, ὅτι ἡ φυλὴ τῆ Συμεῶν ἐξ ἀρχῆς ἐσάθη παρήκοος· Ἐν πρώτοις ἐς τὴν ὑπόθεσιν τῆ Ἰωσήφ, ὁ Συμεῶν ἔειπε· « Δεῦτε ἀποκτείνωμι αὐτὸν » (6) ἔ με ἀποδείξιν θέλω φανερώσῃ, ὅτι ὁ Συμεῶν ἔ ὁ Λευὶ παρεσάθισαν νὰ φονεύσωσιν αὐτόν. Δέκα ἀδελφοὶ ἦσαν αὐτοὶ· ἐξ ὧν οἱ ἔξ, ὁ Ῥυβὴν, Συμεῶν, Λευὶ, Ἰάια, Ἰσάχαρ, Ζαβουλὸν, ἦσαν ἐκ μιᾶς ἔ τῆς αὐτῆς μητρὸς τῆς Λίας (7)· οἱ δὲ ἐπίλοιποι τέσσαρες, ἦσαν γεγωνημῖοι ἐκ παιδικῶν· δηλ. ὁ μὲν Δὰν ἔ ὁ Νεφθαλέμ ἀπὸ τὴν Βαλλὰν (8)· ὁ δὲ Γὰδ ἔ Ἄσῆρ ἀπὸ τὴν Ζεφὰν (9)· ἔ καθὼς φαίνεται ἦσαν δύο ἀδελφοὶ, εἴτινες ἠθέλησαν νὰ φοιεύσωσι τὴν Ἰωσήφ· ἐπειδὴ ἡ Γραφὴ λέγει· « ἔειπον πρὸς ἀλλήλους. »

Τώρα δε προσέχωμι· Ὁ Ἰσάχαρ με τὸν Ζαβουλὸν δὴν ἠμπόρεσαν νὰ ὀμιλήσωσιν ἔμπροσθεν τῶν μεγαλητέρων αὐτῶν ἀδελφῶν· ὁμοίως δὲ ἔ ὁ Δὰν, Νεφθαλέμ, Γὰδ, ἔ Ἄσῆρ, περισσότερον δὴν ἠμπόρεσαν νὰ ὀμιλήσωσι κατὰ τῆ Ἰωσήφ, διότι ἔτοι ἦσαν ἐκ παιδικῶν· δηλ. Νόθοι· ἀλλ' ἔτε ὁ Ῥουβὴμ με τὸν Ἰάδαν, ἐπειδὴ ἔτοι οἱ δύο ἔειπον· « Μὴ ἐκχέωμι αἷμα τῶ ἀδελφῶ ἡμῶν » (10)· Λοιπὸν μόνον ὁ Συμεῶν με τὸν Λευὶ ἦσαν εἰ θέλοντες νὰ φονεύσωσι τὸν Ἰωσήφ· ἐπειδὴ ἔ ἐς Σιχέμ ὅλον ὁ Συμεῶν ἔ Λευὶ ἐποίησαν τὸσον ἔ τόσον

(1) Ψαλμ. κἀ. 6.

(3) Ἰωάν. Κεφ. ε. 39.

(5) Λυκ. Κεφ. ἰβ'. 2.

(7) Αὐτόθ. 25.

(9) Αὐτόθ. 27.

(2) Παρ. Σολ. Κεφ. λ'. 2.

(3) Ἐρευν. τὰς Γραφ. ὅτι ἡμεῖς δοκῆτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχεν.

(4) Αὐτόθ. Κεφ. ἰδ'. 6.

(6) Γω. Κεφ. λζ'. 19.

(8) Αὐτόθ. 26.

(10) Αὐτόθ. 28.

σον φόνον (1). Καὶ ἔς τὴν πάλιν τῷ Ἰωσήφ, καθὼς φαίνεται, ὁ Συμεὼν ἐξάβη περισσότερον ὑπεύθυνος ἀπὸ τὸν Λευὶ· ἐπεὶ δὲ οἱ ἄδελφοὶ αὐτοῦ τῷ Ἰωσήφ ἐς Αἴγυπτον ἐναγοράσωσιν ἀπὸ αὐτὸν σίτον, ὁ Ἰωσήφ γνωρίζας αὐτὰς, τὰς μὲν ἄλλας ἐξαπέστειλε, τὸν δὲ Συμεὼν κρατήσας ἔδωκεν (2). Ὁμοίως ἔτι διὰ τὸν φόνον, ὃν ἐποίησαν αὐτοὶ ἐς Συχέμ, ὁ μὲν Συμεὼν ἔμεινε ἐς ἀμαρτίαν· ὁ δὲ Λευὶ μετενόησε διὰ τὴν ἀμαρτίαν αὐτῷ, ὑπακούσας τῷ Μωϋσῆ, ἔτι φονεύσας τρισχιλίους ἀνδράς (3), διὰ τὸν χανευτὸν μύσχον, ὃν ἐποίησαν· καθὼς λέγει ὁ Μωϋσῆς· “Ὁ λέγων τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἔτι τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἔχ' ἐώρακά σε, ἔτι τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ ἔχ' ἐπέγνω” (4)· δηλ. ζηλῶν τὴν τιμὴν τοῦ Θεοῦ, ἐφάνευσεν ἔτι τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἔτι τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ.

Διὰ ταῦτο ὕψερον ἠξιώθη ἡ φυλὴ τοῦ Λευὶ ἐν δουλειᾷ ἰσχύου τοῦ θυσιάζου τοῦ Θεοῦ, καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τοῦ Προφήτου Μαλαχίου· “Καὶ καθάρσει τὰς υἱὰς Λευὶ ἔτι χεῖρ αὐτὰς ὡς τὸ ἀργύριον ἔτι ὡσπερ τὸ χρυσίον. Καὶ ἔσονται τῷ Κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ” (5). Ὁμοίως ἔτι ὁ Μωϋσῆς εὐλογῶν τὸν Λευὶ, λέγει· “Εὐλόγησον Κύριε τὴν ἰσχὴν αὐτοῦ· καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι” (6). Ἐμεινε λοιπὸν ἡ φυλὴ τοῦ Συμεὼν ἐγκαταληλημμένη, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Προφήτης Ἰερεμίας θρηνῶν λέγει· “Ὅτε ὁ Θεὸς ἀπέβριψεν ἡμᾶς, ἔτι ἐπότισεν ἡμᾶς ὕδωρ χολῆς” (7)· καθὼς αὖθις ἔτι ὁ ἴδιος Θεὸς διὰ τοῦ αὐτοῦ Προφήτου λέγει· “Ἰδὲ ἐγὼ ψαμίω ἡμᾶς αὐτὰς ἀνάγκας, ἔτι ποτιῶ αὐτὰς ὕδωρ χολῆς” (8). Ὁμοίως εὐρίσκομεν ἔτι τὸν μεγαίσανον Ζαμβρι, ὃς τις ἐπόρνευσεν μετὰ τῆς Χασβὶ Μαδιανίτιδος (9), ὅς ἐφόνευσεν ὁ Φινεὲς (10), ὅτι κατήγοντο ἐκ φυλῆς τοῦ Συμεὼν, διὰ τὸν ὁποῖον λέγει ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ· “Καὶ σὺ βέβηλε, ἀνομιε, ἀφηγύμιοι τῷ Ἰσραὴλ, ἔτι ἦκα ἢ ἡμέρα ἐν κορυφῇ ἀδικίας πέρας” (11). Καὶ διὰ ταύτην τὴν φυλὴν τοῦ Συμεὼν λέγει ὁ Ἰερεμίας· “Ὅτι ἐκ κακῶν ἐς κακὰ ἐξήλθοσαν, ἔτι ἐμοὶ ἔχ' ἔγνωσαν, φησὶ Κύριος” (12)· Καὶ πάλιν· “Τίτοι ἄφρονες ἐσὶ καὶ ἔτι συνετοὶ, σοφοὶ ἐσὶ

τῷ

(1) Γῶ. Κεφ. λδ'. 25.

(3) Ἔξοδ. Κεφ. λβ'. 28.

(5) Μαλαχ. Κεφ. γ'. 3.

(7) Ἰερεμ. Κεφ. η'. 14.

(9) Αριθμ. Κεφ. κβ'. 14. ἔτι 15.

(11) Ἰεζεκ. Κεφ. κβ'. 25.

(2) Αὐτ. Κεφ. μβ'. 24.

(4) Δευτ. Κεφ. λγ'. 9.

(6) Δευτ. Κεφ. λγ'. 11.

(8) Αὐτ. Κεφ. θ'. 15.

(10) Αὐτ. 7. 8.

(12) Ἰερεμ. Κεφ. θ'. 3.

τῷ κακοποιῆσαι, τὸ δὲ καλῶς ποιῆσαι ἔκ ἔγνωσαν, (1). Καὶ πάλιν· « Ἐὶ ἀλλάξεται Αἰθίοψ τὸ δέσμα αὐτῷ, ἔ Παρδαλις τὰ ποικίλματα αὐτῆς, ἔ ἱμέης δυνήσεσθε εὐποιῆσαι μεμαθηκότες τὰ κακά, (2). Λέγει ἔ ὁ Ἡσαίας διὰ τὴν φυλὴν τῷ συμεών· « Οὐτε ἔγνω, ἔτε ἔπίστω, ἔτε ἀπ' ἀρχῆς ἔνοιξά σου τὰ ὕτα· ἔγνω γὰρ ὅτι ἀθετεῖ ἀθειποιεῖς, ἔ ἀνομος ἔτι ἐκ κοιλίας κληθήσῃ, (3). Καθὼς λέγει ἔ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· « Ἀπὸ σπέρματός σου οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπὸ μήτρας, (4). Καὶ βεβαίως δὴν αὐτὴ ἔκατὰ ἐπληρώθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἔ οἱ ἔμοι τῶν ἔμῃν αὐτῶν ἀναπληρόνσι τὰς κακίας τῶν πατέρων αὐτῶν, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαίας· « Ἐκ σπέρματος ὄφως ἐξελεύσεται ἔκγονα ἀσπίδων, ἔ τὰ ἔκγονα αὐτῶν ἐξελεύσονται ὄφως πετάμμοι, (5). Καὶ πάλιν· « Διὰ τῆτο φυτεύσης φύτευμα ἀπίσων, ἔ σπέρμα ἀπίσων, (6). Καὶ πάλιν· « Ὅτι κύσει πόνον, ἔ τίκτωσιν ἀνομίαν, (7). Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· « Ἴδὲ ὠδίνῃσιν ἀδικίαν, συνέλαβε πόνον, ἔ ἔτεκεν ἀνομίαν, (8).

Ἄκουσον ἀκόμη πῶς ὁ Δαβὶδ καταράται τὴν φυλὴν ταύτην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατήγετο ὁ προδότης Ἰδίας, λέγων· « Πρόσθετε ἀνομίαν ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ αὐτῶν, ἔ μὴ ἐσελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνη σου. Ἐξαλαφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζώντων, καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν, (9). Καθὼς ἔ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας λέγει· « Πάντες οἱ καταλιπόντες σε κατασχυρῆθήτωσαν, ἀφρηκότες ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν, ὅτι ἐγκατέλιπον πηγὴν ζωῆς τὴν Κύριον, (10). Ὅμοίως λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τῷ Προφήτῃ Μαυσέως διὰ αὐτὴν τὴν φυλὴν· « Ἴδὲ ταῦτα πάντα συνῆκται παρ' ἐμοί, ἔ ἐσφραγίσαι ἐν τοῖς θησαυροῖς μου, (11)· δηλ. αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ἐσφραγίσθησαν ἄχρι τῆς φοβερᾶς κρίσεως. Καθὼς ἔ ὁ Προφήτης Ἡσαίας σαφέστερον λέγει· « Οἱ λέγοντες τοῖς Προφήταις· . . . ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὴν τρίβον ταύτην (δηλ. τὴν σὺν τῇ τρίβον τὴν φέρουσαν, ἐς τὴν Βασιλείαν τῶν ἑβραίων·) ἔ ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸ λόγιον τῷ Ἰσραὴλ, (12)· δηλ. τὸν Χριστὸν δὴν ἠθέλησαν καθολοὶ καὶ δεχθῶσιν, ὅς τις ἐδίδασκεν αὐτοὺς καὶ πορεύονται διὰ τῆς ζωῆς οὐδὲ τῆς φερέσης ἐς τὴν Βασιλείαν τῶν ἑβραίων.

°Ο-

(1) Ἰερ. μ. Κεφ. δ'. 22.

(3) Ἡσ. Κεφ. μή. 8.

(5) Ἡσ. Κεφ. μδ'. 29.

(7) Αὐτ. Κεφ. ιθ'. 4.

(9) Ψαλμ. ξη'. 27 28.

(11) Δευτ. Κεφ. λβ'. 34.

(2) Αὐτ. Κεφ. ιγ'. 23.

(4) Ψαλμ. νζ'. 3.

(6) Αὐτ. Κεφ. ιζ'. 10.

(8) Ψαλμ. ζ'. 14.

(10) Ἰερ. μ. Κεφ. ιζ'. 13.

(12) Ἡσ. Κεφ. λ. 10. 13.

Ὁ Θεὸς προσέειπεν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων· « Διὰ τούτο τάδε λέγει Κύριος ὁ ἅγιος τῷ Ἰσραὴλ, ἕως ἡμῶν ἡ ἁμαρτία αὐτῶν, ὡς τῆχος πίπτον παραχθῆμα· . . . καὶ τὸ πτώμα αὐτῆς ὡς σύντριμμα ἀγγέλιου ὁσρακίνου, ἐκ κεραμίου λεπτά, ὡς μὴ εὐρεῖν ἐν αὐτοῖς ὄσρακον, ἐν ᾧ πῦρ ἀρῆς· . . . καὶ ὕδωρ μίχρον, (1) . Λέγει δὲ ἔξ ὁ Ἱερεμίας· « Καὶ δόσω αὐτοὺς ἐς διασκορπισμὸν ἐς πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, ἔξουσιν ἐς ὀνειδισμὸν, ἔξ ἐς παραβολὴν, καὶ ἐς μῖσος, ἔξ ἐς κατάραν ἐν παντὶ τόπῳ, κτλ. (2)· τὰ ὁποῖα ὅλα αὐτὰ τὰ ἁρημίαια ἐπληρώθησαν ἐς αὐτοὺς·

Καὶ ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ, ὅτε εὐλόγησεν ὄλους τὸς δώδεκα ἕως αὐτοῦ, λέγει πρὸς τὸν Συμεὼν ἔξ Λευὶ· « Συμεὼν ἔξ Λευὶ ἀδελφοὶ συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξ ἀρέσεως αὐτῶν, (3)· δηλ. τὸν φόνον ἐν ἐποίησαν ἐς πόλιν Συχέμ· « Εἰς βελὴν αὐτῶν μὴ ἔλθοι ἡ ψυχὴ μου, κτλ. (4)· δηλ. ἐς τὸ συμβῆλιον ἐκῆνο, ὅτε θέλωσι συμβουλευθῆ οἱ Ἀρχιερεῖς ἔξ οἱ πρεσβύτεροι τῷ λαῷ (5) νὰ ἀποκτείνωσι τὸν Χριστὸν· Καθὼς ἔξ ὁ Προφήτης Ἱερεμίας προεφήτευσεν διὰ τὸ συμβῆλιον ἐκῆνο, λέγων ἐκ προσώπου τῷ Χριστῷ· « Καὶ σὺ Κύριε ἔγνωσ ἀπάσαν τὴν βελὴν αὐτῶν, ἣν ἐβουλεύσαντο ἐπ' ἐμὲ ἐς θάνατον, (6)· Εἰς ἐκῆνο τὸ συμβῆλιον παρακαλεῖ ὁ γέρον Ἰακώβ νὰ μὴ ἔλθῃ ἡ ψυχὴ του, ὅτε ἐς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, ὅταν θέλωσι συναχθῆ οἱ Γραμματεῖς ἔξ οἱ πρεσβύτεροι τῷ λαῷ ἐς τὸν Καϊάφαν (7) κατὰ τῷ Χριστῷ, λέγων ἑστέ· « Καὶ ἐπὶ τῆ συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρεῖσαι τὰ ἥπατά μου, (8)· Δηλ. νὰ μὴν ᾔνω τὸ μνημόσυνόν μου ἐκεῖ, λέγει ὁ Ἰακώβ· ταῦτα ἐς τὸν Συμεὼν ἔξ Λευὶ λέγει ὁ Ἰακώβ, καθότι οἱ Ἀρχιερεῖς κατήγοντο ἐκ τῆς φυλῆς τῷ Λευὶ· οἱ δὲ πρεσβύτεροι ἔξ Γραμματεῖς, ἔξ ὁ προδότης Ἰούδας, ἐκ τῆς φυλῆς τῷ Συμεὼν κατήγοντο· Ὁμοίως ὁ Λευὶ μετώπισεν διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῆ, καθὼς προῖπον·

Καὶ πάλιν προσέειπεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ, λέγων διὰ τὴν φυλὴν τῷ Συμεὼν· « Ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν, ὅτι αὐθάδης· ἔξ ἡ μῆνης αὐτῶν, ὅτι ἐσκληρύνθη, (9)· καθὼς λέγει ἔξ ὁ Θεόπτης Μινυθῆς ἐς τὸ Δευτερονόμιον· « Ὁ θυμὸς αὐτῶν δρακόντων, ἔξ ἀσπίδων ἀνιάτος, (10)· Καὶ, « δια-
με-

(1) Ἦσ. Κεφ. λ'. 12, 13. ἔξ 14.

(3) Γεν. Κεφ. μθ'. 25.

(5) Ματθ. Κεφ. κζ'. 1.

(7) Ματθ. Κεφ. κς'. 37.

(9) Αὐτόθ. 7. « Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, ἔξ θυμὸς ἀσπίδων ἀνιάτος. (ἡ ἱεθ. ἔκδοσ.)

(2) Ἱερεμ. Κεφ. κδ'. 9.

(4) Αὐτόθ. 6.

(6) Ἱερεμ. Κεφ. ιθ'. 23.

(8) Γεν. Κεφ. μθ'. 6.

(10) Δευτερ. Κεφ. λβ'. 33.

μεριῶ αὐτὸς ἐν Ἰακώβ, ἔ διασκορπιῶ αὐτὸς ἐν Ἰσραήλ, (1) διότι εἰ μὴν Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται μετὰ τὸ ὄνομα Ἰακώβ, οἱ δὲ Ὁρθόδοξοι μετὰ τὸ ὄνομα Ἰσραήλ.

Μὰ τὴν βοήθειαν τῆ Σουτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θέλω δάξῃ ἐς τὸ Τρίτον Κεφάλαιον διὰ πολλῶν ἔ σαφισάτων ἀποδείξω, ὅτι εἰ Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται Ἰακώβ, οἱ δὲ Ὁρθόδοξοι Ἰσραήλ. Λοιπὸν ἔ ἐδῶ, ὅπου λέγει ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ · “ Καὶ διαμεριῶ αὐτὸς ἐν Ἰακώβ, ἔ διασκορπιῶ αὐτὸς ἐν Ἰσραήλ · ” δηλοῖ, ὅτι διαμεριῶ τὴν φυλὴν τῆ Συμεῶν ἐν ταῖς βασιλείαις τῶν Αἰρετικῶν, ἔ ἐν ταῖς βασιλείαις τῶν Ὁρθόδοξων, δηλ. ἐς ὅλην τὴν οἰκουμένην · καθὼς καὶ Ὁ Προφήτης Μωϋσῆς λέγει · “ Καὶ διασπερῆ σε Κύριος ὁ Θεὸς σου ἐς πάντα τὰ ἔθνη ἀπ’ ἀκρῆ τῆς γῆς, ἕως ἀκρῆ τῆς γῆς ” (2) ·

Καὶ βεβαίως ἐς ὅλην τὴν οἰκουμένην ἡ φυλὴ τῆ Συμεῶν εἶναι διεσπαρμένη. Καὶ ἰδὲ τὴν προγνωσὶν τῆ ἁγίου Πνεύματος, δι’ ἧ ὁ Μωϋσῆς προῖδεν, ὅτι ἡ φυλὴ τῆ Συμεῶν θέλει διασπαρῆ ἐς ὅλας τὰς βασιλείας. Διὰ τῆτο ἐς τὸ Δευτερονομίον, ὅπου εὐλογεῖ τὰς δώδεκα φυλάς τῆ Ἰσραήλ, λέγει · “ Ζήτη Ρ’υβὴν, ἔ μὴ ἀποθανεῖ. ἔ Συμεὼν. ἔσω πολλὸς ἐν ἀριθμῷ ” (3) · Καὶ τῆ Ἰούδα λέγει · . . . Εἰς τὴν λαὸν αὐτῷ ἀπέλθοις ἀν (4) · δηλ. εἰσεται νὰ εἰσελθῇ ὁ Χριστὸς εἰς τὴν φυλὴν Ἰούδα, καθὼς ἔ ἐγυνῆθη. Τῆ δὲ Ρ’υβὴν λέγει, Ζήτη (σωματικῶς) ἔ μὴ ἀποθα ἔτω, μήτε ἐν τῇ αἰωνίᾳ ζωῇ · διὰ δὲ τὸν Συμεὼν λέγει ὁ Μωϋσῆς ὡς εἶναι πολλὸς εἰς τὸν ἀριθμὸν, διὰ νὰ ἡμπορῆ νὰ χωρίσῃ εἰς ὅλας τὰς βασιλείας.

Ἰδὲ ὅτι διὰ βοήθειας τῆ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάνημενα διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ φυλὴ τῆ Συμεῶν ἐμένει εἰς Θεῖαν ὄργην, ἔ ὅτι δι’ αὐτὴν ἔπεν ὁ Θεὸς διὰ τῆ Προφήτου Ἰεζεκιήλ · “ Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προσάγματα ἔ καλὰ, ἔ δικαιώματα ἐν οἷς ἔ ζήσονται ἐν αὐτοῖς · ἔ μινῶ αὐτὸς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν ” (5) · Διὰ τῆτο ὡς μὴ σκαδαλισθῆ τις · ἔ ὡς ἔξέζη, ὅτι οἱ τυτρωτοὶ Ἐβραῖοι, ὅτινες εἶναι ἐς ὅλην τὴν Εὐρώπην κατάγονται ἀπὸ τὴν φυλὴν τῆ Συμεῶν, ἀφ’ ἧς κατήγετο ἔ ὁ προδοτὴς Ἰούδας, ἡ ὁποία φυλὴ εἶναι κατὰ πολλὰ κατηραμῶν ἀπὸ τὸν Θεὸν ἔ ἀπὸ ὅλης τῆς Προφητίας, ἔ διόλου δὴν θέλει ἔλθῃ ἐς τὴν Θεῖαν ἐπίγνωσιν.

Μ’ ὅλον ὅτι δὲ βλέπομεν τώρα ἐς τὰς ἡμέρας ἡμῶν, ὅτι ἔρχονται πολλοὶ Ἐβραῖοι ἐς τὸ ἅγιον βάπτισμα · ὅμως ἔτοι κατάγονται ἀκόμη ἀπὸ τὰς ἄλλων

λας

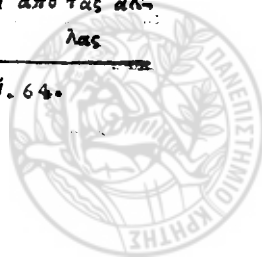
(1) Γέν. Κεφ. μθ’. 7.

(2) Δευτερ. Κεφ. κθ’. 64.

(3) Αὐτόθ. λγ’. 6.

(4) Αὐτόθ. 7.

(5) Ὅπερ ἦν ἡ ὑπόθεσις τότε τῆ Κεφ. ἔ ὅρα Σελ. 25.

λας φυλάς · καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας · « Καὶ ἐὰν γίνηται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλοιπον σωθήσεται » (1) · δηλ. ἐκείνοι οἵτινες καταγονταὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας καλὰς φυλάς, ἔμειναν διὰ συνεργίας τῷ διαβόλῳ ἐς τὴν πλάνην, ἔτσι τώρα διὰ προνοίας τοῦ Θεοῦ ἔρχονται ἐς τὸ ἅγιον βάπτισμα. Διὰ τὸτο δὲ λέγει ὁ Ἡσαΐας, « ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης ἐὰν γίνηται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ » · ἔτι δὲ λέγει, « ὡς τὰ ἄσπρα τῷ ἔρῳ » · διότι ἡ θάλασσα δὲν βασιᾶ ἰν ἑαυτῇ πράγματα καταπονησιμὰ, ἀλλὰ τὰ ἀποβάλλει · ἔτι εἶναι ἄνθρωποι, οἵτινες σκαλίζουσιν ἐς τὸ παραθαλάσσιον ἐς τὴν ἄμμον, ἔτι εὐρίσκουσιν τινες ἀπὸ ἐν φλωρίῳ, ἢ ἀπὸ κάρυνα μαργαρίτην · κατ' αὐτὸν λοιπὸν τὴν τρόπον εἶναι, ἔτι οἱ ἐρχόμενοι τώρα πρὸς τὸν Χριστὸν ἀπὸ τοῦ Ἑβραϊκῶν γένος, οἵτινες ἔμειναν ἀπὸ τὰς καλὰς φυλάς, καθὼς προῆπον. Βλέπε δὲ ἐς τὸ Τέταρτον Κεφάλαιον ἐς μίαν ἀπόκρισιν τῆς τρίτης ἐρωτήσεως, ἔτι θέλεις πληροφορηθῆ καλῆτερον. Γράφει δὲ ἔτι ἐς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ὅτι, ὅταν ἦλθῃ ὁ Χριστὸς ἐς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἔτι ἐπέτασε, ἔτι εἶδε μίαν συκῆν, καὶ ἐζήτησε νὰ εὕρῃ καρπὸν ἐς αὐτήν, καὶ δὲν εὔρε, κτλ'. (2) · τὰ ὅποια ὅλα ἄς μὴ γράφωμεν ἐδῶ, διότι ἔτε τόπος εἶναι, ἔτε καιρὸς · ἐς τὸ Τέταρτον ὁμοῦς Κεφάλαιον, διὰ βοηθείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, θέλω γράφῃ διὰ τὴν συκῆν ἐκείνην σαφερέως. Ἐπεὶ δὲ ἀνέφερα ἐδῶ ἔτι τὴν προφητείαν τοῦ Ἡσαΐου, ἢ ὅποια λέγει, ὅτι, « τὸ κατάλοιπον σωθήσεται » ἢ ἀνέφερα ἔτι διὰ τὴν συκῆν, ἣν ὁ Χριστὸς κατηράσατο, ἐπεὶ δὲ δὲν εὔρε καρπὸν ἐν αὐτῇ, ἤξευρε, ὅτι καθὼς ἐρμηνεύει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ἐκείνη ἢ συκῆ, ἣτις δὲν κάμνη καλὰς καρπὸς, δηλ. ἀρετὰς, διὰ τὸ ὅποῖον ὁ Χριστὸς κατηράσατο αὐτὴν νὰ μὴ κάμνη καρπὸν.

Ἐνας ὁμοῦς διδάσκαλος τῶν Ἑβραίων μὲ ἠρώτησεν, ἐπὶ τίνι λόγῳ λέγεις, ὅτι τὸ Ἑβραϊκὸν γένος δὲν κάμνη καρπὸν, ἢ ἔτι βλέπομεν, λέγεις, τὰς Ἑβραίους ἐς πᾶσαν ἡμέραν, ὅτι ἔρχονται ἐς τὴν Χριστιανικὴν πίσιν; ἐγὼ ὁμοῦς ἀπεκρίθην ἐς αὐτὸν κατὰ τὸν Προφήτην Ἡσαΐαν, καθὼς προανέφερα, ἔτι ἐσιώπησεν ὁ Διδάσκαλος ἔτι τότε ἐπληρώθη ὁ λόγος τοῦ λέγοντος ψαλμῷ · « Ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλόντων ἀδικία » (3) · Ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ · ἔτι πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, ἔτι προσκύνησις, νῦν ἔτι ἀεὶ, ἔτι ἐς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων · Ἀμήν.

ΚΕ-

(1) Ἠσ. Κεφ. ἰ. 22.

(2) Ψαλμ. ξβ'. 11.

(3) Ματθ. Κεφ. κβ'. 19.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ Αἰρετικῶν, καὶ Ὁρθοδόξων.

Τ'ποσχόμενος ἐς τὸ πρὸ αὐτῷ Κεφάλαιον νὰ φανερώσω μὲ ἀποδείξεις, ὅτι οἱ Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται μὲ τὸ ὄνομα Ἰακώβ, οἱ δὲ Ὁρθόδοξοι μὲ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ἢ μάλισα διότι δὴν πρέπει νὰ κρύψω τὸ κάλυπτον ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶναι ὁ Διὸς ἢ οἱ Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται Ἰακώβ, οἱ δὲ Ὁρθόδοξοι ὀνομάζονται Ἰσραὴλ. Πλὴν σὲ παρακαλῶ, ὡς ἀναγνώσκει, νὰ μὴ δυσκελευθῆς διὰ τὴν ἔκτασιν τῆς λέγου, ἐπειδὴ ἕτος δὴν θέλει σοὶ εἶναι ἀνεπιθύμητος. « Οὐκ ἐπ' ἀρετῆς μόνῃς ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ἐπ' παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένη παρὰ τοῦ Θεοῦ » (1).

Ἄς ἴδωμεν λοιπὸν ἐς τὸ πρῶτον βιβλίον τοῦ Μαυσέως ὀνομαζόμενον, Γένεσις, ὅπου λέγει· Καὶ ἐπάλασεν ἄνθρωπός τις μετὰ τοῦ Ἰακώβ ἕως θανάτου, (2). Καὶ ἠρώτησεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τὸν Ἰακώβ, πῶς ὀνομάζεσαι; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰακώβ ἐκείνου εἶπε, τὸ ὄνομά μου εἶναι Ἰακώβ. Ὁ δὲ ἄνθρωπος εἶπε πρὸς τὸν Ἰακώβ· « Οὐ κληθήσεται ἐτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ Θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατὸς ἔσθαι » (3). Καὶ ὁ Ἰακώβ ἠρώτησε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ποῖον εἶναι τὸ ὄνομά σου; ὁ δὲ ἄνθρωπος ἀπεκρίθη, καὶ εἶπε αὐτῷ· « Ἴνα τί τῶτο σὺ ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; ὁ ἐξ ἐμοῦ θαυμασθῆναι » (4). Καὶ ὀνόμασεν ὁ Ἰακώβ τὸ ὄνομα τῆς τόπης ἐκείνης, εἶδος Θεοῦ, ὅτι εἶδον, λέγει, Θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη ἡ ψυχή μου.

Ἄχρι τούδε εἶναι οἱ λόγοι τῆς ἱερᾶς Γραφῆς, καὶ οὗτοι οἱ λόγοι εἶναι πολλὰ ἀξιοὶ θαυμασμοῦ. Ἐν μὲν, διότι ἐν πρώτοις λέγει, « Καὶ ἐπάλασεν ἄν-

H

Θρη-

(1) Κατὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν.

(2) Γέν. Κεφ. λβ'. 24.

(3) Αὐτόθ. 28.

(4) Γέν. Κεφ. λβ'. 29. καὶ 30. Ἐκ

τῆς τετραγλώσσου ἐκδ. ἐν Λεφ. 1750. λάπει τὸ, « ὁ ἐξ ἐμοῦ θαυμασθῆναι »

Ἐρωπός τις μετὰ τῷ Ἰακώβῳ ἢ ἄλλο δὲ διότι ἔπειτα λέγει ὃ ἄνόμισμα ὁ Ἰακώβ τὸ ὄνομα τῷ τοῦ ἐκείνου, ἔδος Θεοῦ ἢ ἀκόμη ἢ ἄλλος θαυμασμός ἔναι, ἐπειδὴ λέγει ὡς ἔδον Θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, ἢ ἐσώθη ἡ ψυχή μου ἢ Πῶς λοιπὸν γίνεται ὁ ἄνθρωπος ἀφ' ἧ ἰδῆ τὸν Θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον νὰ ζήσῃ; καὶ μάλιθα ἐν ᾧ ὁ ἴδιος Θεὸς λέγει πρὸς τὸν Μωϋσῆν ὡς Οὐ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, ἢ ζήσεται ἢ (1). Ὁμοίως δὲ ἢ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει ὡς Θεὸν ὡς εἰς πάποτε εἰράκην, ἐ μὴ ὁ Υἱός (2). Διὰ τῆτο πρέπει νὰ ἰνοήσωμεν, ὅτι ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ διὰ τῷ ἁγίῳ Πνεύματος προέβλε τὴν ἐσάρκωσιν τῷ Χριστῷ, ὅστις ἦτον ἄνθρωπος τέλειος, ἢ Θεὸς τέλειος ὡς καθὼς ὁ ἴδιος ἀποκρίνεται πρὸς τὸν Ἰακώβ λέγων ὡς Ἰνα τί οὐ ἐρωτᾷς τί ὄνομά μου; ὅ εἰς θαυμασόν. ὡς Φανερόν δὲ εἶναι, ὅτι ὁ παλαιῶς μετὰ τὸν Ἰακώβ ἦτον ὁ Χριστὸς, ὁ καλύμμενος, μεγάλης βουλῆς Ἀγγελοῦ, θαυμασός ἢ (3). Καὶ διὰ τῆτο λέγει ἐν πρώτοις, ὅτι με ἄνθρωπον ἐπάλασσε, ἢ ἔπειτα, ἔδε Θεόν.

Τώρα δὲ παρατηρήσωμεν ὀλίγου κατωτέρω εἰς τὴν Γίνεσιν, ὅπου λέγει ἡ Γραφή ὡς Ὡφθη δὲ ὁ Θεὸς Ἰακώβ ἐτι ἐν Λυζᾷ, ὅτε παρεγένετο ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἢ εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ Θεὸς ὡς τὸ ὄνομά σου ὃ κληθήσεται ἐτι Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου ἢ (4). Τῆτο πάλιν κατὰ πολλὰ ἄξιον θαυμασμοῦ εἶναι ὡς καθότι ἐν ᾧ ὁ Θεὸς μόνον ἀπαξ λόγον εἶπε, ἢ ἐγένετο ὁ δὸς ὁ Κόσμος ἢ τὸ πλήρημα αὐτῷ, ἔπειτα ἐδὼ δις ἔκαμε χρῆμα νὰ εὐλόγησῃ τὸν Πατριάρχην Ἰακώβ, μετὰ τὸ εὐλογημῶν ὄνομα Ἰσραὴλ. Ἀρὰ γε διὰ ἐβεβαιώθη ὁ Ἰακώβ κατ' ἀρχάς, ὅτε ἐπάλασσε ὁ Χριστὸς μετ' αὐτῷ, ἢ εὐλόγησεν αὐτὸν λέγων, ὡς κληθήσεται ἐτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου ἢ Διὰ τὸ λοιπὸν ἢ κατὰ τὸ δις εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ Θεὸς; Ἐπειδὴ ἐν μέγα μυσῆσιον ἀπεκάλυψε ὁ Θεὸς τῷ Πατριάρχῃ Ἰακώβ μετὰ αὐτὰς τὰς διασῶας εὐλογίας.

Λοιπὸν ἐν πρώτοις πρέπει νὰ ἡξεύρωμεν ἢ ὅτι τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ σημαίνει ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, Θεοπότης ὡς καὶ τὸ δὲ ὄνομα Ἰακώβ ἔχει δύο σημασίας ὡς δηλ. μίαν δηλώσαν, π τ ἔ ρ ν α ν ὡς ἄλλην ἀ π α τ ε ῦ ν α. Καὶ δευτὸν διὰ τὴν πρώτην σημασίαν, π τ ἔ ρ ν α, εὐφρακωμῶν, ὅτι ὅταν ἐγονήθη ὁ Ἰακώβ, ἐκράτε μετὰ τὴν χεῖρα αὐτῷ τὸν ἀδελφὸν αὐτῷ Ἠσαὺ ἀπὸ τῆν πτέρ-

ναν

(1) Ἐξεδ. Κεφ. λγ'. 10.

(3) Ἠσ. Κεφ. θ'. 6.

(2) Ἰωάν. Κεφ. ι. 6.

(4) Γέν. Κεφ. λβ'. 9. ἢ 10.

ναν (1) · διὰ τὸτο ἔωνόμασαν αὐτὸν Ἰακώβ. Ὁμοίως ὅταν ἔλαβον ὁ Ἰακώβ τὴν εὐλογίαν παρὰ τῷ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαὰκ, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὁ Ἡσαῦ ὡς πρωτότοκος, τότε ἔκλαυσεν ὁ Ἡσαῦ λέγων · « Δικίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῷ Ἰακώβ, ἐπτέρνικε γάρ με ἦδον δευτέρον τῷτο » (2). Ὅθι φα- νερὲν ἔιναι, ὅτι τὸ ὄνομα Ἰακώβ ἔχει δύο σημασίας, ἡ Πιτέραν, ἡ Ἀπα- τεῖονα · ἔστι τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ θέλει νὰ ἐπῆ, Θεόπτης. Λοιπὸν τῶρα ἔχει εἰς τὸν νῦν σὺ ταύτας τὰς δύο σημασίας, ἔθέλει καταλάβῃ τὴν Ἰερὰν Γραφήν.

Ἡ παλαιὰ Διαθήκη ὠνομάσθη μὲ τὸ ὄνομα Ἰακώβ, ὅπερ πτέρνα ἰνοῦ- ται, διότι σωματικὴ ἦτον · ἡ δὲ Νεῖα Διαθήκη καλεῖται Ἰσραὴλ, ὅπερ ση- μαίνει, Θεόπτης · καθὼς εὐρίσκομεν ὅταν συνειρήνησιν ὁ Βαλὰκ τὸν Βαλαάμ, διὰ νὰ καταρασθῇ τὸ Ἐβραϊκὸν γένος, ὅτι λέγει ὁ Βαλαάμ · « Ἀνατελεῖ ἄ- ρσον ἐξ Ἰακώβ, ἔ ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ, ἔ θραύσει τὰς ἀρχηγὰς Μωάβ » (3). Βλέπε πόσον φανερὰ λέγει ἔ ὁ Βαλαάμ διὰ τὸν ἄστέρα, δι ἔ ὠ- δηγηθήσαν οἱ Μάγοι, λέγων, « Ἄρσον ἐξ Ἰακώβ » ἢ ἐπειδὴ τότε ἐπεκράτη ἀ- κόμη ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, ἣτις Ἰακώβ ὠνομάσθη · πλὴν ἀφ' ἔ ἐβαπτίσθη ὁ Χριστὸς, ἔ θραύσει τὰς Ἀρχηγὰς Μωάβ · δηλ. ἔθραυσε τὰς δυνάμεις τῷ σκό- τος · καθὼς λέγει ἔ ὁ Προφήτης Δαβὶδ · « Σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τῷ ὕδατος » (4) · δηλ. διὰ δυνάμεις τῷ βαπτίσματος τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἐν Ἰορδάνῃ · ἡδυνάτησεν ὁ Δράκων ὁ ἔχων ἐπτὰ κέρατα, διὰ τὸν ὁποῖον φανερῶναι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν (5).

Ὁμοίως ἔ αὐτὸ, ὅπερ λέγει ὁ Βαλαάμ · « Ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ, ἔ θραύσει τὰς Ἀρχηγὰς Μωάβ » ἢ πνευματικῶς ἰνοῦται · δηλ. ὁ Χριστὸς θέλει θραύσει διὰ τῷ βαπτίσματος τὴν δυνάμειν τῷ Διαβολῷ · διότι Ἀγ- γυπτος, Μωάβ, Βαβυλὼν, καὶ ἄλλα ὀνομασίαι, αἵτινες φανερῶνται ἐπὶ τῷ Προφήτῃ Ἡσαῦ, ἔιναι τὰ γένη τῷ Διαβολῷ ἔ τῷ σκότος.

Καὶ λέγει μὲν ὁ Βαλαάμ · « Ἄνθρωπον ἐξ Ἰσραὴλ » ἢ ὅμως διὰ τὸν Ἄ- στέρα λέγει · « Ἐξ Ἰακώβ δὲ » ἢ ἐκ τῷ ὁποῖο δηλῶται · ὅμως ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ὠνομάσθη Ἰακώβ · ἀφ' ἔ ὅμως ἐβαπτίσθη ὁ Χριστὸς · « Ἐκινήθη- σαν αἱ σκιά, ἔ διέπνευσεν ἡ ἡμέρα » (6). ἡ Διαθήκη τῆς χάριτος καλυμέ- νη Ἰσραὴλ.

Ἄκουσον ἀκόμη τί λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῷ Προφήτῃ Ἡσαῦ · « Ἰ-

(1) Γω. Κεφ. κβ'. 26.

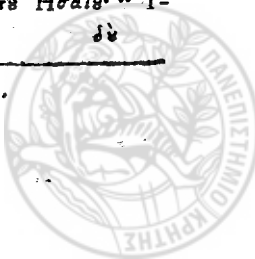
(3) Ἀριθμ. Κεφ. κδ'. 17.

(5) Κεφ. ιβ'. 3.

(2) Αὐτοῦ. Κεφ. κζ'. 36.

(4) Ψαλμ. ογ'. 14.

(6) Ἀ. σμ. Κεφ. δ'. 6.

δὲ οἱ δουλοβοντές μοι ἀγαλλιάσονται ἐν εὐφροσύνῃ· ὑμεῖς δὲ (οἱ Ἑβραῖοι) συντριβήσεσθε ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὑμῶν· (1). Καταλείψεται γὰρ τὸ ὄνομα ὑμῶν ἐς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὑμᾶς δὲ ἀνελεῖ Κύριος (2). Φανερὸν ἔστιν, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι, ἐπειδὴ ἐξάρθρωσαν τὸν Χριστὸν, ἐγκατέλιπον τὸ εὐλογημένον ὄνομα Ἰσραὴλ, ὀνομαζόμενοι τότε, συναγωγὴ τῷ Σατανᾷ· καὶ ὄντες πεφανευμένοι κατὰ τὴν ψυχὴν, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχουσι κάμμιναν φροντίδα ψυχικὴν, καθὼς πολλάκις ἐφανέρωσα ἀνωτέρω. Περὶ τούτου ἔδ Προφήτης Ἡσαΐας αὐθις λέγει· «Ψηλαφίσασι ὡς τυφλοὶ τοῖχον, ἔως ἔχ ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφίσασι· ἔψωνται ἐν μεσημβρίᾳ ὡς ἐν μεσονυκτίῳ, ὡς ἀποθνήσκοντες» (3). Ἡμεῖς ὁμως, ἐπειδὴ ἐδέχθημεν τὸν Χριστὸν, ἔτι ἡμεθεὶ οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ, ἠξιώθημεν νὰ ὀνομασθῶμεν μὲ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ, τὸ εὐλογημένον, καὶ πνευματικόν, ἔτι καινόν· ἔτι ἰδὲ πῶς προσίθισιν ἀκόμη ὁ Προφήτης, διδὼς ἡμῶν ἔτι ἄλλο σημεῖον, ἔτι λέγων διὰ ἡμᾶς· «Τοῖς δὲ δουλεύοί μοι κληθήσεται ὄνομα καινόν, ὃ εὐλογηθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς· εὐλογήσασι γὰρ τὸν Θεὸν τὸν ἀληθινόν» (4)· δηλ. τὸν Χριστὸν, ὃς τις εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς· ἔπειδὴ ἐδέχθημεν αὐτὸν ἠξιώθημεν πρὸς τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ, ὅπερ ἔχομεν, ἔτι ἄλλο ἀκόμη ὄνομα, δηλ. Χριστιανικόν· τὸ ὁποῖον ἔστιν εὐλογημένον ἐς πάσαν τὴν γῆν. Οἱ δὲ Αἰρετικοὶ, ὄντες πεπλανημένοι ἀπὸ τὸν Ἄρειον, ἔτι ἀπὸ τὸν Ὀριγίνην, ἔτι ἀπὸ τὸν Νεσέριον, ἔτι ἀπὸ ἄλλων πολλῶν Αἰρετικῶν, ὀνομάζονται Ἰακώβ, ὃς τις ἠνοῦται Ἀπατεῶν. Δι' αὐτὸς τὸς Αἰρετικῶν, ἔτι ὁ Δαβὶδ λέγει, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Ἀπηλοτριμῶνος ἐγνώθημεν τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἔτι ξένος τοῖς ἡγίοις τῆς μητρὸς μου» (5)· δηλ. οἱ Ἑβραῖοι ὄντες ἀδελφοὶ τοῦ Χριστοῦ, ἐποίησαν αὐτὸν ἀπηλοτριμῶνον ἀφ' ἑαυτῶν, μὴ θέλοντες νὰ δεχθῶσιν αὐτόν. Τῦτο δὲ οὖν ἔτι ὁ Προφήτης Ἰερεμίας, λέγει· «Καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἠθέτησάν σε» (6). Τὰ αὐτὰ ἔτι ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης λέγει· «Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, ἔτι οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον» (7)· διὰ τῦτο ἔτι ὁ Προφήτης Δαβὶδ ἔειπεν· «Ἀπηλοτριμῶνος ἐγνώθημεν τοῖς ἀδελφοῖς μου.» Ἐνός ὁμως ὁ Χριστὸς εἶναι ἐς τὸς Αἰρετικῶν, οἱ ὁποῖοι ὀνομάζονται μὲν ἡγοὶ τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, καὶ ὁμολογοῦσι τὸν Χρι-

(1) «Κεκραΐξεσθε διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν, ἔτι ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὑμῶν ὀλολύξετε. Καταλείψετε, κτλ'. (Ἐκδ. Ληψ. τετραγλωσσος αὐτίθι. 1750. — 51.)

(2) Ἡσ. Κεφ. ζέ. 14. ἔτι 15.

(4) Αὐτόθ. Κεφ. ζέ. 15. ἔτι 16.

(6) Ἰερεμ. Κεφ. ιβ'. 6.

(3) Αὐτόθ. Κεφ. νθ'. 10.

(5) Ψ. λμ. ζή. 8.

(7) Ἰωάν. Κεφ. α'. 11.

Χριστῶν, ὅχι ὁμοῦ κατὰ τὸ πρόβον ἢ πολὺ φαρμάκωσι. ἢ ὡς ζῆνον τιμῶσιν αὐτόν. Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ σοφῆ Σολομώντος · “ Μὴ βλέψῃτέ με ὅτι ἐμὶ μεμελανωμένη, ὅτι ἡοὶ Μητρός μου ἐμαχεύσαντο ἐν ἐμοί, ” (1). Δηλ. οἱ Αἰρετικοὶ ἐχθρευθέντες διὰ τὸν Χριστῶν, ἐσχίσθησαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν .

Τώρα ἄς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν λόγον ἡμῶν, δηλ. ἐκεῖ, ὅπε ἦτον ἡ ἐρώτησις, Τίς ἢ χρεία νὰ εὐλογήσῃ ὁ Θεὸς δις τὸν Πατριάρχην Ἰακώβ· — ἀκυσσον δὲ τῶρα ἢ ἀποκρισιν · πρῶτον, ὅτε ἐπάλασσω ὁ Χριστὸς μετὸν Πατριάρχην, λέγει πρὸς αὐτὸν · “ Οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ · ” ὅπερ ἰνοῦται ἢ Πτέρνα, ἢ Παλαιὰ Διαθήκη, ἣτις ἦτον σωματικὴ. “ ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσαι τὸ ὄνομά σου ” δηλ. τὸ σπέρμα, ὅπερ ἔσεται μετ' ἐσέ, (καθὼς ἐφανέρωσα ἀνωτέρω, ὁ Ἐφραίμ, Βενιαμίν, Ἰούδα, ἢ τὸ ἦμισυ τῆ Μανασσῆ) νὰ δεχθῇ τὴν Νέαν Διαθήκην, τὴν Διαθήκην τῷ Χριστῷ, τὴν Διαθήκην τῆς χάριτος, ὀνομαζομένων Ἰσραὴλ .

Δεύτερον, ὅτε ἦλθεν ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν Λαζάν, αὐθις ἐφανέρωθη ὁ Θεὸς, ἢ εἶπεν αὐτῷ · “ Τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἢ κληθήσεται ἔτι Ἰακώβ · ” ὅπερ ἰνοῦται Ἄπατεῶν. Δηλ. νὰ δεχθῶσιν οἱ ἡοὶ σου τὸν ἀληθινὸν Μεσσίαν. Ἦσῶν Χριστῶν, ἢ ὅχι τὴν πίσιν τῶν Αἰρετικῶν, ὅτινες μετὸ ὄνομα Ἰακώβ ὀνομαζόνται, ὡς ἀπατηθῶντες · “ ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσαι τὸ ὄνομά σου ” δηλ. τῶν Ὀρθοδόξων, οἱ ὁποῖοι πιστεύουσι τὸν Χριστῶν ἀνευ τινὸς Αἰρέσεως.

Ταῦτα τὰ ἐξῆς λογία ἀκόμη λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ Προφήτου Ἠσαΐου · “ Ἐγὼ δώσω ὕδωρ ἐν εἴψει τοῖς περευομένοις ἐν ἀνύδρῳ . . . Καὶ ἀνατελέωσιν ὡς ἀναμέσον ὕδατος, χόρτος ἢ ὡς ἰτέα ἐπὶ παραρῆεν ὕδωρ, ” (2). διὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα λέγει ὁ Προφήτης. Καὶ προσίθουσιν ἀκόμη λέγων · “ Οὐτός ἐφεῖ, τῷ Θεῷ ἐμὶ, ἢ ἔτος βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνοματι Ἰακώβ ἢ ἔτερος ἔπιγραφει χερὶ αὐτῷ, τῷ Θεῷ ἐμὶ, ἢ ἐπὶ τῷ ὀνοματι Ἰσραὴλ βοήσεται, ” (3). Δηλ. ἀφ' ἧ θέλωσι δεχθῆ οἱ ἄνθρωποι τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἔπιτα πὶ μέλλει γασθῆαι ; λέγει ὁ Προφήτης ἠτεῦθω, ὅτι, ὁ Αἰρετικὸς ὁμολογεῖ μόνον μετὸ τὸ σῶμα τε, “ Τῷ Θεῷ ἐμὶ ” δηλ. Χριστιανὸς ἔμαι ἔργα δὲ Χριστιανικὰ εὐν θέλει ἔχει, μήτε τὸ σιμῆιον τῷ τιμίῳ Σταυρῷ θέλει κάμῃ διὰ χηρὸς αὐτῷ · ὁ τοιούτος, “ ἐπὶ τῷ ὀνοματι Ἰακώβ βοήσεται · ” ὅστις ἰνοῦται Ἄπατεῶν · δηλ. θέλει εἶναι πεπληνημένος ἀπὸ τὸν ἀκάθαρτον Ἄρην · “ Ἄτερος

δε

(1) Ἄ.σμ. Ἀ.σμ. Κεφ. α. 6.

(2) Ἠσ. Κεφ. μδ. 3. ἢ 4.

(3) Αὐτόθ. 5.

δε , (λέγει ὁ Προφήτης) ἐπιγράφη χερὶ αὐτῷ ; τῷ Θεῷ ἐμί . ἢ δηλ . θέλει κάμῃ τὸ σημεῖον τῷ τιμίῳ Σταυρῷ δι' ἰδίῃ χερὸς , ἔχει ὡς ὁ Αἵρετικὸς μὲν ἐν δάκτυλον , ἀλλὰ μὲν τρία . Εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος · ὁ τοῦτος · « ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ βεβήσεται , ὡς Θεόπτης τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ ἀληθινῷ Θεῷ . Ἀκουσον ἀκόμη ἄλλῃον κατωτέρω , τί λέγει αὐθις ὁ Προφήτης Ἡσαΐας · « Ἀκούσατε ταῦτα οἴκος Ἰακώβ , οἱ κεκλημένοι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ , καὶ ἐξ Ἰούδα ἐξεληθόντες , οἱ ἠμύνοντες τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεῷ Ἰσραὴλ μνησκόμενοι ἔμετ' ἀληθείας , ὡδὲ μετὰ δικαιοσύνης » (1) . Βλέπε , ὡ ἀναγιγῶσα , πόσον λαμπρῶς λέγει ὁ Προφήτης διὰ τὰς Αἵρετικὰς , εἴτινες , οἱ οἴκος Ἰακώβ δομαζόνται , ἐπειδὴ εἶναι Ἀπατεῶνες · μὲ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ὀνομάζονται , διότι λέγουσιν , ὅτι εἶμι Χριστιανοί , ἢ δὲν εἶμι , ἀλλ' εἶμι Αἵρετικοί . Διότι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἐξήλωμεν ἐκ τῷ ὕδατος τῷ βαπτίσματος τῷ Χριστῷ , ὅστις ἐξήλωθη ἐκ φυλῆς Ἰούδα , ἢ ἐτανέρωσεν ἡμῖν τὸ ἅγιον βάπτισμα ἐν Ἰορδάνῃ μὲν τρεῖς φορὰς βύτημα ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος · οἱ δὲ Αἵρετικοὶ ἐξήλωσαν ἐκ τῷ ὕδατος τῷ βυτήματος , ὅπερ χύνουσι μόνον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν · ἢ κάμωσιν ὄφρον ἐπ' ὀνόματι τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ . Ἐπειδὴ ὁ Αἵρετικὸς , ἐν ᾧ κάμωσι ὄφρον , λέγει · ἐπ' ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ , ἔχει ὅτι κατ' ἀλήθειαν εἶμι ὁ Χριστὸς αὐτῷ , (διότι βλασφημεῖ αὐτὸν μὲ τὰς αὐτῶν Αἵρέσεις) ἀλλὰ τῷ Ἰσραὴλ , δηλ . τῶν Ὀρθοδόξων εἶναι ὁ Χριστός · Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῷ Προφήτῃ Ἡσαΐα · « Ἐγὼ ἐμί Κύριος ὁ Θεός σου ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σου , Θεός τῷ Ἰσραὴλ » , (2) . Δηλ . τῶν Ὀρθοδόξων .

Ω ἡγαπημένε μου ἀκροατά ! φύλαττε αὐτὴν τὴν σημασίαν · δηλ . ὁ Αἵρετικὸς ὀνομάζεται Ἰακώβ , ἢ ὁ Ὀρθόδοξος Ἰσραὴλ · ἢ θέλεις καταλάβῃ τὴν ἁγίαν Γραφήν . Κατ' ἄλλον τρόπον ὁμοῦ δὲν θέλεις αὐτὴν καταλάβῃ . Καὶ μέλιστα διότι σοὶ ἐφάνησα μὲ πολλὰς ἀποδείξεις . Ἰδὲ τί λέγει ἢ ὁ Προφήτης Δαβὶδ · « Καὶ ἀνέσπασε μαρτύριον ἐν Ἰακώβ , ἢ νόμον ἔθετο ἐν Ἰσραὴλ . . . (3) . Ἐδὼ δὲν ἠμποροῦσι ναίειν , ὅτι διὰ τὸ Ἑβραϊκὸν γίνωσι λέγει ὁ Δαβὶδ , ἢ ὅτι αὐτὸ δὲν ἔχει Νόμον , ἐπειδὴ ἦναι ἐν γένος παράνομον · ἔτε τὸν Χριστὸν ὁμολογεῖ , ἀλλὰ περισσότερον βλασφημεῖ αὐτὸν , ὅθεν δηλῶται , ὅτι διὰ τὰς Αἵρετικὰς ὀμιλεῖ ὁ Δαβὶδ · ἔτσι ὁμολογοῦσι τὸν Χριστὸν · οἱ δὲ Ὀρθόδοξοι οἱ ὀνομαζόμενοι Ἰσραὴλ , ἔχουσι τὸν ἀληθινὸν Νόμον . Καθὼς ἢ ὁ Μωϋσῆς λέγει διὰ τὴν φυλὴν τῷ Λευὶ · « Διπλώσωσι τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰακώβ , ἢ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσρα-
στρα-

(1) Ἡσ . Κεφ . μὴ . 1 .

(2) Αὐτόθ . Κεφ . νυ' . 7 .

(3) Ψαλμ . σθ' . 5 .

σητήλ „ (1). Δηλαδή οἱ Αἰρετικοί, εἰ ἰμολογῶντες τὸν Χριστὸν, ἤξιώθησαν νὰ κάμνωσι δικαιοῦματα, ὅχι κατὰ τὴν Νόμον, ὅς τις ἀπὸ τὰς ἐπτὰ συνόδους ἐξερέθη, ἀλλὰ κατὰ φυσικὸν τρόπον· κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον· «Οἱ μὴ ἔχοντες Νόμον, φύσει ποιεῖσι τὰ τῷ Νόμῳ „ (2). Λίγη ἔο Προφήτης Ἡσαίας· «Καὶ ἔπε Κύριος· ἐγγίξαι μοι ὁ λαὸς ἕτος ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ, καὶ ἐὰν τοῖς χάλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἢ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχη ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβοντά με, διδάσκοντες ἰστάματα ἀνθρώπων, ἔ διδασκαλίας „ (3). μ' ὅλον ὅτι ὁ Χριστὸς, φέρει ταύτην τὴν προφητείαν διὰ τὰς Ἑβραίους· ὁμῶς καὶ διὰ τὰς Αἰρετικὰς ἡμπερῶμεν νὰ ἐρμητεύσωμεν αὐτήν, καθάτι παρ' ἡμεῶς ἰνοῦται ἡ Γραφὴ ἔ μάλιθα, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν ἔναι ἐν τιμῇ παρὰ τοῖς νῦν Ἑβραίοις· ἔτε καὶ αὐτοὶ διὰ τῶν χάλεων αὐτῶν τιμῶσιν· ἀλλὰ μάλλον βλασφημοῦσι· Καὶ ἰδὲ τί λέγει αὐτοῖς ὁ Δαβὶδ· «Κρίσιν καὶ δικαιοσύνην ἐν Ἰακώβ σὺ ἐποίησας „ (4). Καὶ πάλιν· «Ἀπαγγέλων τὸν λόγον αὐτῷ τῷ Ἰακώβ, δικαιοῦματα ἔ κρίματα αὐτοῦ τῷ Ἰσραήλ „ (5).

Ἐξ αὐτῶν ἔ ἄλλων ἀναντιρρήτων ἀποδείξεων φανερὸν γίνεται, ὅτι ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι ἤξιώθημεν νὰ κάμνωμεν τὰ δικαιοῦματα ἔ τὰ κρίματα, κατὰ τὸν νομὸν τῷ Χριστῷ· οἱ δὲ Αἰρετικοὶ, ἐπειδὴ ἐφανέρωσαν αὐτοῖς ὁ Πατήρ τὸν λόγον αὐτῷ, τὸν Χριστὸν, ἔ αὐτοὶ ἰμολογῶσι αὐτὸν, (μ' ὅλον ὅτι με ἀρέσκεις) ἤξιώθησαν νὰ κάμνωσι τὰ δικαιοῦματα φυσικῶς.

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι, ἔ ἄλλοι ἀσεβεῖς, οἵτινες ἰμολογῶσι τὸν Χριστὸν, δὲν ἤξιώθησαν νὰ κάμνωσι δικαιοῦματα, ἔτε φυσικά· Καθὼς προσέφησιν ἐπὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ, λέγων· «Οὐκ ἐποίησεν ἔτε παντὶ ἔθνε, ἔ τὰ κρίματα αὐτῷ ἀκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς „ (6). Καὶ πάλιν· «Περεβάλλοντα ἀδικίαν, ἔ ἀσέβειαν αὐτῶν „ (7). Ἰδὲ τί λέγει ἀκόμη ὁ Δαβὶδ, ἔ φανερώμεν, ἐποία διαφορὰ ἔναι μεταξὺ τῶν Ὁρθόδοξων, ἔ Αἰρετικῶν· «Ἐν τῷ ἐπιστρέφει Κύριον τὴν ἀρχαλασίαν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ, καὶ εὐφρανθήσεται Ἰσραήλ „ (8). ἥτις προφητεία ἐπληρώθη ἐς τὴν πρώτην παρουσίαν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ὅτε ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς δουλείας τῷ Ἄδῃ· ἔ ἐκτοτε δὲ ἀγαλλιάται οἱ Αἰρετικοὶ, οἱ ἐνομαζόμενοι Ἰακώβ. Διότι ἡ μὲν ἀγαλλίασις ἰνοῦται σωματικῶς, ἢ δὲ εὐφροσύνη ψυχικῶς· καθὼς λέγει ὁ Προ-

φῆ-

(1) Δευτερόν. Κεφ. λγ'. 10.

(3) Ἦσ. Κεφ. κθ'. 13.

(5) Αὐτόθ. 9μζ'. 19.

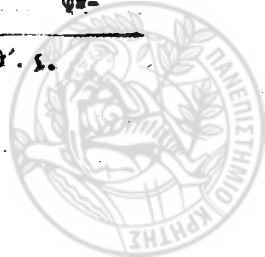
(7) Αὐτόθ. οβ'. 6.

(2) Πρὸς Κορινθ'. Κεφ. θ'. 1.

(4) Ψαλμ. ψθ' 4.

(6) Αὐτόθ 20.

(8) Αὐτόθ. ιδ'. 7.

φήτης Ἡσαίας· «Εὐφραίνεσθε ὕρανοι, ἔ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ», (1). Καὶ οἱ Αἰρετικοί, οἱ ὁμολογῶντες τὸν Χριστὸν, ἀγάλλονται σωματικῶς, καθὼς λέγει ὁ σοφὸς Σεραχ εἰς τὴν σοφίαν τοῦ Πάντα τὰ ἔθνη Ἰακὼβ συναθροισζόμενα ἀγάλλονται, ἔ ἐπιμελεῦνται εἰς βράματα αὐτῶν· ὁ δὲ κοινὸς Ἰσραὴλ, ὁ Ὁρθόδοξος ἐπιμελεῖται τῷ πνεύματι διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν. Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἀμὼς διὰ τὰς Ἑβραίους, ἔ Αἰρετικὸς· «Καὶ ἔπα Κύριε Κύριε Ἰλαεὺς γυνὴ· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακὼβ; ὅτι ὀλιγοσὸς ἐστί», (2). Δις ὁ Προφήτης τὸ τοιοῦτον λέγει· τὴν μὲν, διὰ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων, ὅπερ ὀνομάζεται Ἰακὼβ, ἢ Πέτρα· τὴν δὲ, διὰ τὰς Αἰρετικὰς, ὀνομαζομένης Ἰακὼβ, ὁ Ἀπατεῶν· ὠδύρετο λοιπὸν διὰ αὐτὰς ὁ Προφήτης, ὅτι εἶναι ὀλιγοστοὶ ἀπὸ τὴν πίσει τοῦ Χριστοῦ. Περὶ τούτου λέγει ἔ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· «Ὅτι ὠλιγόθῃσαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων», (3). Δηλ. οἱ Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται οἱ ἡοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἔ ὠλιγοσείθῃσαν ἀπὸ τὸν Χριστὸν, τὸν λέγοντα· «Ἐγὼ ἐμὶ ἢ ὁδὸς ἔ ἡ ἀλήθεια (4).

Καὶ εἰάν θῆλῃς ἀπόδειξιν, ὅτι οἱ Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται οἱ ἡοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἢ πρώτοις βλέπε εἰς τὴν Γένεσιν, ἔ θῆλῃς εὖρη γεγραμμῆνας τέτυς τὰς λόγους· «Ἰδόντες δὲ οἱ ἡοὶ τοῦ Θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ὅτι καλλοὶ εἰσίν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας», (5). Ταῦτα τὰ λόγια κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐννοῦνται· ὅτι, ὅσοι ἄνθρωποι κατήγοντο ἀπὸ τὸν Σὴθ, ἦσαν ἠάρετοι· ἔ διὰ τούτο ὀνομάζει αὐτὰς ἡ Γραφὴ ἡγὰς Θεοῦ· αἱ δὲ θυγατέρες, αἰτινες κατήγοντο ἀπὸ τὸν Κάιν, ἔζων μὲ κακὰ ἔργα, ὅθεν ὀνομάζει αὐτὰς ἡ Γραφὴ θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων· ἔ μέχρι τινὸς ἐφυλάχθη τὸ γένος τοῦ Σὴθ νὰ μὴ συγγευθῆται μὲ τὸ γένος τοῦ Κάιν· μετ' ἔ πολλὸ ὄμως, ἰδόντες οἱ ἡοὶ τοῦ Θεοῦ οἱ ἠάρετοι, οἳτινες κατήγοντο ἀπὸ τὸν Σὴθ, τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, αἱ ὁποῖαι κατήγοντο ἀπὸ τὸν Κάιν, ὅτι εἶναι ἠάριαι, ἄρχισαν νὰ συνεισίζωνται μὲ αὐτὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐγεννήθησαν εἰς αὐτὰς γίγαντες, ἄνθρωποι μεγάλοι, ἔ ἀσχημοὶ, ἔ ἔπραξαν κακὰ ἔργα ἄχρι τοῦ κατακλισμοῦ.

Ἐντεῦθεν φανερὸν εἶναι, ὅτι οἱ ἄνθρωποι, ὅσοι εἶναι ἠάρετοι, ὀνομάζονται ἡοὶ Θεοῦ· οἱ δὲ μὲ κακὰ ἔργα διατρέβοντες, ἡοὶ τῶν ἀνθρώπων.

Τώρα ἡμῖν τοῖς Ὁρθόδοξοις, ὅσοι ἐδέχθημεν τὸν Χριστὸν, ἔ πιστεύομεν αὐτὸν ἄνευ τινὸς ἁρέσεως, ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Χριστὸς ἔξουσίαν· «Τέκνα

Θεοῦ

(1) Ἡσ. Κεφ. μθ'. 13.

(3) Ψαλμ. ιδ'. 1.

(5) Γέν. Κεφ. 5'. 3.

(2) Ἀμὼς Κεφ. ζ'. 2.

(4) Ματθ. Κεφ. θ'. 5.

Θεῷ γενέσθαι „ (1) .

Οἱ μὲν Ὁρθόδοξοι σχεδὸν ὅλοι εἶναι ἔρημοποιοὶ . “ Ὅτι αὐτὰ ἴσως Θεῷ κληθήσονται „ (2) . Οἱ δὲ Αἰρετικοὶ ἐξέκλιναν ἀπὸ τὸν Χριστὸν, παραδοθέν-
τες ἐς διασρεβλώματα . Καθὼς ἔπεν ὁ Προφήτης Μωϋσῆς . “ Ἐψάμισον αὐ-
τὸς γεννήματα ἀγρῶν . . . Μετὰ σέατος νεφρῶν πυρῆ , ἢ αἷμα σαφυλῆς ἔ-
πιον οἶνον . Καὶ ἔφαγον Ἰακώβ ἢ ἕνεπλήσθη , . . . Ἐλιπάνθη , ἐπαχύν-
θη , ἐπλατύνθη , ἢ ἐγκατέλιπε Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτὸν , καὶ ἀπέστη ἀπὸ
Θεοῦ σωτήρος αὐτοῦ „ (3) .

Μὲν ὅλον ὅτι ὁ Μωϋσῆς πρὸς τὰς Ἑβραῖους ἔπε τότῃς τὰς λόγους , ὅμως
μὲ τὸ ἅγιον Πνεῦμα προῆδεν , ὅτι οἱ Ἑβραῖοι θέλωσιν ἐγκαταλείψῃ τὸ ὄνομα
Ἰακώβ ἢ Ἰσραὴλ ἐς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς τῷ Χριστῷ . καθὼς προανέφερα
ἐς τὴν προφητείαν τῷ Ἡσαΐῃ ὅτι ὁ Δαβὶδ λέγει . “ Ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός,
δύο ταῦτα ἤκουσα „ (4) . Τὸ ἅγιον Πνεῦμα λαλήθῃ διὰ τῷ Μωϋσέως πρὸς τὰς
Ἑβραῖους . ὅμως καθ’ αὐτὸ πρὸς τὰς Αἰρετικὰς ἀποβλέπει , οἵτινες ἀκόμη δυο-
μάζονται Ἰακώβ . Καὶ δεῦ τῷτο δις λέγει ὁ Μωϋσῆς . “ Ἐλιπάνθη , ἐπαχύν-
θη „ δηλ . ἢ διὰ τὰς Ἑβραῖους , ἢ διὰ τὰς Αἰρετικὰς .

Πρὸς τὰς Ἑβραῖους λέγει σωματικῶς , ὅτι ἔφαγον σέατ νεφρῶν πυρῆ , καὶ
ἔπιον οἶνον . πρὸς δὲ τὰς Αἰρετικὰς λέγει πνευματικῶς . δηλ . ἔφαγον τὸ σῶμα
τῷ Χριστῷ , ἢ ἔπιον τὸ αἷμα αὐτοῦ . Καὶ διὰ τῷτο λέγει . “ ἐκ σέατος νεφρῶν
πυρῆ „ ἢ δὴν λέγει ἐν συντόμῃ . “ ἐκ τῷ πυρῆ „ διὰ τὸ καταλάβωμι , ὅτι διὰ
τὸ σῶμα τῷ Χριστῷ ἕνεσθαι . ὁμοίως ἢ διὰ τὸν οἶνον δὴν λέγει , οἶνον ἐκ σαφυλῆς
ἔπιον , ἀλλὰ λέγει . “ Καὶ αἷμα σαφυλῆς ἔπιον οἶνον „ ὅτι διὰ τὸ σῶμα τῷ Χρι-
στῷ ἕνεσθαι . Δηλ . οἱ Αἰρετικοὶ πρότερον ἦσαν Ὁρθόδοξοι , καὶ ἔφαγον τὰ
μυστήρια τῷ Χριστῷ , ἢ ἀφ’ ἑ ἕνεπλήσθησαν , ἐγκατέλιπον τὸν Χριστὸν , Σωτή-
ρα αὐτῶν διὰ τῶν Αἰρέσεων τῷ Ἀρέῃ . Ὅθεν ἢ ὁ Χριστὸς ἐγκατέλιπον αὐτὸς ,
καθὼς ὁ πολλὸς τῷ πνεύματι Ἡσαΐας , ὁστις προῆδε τὰ κρυπτά τῶν μελλόντων
ἄχρως αἰῶνος , προῆδε καὶ διὰ τὰς Αἰρετικὰς , ὅτι αὐτοὶ ἐγκαταλείψουσι τὸν
Χριστὸν , ἢ ὁ Χριστὸς ἐγκαταλείψῃ αὐτὸς . Ὅθεν κράζει αὐτὸς ὁ Προφήτης αὐ-
δὶς πρὸς τὸν Χριστὸν , λέγων . “ Καὶ νῦν οἴκεις τῷ Ἰακώβ , δεῦτε πορευθήμῃ
τῷ φωτὶ τῷ Κυρίου „ (5) . Καὶ πάλιν . “ Καὶ ἔρεῖ , μὴ τὸν Θεὸν τὸν ἀπο-
στρέψαντα τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τῷ οἴκῳ Ἰακώβ „ (6) .

⊙

Καὶ

(1) Ἰωάν. Κεφ. α'. 12.

(2) Ματθ. Κεφ. ε'. 9.

(3) Δευτ. Κεφ. λβ'. 13, 14. ἢ 15.

(4) Ψαλμ. ζβ'. 11.

(5) Ἠσ. Κεφ. β'. 5.

(6) Αὐτ. Κεφ. η'. 13.

Καὶ διὰ τὸτο ὀνομάζονται αὐτοὶ οἱ ἄγιοι τῶν ἀνθρώπων, καθὼς προανέφερον· καθὼς λέγει ἔτι ὁ Προφήτης Δαβὶδ· «Ὁμοίως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ σῶμα μου τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων» (1). Καὶ πάλιν· «Εἰ ἄρα ἀληθῶς. . . λαλήτε. . . ἄγιοι τῶν ἀνθρώπων» (2). Καὶ πάλιν· «Κατακρύψαι αὐτὸς ἐν ἀποκρύφῳ τῆ προσώπου σου, ἀπὸ παραχῆς ἀνθρώπων» (3). δηλ. ἀπὸ παραχῆς τῶν Αἰρετικῶν. Καὶ πάλιν· «Μάταιοι οἱ ἄγιοι τῶν ἀνθρώπων, ψευδεῖς οἱ ἄγιοι τῶν ἀνθρώπων» (4). Καὶ πάλιν· «Ἐγὼ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου, πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης» (5).

Ταῦτα πάντα διὰ τὰς Αἰρετικὰς λέγει ὁ Δαβὶδ, οἱ μὲν, ἄγιοι ἀνθρώπων ὀνομάζονται· οἱ δὲ, Ἑβραῖοι ὀνομάζονται ζῶα. δὴ λέγει ἐγὼ τὸτο, ἄλλ' ὁ Προφήτης Ἰσραεμίας εἶναι παρὼν, ὅς τις λέγει διὰ αὐτὸς· «Ἰπποὶ θηλυμομαῖς ἐγεννήθησαν» (6). Καὶ βλέπε ἀκόμην, ὅτι ζῶα ἀκάθαρτα αὐτὸς ὀνομάζει ὁ Προφήτης, δηλ. Ἰπποὺς· Καὶ ἐν ἀληθείᾳ ζῶα εἶναι τὸ Ἑβραϊκὸν γένος, καθότι καὶ ὁ Χριστὸς λέγει πρὸς αὐτὸ· «Γινεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς» (7). Καὶ ὁ Δαβὶδ, ἐπειδὴ ἔπεσον αὐτὸς ἐς τὴν ἁμαρτίαν τῆς μοιχείας λέγει· «Κτηνώδεις ἐγενήθητε παρὰ σοί» (8). Καὶ πάλιν ὀλίγον κατωτέρα σαφέστερον λέγει διὰ τὴν ἁμαρτίαν τῆς μοιχείας· «Καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ἦν ἢ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς» (9).

Ταῦτα τὰ λόγια εἶναι πολλὰ θαυμασιώδη· ἐν μὲν, διατί νὰ λέγῃ δις ὁ Δαβὶδ τὸν αὐτὸν λόγον; ὅτι ἀρκετὸν ἦτον ἀπαξ νὰ εἶπῃ, ἐς τὸν ἴδιον ψαλμὸν 48, ἄνευ διπλασιασμῶ, δηλ. ἐς τὸν 12. εἶχον, καὶ ἐς τὸν 20. (καὶ 21.) τῷ προσηρμένῳ ψαλμῷ 48. Δεύτερον δὲ, περισσώτερον ἄξιον θαυμασμῶ εἶναι αὐτο, ὅτε εἶπεν, ὁ μὴ συνὴς ἄνθρωπος, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, ἵνα τί προσέθησι, καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς; ποῖα διαφορά εἶναι μεταξὺ τῷ παρασυνεβλήθη, καὶ ὁμοιώθη; ἐμὴ μόνον, ὅτι ἐν μέγα μυστήριον ἀπεκάλυψεν ὁ Δαβὶδ μὲ ταῦτα τὰ λόγια, ἐπειδὴ οἱ ἅγιοι Προφῆται ὑδερμίαν λήξιν ἐς μάτην ἐλάλησαν· μάλιστα δὲ, τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐλάλησε διὰ σωματῶν αὐτῶν, καὶ ὁ ἴδιος Χριστὸς λέγει· «Διὰ πᾶν ῥῆμα ἀργὸν, ὃ εἰάν λαλήσῃ ἄνθρωπος, ἀποδώσει περὶ αὐτῷ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως» (10).

Λ-

(1) Ψαλμ. 15'. 4.

(3) Ψαλμ. λ'. 20.

(5) Ψαλμ. ριθ'. 2. (11).

(7) Ματθ. Κεφ. ιβ'. 39.

(9) Ψαλμ. μθ'. 26.

(2) Ψαλμ. νθ'. 1.

(4) Ψαλμ. ζα'. 9.

(6) Ἰσραεμ. Κεφ. ε'. 8.

(8) Ψαλμ. οθ'. 22.

(10) Ματθ. Κεφ. ιβ'. 36.

Ἄκουσον ὁποῖον μυσῆριον ἀπεκάλυψεν ὁ Προφητᾶναξ Δαβὶδ μὲ ταῦτα τὰ λόγια· ὅτι ἄξιον θαυμασμῶ ἦναι, ἡν ᾧ ὁ Θεὸς εὐλογῶν τὸν Ἀδὰμ λέγει πρὸς αὐτὸν· «Κατακυριεύσατε ἀπάσης τῆς κτίσεως, ἢ ἀπάντων τῶν ἐχόντων πνεῦμα ζωτικόν» (1). Ὁμοίως ἢ πρὸς τὸν Νῶε λέγει· «Καὶ ὁ τρόμος ὑμῶν ἢ ὁ φόβος ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς» (2). Διὰ τὴν λοιπὴν συμβαίνει τῦτο, ὅτι πολλοὶ οἱ ἄνθρωποι καταξοχίζονται ἢ τρώγονται ἀπὸ τὰ θηρία, ἡν ᾧ ὁ ἄνθρωπος ἔλαβε τὴν ἔκστασιν κατ' αὐτῶν, ἢ ἐπλάσθη ἢ κατ' ἑκὼνα Θεοῦ;

Καὶ ὁ Δαβὶδ ἔς ὅλην τὴν ζωὴν ἐθαύμασε διὰ τῦτο· ἀπ' ὃ ὁμοίως ἔπεσσε ὁ ἴδιος ἔς τὴν ἁμαρτίαν τῆς μοιχείας, ἢ ἠσθάνθη, ὅτι τὸ κατ' ἑκὼνα Θεοῦ ἔλειψεν ἀπὸ αὐτὸν, ἔπατα λέγει· «Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἡ τιμὴ αὐ·» ἢ δηλ. ἔς τὴν τιμὴν τῶν βασιλέων. Καὶ ἐκ δευτέρου πάλιν λέγει· «Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἡ τιμὴ αὐ» (τῶν προφητῶν), ἢ συνέκε· ἢ δηλ. δὴν ἐκατάλαβον ἔς ποῖαν τιμὴν ἔφασεν αὐτὸν ὁ Θεός· «Καὶ ὁμοιώθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις.» διότι ἐποίησεν ἔργον κτηνώδες· δηλ. μοιχείαν· «Καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς·» ἢ ὅτι ἔλειψεν ἀπὸ αὐτὸν τὸ κατ' ἑκὼνα Θεοῦ, ἢ ἔμεινε ὁμοίος μὲ τὸ ζῶον. Καὶ τότε ἔχει δύναμιν τὸ ἄγριον θηρίον νὰ φθάσῃ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι δὴν γνωρίζει αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον, διότι δὴν ἦναι ἔς αὐτὸν τὸ κατ' ἑκὼνα Θεοῦ, ἀλλ' ἑκὼνα κτηνώδη. Καὶ διὰ τῦτο θεόμενος ὁ Δαβὶδ, λέγει· «Μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξομολογημένην σοι» (3). Ἀμυδρῶς λέγει ὁ Προφήτης· δηλ. ἔτε τὴν ψυχὴν νὰ ἀφήσῃ ὁ Θεὸς ἔς τὰς χεῖρας τῶν διαβέλων, θηρίων πονηρῶν· ἔτε τὸ σῶμα νὰ ἀφίησῃ ἔς τὰ γίνια θηρία. Καὶ βλέπει, ὅπου λέγει ἀκόμη ὁ Δαβὶδ· «Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, πρόβατα, ἢ βόας ἀπάσας... τὰ πετεινὰ τῦ ἡρανοῦ, ἢ τὰς ἰχθύας τῆς θαλάσσης» (4). Ὅτι διὰ τὰ θηρία δὴν ἀναφέρει, ἐπειδὴ ἤξευρε τὸν ἑαυτὸν τὴν ὑπεύθυνον μὲ τὴν ἁμαρτίαν τῆς μοιχείας.

Ἴδὲ λοιπὸν ἐφανέρωσα διὰ πολλῶν ἀποδείξεων· ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι ὀνομάζονται υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, οἱ δὲ Αἰρετικοὶ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων· ἢ ὅτι οἱ Ἐβραῖοι ὀνομάζονται ἵπποι, ζῶα ἀκάθαρτα.

Καὶ διὰ τὴν συντέλειαν τῦ κόσμου, ὅτε μέλλει νὰ γένη ἡ ποίμνισις, καὶ ἔς ποίμνην, καθὼς προεφανέρωσα, πάλιν θέλω φανεράσῃ ἔς τὸ Δ'. Κεφάλαιον διὰ βοηθείας τῦ Χριστοῦ ἢ τὸ ἔτος, ἡν ᾧ πληρῶνται οἱ λόγοι τῦ Χριστοῦ, «Ὅτι ὁ ἡρανοῦς ἢ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου ἢ μὴ παρέλθωσι» (5). Καὶ τότε θέλω

(1) Γέν. Κεφ. α. 28.

(3) Ψαλμ. cv. 19.

(5) Ματθ. Κεφ. κβ. 19.

(2) Αὐτόθ. 29.

(4) Ψαλμ. ή. 6. 7. ἢ 8.

σιν ἔλθῃ ὑπὸ πάντων τῶν ἔθνων οἱ ἐκλεκτοὶ πρὸς τὸν Χριστόν. Ὡς ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· « Τότε λύκοι ἔσονται βοσκηθήσονται ἅμα, ἔσονται ὡς βῆες φάγεσθαι ἄχουρα, ὕψις δὲ γῆν ὡς ἄρτον » (1). Λύκοι εἶναι οἱ Ἑβραῖοι, σκυλιὰ ἄχουρα· ἔσονται οἱ Ὀρθόδοξοι, οἱ ἄμωμοι· βῆες εἶναι ὁ ἀπλῆς λαὸς ἀπὸ τῆς Ὀρθοδόξου· λέοντες δὲ εἶναι οἱ Αἰρετικοί, ἔσονται ἄλλοι ἀσεβεῖς, οἵτινες ὠρύνονται κατὰ τῶν Ὀρθοδόξων. Περὶ τούτου λέγει ἡ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· « Ἐνεδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ, ὡς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ τῷ ἀρπάσαι πτωχόν, ἐν τῇ ἐλκῆσιν αὐτόν » (2). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶναι οἱ Αἰρετικοί, ἔσονται ἄλλοι ἀσεβεῖς οἵτινες φρονῶσι πάντοτε νὰ ἐλκύσωσι τὰς Ὀρθοδόξους εἰς τὴν πλάνην αὐτῶν· ὁ Θεὸς ὁμῶς δὲν ἀφίκει ἀλλὰ μάστιγα εἰς τὰς ὑπεριβάς ἡμέρας θέλωσιν ἔλθῃ ἔσονται πρὸς τὸν Χριστόν. Καθὼς λέγει ἐδὲ ὁ Προφήτης· « Λύκοι » δηλ. οἱ Ἑβραῖοι, οἵτινες γαυγίζουσι μόνον κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ὁμῶς δὲν ἔχουσι δύναμιν νὰ κακοποιήσωσιν αὐτούς. Καὶ εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλωσιν ἔλθῃ ἔσονται ἀπὸ αὐτῶν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον πίσιν. « Καὶ βοσκηθήσονται ὡς ἄρνες μετὰ τῶν Ὀρθοδόξων. » Οἱ δὲ Αἰρετικοί ἔσονται ἄλλοι ἀσεβεῖς, οἵτινες ὠρύνονται ὡς λέοντες κατὰ τῆς Ὀρθοδοξίας, κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας θέλωσι δεχθῆναι αὐτοὶ τὴν Ὀρθόδοξον πίσιν· ἔσονται νησεύσῃ ἔσονται ὡς ὁ ἀπλῆς λαὸς τῶν Ὀρθοδόξων, ὅτι ὁ ἀπλῆς λαὸς πάντοτε καλλήτερον φυλάττει τὴν νησίαν. Καὶ διὰ τούτου λέγει ὁ Προφήτης· « Καὶ λέων ὡς βῆς φάγεται ἄχουρα ».

Τούτο δὲ τὸ ὑπὸ τῷ Προφήτῳ λεγόμενον· « Ὅφρις δὲ γῆν ὡς ἄρτον. » εἶναι διὰ τὴν γυναικάν, ἐξ ἧς καταγάγεται ὁ προδότης Ἰούδας, δι' ἣν λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· « Ἐν γυναικὶ μιᾷ ἐξαληφθήναι τὸ ὄνομα αὐτῆς » (3). Ἡ ὁποία θέλει μένῃ εἰς τὴν πλάνην καθὼς προσφανεύσασα εἰς τὸ δεύτερον Κεφάλαιον. Καθὼς ἔσονται ὁ Χριστὸς λέγει δι' αὐτὴν· « Ὅφρις γυνήματα ἐχιδνῶν. . . . (4). Ἀνωτέρω ἔπειτα ἔσονται ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, ὅτι οἱ ἀπὸ τὴν ἐρημίῳ γυναικῶν καταγάγμενοι φάγονται γῆν· καθὼς ἔσονται ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγει· « Οἱ ἐχθροὶ σου χεῖρ λήξουσιν » (5). Δηλ. θέλει σκάσωσιν ἀπὸ τὴν θλίψιν, ὅταν ἴδωσιν ὅλα τὰ ἔθνη, ἐρχόμενα εἰς τὴν Ὀρθόδοξον πίσιν. Καθὼς ὁ σοφὸς Σολομὼν λέγει· « Τότε κησεται ἐν παρήρσιᾳ πολλῇ ὁ δίκαιος κατὰ πρόσωπον τῶν θλιψάντων αὐτόν . . . . Καὶ ἐκνήσονται φόβῳ δεινῷ, ἐπὶ τῇ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ. Ἐβῶσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοῶντες, ἔσονται διὰ σιωπήριαν πνεύματος σιωπῶντες,

(1) Ἡσ. Κεφ. ζέ. 23.

(3) Ψαλμ. γη. 13 . . .

(5) Ψαλμ. θα. 9.

(2) Ψαλμ. θ'. 29.

(4) Ματθ. Κεφ. ιβ'. 34.

ἔ τὰ ἐξῆς, η (1).

Καὶ λέγει αὐτῆς ὁ Προφήτης Δαβὶδ · « Ἀνθρώπος ἔ κτήνη σώσεις Κύριε η (2) . δηλ . εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλουν ἔλθῃ οἱ Αἰρετικοί, οἱ ὀνομαζόμενοι ἄνθρωποι, ἔ οἱ Ἑβραῖοι, ζῶα, θέλουν δεχθῆ τὴν ἀγίαν Ὁρθόδοξον πίσιν, ἔ θέλουν σωθῆ . Ὁ δὲ Σολομὸν ἀκούων τὸν πατέρα αὐτοῦ Δαβὶδ, λέγοντα κατὰ τὸν ἐρημίον τρόπον, δὴν ὑποφέρει λέγων · « Καίγε αὐτοῖς συνάντημα υἱῶν τῷ ἀθρῶπυ, καὶ συνάντημα τῷ κτήνυς, συνάντημα ἐν αὐτοῖς η (3) . δηλ . ἐν ἔ τὸ αὐτὸ συνάντημα εἶναι ἔ εἰς τὸν Αἰρετικὸν, ὅστις ὀνομάζεται ἄνθρωπος, ἔ εἰς τὸν Ἑβραῖον ζῶον . Καὶ τίς οἶδε πνεῦμα υἱῶν τῷ ἀθρῶπυ, εἰ ἀναβαίνει αὐτὸ ἀνω; Καὶ τὸ πνεῦμα τῷ κτήνυς, εἰ καταβαίνει αὐτὸ κάτω εἰς γῆν η (4) ; δηλ . ποῖος ἤξεύρει τὸ πνεῦμα τῷ Αἰρετικῷ, ὅπερ ὀνομάζεται ἄνθρωπος, εἰ ἀναβαίνει αὐτὸ πρὸς τὰ ἀνω, ἐπειδὴ πιεθεῖ τὸν Χριστὸν ἔ τὸ πνεῦμα τῷ Ἑβραῖῳ, ὅπερ ὀνομάζεται ζῶον, εἰ καταβαίνει κάτω . Ὁ ἴλοι λοιπὸν οἱ μὴ ἄντες Ὁρθόδοξοι καταβαίνουσιν εἰς τὸν Ἄδην, ὡς μὴ ἔχοντες μερίδα ἐν τῷ Χριστῷ, ἐπειδὴ ἴωντον αὐτῷ ὑπάρχουσι · καθὼς λέγει ὁ Χριστὸς · « Ὁ μὴ ἴν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστὶ η (5) . Καὶ διὰ τῆτο λέγει ὁ Δαβὶδ τὸ ἐξῆς ῥητὸν · « Τὸς δε ἐκκλίνοντας εἰς τὰς τραγαλίας, ἀπάξει Κύριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν · ἐρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ η (6) . δηλ . τὸς Αἰρετικὸς, οἷτινες ἐξέκλιναν ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον πίσιν παραδοθέντες εἰς τὰς ἀρέσκας τῷ Ἄρειν, θέλει φέρῃ ὁ Κύριος δὴμῷ μετὰ τὸς Ἑβραῖους, τὸς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν, ἔ αὐτοὺς εἰς τὸν Τάρταρον . Εἰς δὲ τὸς Ὁρθόδοξους ὀνομαζομένους Ἰσραὴλ, ἐπάξει ἐρήνην . Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἠσαΐας · « Οἱ ἄμαρτωλοὶ συντριβήσονται ἐν μετῷ ἐφ' ἀπαξ μετὰ ἀνομῶν η (7) . δηλ . οἱ ἄμαρτωλοὶ Αἰρετικοὶ δὴμῷ μετὰ τὸς ἀνόμους Ἑβραῖοὺς συντριβήσονται ἐφ' ἀπαξ εἰς τὸ βάθος τῷ Ἄδει .

Ἄκυσας λοιπὸν ἐγὼ ὁ ἀνάξιος, δεῖ τόσον πολλὰ καταδικάζουσι οἱ Προφῆται τὸς Ἑβραῖους ἔ τὸς Αἰρετικὸς, ἔ εὐσπλαχνισθεῖς δε αὐτοὺς, κατέβαλον κόπυς, γράψας εἰς τῆτο τὸ βιβλίον πολλὰν ἀπόδειξιν ἔ μαρτυρίαν διὰ τὴν ἀ-

γῆν

(1) Σοφ. Σοφ. Κεφ. ε. 1. 2. 3. Ταραχθέντων φόβῳ δεινῷ, ἔ ἐκρήσανται ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας. Ἐρῶσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοήτες, καὶ τ. λ. ἠρῆθῆσα τετραγῶλ. ἐκδ.

(2) Ψαλμ. λέ. 6.

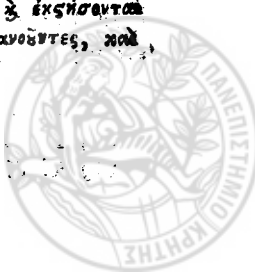
(3) Ἐκκλῆσ. Κεφ. γ'. 19.

(4) Αὐτοθ. 21.

(5) Ματθ. Κεφ. 1β'. 30.

(6) Ψαλμ. ρηδ'. 5.

(7) Ἠσ. Κεφ. α. 28.

γίαν Ὁρθόδοξον πίσιν, δι ἦν ἴσως ἤθελε πληρωθῆ ἕως ἐμὲ τὸν ἄθλιον ὁ λόγος, τῷ λέγοντος ψαλμῷ · « Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου, ἕως ἀσεβῆς ἐπὶ σὲ ἐπιστρέψουσι » (1) . δηλ. τὰς ἀνόμους Ἑβραίους θέλω διδάξῃ τὴν ὁδὸν τῷ Χριστῷ, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ἁβραμῶν . Οἱ δὲ Αἰρετικοὶ ἀναγινώσκοντες ἕξ αὐτοὶ ἴσως τῷτο τὸ βιβλίον, ἕξ διακρίναντες τὴν πλάνην αὐτῶν, ἐπιστρέψουσι πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον πίσιν . Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας · « Οὕτω λέγει Κύριος, Κύριος, ὁ ἅγιος τῷ Ἰσραὴλ, (ὁ Πατὴρ, ὁ Υἱὸς, ἕξ τὸ ἅγιον Πνεῦμα) Ὅταν ἀποσραφεῖς σωματικῶς, τότε σωθήσῃ, [καὶ γνώσῃ πῶς ἦσθα] . Ὅτε ἐπεποιθήεις ἐπὶ τοῖς ματαίοις · κτλ' . (2) . Δηλ. ὅταν ἤθελον ἐπιστραφῆ ὁ Αἰρετικὸς ἀπὸ τὰς ἀιρέσεις, ἕξ δεχθῆ αὐτὸς τὴν Ὁρθόδοξον πίσιν, τότε σωθήσεται . Καθὼς ἕξ εἰς τὰς ὑβρινὰς ἡμέρας · ὅτε μέλλει νὰ γόνῃ ὡς ποιμνιον ἕξ εἰς ποιμὴν, ὑπόσχεται ὁ Θεὸς, ὅτι θέλει δεχθῆ τὸς Αἰρετικὸς αὐτὸς · καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας · « Καὶ νῦν ἔγω λέγει Κύριος ὁ ποιήσας σε Ἰακὼβ (Αἰρετικὸν) · ἕξ ὁ πλάσας σε Ἰσραὴλ (Ὁρθόδοξον) · μὴ φοβῆ, ὅτι ἐλυτρωσάμην σε, ἐκάλεσά σε τὸ ὄνομά σου ἐμὸς εἶ σὺν (3) .

Βλέπε πῶς λέγει διὰ τὸς Αἰρετικὸς · « Ὁ ποιήσας σε ἢ ὡς ἕξ διὰ τὰ ζῷα' διὰ δὲ τὸς Ὁρθόδοξους λέγει · « ὁ πλάσας σε ἢ λέγει ἕξ πρὸς τὸν Αἰρετικὸν, « ὅτι ἔσωσά σε ἢ ἐκ τῆς πλάνης τῆς ἀιρέσεως · « ἐκάλεσά σε τὸ ὄνομά σου ἢ . Δηλ. αὐτὸς σὲ ὠνόμασα Ἰσραὴλ, τὸ ὁποῖον ὄνομα ἔχες πρότερον, Ὁρθόδοξος ὢν, ἕξ δὲν παρεδόθης ἔτι εἰς τὰς διεσπασμένους ἕξ ζῶας διδασκαλίας τῷ Πάπα τῆς Ῥώμης .

Ἄκουσον ἀκόμη τὴν προφητείαν ὁ Προφήτης Ἄμωδς διὰ τὸν Πάπαν ἕξ διὰ τὴν Πόλιν αὐτῆ, λέγων · « Ὡμωσε Κύριος καθ' ἑαυτῆ . Διότι βδελύσσωμαι ἐγὼ πᾶσαν τὴν ἕβριν Ἰακὼβ (τῷ Πάπα, ὅστις ὀνομάζεται Ἰακὼβ, ὁ Ἀπατεὼν), ἕξ τὰς χώρας αὐτῆ μεμίσσηκα . ἕξ ἐξαρῆ (λέγει Κύριος) πόλιν σὺν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν » (4) . δηλ. τὴν πόλιν τῆς Ῥώμης . Ἐκ τούτου δηλοῦται, ὅτι εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας μέλλει νὰ δεχθῶσιν οἱ Αἰρετικοὶ τὴν Ὁρθόδοξον πίσιν ἢ .

Καὶ εἰάν ἦναι τις ἀπερίτμητος τῇ καρδίᾳ, ἕξ δὲν πιστεύει μόνον εἰς τόσας μαρτυρίας ἐπιθυμῶν περισσότερας, ὅτι δηλ. εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας (ὡς ἐσητά) θέλωσι δεχθῆ οἱ Αἰρετικοὶ τὴν Ὁρθόδοξον πίσιν · ἐλθέτω, ἕξ ἀκουσάτω ἕξ περισσότερας μαρτυρίας, μόνον ἂς ἔχη εἰς τὸν νῦν τοὺς τὴν σημασίαν ἐκείνην

ἢν

(1) Ψαλμ. ν'. 13.

(2) Ἡσ. Κεφ. ν'. 15.

(3) Αὐτόθ. Κεφ. μυ'. 1.

(4) Ἄμωδς Κεφ. ε'. 8.

ἢν προῆπον . δηλ . ὅπου φανερώσει ἡ Ἱερά Γραφή τὸν Ἰακώβ καὶ ἕνωσῆ τὸν Αἰρετικὸν , καὶ ὅπου φανερώσει τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἕνωσῆ τὸν Ὁρθόδοξον .

Ὅθεν τώρα ἄκουσον ἐν πρώτοις τὴν Μειῦσῆν λέγοντα · “ Καὶ ἐγενήθη μερὶς Κυρία λαὸς αὐτῷ Ἰακώβ · σχοίνισμα κληρονομίας αὐτῷ Ἰσραὴλ ” (1) . Δηλ . καὶ οἱ Αἰρετικοὶ ἔγιναν ἡμερὶς τῷ Κυρίῳ , ἐπειδὴ ἐγκατέλιπον αὐτοὶ τὰς διδασκαλίας τῷ Πάπα , μεταβληθέντες εἰς Ἰσραὴλ τὸν Ὁρθόδοξον , ὅστις εἶναι κληρονομία τῷ Θεῷ . Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ · “ Ὅτι τὸν Ἰακώβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ Κύριος , Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμὸν ἑαυτῷ ” (2) . δηλ . μὲν ὅλον ὅτι ἐξελέξατο ὁ Χριστὸς τὰς Αἰρετικὰς , οἵτινες θέλωσιν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν , καθὼς λέγει αὖθις ὁ Δαβὶδ ὀλίγον ἀνωτέρω · “ Σὺ εἶ αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς μου , καὶ ὁ Θεός μου , ὁ ὑπελλόμενος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ ” (3) . Πλὴν οἱ Ὁρθόδοξοι εἶναι ἡ καθ’ αὐτὸ περιουσία τῷ Χριστῷ . Καθὼς λέγει κατωτέρω ὁ Δαβὶδ · “ Ἔμνος πᾶσι τοῖς ὀσίοις αὐτῷ , τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ , λαῶν ἐγγίζοντι αὐτῷ ” (4) . Καὶ πάλιν · “ Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός , ἐν τῇ Ἰσραὴλ (τοῖς Ὁρθόδοξοις) μέγα τὸ ὄνομα αὐτῷ ” (5) . Καὶ πάλιν · “ Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου , ἐγενήθη Ἰουδαία ἀγίασμα αὐτῷ ” (6) . δηλ . ἐκ φυλῆς Ἰούδα ἐσαρκώθη ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς . Λέγει καὶ ὁ σοφὸς Σειράχ · “ Ἐν Ἰακώβ κατασκηνώσων καὶ ἐν Ἰσραὴλ κληρονομήσῃτι ” (7) . Δηλ . ἐν τοῖς Αἰρετικοῖς κατοικεῖ τὸ ὄνομα τῷ Χριστῷ , ἐν δὲ τοῖς Ὁρθόδοξοις κληρονομήσῃ αἰώνιος . Καθὼς λέγει ὁ Δαβὶδ · “ Ἐμνήσθῃ λόγος ἐν ἐπιτέλειαντο , κτλ’ . Καὶ ἔσπῃ αὐτὸν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσαγμα , καὶ τῷ Ἰσραὴλ εἰς διαθήκην αἰώνιον ” (8) . Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ λόγος τῷ Πατρὶ , πρὸς τὰς Αἰρετικὰς μόνον εἰς πρόσαγμα , πρὸς δὲ τὰς Ὁρθόδοξους εἰς διαθήκην αἰώνιον . Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας · “ Ἰσραὴλ σώζεται ὑπὸ Κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον ” (9) . Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἱερემίας · “ Ἅγιος Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ ἀρχὴ γονημάτων ” (10) . Δηλ . ἡ ἀρχὴ τῷ καρπῷ τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς , οἱ Ὁρθόδοξοι εἶναι . Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας · “ Οὕτω λέγει Κύριος , ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας δούλου ἑαυτῷ , τῷ συναγωγῆν τὸν Ἰακώβ καὶ Ἰσραὴλ πρὸς αὐτόν ” (11) .

Ἐδὼ

(1) Δευτερον. Κεφ. λβ'. 9.

(2) Ψαλμ. μυ'. 4.

(3) Ψαλμ. σέ. 1.

(4) Σειράχ. Κεφ. κδ'. 6.

(5) Ἡσ. Κεφ. μέ. 17.

(6) Ἡσ. Κεφ. κθ'. 5.

(2) Ψαλμ. ρδ'. 4.

(4) Ψαλμ. ρμθ'. 14.

(6) Ψαλμ. ρεδ'. 1.

(8) Ψαλμ. ρδ'. 8. καὶ Ιο.

(10) Ἱερεμ. Κεφ. β'. 3.

Ἐδὼ κατὰ πολλὰ σαφῶς φανεράναι ὁ Προφήτης, ὅτι πρὸς ὀρθοδοξίαν θέλει συναῖξῃ ὁ Χριστὸς τὰς Αἰρετικούς. Καθὼς καὶ ἀνωτέρω λέγει· «Καὶ ἐν Κυρίῳ τῷ Θεῷ μεγαλυνοθήσεται ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ». Λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἔτι διὰ τοῦ Προφήτου Ἰερεμίου· «Καὶ ἀποκαταστήσω τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν νομὴν αὐτῷ, καὶ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, . . . ἔκπληροθήσεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ» (1). Βλέπει τὸν φωτισμὸν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτι λέγει, θέλει ἀποκαταστήσῃ τὰς Ὀρθόδοξους εἰς τὴν πνευματικὴν νομὴν. Λέγει ἀκόμη ἔτι ὁ Προφήτης Δαβὶδ· «Κύριος ποιμαίνει με, ἔξωδόν με ὑψήσῃ εἰς τόπον χλόης ἐκῆ με κατεσκηνώσω» (2). Ἐξ ἔτι διηλύεται, ὅτι ἡ νομὴ εἶναι πνευματικὴ· καὶ ὅτι προσίθῃσιν ἀκόμη λέγων· «Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με, (εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος)· τὴν ψυχὴν μου ἐπέθρεψε» (3). Τὸ ὕδωρ αὐτὸ λέγει ἔτι ὁ Ἰερεμίας διὰ τὴν πνευματικὴν νομὴν· «Καὶ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, διότι ἔτι ὁ Χριστὸς ἐπήγω εἰς ἐκείνο τὸ ὄρος, ὅτε ἐσῆκωσαν οἱ Ἐβραῖοι πέτρας ἐν λιθοβολήσῃσιν αὐτὸν· ἔτι ἡ φυλὴ τοῦ Ἐφραΐμ ἐδέχθη τὸν Χριστὸν, καθὼς προσφανερώσα εἰς τὸ Δεύτερον Κεφάλαιον.

Καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ὁμοίως λέγει· «Ὡς ποιμὴν ποιμαίνει τὸ ποιμνιον αὐτοῦ» (4). Λέγει ἔτι ὁ Ἰεζεκιὴλ· «Ἀναστήσω ἐπ' αὐτοῖς ποιμῶνα ἓνα, ἔτι ποιμαίνει αὐτούς» (5). Λέγει ἔτι ὁ Μιχαίας· «Συναγόμενος συναχθήσεται Ἰακώβ σὺν πᾶσι (δηλ. ὅσοι οἱ Αἰρετικοὶ συναχθήσονται εἰς τὴν Ὀρθόδοξον πίσιν εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας)· ἐκδεχόμενος ἐκδέξομαι τὰς καταλοιπὰς τοῦ Ἰσραὴλ» (6). Δηλ. θέλει προσμείνῃ ὁ Χριστὸς τὰς ἁμαρτωλὰς Ὀρθόδοξους ἐν μετανοήσῃσιν, ἔτι ἐν ἀξιοθῶσι πάντες τῆς σωτηρίας αὐτῶν· καθὼς ἠρμήνευσα εἰς τὸ δεύτερον Κεφάλαιον εἰς τὴν προφητείαν τοῦ Ἰεζεκιὴλ, λέγοντος· «Τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, καὶ τ. λ.»

Καὶ διὰ τοῦτο προσίθῃσιν ὁ Προφήτης Μιχαίας λέγων αὐτοῖς· «Τῷ ἀπαγγέλλω τῷ Ἰακώβ ἀσεβείας αὐτοῦ, ἔτι τῷ Ἰσραὴλ ἁμαρτίας αὐτοῦ» (7). Δηλ. οἱ μὲν Αἰρετικοὶ ἐν μετανοήσῃσιν ἀπὸ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν, οἱ δὲ Ὀρθόδοξοι ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας. Λέγει ἔτι ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἕκῃτι προσεθήσεται τὸ καταλειφθὲν Ἰσραὴλ· ἔτι οἱ σωθῶντες τοῦ Ἰακώβ, ἕκῃτι μὴ πεποιστότας ὡσιν ἐπὶ τὰς ἀδικήσαντας αὐτὰς, ἀλλὰ ἔσονται πεποιστό-
τες

(1) Ἰερεμ. Κεφ. ν'. 19.

(3) Αὐτόθ. 2.

(5) Ἰεζεκ. Κεφ. λδ'. 23.

(7) Αὐτόθ. Κεφ. γ'. 8.

(2) Ψαλμ. κβ'. 1.

(4) Ἡσ. Κεφ. μ'. 11.

(6) Μιχαίας. Κεφ. β'. 10.

τες ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ τῇ ἀληθείᾳ, (1). Ἐδὼ λέγει ὁ Προφήτης, ὅτι εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλωσι μετανοήσῃ ὅλοι οἱ Ὀρθόδοξοι, χωρὶς νὰ μὴν κανεῖς ἀμετανόητος. Καθὼς ἔκ' ἀνωτέρω λέγει· « Ἀκούσατέ μου οἶκος τῷ Ἰακώβ, ἔκ' πᾶν τὸ κατάλοιπον τῷ Ἰσραὴλ, (2). Ὅλος ὁσος ἔμειναν ἀπὸ τῶν Ὀρθόδοξων ἐν ἀμαρτίας, αὐτὸς κράζει πρὸς μετάνοιαν. Διὰ δὲ τῶν Αἰρετικῶν λέγει· « Καὶ οἱ σωθῶντες τῷ Ἰακώβ, ἢ ὅχι πάντες, ἀλλὰ τινες ἐξ αὐτῶν ὁ Ἀντίχριστος θέλει πλανήσῃ ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη· τῶν Ὀρθόδοξων ὁμοῦ δὲν θέλει δυναθῆναι νὰ πλανήσῃ, καθὼς προεφανέρωσα εἰς τὸ Δεύτερον Κεφάλαιον. Καὶ διὰ τῆτο λέγει ὁ Προφήτης· « Οἱ σωθῶντες τῷ Ἰακώβ, ἢ μὴ πεποιθότες ὡσιν ἐπὶ τῶν ἀδικήσαντας αὐτῶν. ἢ Διηλ. δὲν θέλωσιν ἐλπίσῃ πρὸς τὸν Ἄρειον, ἔκ' πρὸς τῶν σὺν αὐτῷ· ἀλλὰ πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ, εἰς πίσιν Ὀρθόδοξον, τὴν καλυμμένην Ἰσραὴλ, ἔκ' ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ λέγεται.

Καὶ ἰδὲ γινῶτε πῶς λέγει ἀκόμη ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· « Ὅτι ἀφαιρεθήσεται ἡ ἀνομία Ἰακώβ. . . . Ὅταν θῶσι πάντα τὰς λίθους τῶν βωμῶν κατακεκομμένους ὡς κονίαν λεπτήν, (3).

Διὰ δὲ τῶν Ὀρθόδοξων ἀκούσων τί λέγει ὁ Προφήτης Ἰερემίας· « Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἔκ' ἐν τῷ κορυφῷ ἐκείνῳ, ζητήσῃσι τὴν ἀδικίαν Ἰσραὴλ, ἔκ' οὐχ ὑπάρξει, ἔκ' τὰς ἀμαρτίας Ἰσάα, ἔκ' ἢ μὴ εὐρεθῶσι (διηλ. τὰς ἀμαρτίας τῆς γυναικὸς τῷ Ἰσάα, ἐκ' ἧς ἐσαρκώθη ὁ Χριστός). ὅτι ἴλεως ἔσομαι τοῖς ὑπολεημμένοις ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει Κύριος, (4). Καὶ πάλιν· « Τάδε λέγει Κύριος, καλαμῶσθε, καλαμῶσθε ὡς ἀμπέλον τὰ κατάλοιπα τῷ Ἰσραὴλ, (5). Καὶ πάλιν· Ὅτι ἔτις ἔτις Κύριος τῷ Ἰακώβ (τοῖς Αἰρετικοῖς). Εὐφρανθήτε ἔκ' χρεματίσατε ἐπὶ κεφαλῇν ἔθνῶν. Ἀκούσα ποιήσατε ἔκ' ἀνέσητε ἔπατε, ἔσασσε, ἢ κτλ'. (6).

Φανερόν ἐποίησα διὰ πολλῶν μαρτυριῶν ἔκ' ἀποδείξεν, ὅτι ὅλοι οἱ Ὀρθόδοξοι θέλωσι σωθῆναι· ἀπὸ δὲ τῶν Αἰρετικῶν, τινες θέλωσι σωθῆναι· καὶ τινες θέλωσι πλανηθῆναι ἀπὸ τῶν Ἀντιχριστῶν. Καὶ ἀνίσως διαζήτης εἰς τόσας μαρτυρίας, ὡ ἀναγνώσας, θέλω φέρῃ εἰς τὸ μέσον ἔκ' ἄλλας μαρτυρίας, μόνον σὺ ἔχεις διὰ παντός πρὸς ὀφθαλμῶν σου ταύτας τὰς τρεῖς σημασίας.

Τὴν πρώτην ἀπὸ τῶν ψαλμῶν τῷ Προφίτῳ Δαβὶδ, ὁστις λέγει· « Ἀπαξ

(1) Ἡσ. Κεφ. ι. 20.

(2) Αὐτ. Κεφ. κς. 9.

(3) Αὐτόθ. Κεφ. ε' 9.

(4) Αὐτόθ. Κεφ. μς'. 3.

(5) Ἰερემ. Κεφ. ν'. 20. 21.

(6) Αὐτόθ. Κεφ. λα'. 7.

ἐλάλησε Κύριος δὲ ταῦτα ἠκούσα „ (1) . Δηλ. φυσικῶς λέγουσιν οἱ Προφῆται , ὅμως πνευματικῶς ἐνονοῦνται .

Τὴν δευτέραν ἀπὸ τῶν Προφητῶν Ἡσαΐαν λέγοντα , ὅτι οἱ Ἑβραῖοι μετὰ τὴν σαύρωσιν τῷ Χριστῷ ἐγκατέλιπον τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ , ἔξ Ἰακώβ , (2) . ἔξ ἡμῶς οἱ Χριστιανοὶ ἔχομεν τώρα τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ .

Εἰς δὲ τὴν τρίτην ἤξευρε , ὅτι οἱ Ὀρθόδοξοι ὀνομαζόνται Ἰσραὴλ . οἱ δὲ Αἰρετικοὶ Ἰακώβ . πῶτο ἐδηλώθη ἀνωτέρω, πῶτος Προφήτης ἐλάλησε περὶ τούτου .

Ἄκουσον λοιπὸν τί λέγει ὁ Προφήτης Μωϋσῆς ὁ Κ. τασκινῶσαι Ἰσραὴλ μόνον πεποιθῶς ἐπὶ γῆς αἵτου ἔξ οἴνου , καὶ ὁ ἄρανος ἔσεται αὐτῷ συννεφὴς δρόσος „ (3) . Μετὰ ταῦτα τὰ λογία φανερώθη, ὅτι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, μέλλει νὰ γῆν ἕς ποιμὴν , ἔξ ἐν ποιμνίον . μία πίσις , ἔξ μία βασιλεία . Εἰς τὸ τέτορτον Κεφάλαιον μετὰ τὴν βοήθειαν τῷ Χριστῷ θέλω δέξῃ πλατυτέρας διὰ πολλῶν ἀπεδείξωσαν , πότε γυνήσεται μία βασιλεία, ἔξ μία πίσις ὀρθόδοξος ἐς πᾶσαν τὴν εἰκημῶν . Καθὼς λέγει ἐδὼ ὁ Μωϋσῆς ὁ ὁ . Ὅτι ὁ Ἰσραὴλ, οἱ Ὀρθόδοξοι κατεκλήθησαν ἐπὶ τὴν γῆν τῷ Ἰακώβ , ἐς τὰς πόλεις τῶν Αἰρετικῶν . Καὶ ὅτι ἐν θέλει εἶναι ἄλλος Νόμος , ἢ πίσις ἐπὶ τὴν γῆν , ἐκ μὴ μόνον ἢ ὀρθόδοξος πίσις ὁ ἔτατε δὲν θέλῃσιν εἶναι ἀσεβεῖς , καθὼς τώρα , οἵτινες θέλωσι νὰ καταπίωσι τὴν Ὀρθόδοξον . Μετὰ τὸν σῆτον ὅμως ἔξ ο.ο.ο φανερώθη ὁ Μωϋσῆς , εἰκονίζων τὰ μυσῆρια τῷ Χριστῷ, ὅτι θέλει θυσιάζονται αὐτὰ ἐς κάθε ἡμέραν , ἔξ ἐς κάθε τόπον , μετὰ τούτο δε προσίθῃσιν ἀκόμη λέγων ὁ ὁ . Καὶ ὁ ἄρανος συννεφὴς αὐτῷ δρόσος „ εἰκονίζει τὸ ὕδωρ , ὅπερ χύνομεν ἐς τὰ ἅγια Μυσῆρια ἀντὶ τῷ ὕδατος ἔξ αἵματος, τὸ ὅποιον ἔτρεξον ἐκ τῆς πλευρᾶς τῷ Χριστῷ . Καὶ ἰδὲ τί προσίθῃσιν ἀκόμη ὁ Μωϋσῆς λέγων ὁ ὁ . Μακάριος σὺ Ἰσραὴλ . τίς ὁμοίος σοι λαός , σωζόμενος ὑπὸ Κυρίου „ (4) ; Ἐδὼ δὲν ἠμπορεῖς νὰ εἶπης, ὅτι διὰ τὴν Ἑβραϊκὴν ὁμιλίαν ὁ Μωϋσῆς ὁ ἐπειδὴ δὲν εἶναι μακάριοι αὐτοὶ . καὶ μάλινα ἐς τὸ Δευτερονομίον καταρᾶται αὐτῶν . Φανερὸν λοιπὸν ἔγινεν , ὅτι διὰ ἡμᾶς τὴν Ὀρθόδοξον ὁμιλίαν ὁ Μωϋσῆς . Λέγει ἔξ ὁ σοφὸς Σεραχ ὁ ὁ . Ἐκάσῃ ἔθνη κατέσθαι ἡγῆμιον ὁ ἔξ μερὶς Κυρίου Ἰσραὴλ ἐστὶ „ (5) . Λέγει ἔξ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ὁ ὁ . Τὰδε λέγει Κύριος ἐπὶ τὸν εἰκὸν Ἰακώβ . . . Οὐ κῆν ἀίσχυνθήσεται Ἰακώβ, ἔξ δὲ νῦν τὸ πρόσωπον αὐτῷ μεταβαλεῖ Ἰσραὴλ „ (6) .

Βλέπε πῶς ὅλα κατὰ τὰξιν ὁμίλησε τὸ ἅγιον Πνεῦμα ὁ ἐν πρώτοις λέγει ὁ ὁ Ἰα-

(1) Ψαλμ. ζα'. 11.

(3) Δευτερ. Κεφ. λγ'. 28.

(5) Σεραχ. Κεφ. ις'. 17.

(2) Ἡσ. Κεφ. ζέ'. 15.

(4) Αὐτ. Κεφ. λγ'. 29.

(6) Ἡσ. Κεφ. κθ'. 21.

ἢ Ἰακώβ ἔκ ἀσχυθῆσεται ἢ ἐπειδὴ ἕως ἂν δὴ θέλωσι δεχθῆ οἱ Αἰρετικοὶ τὴν ὀρθόδοξον πίσιν ἕναι καθήκοντα. ἀπ' ἧ ὁμοῦ δεχθῆσι τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, ἔκ ἀσχυθῆσονται πλέον λέγει ὁ Προφήτης. Καὶ ἔπειτα ἡ Ἰσραὴλ ἢ μεταβαλεῖ τὸ πρῶτον αὐτῆς, ἢ Διη. οἱ Ὀρθόδοξοι δὲν θέλωσι μεταβάλλῃ τὴν πίσιν αὐτῶν ἀλλὰ καθὼς ἦσαν πρότερον Ὀρθόδοξοι, τοις τοτρόπως θέλωσι πισύσῃ ἕς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν ἕως ἕς τὸς αἰῶνας τῶν αἰῶνων ἀτελευτήτως.

Καὶ δὲ τί προσίθῃσιν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων ἡ Καὶ γνώσονται οἱ τῷ πνεύματι πλανώμενοι σύνεσιν ἡ οἱ δὲ γογγυζόντες μαθήσονται ὑπακούειν, (1). Διη. πλανῶνται οἱ Αἰρετικοὶ μὲ τὸ Πνεῦμα διότι λέγουσιν αὐτοὶ, ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν Ἱσθ ἐκπερεύεται τὸ ἅγιον Πνεῦμα ὁμοῦ τότε ἕς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλωσι γνωρίσῃ, ὅτι τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐκπερεύεται παρὰ τῷ Πατρὸς, ἢ ἐν τῷ Ἱσθ ἀναπαίεται. Οἱ δὲ Ἑβραῖοι καθὼς δὲν θέλωσι νὰ ἀκόσωσι τινα, ὅστις ἀναφέρει αὐτοῖς τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ, τοιῶτε λόγου γνομίμῃ, σχεδὸν ἢ ὅτα αὐτῶν ἐπισφραγίζουσι ἡ καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ ἡ Ὡσὲ ἀσπίδος κωφῆς ἢ βυσσοῦς τὰ ὅτα αὐτῆς, ἥτις ἔκ ἑσακῆσεται... ἢ (2). Εἰς τὰς δὲ ἐσχάτας ἡμέρας μαθήσονται ὑπακούειν.

Ἄκουσον ἀκόμη τί λέγουσιν οἱ Προφῆται διὰ τὸς Αἰρετικῆς. Ἐν πρώτοις ὁ Ἡσαίας λέγει ἡ Τότε ἔκ ἔσοντα οἱ σφραγιζόμενοι τὸν νόμον τῷ μὴ μαθῆν, (3). Ὅτι οἱ Αἰρετικοὶ ἕς ὅσους τόπους ἐξυσίασαν, ἐμπόδισαν τὸς Ὀρθόδοξους νὰ μὴ διαβάσωσι τὰ παιδία αὐτῶν τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, βιάζοντες καὶ αὐτῆς τὸς ἰδίους Ὀρθόδοξους νὰ ἐνωθῶσιν ἕς τὴν πίσιν αὐτῶν.

Τότε ἔτι λέγει ὁ Προφήτης, ὅτε μέλη καὶ γῆν ἐν ποιμνίον, δὲν θέλωσι δυνθῆ οἱ Αἰρετικοὶ νὰ κακοποιήσωσι τὴν εὐσέβειαν ἡ καθὼς φαίνεται καὶ τώρα, ὅτι ἠδυνάτησαν οἱ Αἰρετικοὶ, ἐπειδὴ ἐγγυῶς ἔναι ὁ κωρὸς νὰ γῆν ἐν ποιμνίον, καθὼς θέλω φανερώσῃ σαφερέως ἕς τὸ Τέταρτον Κεφάλαιον με τὴν βοήθειαν τῷ Χριστῷ, πότε θέλει ἔναι.

Καὶ πάλιν λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαίας ἡ Καὶ ἐλεήσῃ Κύριος τὸν Ἰακώβ, ἢ ἐκλέξεται ἔτι τὸν Ἰσραὴλ, (4). Καὶ πάλιν ἡ Ἐσὼ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλεπίς δόξης Ἰακώβ, ἢ τὰ πῖονα τῆς δόξης αὐτῷ σθεθῆσεται, (5). Λέγουσι ἢ ὁ Ἰσρεμίας ἡ Ὅτι ἐγυῆθῃ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἢ ἔκ ἔσι τοιαυτῆ.

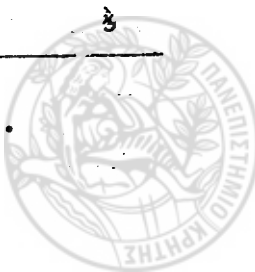
(1) Ἡσ. Κεφ. κθ'. 24.

(2) Ἡσ. Κεφ. ιδ'. 1.

(3) Αὐτόθ. Κεφ. ιζ'. 4.

(4) Ψαλμ. οή. 4. 5.

(5) Αὐτόθ. Κεφ. ιδ'. 1.

ἕ χρόνος ζωῆς ἐστὶ τῷ Ἰακώβ, ἕ ἀπὸ τότε σωθήσεται, (1). Ἡ δὲ βλέπω-
 μιν μὲ τὰ ὄμματα ἡμῶν, ὅτι ἐποίησαν ἀρχὴν νὰ πληρωθῶσι τὰ ῥήματα τῶν
 Προφητῶν, ἢ δὲν ἐσέσθη πᾶσα ἡ πόλις τῆς Ῥώμης ὁμοῦ μὲ ὄλους τὰς μεγαίσ-
 νους αὐτῆς, ἢ δὲν ἁλιγώστουσιν αὐ μεγαλιότητες καὶ αὐ ἐπάσεις τῶν τῆς Πο-
 λυνίας.

Τὸ δὲ · « ἀπὸ τότε σωθήσεται, ὅπερ λέγει ὁ Προφήτης, νὰ μὴ σοχα-
 σθῆ τις, ὅτι λέγει πῶς θέλῃσι σωθῆ σωματικῶς (δηλ. ἀπὸ τὰς θλίψεως) ὁ
 Αἰρετικοί, ἕ ὅτι θέλουσιν ἰψώσῃ κάμμιναν φορὰν τὴν κεφαλὴν, μὴ γένοιτο.
 Α'λλ' ὅτι θέλῃσι σωθῆ αὐ ψυχὰ αὐτῶν ἀπὸ τὰς πολλὰς θλίψεως, ἕ θέλῃσι δε-
 χθῆ τὴν ὀρθόδοξον πίσιν · καθὼς παρῆσια βλέπομον ἕ ἀκόμω, ὅτι ἔκαμον
 ἀρχὴν νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν ἐπὶ μοναρχίας τῶν Ῥωσῶν, ἕ τὰς
 ἀγίας ἐστὰς ὁμοῦ μὲ ἡμᾶς πανηγυρίζουσι.

Καὶ ἰδὲ τί λέγει ἀκόμη ἕ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας · « Οἱ ἐρχόμενοι τέκνα
 Ἰακώβ βλασῆσει, ἕ ἐξανθήσει Ἰσραὴλ, καὶ ἐμπλησθήσεται ἡ οἰκουμένη τῷ
 καρπῷ αὐτῷ, (2). Δηλ. ἀπὸ τῶν Ὀρθοδόξων ἐμπλησθήσεται ὄλος ὁ κό-
 σμος, ἐπειδὴ λέγει ὁ Προφήτης διὰ τὰς Αἰρετικὰς τὸ · « βλασῆσει, διὰ δὲ
 τῶν Ὀρθοδόξων τὸ · « ἐξανθήσει, ». Καὶ πάλιν · « Εὐφράνθητε ἄρανοι, ὅτι
 ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραὴλ. . . βοήσατε ὄρη εὐφροσύνην. . . ὅτι ἐλυτρώ-
 σατο ὁ Θεὸς τὸν Ἰακώβ, (3). Διὰ τῶν Ὀρθοδόξων λέγει, « ὅτι ἠλέησεν ὁ
 Θεὸς, » διὰ δὲ τῶν Αἰρετικῶν, « ὅτι ἐλυτρώσατο, ». Δηλ. τῶν Ὀρθοδόξων
 θέλει ἐλεῆσῃ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν μὲ τὴν βασιλείαν τῶν ἁρῶν · τὰς δὲ
 Αἰρετικὰς θέλει λυτρώσῃ ὁ Θεὸς ἐκ τῆς αἰωνίης κολάσεως, ὅτε θέλῃσι δεχθῆ
 τὴν ὀρθόδοξον πίσιν · χωρὶς ὁμοῦ νὰ ἀναφέρῃ εἰς τι μέρος ὁ Προφήτης διὰ αὐ-
 τὰς, ὅτι θέλῃσι κληρονομήσῃ τὴν βασιλείαν τῶν ἁρῶν. Καὶ διὰ τῶτο λέγει ὁ
 Προφήτης · « Εὐφράνθητε ἄρανοι, διὰ ἡμᾶς τῶν Ὀρθοδόξων · διὰ δὲ τὰς Αἰ-
 ρετικὰς · « βοήσατε ὄρη, » δηλ. τὰ γῆϊνα νὰ ἀγάλλωνται διὰ αὐτάς. Καὶ προ-
 σέσθησιν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων διὰ ἡμᾶς τῶν Ὀρθοδόξων · « Καὶ Ἰσραὴλ
 δοξασθήσεται, ».

Φανερόν εἶναι, ὅτι ἡ σωτηρία τῶν Αἰρετικῶν, μ' ὄλον ὅτι θέλῃσι δεχθῆ
 ἕ αὐτοὶ τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, δὲν θέλει ὁμοῦ γίνῃ ὡς ἡ σωτηρία τῶν Ὀρθοδό-
 ξων · διότι ὁ Χριστὸς λέγει · « Πᾶσα ἀμαρτία ἕ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς

ἀν-

(1) Ἰερρεμ. Κεφ. λ'. 7.

(2). Ἡσ. Κεφ. κζ'. 6.

(3) Αὐτόθ. Κεφ. μδ'. 23.

ἀνθρώποις . . . ὅς δ' ἀνέπη κατὰ τῷ Πνεύματος τῷ ἁγίῳ ἐκ ἀφεθήσεται αὐτῆ ἕτε ἐν τότῃ τῆ αἰῶνι , ἕτε ἐν τῆ μέλλοντι ,, (1) . Ἴδὲ λοιπὸν λέγει καὶ ὁ Προφήτης Μιχαῖας · “ Οἶκος Ἰακώβ παρήγγισε πνεῦμα Κυρίου ,, (2) . Καὶ ἀληθὲς εἶναι · διὰ τὸ ὅποσον ἄκυσον τὶ λέγει ὁ Προφήτης Ἰερεμίας διὰ αὐτῆς · “ Μὴ φοβῆ πᾶς μὲ Ἰακώβ , λέγει Κύριος , . . . ὅτι ποιήσω συντέλειαν ἐν παντὶ ἔθνε , . . . σὲ δὲ ἐ μὴ ποιήσω ἐκλιπῆν , ἔ παιδεύσω σε ἐς κρῖμα , ἔ ἀθῶον ἐκ ἀθῶσω σε ,, (3) . βλέπε πόσον ἀποκεκαλυμμένως φανεράναι ἐς ἡμᾶς ὁ Προφήτης , ὅτι ὁ Θεὸς δὲν θέλει συγχωρήσῃ τοῖς Αἰρετικοῖς ἐνεκεν τῆς βλασφημίας , ἣν βλασφημῶσι κατὰ τῷ ἁγίῳ Πνεύματος , ἐὰν ἔ δεχθῶσι τὴν ὀρθόδοξον πίσιν .

Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἀμὼς · “ Ὁμνύει Κύριος καθ' ὑπερηφανίας Ἰακώβ , ἐ ἐπιλήσεται ἐς νίκος πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν ,, (4) . Λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἔ διὰ τῷ Προφήτῃ Ἠσαΐα · “ Ἐνεκεν Ἰακώβ τῷ παιδός μὲ , ἔ Ἰσραὴλ τῷ ἐκλεκτῷ μὲ , ἐγὼ καλέσω σε τῆ ὀνοματί σου , ἔ προσδέξομαί σε · σὺ δὲ ἐκ ἔγνωσ με ,, (5) .

Καὶ ἐδὼ κατὰ πολλὰ σαφῶς φανεράναι ὁ Προφήτης , ὅτι εἰ Αἰρετικοὶ θέλωσι δεχθῆ τὴν ὀρθόδοξον πίσιν , ἔ ὀνομασθήσονται αὐθις Ἰσραὴλ . Καὶ πάλιν · “ ἐκ ἐν κρυφῇ λελάλικα , ἔδὲ ἐν τότῃ γῆς σκοτεινῆ · ἐκ ἔπια τῆ σπέρματι Ἰακώβ , μάταιον ζητήσατε · ἐγὼ ἐμὶ Κύριος λαλῶν δικαιοσύνην , καὶ ἀναγγέλω ἀληθειαν ,, (6) . Καὶ πάλιν · “ Ἀπαγγέilate ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς λέγετε , Ἐρῆυσάτο Κύριος τὸν δῶλον αὐτῷ Ἰακώβ ,, (7) .

Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας · “ Ὅσως ἔπε Κύριος · ἰδὲ ἐγὼ ἀπαρέψω τὴν ἀχμαλωσίαν Ἰακώβ , καὶ τὴν ἀποικίαν αὐτῆ ἐλεύσω ,, (8) . Καὶ πάλιν · “ Μὴ φοβῆ πᾶς μὲ Ἰακώβ , φησὶ Κύριος , μηδὲ δουλιάσης Ἰσραὴλ . ὅτι ἰδὲ σώζω σε μακρόθεν . . . ἔ ἐπιστρέψῃ Ἰακώβ ἔ ἠσυχάσῃ ,, (9) . Λέγει ἔ ὁ Βαρύχ · “ Ἐξεῦρε πᾶσαν δόδῃ ἐπισήμης , ἔ ἔδωκῃ αὐτὴν Ἰακώβ τῷ παιδὶ αὐτῷ , ἔ Ἰσραὴλ τῆ ἡγαπημένῃ ὑπ' αὐτῷ ,, (10) .

Φανερόν εἶναι δι' ἀναριθμητῶν ἀποδείξεων , ὅτι ἐς τὰς ὑστερινὰς ἡμέρας θέλωσιν ἔλθῃ ἔ εἰ Αἰρετικοὶ πρὸς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν , ἔ ὅτι ἡ σωτηρία αὐτῶν

τῶν

(1) Ματθ. Κεφ. β'. 31. 32.

(2) Ἰερεμ. Κεφ. μ'. 28.

(3) Ἠσ. Κεφ. μέ. 4.

(4) Αὐτ. Κεφ. μή. 20.

(5) Αὐτ. Κεφ. λ'. 10.

(2) Μιχ. Κεφ. β'. 7.

(4) Αμὼς. Κεφ. ν'. 17.

(6) Αὐτῶ. Κεφ. μέ. 19.

(8) Ἰερεμ. Κεφ. λ'. 18.

(10) Βαρ. Κεφ. γ'. 36.

τῶν δὲν θέλει εἶναι ὁμοίως ὡς ἡ τῶν Ὁρθοδόξων . διότι ὅλοι οἱ Προφῆται ὀνομαζῶσιν αὐτὸς δῶλος . τὰς δὲ Ὁρθοδόξους ὀνομαζῶσιν , Ἰσραὴλ ἡγαπημέτον , ἢ Ἰσραὴλ ἐκλεκτὸν , ὡς υἱὸς τῷ Θεῷ . Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῷ Προφῆτη Ἰερεμίου . “ Μὴ δδῶλος ἐσίν Ἰσραὴλ , ; κτλ . (1) .

“ Ὅθεν φανερόν εἶναι , ὅτι ἡμεῖς οἱ Ὁρθοδόξοι ἡμεῖς ὡς υἱὸί τῷ Θεῷ . οἱ δὲ Αἰρετικοὶ εἶναι ὡς δῶλοι τῷ Χριστῷ . “ Ὁ δὲ δῶλος ἔ μίκει ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐς τὸν αἰῶνα , ὁ υἱὸς μίκει ἐς τὸν αἰῶνα , (2) . “ Ἀκυσὸν δε ἕ τὸν σοφὸν Σειράχ , ὅποιαν διαφορὰν κάμνει αὐτὸς ἐν τοῖς Ὁρθοδόξοις , καὶ Αἰρετικοῖς , λέγων . “ Ζωὴ ἀνδρὸς ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν . ἕ αἱ ἡμέραι τῷ Ἰσραὴλ ἀναριθμητοί , (3) . δηλ . ἡ ζωὴ τῷ Αἰρετικῷ (ὅστις ἄνθρωπος ὀνομάζεται καθὼς προῖπον) ἐς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν εἶναι , ὅσον ζῆ μόνον ἐς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν . ἐς δὲ τὴν μέλλουσαν δὲν ἔχει ἐλπίδα ζωῆς ὁ Αἰρετικὸς , ἐὰν δὲν δεχθῆ τὴν ὀρθόδοξον πίσιν . “ Αἱ δὲ ἡμέραι τῷ Ἰσραὴλ ἀναριθμητοί , ; δηλ . αἱ ἡμέραι τῶν Ὁρθοδόξων εἶναι ἀναριθμητοί . Καθὼς λέγει ὁ Χριστὸς διὰ σώματος τῷ Προφῆτη Ἡσαΐα . “ Ἔσονται αἱ ἡμέραι τῷ λαῷ μου , ὡς αἱ ἡμέραι τῷ ξύλῳ τῆς ζωῆς , (4) . δηλ . αἱ ἡμέραι τῶν Ὁρθοδόξων , ἕ γὰρ αὐτὰ λαὸς ἐκλεκτὸς τῷ Θεῷ ἐσὶ . ἕ ἔσονται ὡς αἱ ἡμέραι τῷ τιμίῳ Σταυρῷ , ὅπερ ξύλον τῆς ζωῆς ὀνομάζεται . Διότι καθὼς ὁ Σταυρὸς τῷ Χριστῷ δὲν ἔχει τέλος , ὅτω ἕ οἱ Ὁρθοδόξοι ζήσονται ἐς τὴν βασιλείαν τῶν θρανῶν ἀτελευτήτως ἕ αἰωνίως .

Καθὼς λέγει ὁ Βαρούχ . “ Ὡ Ἰσραὴλ (δηλ . Ὡ Ὁρθόδοξε) , ὡς μέγας ὁ οἶκος τῷ Θεῷ ; ἕ ὁ τόπος τῆς κτίσεως αὐτῆ ; Μέγας , ἕ ὅκ ἔχει τελευτὴν , Ἦλλὸς ἕ ἀμέτρητος , (5) . Καθὼς ἕ ἐς τὸ πρὸ αὐτῷ Κεφάλαιον ἐφανέρωσα , ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει . “ Ἐν οἴκῳ τῷ πατρὸς μου πολλὰ σκηνώματα ἐσὶ .

Πρὸ δὲ τῆς παρουσίας τῷ Χριστῷ ἡ συναγωγὴ τῶν Ἑβραίων ὀνομάσθη , ὁ ἡγαπημῶνος οἶκος τῷ Θεῷ . Καθὼς ψάλλει ὁ Προφῆτης Δαβὶδ λέγων . “ Οἶκος Ἀβραὰμ , . . οἶκος Λευὴ , εὐλογήσατε τὸν Κύριον , (6) . Ὡσαύτως καὶ ὁ Προφῆτης Ζαχαρίας , ὅστις προφητεῖει διὰ τὰ πάθη τῷ Χριστῷ λέγει . “ Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτὸν . τί αἱ πληγαὶ αὐ . αἱ ἀναμέσον τῶν χειρῶν σε ; ἕ ἐρῶ (ἀποκριθῆμενος ὁ Χριστὸς πρὸς τὸν Πατέρα αὐτῷ) , ὡς ἐπλήγην ἐν τῇ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ

μου

(1) Ἰερεμ. Κεφ. β'. 14.

(3) Σειράχ. Κεφ. λζ'. 22.

(5) Βαρούχ. Κεφ. γ'. 24. 25 .

(2) Ἰωάν. Κεφ. η'. 35 .

(4) Ἡσ . Κεφ. μβ'. 8 .

(6) Ψαλ. ρλδ'. 19. 20 .

μη „ (1). δὲλ. ὡς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων, ἡ ὁποία ἦτον οἶκος ἀγαπητὸς τῷ Χριστῷ. Καθὼς λέγει ὁ Χριστὸς πρὸς τὰς ἀγίας Ἀποστόλους · “ Πορεύεσθε μαζῶν πρὸς τὰ πρέβητα τὰ ἀπολωλῶτα οἴκου Ἰσραὴλ „ (2).

Φανερόν ἐστίν, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἦσαν ὁ ἡγαπημένος οἶκος τῷ Χριστῷ, τὰρα ὁμοῦ ἀφ’ ἑ ἐσαύρωσαν αὐτὸν, ἔμεναν οἶκος παραπικραίνων.

Καθὼς λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Προφήτην Ἰεζεκιὴλ · “ Ἐν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σὺ κατοικῆς οἱ ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς τῷ ὄραν, ἔξ βλέψουσι, ἔξ ὤτα τῷ ἀκούειν ἔξ ἄκύνουσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν „ (3).

Καὶ διὰ τῆτο λέγει ὁ Χριστὸς πρὸς αὐτὸς · “ Ἴδὲ ἀφίεται ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρμος „. Καθὼς ἔξ διὰ τῷ Προφήτῃ Ἰερεμίᾳ λέγει · “ Ἐγκαταλέλοιπα τὸν οἶκόν μου ἀφῆκα τὴν κληρονομίαν μου „ (4). ἔξ ἐμίναμεν ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι, ὁ ἡγαπημένος οἶκος τῷ Χριστῷ · καὶ θέλομεν ἀξιοῦσθαι ἅπαντες νὰ ἐσελθῶμεν εἰς τὰ σκηνώματα τῷ οἴκῳ τῷ Χριστῷ μετὰ πάντων τῶν ἀγίων, εἰς ἀνάπαυσιν αἰώνιον ἔατελεύτητον. Ἀμήν.

ΚΕ -

(1) Ζαχαρ. Κεφ. ιγ'. 6.

(2) Ἰεζεκ. Κεφ. ιβ'. 2.

(3) Ματθ. Κεφ. ι' 6.

(4) Ἰερεμ. Κεφ. ιβ'. 7.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Περὶ τῆς πότε μέλλει γυνήσεσθαι μία
ποιμνῆ, εἰς ποιμῆν.

Ακόςας ἐγὼ τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ σοφῆ Σιμὸν κραυγάζον, ἢ λέγου
“ Μὴ κωλύσης λόγον ἢ κερῆ σωτηρίας, ” (1) . Καθὼς θέλω φανερώσῃ ἐπο-
μῶνως διὰ πολλῶν μαρτυριῶν, ὅτι ὁ καιρὸς ἐκείνος κατὰ πολλὰ ἐγγὺς εἶναι. Καὶ
μάλιστα εἰς τὸ πρὸ αὐτῆ Κεφάλαιον ὑπεσχέθην νὰ φανερώσω ἐδῶ εἰς τῆτο, πότε
θέλει εἶναι ὁ καιρὸς ἐκείνος, δηλ. πότε θέλει γυνῆ ἔν ποιμνιον, ἢ εἰς ποιμῆν.
διότι βλέπομιν, ὅτι τριακοσίους χρόνους παρήλθον ἐκ τῆ ὀγδοῦ αἰῶνος · ἢ ὅτι ὁ
Μωϋσῆς λέγει · “ Τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σε φυλάξῃ καὶ ποιή-
σεις ” (2) . Καὶ ὁ ἴδιος Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει · “ Μὴ νομίσῃτε
ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τὰς προφῆτας · ἀλλ’ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλ-
λὰ πληρῶσαι, ” (3) .

Διὰ τῆτο ἢ ἐγὼ κατέβαλον κόπον, γράψας ὑπαῦθα μὲ καλὰς ἀποδείξεις,
διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῆ τις σοχαζόμενος, ὅτι ὁ ὀγδοὺς Αἰὼν ἐσῆλθον, εἰς τὸν
ἔχει νὰ γυνῆ τὸ τέλος τῆ κόσμου . Καὶ ὅτι ἡμεῖς ἀκόμιν βλέπομιν τὴν γυνῆ
μυσαν ἀπὸ διάφορα ἔθνη, ἢ πολλὰς θρησκείας . Πότε λοιπὸν θέλῃσι πλη-
ρωθῆ οἱ λόγοι τῆ Ἰησοῦ Χριστοῦ, λέγοντος · “ Καὶ ἅμα πρόβατα ἔχω, ἃ ἔκ-
ειν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης · ἀρκῆνά με δεῖ ἀγαγεῖν, ἢ τῆς φωνῆς μὲ ἀκούσει ·
ἢ γυνήσεται μία ποιμνῆ, εἰς ποιμῆν ” (4) ;

Μ’ ἴδον ὅτι τινὲς τῶν Πατέρων λέγουσιν, ὅτι ἐπληρώθησαν τὰ λόγια ταῦ-
τα εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν τῆ Χριστοῦ · ὁμοίως ἢ εἰς τὴν δευτέραν αὐτοῖς θέλῃσι
πληρωθῆ · καθὼς θέλω δέξῃ ὀλίγον κατωτέρω διὰ φητενῶν μαρτυριῶν ἀπελ-
πίσιαν ὁμοίως νὰ μὴ φέρῃς εἰς ἑαυτὸν, ὡ ἀναγνῶσα, διὰ τὰ λεγόμενα · “ ὅτι
δ

(1) Σιμὸν. Κεφ. δ'. 25.

(3) Ματθ. Κεφ. ε'. 17.

(2) Δευτ. Κεφ. χυ'. 23.

(4) Ἰωάν. Κεφ. ι'. 16.

ὁ θραυὸς ἔξ ἢ γῆ παρελεύσονται, τὰ δὲ Λόγια Κυρίου ἂ μὴ παρέλθωσι, ἢ.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἀββακὺμ διὰ τὴν πρώτην παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. « Ἐτόρμενον αὐτὸν, ὅτι ἐρχόμενος ἦξει, καὶ ἂ μὴ χρονίσῃ, » (1). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, λέγει σοι ὁ ἡγαπητὲ, ὑπόκεινον ἐλπίζων, ὅτι ἐρχόμενος ἦξει ὁ καιρὸς ἐκείνος. Καὶ ἄκουσον πότε θέλει ἔλθῃ ἐκείνος ὁ καιρὸς. χωρὶς νὰ ἔπω ἐγὼ κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. « Ἀφρονέστατος γὰρ ἐμί πάντων ἀνθρώπων. . . » (2). ἀλλ' ἀπὸ τῶν Προφητῶν. Καὶ μάλιστα ἐν πρώτοις ἀπὸ τούτου, ὅπερ λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας. « Καὶ Κύριος βύβλεται καθαρῶσαι αὐτὸν τῆς πληγῆς. ἐὰν δῶτε περὶ ἁμαρτίας ἢ ψυχῆ ὑμῶν, κτλ'. » (3). Οὐκ ὀλίγον καιρὸν ἐσκέφθην ἐπ' αὐτὴν τὴν προφητείαν, διὰ νὰ καταλάβω ποῖον νὰ καθάρσῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν πληγὴν, ἔξ διὰ ποῖαν πληγὴν λέγει; διότι αἱ πληγαὶ τοῦ Χριστοῦ εἶναι καθαραὶ ἀπὸ τὰ πάθη, ἔξ δὲν ἔχουσι χρεῖαν νὰ καθαρῶσιν αὐτὰς, καθὼς εἶναι ἔξ τὸ Πανάγιον αὐτῷ Αἷμα. Ὁμοίως ἀνέγνω ἐν τὴν προφητείαν τοῦ Δανιὴλ, πρὸς ὃν λέγει ὁ Ἄγγελος. « Ἔως ἐσπέρας ἔξ πρώτῃ ἡμέρῃ δισχιλίαι ἔξ τριακόσια, ἔξ καθαρῶσθῆσεται τὸ ἅγιον » (4). Ἐθαύμασα ἔξ διὰ αὐτὴν κατὰ πολλὰ, ὅτι ἐὰν ἦναι ἅγιόν τι, εἶναι ἔξ καθαρόν, ἔξ δὲν πρέπει τις νὰ καθάρσῃ αὐτό. Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θαυμάζων ἠνεθυμήθην τὸν λόγον τοῦ Κυρίου τὸν λέγοντα. « Ἐρευνητε τὰς γραφὰς ἔξ εὐρήσετε ζωὴν ».

Ἔθω ἀναγνὼς τὴν ἱερὰν Γραφήν, εὔρον πολλὴν παραγορίαν τῆς ψυχῆς μου ἔξ λύσειν τῆς ἀμφιβολίας μου κατ' αὐτὸ ἐς τὴν σοφίαν τοῦ Σιμὸν, τὴν λέγουσαν. « Πληγὴ ἀνίατος τοῦ Θεοῦ αἱ ἁμαρτίαι τῶν ἀνθρώπων, » (5). Καὶ διὰ αὐτὴν τὴν πληγὴν λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, τότε θέλει καθάρσῃ ὁ Πατὴρ τὸν Χριστόν, ὅτε θέλει γίνῃ μία πίστις ἐς ὅλον τὸν κόσμον. Δηλ. ἡ ὁρθόδοξος πίστις. Καὶ διὰ τούτου προσέθισιν ὁ Προφήτης λέγων. « Ὅταν δῶτε περὶ ἁμαρτίας ἢ ψυχῆ ὑμῶν, » δηλ. ἀφ' ἧ μετανοήσωσιν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τὴν γῆν. τότε θέλει καθαρῶσθῃ ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων, αἱ ὁποῖαι εἶναι πληγὴ αὐτοῦ. Καθὼς λέγει ὁ Χριστὸς. « Ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὐρήσει αὐτήν, » (6).

Καὶ ἐρχόμενος ὁ Ἄγγελος πρὸς τὸν Δανιὴλ, ἀποκαλύπτει αὐτῷ, πότε μέλλει νὰ γίνῃ ἐν ποιμνίον, ἔξ ἕς ποιμὴν, λέγων. « Ἔως ἐσπέρας καὶ πρώτῃ

Κ

ἡ-

(1) Ἀββακ. Κεφ. β'. 3.

(2) Ἡσ. Κεφ. νγ'. 10.

(3) Σιμὸν, Κεφ. λδ', 8.

(1) Παροιμ. Κεφ. κδ'. 7.

(4) Δαν. Κεφ. η'. 14.

(6) Ματθ. Κεφ. ι. 39.

ἡμέραι δισχίλια καὶ τριακόσια, ἢ τότε θέλει γίνῃ ἐν ποιμνιον καὶ εἰς ποιμὸν, ἢ τότε θέλει καθαρῶσθῃ τὸ ἅγιον (ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς) ἀπὸ τὰς ἀνομιῶν τῶν ἀνθρώπων. Διηλ. τῶρα ἐν ᾧ εἶναι διάφορα πίσεις καὶ θρησκείαι εἰς τὴν γῆν, ἐσπέρα καλεῖται. Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· «Ὁὐκ ἔγνωσαν, ἠδὲ συνῆκαν, ἐν σκότει διαπορεύονται», (1). Καὶ πάλιν· «Μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου», (2); Ὅταν ὁμοῦ ὅλοι θέλωσι δεχθῆν τὴν ἀγίαν ἀληθινὴν πίσιν τῶν Ὀρθοδόξων, τότε πρῶτῶν θέλει ἀνομασθῆ. Διὰ τῆτο λέγει καὶ ὁ Ἄγγελος πρὸς τὸν Προφήτην Δανιὴλ· «ἕως πρῶτῶν», δηλ. ἐν ᾧ θέλει γίνῃ μία πίσις εἰς ὅλον τὸν κόσμον, εἶναι ἡμέραι δισχίλια καὶ τριακόσια. Τῶρα ἔμεινε νὰ ἤξεύρωμεν, πόσον καιρὸν περιέχει, ἢ πόσους χρόνους συμποσῶνται αὐταὶ αἱ ἡμέραι. Ὅθεν ἐν πρώτοις πρέπει νὰ ἐρμηνεύσωμεν ἄλλην προφητείαν τῷ Δανιὴλ, εἰς ἣν θέλωμε γνωρίσῃ τὸ ποσὸν τῶν ἡμερῶν.

Ἄς ἰδῶμεν λοιπὸν, ὅτε ᾠδύρετο καὶ ἐθρήνη ὁ Προφήτης εἰς τὴν Βαβυλῶνα διὰ τὴν σκλαβίαν τῷ γένει αὐτῷ, τί λέγει εἰς τὴν προφητείαν. Καὶ ἰδὲ ἀνὴρ Γαβριὴλ, λέγει πρὸς αὐτὸν· Δανιὴλ· «Ἐν ἀρχῇ τῆς δεκάσεώς σου ἐξῆλλθε λόγος, καὶ ἐγὼ ἦλθον τῷ ἀναγγεῖλά σοι. . . Ἐβδομήκοντα ἐβδομάδες συνετήθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ· τῷ σφραγίσαι ὄρασις ἁμαρτίας, καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀνομίας, καὶ τῷ ἐξιλιάσασθαι ἀδικίας, καὶ τῷ ἀγαγῆν δικαιοσύνην αἰώνιον», (3).

Αὐτοὶ αἱ ἐβδομήκοντα ἐβδομάδες περιέχουσι τετρακοσίους καὶ ὀνενηκόντα χρόνους· Καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς λέγει πρὸς τὰς Ἑβραίας· «Καὶ ἐξ-τριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις ἐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις· καὶ ἔσονται σοι ἡμέραι ἑπτὰ ἐβδομάδες ἐτῶν ἰνέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη», (4).

Φανερὸν εἶναι ἀπὸ αὐτὰς τὰς φήσεις τῶν Προφητῶν, ὅτι μία ἐβδομάς εἰς ἑπτὰ χρόνους περιέχει· αἱ ἐβδομήκοντα λοιπὸν ἐβδομάδες, πρὸς ἑπτὰ χρόνους ἢ μία ἐξ αὐτῶν δικημενίη, γίνονται τετρακοσίους ὀνενηκόντα χρόνους. Παρὰ τὴν ἐπιτοίαν ὑμᾶς νὰ ἀναγνώσῃτε τὸ συναξάριον τῆς μνήμης τῷ Προφήτῃ Δανιὴλ, τῆς εἰς τὰς δεκάεπτά τῷ Δεκεμβρίῳ μηνὸς ἐπιχομίνης, ὅπως ἀποδεικνύει σαφῶς, ὅτι ἀπὸ τὸν Δανιὴλ ἕως εἰς τὴν γίνουσι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ παρῆλθον τετρακοσίους ἐξήκοντα χρόνους· καὶ ἀπὸ τὴν γίνουσι ἕως εἰς τὸ βάπτισμα τῷ Κυρίῳ παρῆλθον χρόνους τριάκοντα, οἱ ὅποιοι συμποσῶνται τετρακοσίους ὀνενηκόντα χρόνους.

Ἄ.

(1) Ψαλμ. πα 5.

(3) Δαν. Κεφ. θ'. 23, 24.

(2) Ψαλμ. πζ'. 12.

(4) Λευίτ. Κεφ. κβ'. 8.

“Ὁθω κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον ἰννοῦνται οἱ λόγοι τῷ Γαβριὴλ πρὸς τὸν Δαυιδ . Σὺ Δαυιδ ὀδύνη διὰ τὴν ἀρχμαλωσίαν τῆς Βαβυλώνης , ἥτις ἔιναι σωματικὴ • ἐγὼ ὁμως ἀπεσάλην νὰ σοὶ ἐπιῶ μεγίστην σωτηρίαν πνευματικὴν , ὅτε ἀφ’ ἧ παρέλθωσιν ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες , αἵτινες συμποσῶνται τετρακοσίαις καὶ ἑξήκοντα χρόνοις , τότε θέλει βαπτισθῆ ὁ Χριστὸς ἐν Ἰορδάνῃ , καὶ τότε θέλει πληρωθῆ ἡ προφητεία τῷ Δαβιδ , ὅς τις προῖπει ὡς ἐκ προσώπου τῷ Χριστῷ .”

“ Σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τῷ ὕδατι , , .

“Ὁθω εἰς τὸν καιρὸν τῷ βαπτίσματος τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἤρξατο νὰ ἀδυνατήσῃ ἡ δύναμις τῷ σκότους , καὶ ἀκόμη ἐκάθετο ὁ Σαταναῖος εἰς τὸν τόπον αὐτῷ , καὶ ἐκράτει τὰς ψυχὰς τῶν Προπατόρων καὶ Προφητῶν ἐν τῷ ἁδῃ . Διὰ τῆτο προσέειπεν ὁ Ἄγγελος Γαβριὴλ , λέγων καὶ ἄλλην μεγαλιτέραν χαρὰν .”

“ Καὶ γνώσῃ καὶ συνήσεις ἀπὸ ἐξῆς λόγος . . . τῷ οἰκοδομῆσαι Ἱερουσαλὴμ (τὴν ἄνω) ἕως Χριστοῦ ἡγυμῶν , ἑβδομάδες ἑπτὰ , καὶ ἑβδομάδες ἐξήκοντα δύο . Καὶ ἑβδομάς μία , καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος , καταπαύσει θυσίαν , καὶ τλ’ . , (1) . Διη . ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες , τὸ δὲ ἡμισυ τῆς ἑβδομάδος , συμποσῶνται τετρακοσία ἑξήκοντα τρία ἔτη .

Βλέπε τὸν φωτισμὸν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι , ὅτι ἐδὼ μὲ τρεῖς χρόνοις περισσότερον ἀπὸ τὸ προειρημένον ἦν τὸν λέγει ὁ Ἄγγελος • διότι εἰς τὸ προειρημένον ἦν τὸν ἀποκαλύπτει μόνον ἕως εἰς τὸ βάπτισμα τῷ Κυρίῳ • ἐδὼ ὁμως λέγει τρεῖς χρόνοις περισσότερον . Διη . τὸς τρεῖς χρόνοις ἐκάνεις , οἱ ὅποιοι παρήλθον ἀπὸ τὸ βάπτισμα ἕως εἰς τὴν σαύρωσιν τῷ Χριστῷ . Καὶ τότε λέγει ὁ Ἄγγελος θέλει πληρωθῆ καὶ ἡ προφητεία τῷ Δαβιδ καὶ Ἡσαΐα • “ ὅτι συντρίψῃ (ὁ Χριστὸς) θύρας χαλκῆς (τῷ ἁδῃ) , καὶ μοχλὸς σιδηρῆς συγχλάσῃ , (2) .”

“ Καὶ καθημῶν ἐν σκότει , καὶ σκιᾷ θανάτου , (3) . Διη . τὰς ψυχὰς τῶν Προπατόρων καὶ Προφητῶν , αἵτινες ἦσαν εἰς τὸ ἁδῃ ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι σαυρώσεως , αὐτὰς ἐξήγαγεν ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν ἁδῃ . Καθὼς προσφῆτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγων ὡς ἐκ προσώπου τῷ Χριστῷ • “ Καὶ σὺ ἐν αἵματι διαθήκης σου ἐξαπέσειλας τὰς δεσφίαις σου ἐκ λακκου ἐκ ἔχοντος ὕδατος , (4) . Τὸ ὅποιον θέλει ἐπιῆ , ὅτι ὁ Σατὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ τῷ πανάγνῳ αἵματος , ὅπερ ἔχουσιν ἐπὶ τῷ Σταυρῷ , ἠλευθέρασε τὰς ψυχὰς τῶν Προπατόρων καὶ Προφητῶν , αἵτινες ἦσαν δεδεμῶσαι εἰς τὸν ἁδῃ ἐκ ἔχουσαι τὸ ὕδατος τῷ βαπτίσματος .

Ἄλλὰ μ’ ὄλον ὅτι συντρίψῃ ὁ Χριστὸς τὰς χαλκῆς θύρας τῷ ἁδῃ , καὶ τὰς

(1) Δαν . Κεφ . θ’ . 25 , 27 .

(2) Ἡσ . Κεφ . μέ . 2 .

(3) Ψαλ . 95’ . 10 .

(4) Ζαχ . Κεφ . θ’ . 11 .

τὰς ψυχὰς ἐξήγαγεν ἐκ τῆτο, ὅλον ἔμμενον ἀκόρη καὶ ποια δύναμις τῆ Σατα-
νᾶ, ὅτι γέμει ἢ γῆ ἀπὸ τὴν ἀσεβείαν τῶν διαφόρων ἐθνῶν ἔ πίσειν. Καὶ μά-
λισα ἢ συναγωγή τῆ Σατανᾶ. δηλ. οἱ Ἑβραῖοι, οἱ ὁποῖοι ἦναι πληγὴ ἀνία-
τος ἐς τὸν Χριστόν.

Διὰ τῆτο πέμκει ὁ Θεὸς τὸν Ἄγγελον τρεῖς ἐς τὸν Δανιὴλ νὰ παρηγορή-
σῃ αὐτὸν διὰ αὐτὴν τὴν λύπην λέγων. ὡς ἔσπερας ἔ πρῶτῃ. διότι ἔως
ἔ ἔναι τόσαι ἀνομίαι ἐς τὴν γῆν, ἔσπερα νομαζέται. Καθὼς λέγει ὁ Προφή-
της Ἡσαΐας διὰ τὸς ἀσεβεῖς. ὡς ἔ Γπομικανάνταν αὐτῶν φῶς, ἐγένετο αὐτοῖς
σκότος. (1). Ὅταν ὁμοῦς θέλει γῶν ἐν ποίμνιον, ἔ ἔς ποιμὴν, ἔ δὲν θέ-
λυσιν ἦναι τόσαι πίσεις ἀσεβῶν ἐς τὴν γῆν, ἀλλὰ μόνον μία Ὁρθόδοξος. τό-
τε θέλει ἔναι ὡς πρῶτῃ, ἔ καθαρισθῆσεται τὸ ἅγιον (ὁ Χριστὸς) ἀπὸ τὸς ἀ-
σεβεῖς, οἱ ὁποῖοι ἔναι πληγὴ ἐς αὐτόν. Καὶ ἐκείνο, ὅπερ λέγει ὁ Ἄγγελος
πρὸς τὸν Δανιὴλ, ὅτι ἔως πρῶτῃ δισχίλια ἔ τριακόσια ἡμέραι θέλυσιν παρέλ-
θωσι, συμποσῶνται δύο χιλιάδες ἔ τριακόσια ἔτη, καθὼς ἐφανέρωσα ἀνωτέ-
ρω. Τῶρα ἄς ἐκβάλλωμιν τὰ τετρακόσια ἔ ἐξήκοντα ἔτη, τὰ ὁποῖα παρῆλ-
θον ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆ Δανιὴλ ἔως ἐς τὴν σαύρωσιν τῆ Χριστῶ, καθὼς γράφει ἐς
τὸ Συναξάριον, ὅπερ προεφανέρωσα, ἔ μένυσιν χίλια ἔκτακόσια σαράντα ἔτη.

Φανερὸν ἐποίησα διὰ πολλῶν μαρτυριῶν, ὅτι θταν θέλυσιν ἀριθμηθῆ ἀπὸ
τὴν γύνησιν τῆ Χριστῶ χίλια ἔκτακόσια ἔ τεσσαράκοντα ἔτη, τότε ἀναμφιβό-
λως πρέπει νὰ ἦναι μία πίσις ἐς ὅλον τὴν γῆν. δηλ. ἡ Ὁρθόδοξος πίσις. Καὶ
τότε ὁ Θεὸς θέλει πληρῶσῃ τὴν δέησιν τῆ Προφήτᾶνακτος Δαβίδ, ὅστις δεό-
μωος λέγει. ὡς ἔκλείπειω ἀμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἔ ἔ ἀνομοὶ ὡς μὴ ὑπάρ-
χεν αὐτός. (2). Καὶ πολλὰ σημεῖα γίνονται ἔ τὴν σήμερον, ὁμοῦς κἀνὲς
δὲν ἐμβάινει ἐς τὴν ἔνοιαν αὐτῶν.

Ἐν πρώτοις ἄς ἴδωμιν τί λέγει ὁ Χριστὸς πρὸς τὸς μαθητὰς αὐτῶ. ὡς ἔ Ἀ-
πὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε. . . ὅταν ἦδῃ ὁ κλάδος αὐτῆς γύνηται ἀπαλῶς, καὶ
τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. (3). ἐκάνη ἢ συκῆ ἔναι τὸ
γένος τῶν Ἑβραίων. Καθὼς εὐρίσκομιν ἐς τὸν Προφήτην Ἰερεμίαν, ὅτε ἐδάξεν
αὐτῶ ὁ Θεὸς δύο καλάθους σύκων ἄν ὁ μὲν ἔιχε σύκα χρυσὰ σφόδρα, ὁ δὲ σύκα πε-
νηρὰ σφόδρα (4). Τὰ χρυσὰ σύκα ἐκόνισαν τὰς γυνεὰς τῶν Ἑβραίων ἐκείνων, οἵτι-
νες ἐδάχθησαν τὸν Χριστόν ἐς τὸ διάσημα τῶν τεσσαράκοντα χρόνων τῶν ἀπὸ τὴν
σαύρωσιν τῆ Χριστῶ παρελθόντων ἔως ἐς τὸν καιρὸν τῆ Τίτου Βασιλέως, καθὼς προα-
νέ-

(1) Ἡσ. Κεφ. νθ'. 9.

(3) Ματθ. Κεφ. κδ'. 32.

(2) Ψαλ. ργ'. 31.

(4) Ἰερεμ. Κεφ. κδ'. 1. 2.

ἴφρα· τὰ δὲ πονηρὰ σῶμα εἶναι οἱ Ἑβραῖοι, οἱ μέναντες εἰς τὴν πλάνην. Περὶ τοῦτο λέγει καὶ Ἐυαγγελιστὴς· «Καὶ ἰδὼν ὁ Χριστὸς συκὴν μίαν . . . καὶ ἰδὼν εὐρον . . . Μικεῖν ἐκ αὐτοῦ καρπὸς γίνηται, κτλ'» (1). Διηλ. εἰς τὸ γίνος τῶν Ἑβραίων ἐζητήσῃ νὰ εὕρῃ ἀγαθὰ ἔργα, καὶ δὲν εὕρε, ἔμῃ μόνον φύλλῳ, ἦτοι μόνον σωματικῶν· ὁμοίως καρπὸν, νόμον πνευματικῶν καθόλου δὲν εὕρε. Κατηράσατο ὁ Χριστὸς αὐτὸ τὸ γίνος τῶν Ἑβραίων, ἵνα ξηρανθῇ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.

Βλέπομεν ὅτι πρὸ τῆς σαυρώσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅλον εἶχεν ἀκόμη τὸ γίνος τῶν Ἑβραίων φύλλα. Διηλ. ἐφύλλατε τὴν σικιὰν τοῦ Νόμου, ἀλλ' ἔπειτα ἔμεινε διόλου χωρὶς φύλλα. Καθὼς οὐδέρεται ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, λέγων· «Ἐξεφύλλωμιν ὡς φύλλα πάντες ἡμεῖς διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν,» (2). Τώρα ὁμοίως ἠρξάτο πάλιν νὰ κόμῃ φύλλα, προσέτι καὶ καρπὸν· διότι βλέπομεν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ πάντα τόπον, ὅτι ἔρχονται ἀπὸ τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν.

Ἐκ τούτων καὶ τινῶν ἄλλων ὡς προεῖπον φανερὸν εἶναι, ὅτι ἐγγυὲς τὸ θεῖον· διηλ. τὸ πρῶτ' ἐκείνο ἐν ᾧ καθαρισθῆσεται τὸ ἅγιον, καὶ εἰς τὸν σφῶν ἀνθρῶπων ἀρχῆ. Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· «Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται ὁδὸς ἀπ' Αἰγύπτου πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ ἐσελεύσονται Ἀσσυριοὶ εἰς Αἴγυπτον· καὶ Αἰγύπτιοι πορεύσονται πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ θαλευσῶσιν οἱ Αἰγύπτιοι τοῖς Ἀσσυρίοις. Καὶ Ἰσραὴλ ἔσται τρίτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις εὐλογημένος ἐν τῇ γῆ. Ἦν εὐλόγησε Κύριος Σαββαὼθ, λέγων· Εὐλογημένος ὁ λαὸς μου ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὁ ἐν Ἀσσυρίοις, καὶ ἡ κληρονομία μου Ἰσραὴλ,» (3). Εἰς τὸν ἔσχατον καιρὸν λέγει ὁ Προφήτης, ὅτι «ἔσται Ἰσραὴλ τρίτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις εὐλογημένος ἐν τῇ γῆ,» Διηλ. ἡ ὀρθόδοξος πίσις θέλει ἐξουσίασῃ εἰς τὰς ὑστερινὰς ἡμέρας ὅλην τὴν γῆν. Καὶ διὰ τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης· «καὶ ἡ κληρονομία μου Ἰσραὴλ,» (διηλ. ἡ ὀρθόδοξος). Ὁμοίως μὲ αὐτὸ, ὅπερ λέγει ὁ Προφήτης· «Εὐλογημένος ὁ λαὸς μου ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὁ ἐν Ἀσσυρίοις,» Φανερώμεν, ὅτι εἰς τὰς ὑστερινὰς ἡμέρας θέλουσι δεχθῆ ἀπὸ ὅλας τὰς γλώσσας τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, καθὼς εἶπον, ὅταν θέλει γένῃ ἐν ποιμνίον, καὶ εἰς ποιμῆν. Καὶ δὲν εἶναι τῆτο ἀξίον θαυμασμοῦ, ὅτι ταῦτα πάντα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Χριστοῦ εἶναι.

Μ' ὅλον ὅτι τινὲς τῶν Πατέρων λέγουσιν, ὅτι ἐπληρώθη ὁ λόγος ἐκείνος, ὃν εἶπον ὁ Χριστὸς· «Καὶ γινώσεται μία ποιμνῆ, εἰς ποιμῆν,» εἰς τὴν πρώτην πα-

(1) Ματ. Κεφ. κβ'. 19.

(2) Ἡσ. Κεφ. ζδ'. 6.

(3) Αὐτ. Κεφ. ιθ'. 23, 24, καὶ 25.

ρυσίαν . Ὡς τόσον ἄκυσον τί λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα , διὰ σώματα τῷ Προφήτῃ Ἀγγαῦ . « Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ ἔτι ἀπαξ ἐγὼ σέσω τὸν ἄρανὸν καὶ τὴν γῆν , τὴν θάλασσαν , καὶ τὴν ξηρὰν , καὶ συσείσω πάντα τὰ ἔθνη , καὶ ἦξει τὰ ἐκλεκτὰ πάντων τῶν ἔθνῶν , καὶ πληρώσω τὸν οἶκον τῆτον δοξῆς , λέγει Κύριος παντοκράτωρ » (1) . Βλέπε τί λέγει ὁ Προφήτης . « Ἔτι ἀπαξ » Εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἐσείσθη ὅλη ἡ γῆ ὁμοίως θέλει σησοθῆ καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν . Καθὼς εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν ἦλθον ἀπὸ ἄλλα ἔθνη πρὸς τὸν Χριστόν . Καὶ περὶ τῆτος προεῖπεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας . « Ἐμφανῆς ἐγυόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν , εὐρέσθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητῶσιν ἔπα , ἰδὲ ἐμὲ τῷ ἔθνη , οὐκ ἐκάλεσάν με τὸ ὄνομα » (2) . Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ πρὸ τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Χριστοῦ , θέλουσιν ἔλθῃ ὅλοι οἱ ἐκλεκτοὶ ἀπὸ ὅσας τὰς γλώσσας εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν , καθὼς προεφάνερμα .

Καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ ἐσέτι ἐκονίζει τὰς δύο παρουσίας καθ' ἕνα τρόπον , λέγων . « Τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμὸς ἀπὸ προσώπου Κυρίου , ὅτι ἔρχεται , ὅτι ἔρχεται κρῖται τὴν γῆν » (3) . Ἀνίσως ἔλεγεν ὁ Δαβὶδ μόνον ἀπαξ τὸ « ἔρχεται » , ἠθέλον γνωρίσῃ , ὅτι ὁμιλεῖ διὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν , ἐπειδὴ λέγει τὸ « κρῖται τὴν γῆν » , μὲ τῆτος φανεραίνε καὶ τὰς δύο παρουσίας . Διότι ἡ πρώτη παρουσία διὰ τὴν σωτηρίαν ἦτον ὁ αὐτὸς ὁμοίως λέγων δὲ . « ὅτι ἔρχεται , ὅτι ἔρχεται » ἀποδεικνύει τὰς δύο παρουσίας ἴσας ὁ δὲ καθὼς εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν ἦλθον πολλοὶ πρὸς τὸν Χριστόν ἀπὸ ὅσας τὰς γλώσσας , ἔτω καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν θέλουσιν ἔλθῃ ἀπὸ ὅσας τὰς γλώσσας πρὸς τὸν Χριστόν . Καὶ τὰ ξύλα , λέγει ὁ Προφήτης , ἀγαλλιάσονται εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν , καὶ ὄχι ἄλλη ὄλη , χρυσίον , ἢ ἀργύριον , ἢ λίθοι τίμιοι , ἀλλὰ τὰ ξύλα . « Καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς . . . καὶ ἔφαγον » (4) . Ὅτι διὰ ξύλου ἠμαρτων ὁ Ἀδάμ , καὶ διὰ ξύλου ἀήργησεν ὁ Χριστὸς τὴν σωτηρίαν . Διὰ τῆτος εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἦσαν τὰ ξύλα καὶ πάντα τὰ φοιχῆα περίλυπα ἔως δὲ τὴν δευτέραν παρουσίαν ἀγαλλιάσονται τὰ ξύλα . « Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ ἄρανῳ . . . καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ ἄρανῳ , μετὰ δυνάμεως καὶ δοξῆς πολλῆς » (5) . Ἰδὲ λοιπὸν διὰ βοηθείας τοῦ Χριστοῦ ἐφάνερμα καὶ διὰ φωτεινῶν ἀποδείξεων , πότε θέλει γίνῃ μία πίσις εἰς ὅλον τὸν κόσμον . καὶ τότε θέλουσιν πληρωθῆ τὰ

λό-

(1) Ἀγγαῖος . Κεφ. β'. 7 , 8 .

(2) Ψαλ. πέ. 12 , 13 .

(3) Ματθ. Κεφ. κδ'. 30 .

(4) Ἡσ. Κεφ. ξέ. 1 .

(5) Γενεσ. Κεφ. γ'. 6 .

λόγια τῆ Προφήτου Δαυὶδ, ἀπερ λέγει· “ Ἐκλευσί, ἔκλευκανθῶσι, ἔπυρωθῶσι, ἔάγιασθῶσι πολλοί· ἔανομήσωσιν ἀνομοί, ἔοὶ νοήμονες συνήσυσσι,, (1). Διηλ. τὸ γίνωσ, ἐξ ἧ παρήκται ὁ προδότης Ἰσδασ ἔαυήσει ἐδὲ τότε, οὶ δὲ σοφοὶ νήσωσιν .

Ἄμ' ἐπειδὴ ἀνεθυμῆθην τὰ λόγια τῆ Κυρίε τὰ λέγοντα· “ Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τὸς Προφήτας· ἐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι (2). Παρακινῶμαι νὰ ἐκτένω ἐπέτι τὸν λόγον, ἐπειδὴ ἐπόμονον ἔιναι νὰ ἀποκαλύψω ἀκόμη ἐν τὶ ἐς τὸς Χριστιανὸς πρὸς ἀπάντησιν ἐκάσθης ἐρωτήσεως . Οἱ κατηραμένοι Ἑβραῖοι, ἐπτά ἐρωτήσεσ κατὰ πολλὰ ἀσεβείεσ ἐρωτῶσιν ἡμᾶς τὸς Χριστιανὸς, ἐναντίεσ μὲ τὰ λόγια τῆ Κυρίε τὰ λέγοντα· “ Οὐκ ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον. ” Δὶ ὁποῖου ἀπαραλλάκτως ἔιναι ἐπτά κεφαλαὶ τῆ Δράκαστος, ἐν ἀναφέρει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἐς τὴν ἀποκάλυψιν (3) .

Ἄμ' ἐγὼ μὲ τὴν βοήθειαν τῆ Χριστῆ, ἔ μὲ τὴν δύναμιν τῆ ἁγίε βαπτίσματος θέλω συντρίψῃ τὰς κεφαλὰς ταύτας. Διηλ. θέλω δάση ἀπόκρισιν ἐς κάθε ἐρωτήσιν, κατὰ τὸ εὐάρμοσον αὐτῆς· “ Καὶ ὄψονται εἰθῆε (οἱ ἴ. ρθὸδ. ζοἱ) καὶ εὐφρανθήσονται, ἔ οὶ ἀνομοί (οἱ Ἑβραῖοι) ἐμφραξῶσι τὸ σωμα αὐτῶν (4) .

Καὶ βεβαίως διὰ πολὺ ὄφελος πρέπει νὰ ἡξέση καθε Χριστιανὸς νὰ ἀνταποκρίνηται ἐς τοὺς Ἑβραῖους . Ὅτι ὅτε εὐρισκόμην ἐς τὴν πλάνην τῶν Ἑβραίων, πολλὰκις ἔιδον τοὺς Ἑβραῖους, ὀττινες ἠρώτων τιὰς Χριστιανὸς, ἔ μάλισα Ἐκκλησιαστικὸς· ἔ μὴ δυνάμικοι ὄμως νὰ ἀποκριθῶσι, τότε αὐτοὶ οὶ ἀσεβῆε Ἑβραῖοι ἐπέκασον αὐτῶς, γέριτες βλασφημίας κατὰ τῆς χριστιανικῆς πίσεως, ἔ ἐσχυρίζοντο αὐτοὶ ἐς τὴν αὐτῶν πλάνην .

Διὰ τῆτο ἄκωσον ὁ Ἄναγνώσα μετὰ προσοχῆε, ὅτι πολὺ ὄφελος ὄφελιθῆ . “ Τίε γὰρ ἂν εἶω γραφῆναι τὰ βηματὰ μου, τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ ,, (5) ; Διηλ. ἐς τύπον κατὰ πολλὰ ὄρέλιμα ὄντα ἐς τὸν αἰῶνα, ἔ ἄκωσον τὰς ἐρωτήσεσ ”

Πρῶτη Ἐρώτισις .

Ὁ Θεὸς Πατήρ ὁ ἴδιος λέγει πρὸς τὸν Ἀβραάμ· “ Καὶ θῆσωμαι τὴν διασθήκην μου (τὸ σημεῖον τῆς περιτομῆε) ἀναμέσον ἐμῆ ἔ ἀναμέσον σε, ἔ ἀναμέσον τῆ σπέρματὸς σε μετὰ σε ἐς γενεὰς αὐτῶν ἐς διασθήκην αἰώνιον ,, (6) . Διηλ. ἔως ἐς τὸ τέλος τῆ κόσμου . Ὁ δὲ Χριστὸς ἡμῶν λέγει, “ ὅτι ἐκ ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ,, . Διατὶ λοιπὸν ἡμῆε οὶ Χριστιανοὶ ὄν φυλάττετε τὴν

πΕ-

(1) Δαυὶδ. Κεφ. εἰβ'. 10.

(3) Ὅσα Ἀποκαλ. Κεφ. ιγ'. 1.

(5) Ἰὼβ. Κεφ. εἰθ'. 23.

(2) Ματθ Κεφ. ε. 17.

(4) Ψαλμ ρ5'. 42.

(6) Ἰὼβ. Κεφ. εἰζ'. 7. καὶ 13.

περιτομήν , ἔ καταλύετε τὸν νόμον τῆ Μωϋσέως ;

Ἄποκρισις .

Ἄκουσον ὦ Ἐβραῖε , καλῶς ἔπην ὁ Μωϋσῆς διὰ ὑμᾶς . “ Καὶ ἔκ ἔδωκε Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῖν καρδίαν ἐδόνα , ἔ ὀφθαλμοὺς τῆ βλέπειν , ἔ ὦτα ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης , (1) . Καὶ βεβούως μόνον κατὰ τὰ σωματικὰ τὰς ἀισθήσεις ἔχετε , κατὰ τὰ πνευματικὰ ὁμοῦς ἦσθε νεκροὶ , καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Η΄σαΐας . “ Ὑμῶς δὲ ἀνελεῖ Κύριος ὁ Θεός , (2) . Καὶ ἐκεῖ ὅπου λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ . “ Καθ’ ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε , ἔ ἀνέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα , ἔ εἰς τὸν αἰῶνα τῆ αἰῶνος , (3) . Καὶ πάλιν . “ Εὐλογήτω πασα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτῆ εἰς τὸν αἰῶνα , ἔ εἰς τὸν αἰῶνα τῆ αἰῶνος , (4) .

Πῶς δὲν ἔχεις σὺ , ὦ Χαχάμε , τόσον νοητικὸν ; ἢ ἢ σὺ τὸ ρητὸν τοῦ Θεοῦ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα ἐρμηνεύεις , ἔ ἕως εἰς τὸ τέλος τῆ κόσμου λέγεις ὅτι δηλοῖ . διὰ αὐτὰς τὰς τρεῖς αἰῶνας , ποῖον θεραπευτικὸν τρόπον δύνασαι νὰ εὔρης ;

Λοιπὸν φανερὸν εἶναι ὅτι ὁ λόγος μοναχὸς . “ Εἰς τὸν αἰῶνα , δὲν σημαίνει ἕως εἰς τὸ τέλος τῆ κόσμου , ἀλλ’ ἕως εἰς ἕνα καιρὸν διεξοδικόν . Καὶ ὁ λόγος . “ Εἰς τὸν αἰῶνα , καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τῆ αἰῶνος , ἀκόμη περὶ σσότερον διεξοδικὸν φανεράναι , ἢ ἴσως ἔ ἄχρι τέλους τῆ κόσμου . Καθὼς ὀλίγον κατατώρω θέλω φανερώσῃ σαφεστάτως .

Ἄς ἴδωμεν εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον τῆ Μωϋσέως ὀνομαζόμενον Ἐξόδος , ὅπου διδάσκει ὁ Μωϋσῆς τὰς Ἐβραῖους τὰ δικαιώματα τῆ νόμου λέγων . “ Ἐὰν κτήσῃ παῖδα Ἐβραῖον , ἐξ ἔτη δουλεύσει σοι . τῆ δὲ ἐβδόμῃ ἔτι ἀπελεύσεται ἐλεύθερος δωρεάν . Ἐὰν αὐτὸς μόνος ἐσέλθῃ , ἔ μόνος ἐξελεύσεται . Ἐὰν δὲ γυνὴ συνελθῇ μετ’ αὐτῆ , ἔ ἡ γυνὴ αὐτῆ ἐξελεύσεται μετ’ αὐτῆ . Ἐὰν δὲ ὁ Κύριος δῶ αὐτῆ γυνῶκα , ἔ τέκῃ αὐτῆ υἱὸς ἢ θυγατέρας , ἢ γυνὴ ἔ τὰ παιδία ἔσαι τῆ κυρία αὐτῆ , αὐτὰς δὲ μόνος ἐξελεύσεται . Ἐὰν δὲ ἀποκριθεὶς εἴπῃ ὁ παῖς , ἢ γάπηκα τὸν Κύριόν μου , ἔ τὴν γυνῶκα , ἔ τὰ παιδία , ἔκ ἀποτρέχω ἐλεύθερος . Προσάξει αὐτὸν ὁ Κύριος αὐτῆ πρὸς τὸ κριτήριον τῆ Θεοῦ , ἔ τότε προσάξει αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν ἐπὶ τὸν σάθρον , ἔ τρυπήσει ὁ κύριος αὐτῆ τὸ ὄσ τῆ ὀπητίε , ἔ δουλεύσει αὐτῆ εἰς τὸν αἰῶνα , (5) .

Δὲς λοιπὸν ἡμῖν , ὦ Χαχάμε , ὄναυθα ἀπολογίαν , πῶς ἐξηγῆς σὺ τὸν

(1) Δευτ. Κεφ. κθ’ . 4 .

(3) Ψαλμ. 91δ’ . 2 .

(5) Ἐξόδ. Κεφ. κἀ . 2 . 3 . 4 . 5 . ἔ 6 .

(2) Ἠσ. Κεφ. ζέ . 15 .

(4) Αὐτῆ . 21 .

τὸν Λόγον εἰς τὸν αἰῶνα, ἢ λέγεις, ὅτι φανερώθη ἕως εἰς τὸ τέλος τῷ κόσμῳ; ἔ-
ξῃσιν ὁ Κύριος ἐκείνος, ἢ ὁ σκλάβος ἐκείνος ἀχρι τέλους τῷ κόσμῳ; ἕδαμῶς.
Ὁ Θεὸς ὁ λόγος, εἰς τὸν αἰῶνα, ἠνοεῖται ἕως εἰς τὸ πωτητικὸν ἔτος.

Καθὼς λέγει ὁ Μωϋσῆς· «Καὶ ἀγιάσθη τὸ ἔτος τὸν πωτητικὸν ἡμεῶν» (1).

Τὰ ὅποια ἔτη καλεῖται ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ Ἰέβιλις. Καὶ αὐτὰ
καλεῖται ἕως μικρὸς Αἰὼν. Πωτήκοντα δὲ Ἰέβιλις, δηλ. πωτήκοντα μι-
κροὶ αἰῶνες, καλεῖται, μέγας Αἰὼν.

Καὶ ἕτος ὁ μέγας Αἰὼν ἔπειν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἀβραάμ, νὰ ἦναι τὸ σπ-
μῖον τῆς περιτομῆς· ὁ ὁποῖος ἐξαριθμῆται δισχίλια ἢ πωτακόσια ἔτη. Ἀνά-
γνωθι τὸν βίον τῷ μεγάλῳ Βασιλεῖ, ὅπου γράφει διὰ τὴν περιτομὴν τῷ Κυρίῳ
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἢ θέλης εὐρη εἰκὴ γεγραμμένον, ὅτι ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ καὶ
ἕως εἰς τὸν Χριστὸν ἀπέρασαν δύο χιλιάδες ἢ τετρακόσια ἑξ ἔτη. Καὶ ἐπειδὴ ἔ-
μειναν ἀκόμη ἠνενηντα τέσσαρα ἔτη διὰ τὸ πληρωθῆ ὁ Αἰὼν, ὃν ἔπειν ὁ Θεὸς
πρὸς τὸν Ἀβραάμ· διὰ τῆτο λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· «Ὁ Θεὸς Βασιλεὺς
ἡμῶν πρὸ αἰῶνων ἐργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς» (2). Δηλ. εἰς τὸν Γολ-
γοθᾶ. Ὁμοίως· ἢ τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα ἐπέκραζαν πρὸς τὸν Χριστὸν λέγοντα·
«Τί ἡμῖν ἔσσι». Ἰησοῦ Τί ἐτῷ Θεῷ, ἦλθες ἄθε πρὸ καιρῷ βασανίσαι ἡμᾶς; (3).

Φανερὸν εἶναι, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν περιέμενε νὰ πληρωθῆ ὁ Αἰὼν ὀλόκληρος,
δύο χιλιάδες ἢ πωτακόσια ἔτη, ἀλλ' ἦλθε πρότερον· κατὰ τὸ ἐρημίον. Ὅτι
ὁ Χριστὸς εἶναι οἰκτίρμων, ἢ πολυέλεος, ἢ μακροθυμὸς τοῖς ἀμαρτωλοῖς. Καὶ δὲν
ἐξολοθρεύει αὐτοὺς εὐθέως, ἀλλὰ προσμένει τὴν μετάνοιαν αὐτῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν
τρόπον εἶναι ἐλεήμων ἢ διὰ τὸς δικαίους· ἢ δὲν ἀργεῖ, ὅταν θέλῃ νὰ παρηγορήσῃ
αὐτοὺς διὰ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν ἔργα, ἀλλ' εὐθέως παρέχει τὴν χαρὰν τῷ κόσμῳ.

Καθὼς εὐρίσκομεν, ὅτε ἠθέλησε νὰ φέρῃ ἀτακτικισμὸν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν
διὰ τὰς ἀνομίας τῶν ἀνθρώπων, ἔδωκεν αὐτοῖς καιρὸν μετάνοίας ἑκατὸν χρόνους
διὰ τῷ Νῶε· «Καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἦκε ἡμεῖς· . . Ποίησαν ἔν
σεαυτῇ κιβωτὸν, κτλ'» (4). Διότι ἡμπορεῖ ὁ Νῶε νὰ κατασκευάσῃ τὴν κι-
βωτὸν εἰς διάστημα πωτήκοντα, ἢ ἐξήκοντα χρόνων· καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἐποίησεν αὐ-
τὴν εἰς διάστημα ἑκατὸν χρόνων· διότι ὁ Θεὸς ἐν τῇ μεταξὺ περιέμενε τὴν ἐ-
πιστροφὴν αὐτῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐδὼ ἦλθε ὁ Χριστὸς πρὸ τῷ αἰῶνος
ἠνενηκοντα τέσσαρα ἔτη.

Φανερὸν εἶναι, ὅτι ὅπου εἶναι εἰς τὴν Ἱερὰν Γραφὴν ὁ λόγος· «Εἰς τὸν
αἰ-

Λ

(1) Λευϊτικ. Κεφ. κέ. 10.

(2) Ματθ. Κεφ. ή 9.

(3) Ψαλμ. ογ'. 12.

(4) Γένεσ. Κεφ. σ'. 13. 14.

αἰῶνα „ σημεῖον διαχίλια ἔς πεντακόσια ἔτη . ἐκεῖ δὲ ὅπου εὐρίσκεται ἐν αὐτῇ .
 “ Εἰς τὸν αἰῶνα , ἔς ἐς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος „ περιέχει ἑπτὰ χιλιάδας ἔς πεντα-
 κόσια ἔτη . Καὶ ἴσως τότε θέλει εἶναι τὸ τέλος τῷ κόσμῳ . Καθὼς λέγει ὁ
 Προφήτης Δαβὶδ · “ Αὐτὸς ἔπε ἔξυγνήθησαν (δηλ . ὁ κόσμος) , αὐτὸς ἐ-
 νετέλατο ἔξέτισθησαν · ἔσῃσιν αὐτὰ ἐς τὸν αἰῶνα , ἔς ἐς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος ,
 πρόσαγμα ἔθετο , ἔς ἔ παρελεύσεται , (1) . Δηλ . ἔ παρελεύσεται ἔ ἕρανος ἔ ἡ γῆ .

Οὐ μόνον αὐτοὶ οἱ τρεῖς αἰῶνες πρέπει νὰ ἐξηγηθῶσι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον , ἀλλὰ ἔ
 ἄλλαι μαρτυρίαι δύνανται νὰ εὐρεθῶσιν ἐς τὴν ἱερὰν Γραφὴν διὰ τὸ τέλος τῷ αἰῶνος .

Ἄλλ' ἐς καρδὸν , τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει ·
 “ Περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οὐδὲς οἶδεν , οὐδὲ οἱ Ἄγγελοι οἱ ἐν τῷ ἕρανῳ „ (2) .
 διὰ τῆτο δὲν πρέπει νὰ ἐκτεινώμεθα ἡμεῖς παρὰ τὴν δύναμιν τῆς ἀνθρωπίνης φύ-
 σεως , ἔ μάλις δὲν εἶναι ὁ λόγος ἡμῶν διὰ τὸ τέλος τῷ κόσμῳ , ἀλλὰ διὰ νὰ
 ἰζηύρωμεν πόσον περιέχει εἰς Αἰῶν . Δηλ . διαχίλια πεντακόσια ἔτη .

Εἰς πολλὰ μέρη εὐρίσκεται νὰ λέγη ἡ Γραφὴ ἕνα αἰῶνα , μὲ τὸν ὁποῖον φα-
 νεράνευς ἕως ἐς τὸ τέλος τῷ κόσμῳ · ὅμως ἐκεῖ εὐρίσκομεν γεγραμμῖον ἀκόμη ἔ
 καίνενα ἄλλο σημεῖον . Καθὼς εὐρίσκομεν ὅπου λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ · “ βα-
 σιλευσὶ Κύριος ἐς τὸν αἰῶνα „ (3) . ἀλλὰ διὰ νὰ μὴν ὑπολάβῃς ὅτι μόνον ἕως
 ἐς ἕνα αἰῶνα θέλει βασιλευσῆ ὁ Κύριος , ἔ πλέον εἶ , διὰ τῆτο προσίθῃσι λέ-
 γων · “ ὁ Θεὸς σου Σιών ἐς γενεὰν ἔ γενεάν „ . ὅπερ δηλοῖ , ὅτι χωρὶς τέλος
 θέλει βασιλευσῆ ὁ Κύριος . Ὁμοίως ἔ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει · “ Καὶ ἔ-
 σαι Κύριος ἐς ὄνομα , ἔ ἐς σημεῖον αἰώνιον „ (4) . Δηλ . ἐς τὸ σημεῖον τοῦ
 τιμῖα Σταυροῦ · ἔ διὰ νὰ μὴν ὑποτεθῆ , ὅτι μόνον ἕως ἐς ἕνα αἰῶνα θέλει εἶναι
 ὁ Κύριος εἰς ὄνομα καὶ εἰς σημεῖον , προσίθῃσιν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων ·
 “ Οὐκ ἐκλήψῃ „ διότι δὲν θέλει λείψῃ ποτὲ τὸ ὄνομα τῷ Ἰησοῦ Χριστοῦ , ἔτε τὸ
 σημεῖον τῷ τιμῖα Σταυροῦ .

Ἰδὲ λοιπὸν ἐφανέρωσα διὰ βοηθείας τῷ γλυκυτάτῳ ἡμῶν Χριστοῦ , ὅτι μόνον
 ἕως ἐς τὴν παρουσίαν τῷ Χριστοῦ ἐφυλάχθη ἡ περιτομὴ · ἐπομῖνος ὅμως ἄλλη πε-
 ριτομὴ πνευματικὴ φυλάττεται . Καθὼς λέγει ὁ Μωϋσῆς · “ Καὶ περιτεμῆ-
 σθε τὴν σκληροκαρδίαν ἡμῶν „ (5) . Καὶ πάλιν · “ Περικαθαριεῖ Κύριος τὴν
 καρδίαν σου . ἔ τὴν καρδίαν τῷ σπέρματός σου „ (6) . Λέγει ἔ ὁ Προφήτης
 Ἰερεμίας · “ Περιτεμῆθητι τῷ θυμῷ ἡμῶν , ἔ περιτέμσθε τὴν σκληροκαρδίαν

(1) Ψαλμ . γμῆ . 5 . 6 .

(2) Ψαλμ . γμῆ . 10 .

(3) Δευτερον . Κεφ . ι . 16 .

(2) Μάρκ . Κεφ . 13 . 32 .

(4) Ἡσ . Κεφ . νέ . 13 .

(6) Αὐτόθ . Κεφ . λ' . 6 .

ἡμῶν „ (1) . Καὶ πάλιν πρὸς τίνα λαλήσω ἢ διαμαρτύρωμαι, ἢ ἑσακώσεται; Ἰδὲ ἀπερίτμητα τὰ ὦτα αὐτῶν, ἢ ἢ δυνήσονται ἀκούειν . Ἰδὲ τὸ ῥῆμα Κυρίου (δηλ. τῷ Χριστῷ) ἐγένετο αὐτοῖς ἐς ὀνειδισμόν, ἢ ἢ μὴ βουληθῶσιν ἀκούσαι αὐτό „ (2) . Καὶ πάλιν . “ Πάντα τὰ ἔθνη ἀπερίτμητα σαρκί, ἢ πᾶς εἶκος Ἰσραὴλ ἀπερίτμητοι καρδίας αὐτῶν „ (3) .

Ἰδὲ λοιπὸν ἔδωκα ἀπόκρισιν διὰ τὴν πρᾶτην Ἐρώτησιν . Ἀκούσατε ἐπομίνως ἢ τὰς ἐπιλοιπὺς Ἐρωτήσεως .

Δευτέρα Ἐρώτησις .

Εἰς πολλὰ μέρη ἐπιτάττει ὁ Μωϋσῆς διὰ τὸ Σάββατον, ἢ μάλιστα εἰς τὴν Ἐξοδον, ὅπου λέγει . “ Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῆ δὲ ἡμέρα τῆ ἐβδόμῃ Σάββατα, ἀνάπαυσις ἀγία τῷ Κυρίῳ . πᾶς ὃς ποιήσῃ ἔργον τῆ ἐβδόμῃ, θανάτῳ θανατωθήσεται . *) ἐν ἐμοὶ ἢ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ διαθήκη αἰώνιος ἢ σημεῖον αἰώνιον „ (4) . Καὶ πάλιν . “ Οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν τῆ ἡμέρα τῶν Σαββάτων „ (5) . Ἰνα τί λοιπὸν ὑμεῖς οἱ Χριστιανοὶ δὴν φυλάττετε τὸ Σάββατον, ἐν ᾧ ὁ ἴδιος ὑμῶν Χριστὸς λέγει, ὅτι ἐκ ἤλθε καταλύσαι τὸν νόμον τῷ Μωϋσέως, ἀλλὰ πληρῶσαι;

Ἀπόκρισις .

“ Ακουσον, ὦ Χ α χ ἄ μ ε, ματαίως σὲ ὀνομάζουσι Χ α χ ἄ μ η ν, ἢ ὅποια λέξεις κατὰ τὴν Ἑβραϊκὴν ἡμῶν γλῶσσαν δηλοῦσι σοφός, ἢ σὺ ἴσαι δίολε ἀνόητος . Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Μωϋσῆς διὰ ὑμᾶς πρὸς Ἑβραίους . “ Ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδετε; ἔτω λαὸς μου μωρός, ἢ ἔχι σοφός „ (6);

Καὶ τίς ἢ χρεία, ὦ ἀφρονέσατε, (καὶ διὰ τὰ εἶπα βέλτιον φιλοτάραχον γίνουσι), ἄλλων ἀποδείξω, ἐν ᾧ φανεράναι ὁ Προφήτης εἰς τὴν Ἐξοδον λέγων . “ Ἐν γὰρ ἔξ ἡμέραις ἐποίησε Κύριος τὸν ἄραν ἐκ τῆν γῆν, . . . ἢ κατέπαυσεν ἐν τῆ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ „ (7) .

Ἄρα πρέπει τῷ Θεῷ ὁ λόγος ἔστος, ὅτι κατέπαυσεν, ἢ κηρασμῶνος ἦτον ὁ Θεός, ὅτε ἐποίησε τὸν κόσμον; “ Ὅτι αὐτὸς εἶπε ἢ ἐγεννήθησαν, αὐτὸς ἔειπεν .

(1) Ἰερεμ. Κεφ. δ'. 4.

(3) Αὐτόθ. Κεφ. θ'. 26 .

(4) Ἐξοδ. Κεφ. λδ'. 15, 16, 17 .

(6) Δευτερον. Κεφ. λβ'. 6 .

(2) Αὐτόθ. Κεφ. ε'. 10 .

(*) Διαθήκη αἰώνιος ἐμοὶ ἢ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, σημεῖόν ἐστιν αἰώνιον . Ἡ ῥῆθ. τετραγλ. ἐκδ.

(5) Αὐτόθ. Κεφ. λδ'. 3 .

(7) Ἐξοδ. Κεφ. κ'. 11 .

πέλατο, ἔκτίσθησαν, (1).

Διὰ τῆτο ἄκυσον καὶ μὲ τὰ πνευματικά σοι ὄτα, ἔ μόνον μὲ τὰ σαρκικά ὡς ζῶον · ὅτι ἡ ἱερά Γραφή μ' ὄλον ὅτι φυσικῶς ὀμιλεῖ, ὅμως πνευματικῶς ἰννοεῖται. Καθὼς προανέφερον εἰς τὸν Προφήτην Δαβὶδ τὸν λέγοντα · “ Ἀπαξ ἐλάλησε Κύριος, δὶο ταῦτα ἤκυσα, (2). “ Ὅτι ὁ ὕρανος ἔ ἡ γῆ ἔ ὄλα τὰ σοικεῖα διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐκτίσθησαν. “ Ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐπλάσθη νὰ φυλιξῆ τὴν διαθήκην τῷ Θεῷ. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἰερεμίας · “ Εἰ... ἡ διαθήκην μὲ ἡμέρας ἔ νυκτός, ἀκριβάσματα ὕρανό ἔ γῆς ἔκ ἔταξα, (3).

Ἄφ' ὅ δὲ ἐπλάσθη ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ Θεῷ, ἠπατήθη ὁ προπάτωρ ἡμῶν Ἀδάμ ὑπὸ Σατανᾶ. Καὶ ὅσοι ἐγένοντο μετ' αὐτὸν, ὄλοι εἰς τὸν Ἄδην ἐσέβουον, ἔ ἤρξατο ὁ Σατανᾶς τὸσον νὰ ἐκυσίασῃ τὸς ἀνθρώπους, ὡσε καὶ εἰς Δίκαιος δὴ εὐρίσκειτο. Καθὰπερ βοᾷ ὁ Προφήτης Δαβὶδ · “ Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρηῖσθησαν, ἔκ εἰς ποιῶν χρυσότητα, ἔκ εἰς ἔως ἐνός, (4). Μετὰ τὸν Προφήτην Δαβὶδ, ἤρξατο ὁ Προφήτης Ἰερεμίας λέγων · “ Ὅτι ἀπὸ μικρῶ αὐτῶν ἔ ἔως μεγάλης πάντες συνετέλεσαντο ἄνομα, (5). Καὶ πάλιν · “ Κλοπή, ἔ φόνος, ἔ περνεῖα, ἐπὶ τῆς γῆς ἐξεχύθησαν *). Ὅμοίως ἔ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιὴλ λέγει · “ Καὶ ἐζήτην ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἀναστροφόμενον ὀρθῶς, ἔ ἔκ εὔρεν, (6). Μετὰ τὸν Ἰεζεκιὴλ, ἤρξατο ἔ ὁ Προφήτης Μιχαίας λέγει θρονῶν · “ Σῦμοι ψυχὴ ὅτι ἀπόλωλυ εὐλαβῆς ἀπὸ τῆς γῆς, ἔ κατορθῶν ἰν ἀνθρώποις ἔκ ὑπάρχει, (7). Διηλ. ὁ ὕρανος ἔ ἡ γῆ ἐξέσθησαν.

Εἶχε ὅμως μὴν ἐλπίς σωτηρίας μόνον εἰς τὸν ἴδιον Θεόν, διὰ νὰ ἔλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν, ἔ νὰ ἰνωθῇ μὲ τὸς ἀνθρώπους · ὅθω ἐφάνερυν ὁ Θεὸς τὴν ἔλευσιν αὐτῷ τοῖς ἀνθρώποις. Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῷ Προφήτου Μιχαίᾳ · “ Ἰδὲ Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τῷ τόπῳ αὐτῷ, ἔ καταβήσεται, ἔ ἐπιβήσεται ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς, (8). Λέγει ἔ ὁ Βαρέχ · “ Μετὰ τῆτο ἐπὶ γῆς ὄφθη (ὁ Θεὸς) ἔ ἰν τοῖς ἀνθρώποις συνανερῶθη, (9). Ἦλθω ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔ εἰς διάσῃμα ἐξ ἡμερῶν τῶν παθῶν ἀνεκαίνισε τὸν ὕρανον ἔ τὴν γῆν, ἐσερχόμενος ἰν ἡμέρῃ Κυριακῆς εἰς Ἰερουσαλήμ ἐπιβεβηκὸς ἐπὶ πόλυ. Καθὼς προεῖπε ὁ Προφήτης Ζαχαρίας · “ Χῶρε σοφῶρα, θύγατερ Σιών, κήρσο-

(1) Ψαλμ. ρμη. 5.

(3) Ἰερεμ. Κεφ. λγ'. 25.

(5) Ἰερεμ. Κεφ. ρ'. 3. (* Ἡ ῥῆσις αὐτὴ ἔκ εὔρηται ἰν τῇ Ἑλλην. μεταφράσει.

(6) Ἰεζεκ. Κεφ. κβ'. 30.

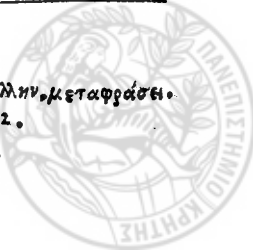
(8) Αὐτοθ. Κεφ. δ. 3.

(2) Ψαλμ. ξα. 11.

(4) Ψαλμ. ιγ'. 3.

(7) Μιχαίας. Κεφ. ζ'. 12.

(9) Βαρέχ. Κεφ. γ'. 37.

μισσε θύγατερ Ἱερουσαλήμ . Ἴδὲ ὁ Βασιλεὺς σοι ἐρχεται σοι δίκμος ἔ σάζων αὐτὸς , πραΰς ἔ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον ἔ πῶλον νέον ,, (1) . Καθὼς ἔ ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ λέγει πρὸς τὸν αὐτῷ υἱὸν Ἰάδα , τῷ ὁποίῳ ἐκ τῆς φυλῆς ἐ-
τεσαρκώθη ὁ Χριστὸς . “ Καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν , Δεσμῶν πρὸς ἄμπελον τὸν πόλον αὐτῷ , ἔ τῇ ἔλικι τὸν πόλον τῆς ὄνυ αὐτῷ ,, (2) .

Εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἡμέραν ἀνέβη ὁ Χριστὸς εἰς τὸ ὄρος τῶν ἑλαιῶν , καὶ ἐ-
ποίησε θαῦμα μετὰ τὸν ξηρανθεῖσαν συκῆν . καθὼς προφήτευσεν ὁ Προφήτης Ζα-
χαρίας λέγων . “ Καὶ γήσουνται οἱ πόδες αὐτῷ ὡς ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν ἑλαιῶν ,, (3) .

Τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν ἐδίδαξε τὸν λαὸν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὄντι τὴν ἡμέ-
ραν , ἔ με Φαρισαῖς συνμήλισον ἐ παραβολαῖς . καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης
Δαβὶδ . “ Ἀνοιξὺν ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου ,, (4) .

Τὴν δὲ τετάρτην ἐπάλησεν αὐτὸν ὁ Ἰάδας λαβὼν τριάκοντα ἀργύρια ἀπὸ
τῶν Ἀρχιερέων . καθὼς προφήτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγων . “ Καὶ ἐρῶ
πρὸς αὐτὸς . ἐ καλὸν ἑώπιον ἡμῶν ἐστὶ , ὅτε γήσαντες τὸν μισθὸν μου , καὶ
ἔρησαν τὸν μισθὸν μου τριάκοντα ἀργυρῶς . Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με . καθὼς αὐ-
τὸς εἰς τὸ χωνευτήριον , ἔ σκέψομαι , ἐ δόκιμόν ἐστιν , ὃν τρόπον ἐδοκιμάσθη
ὑπ’ αὐτῶν . ἔ ἔλαβον τὰς τριάκοντα ἀργυρῶς , ἔ ἔβαλον αὐτὸς εἰς οἶκον Κυρίου εἰς
τὸ χωνευτήριον ,, (5) .

Βλέπε πόσιν φωτεινῶς προεῖδεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας τὴν πάλῃσιν τῷ Χρι-
στῷ , τὴν γωμῶνῃν μετὰ τιμὴν τριάκοντα ἀργυρίων , ἔ ὅτι θέλει ἀπορρίψῃ ὁ Ἰά-
δας τὰ ἀργύρια ἐκείνα εἰς τὸν ναὸν , ἔ οἱ Ἀρχιερεῖς θέλουσιν ἀγοράσῃ μετὰ αὐτὰ
τὸν ἀγρὸν τῷ κεραμῆϊ , ὃν ᾧ ἦν ὁ πύρινος κάμινος , ἔ ἐκαίοντο τὰ πύρινα ἀγ-
γῆα . “ Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ , ἀνεχώρησε . . . Οἱ δὲ Ἀρχιε-
ρεῖς . . . ἔηπον . ἔκ ἔξῃσι βαλῆν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανῶν . . . ἔ ἠγόρασαν ἐξ
αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τῷ κεραμῆϊ ,, (6) . Καὶ διὰ τῆτο λέγει ὁ Προφήτης εἰς τὸ
χωνευτήριον , ὅτι καθὼς ἔχουσιν οἱ χρυσοχοεὶ χωνευτήριον . ἔτω ἔ οἱ κεραμῆϊς
ἔχουσι . λοιπὸν ὁ Προφήτης ἀμυδρῶς λέγει τὴν προφητείαν αὐτῷ .

Τὴν δὲ πέμπτην ἡμέραν ἔγεινεν ὁ Νιπτήρ . καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης
Ἠσαΐας . “ Λύσασθε , καθαροὶ γίνεσθε ,, (7) . Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔγεινεν ἔ

(1) Ζαχαρ. Κεφ. θ'. 9.

(3) Ζαχαρ. Κεφ. ιδ'. 4.

(5) Ζαχαρ. Κεφ. ια'. 12. ἔ 13.

(7) Ἠσ. Κεφ. α'. 16.

(2) Γ'ων. Κεφ. μθ'. 10. ἔ 11.

(4) Ψαλμ. οζ'. 2.

(6) Ματθ. Κεφ. κζ'. 5. 6. ἔ 7.

ὁ μουσικὸς Δάβνός τε Χριστῷ, ὅστις ἔδωκε τοῖς Ἀποστόλοις τὸν ἄρτον λέγων·
 “Λάβετε φάγετε, τῆτό ἐστι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ἡμῶν κλυόμενον ἕως ἄφρασι ἀ-
 μαρτιῶν. Διὰ τὸν ὁποῖον ἄρτον προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων·” Ε-
 γήρεσθε μετὰ τὸ καθῆσθαι εἰ ἐσθιόντες ἄρτον δούλων ἡμῶν (1).

Ἄνασας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὸν μουσικὸν Δάβνόν συν-τάξ μαθηταῖς αὐτῷ, ἐ-
 ξήλθον ἕως τὸν κῆπον (2). Καθὼς ἔο Δαβὶδ δίδουσι σημεῖον τότε θέλω εἶναι
 ὁ μουσικὸς Δάβνός λέγων· “Ὅταν δὲ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτῷ ὕπνον ἢ (3). Καὶ
 μὲ τῆτο φανερώσει ἐκείνην τὴν νύκτα, ὅτε ἔπειν ὁ Χριστὸς τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ,
 πρὸς τὸν Πέτρον, ἔπρὸς τὸς δύο υἱὸς τῷ Ζεβεδαίου· “Καθεύδετε τὸ λοιπὸν,
 ἔξ ἀναπαύσεσθε ἢ (4).

Καὶ εὐθέως ἐλήλυθεν Ἰούδας ὁ παραδίδως αὐτὸν (5)· μὲ σφάτευμα Ἐ-
 βραϊκῶν, καὶ ἐκράτησε τὸν Χριστόν. Καθὼς διὰ τῆτο ὁ Προφήτης Ἰερεμίας
 θρηνησας προῆπε· “Πνεῦμα προσώπου ἡμῶν Χριστὸς Κύριος συνελήφθη ἐν ταῖς
 διαφοραῖς αὐτῶν. Ὅ ἔπαμην ἐν τῇ σκιᾷ αὐτῷ ζησόμεθα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἢ (6).
 Ὅχι περισσότερον ἐν Ἰσραὴλ, ἀλλὰ ἐν τοῖς ἔθνεσι.

Τὴν δὲ νύκτα ἦλθον ὁ Ἰούδας καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μετὰ φανῶν, καὶ λαμπά-
 δων (7), νὰ κρατήσωσι τὸν Χριστόν. Καθὼς προῆπε ὁ Προφήτης Σοφονίας·
 “Οἱ Ἄρχοντες αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὡς Λέοντες ὠρυόμενοι, οἱ Κριταὶ αὐτῆς ὡς Λύ-
 κοὶ τῆς Ἀραβίας, ἔκ ὑπελίποντο εἰς τὸ πρῶτ ἢ (8).

Καὶ μὲ ὅλον ὅτι ἦλθον μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων, ὅλο δὲ ἐγνωρίσαν αὐ-
 τόν. Ὅτι δις ἠρώτησεν αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς λέγων· “τίνα ζητεῖτε; ἐγὼ ἐμὲ Ἰη-
 σοῦς ἢ (9). Καθὼς προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Σοφονίας αὐτῆς διὰ τῆτο λέ-
 γων· “Ὁ δὲ Κύριος δίκαιος ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἔμὴ ποιήσῃ ἀδικον· πρῶτ
 πρῶτ δώσει τὸ κρίμα αὐτῷ εἰς φῶς, ἔκ ἀπεκρύβη ἢ (10).

Τὴν δὲ παρασκευὴν τὸ πρῶτ συμβῦλιον ἐποίησαν οἱ Ἀρμενεῖς μετὰ τῶν
 Πρεσβυτέρων ἔ Γραμματέων κατὰ τῷ Ἰησοῦ ἢ (11). Καθὼς ἔπειν ὁ Προφήτης
 Η΄σαφας· “Ὅσα οἱ βαθέως βυλὴν ποιοῦντες ἢ (12).

Ἄφ

(1) Ψαλμ. ργς'. 2.

(2) Ψαλμ. ργς'. 2.

(3) Αὐτόθ. 47. 57.

(7) Ἰωάν. Κεφ. ιθ'. 3.

(9) Ἰωάν. Κεφ. ιθ'. 4. 7.

(11) Μάρκ. Κεφ. εἰ'. 1.

(2) Ἰωάν. Κεφ. ιθ'. 7.

(4) Ματθ. Κεφ. κς'. 45.

(6) Ἰερεμ. Θρῆν. Κεφ. δ'. 20.

(8) Σοφον. Κεφ. γ'. 3.

(10) Σοφον. Κεφ. γ'. 5.

(12) Ἦσ. Κεφ. κθ'. 15.

Ἄφ' ἧ ἐποίησαν αὐτοὶ συμβῆλιν, ἡ Ἐκδύσαίτε αὐτὴν περιέθνηκαν αὐτῆ
 χλαμύδα κοκκίνην, (1). Καθὼς προῆδεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας, λέγων· Ἐκ
 Ἰησῆς ἦν ἠνδεδυμένος ἱμάτια ῥυπαρά, (2). Ἐκ πλῆξαντες σέφανον ἐξ ἀκαν-
 θῶν ἐπέθνηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆ, (3). Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ·
 Ἐσφάφην ἐς ταλαπωρίαν ἐν τῷ ἐμπαυῆνί μοι ἀκάνθων, (4). Ὡσαύτως προε-
 φήτευσαι ἔξ ὁ Σολομῶν λέγων· Ὀυγατέρες Σιών ἐξέλθετε, ἔξ ἴδετε (δηλ.
 μυσφόροι) ἐν τῷ βασιλεῖ Σολομῶν, ἐν τῷ σφαίφ, ὃ ἐσφαίφω αὐτὸν ἢ μήτηρ
 αὐτῆ, ἐν ἡμέρᾳ νυμφεῖσεως αὐτῆ, ἔξ ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτῆ, (5).
 Ὅτι Σολομῶν ἐν Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ δηλοῖ, Κύριος ἐρήνης, ἔξ ὁ Χριστὸς ἔτινα Κύ-
 ριος ἐρήνης. Ὁ δὲ Προφήτης ἀλληγορικῶς φανεράναι τὴν προφητείαν αὐτῆ. Ὁ-
 μοίως ἔξ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγει· Ἐκ ἐπέθνηκαν κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κε-
 φαλὴν αὐτῆ, (6). Καὶ πάλιν Ἐκ ἀργύριον ἔξ χρυσίον, ἔξ ποιήσεις σφα-
 νος, ἔξ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησῆ τῷ Ἰησεδέκ (Ἰησεδέκ δηλοῖ ἐν τῇ Ἑ-
 βραϊκῇ γλώσσῃ δίκαιος) τῷ Ἱερέως τῷ Μεγάλῳ, (7). Βλέπε πόσον καθαρῶς
 λέγει ὁ Προφήτης διὰ τὸν ἀκάνθινον σέφανον, ὃν ἔβαλον οἱ μισοὶ Ἑβραῖοι ἐπὶ τὴν
 κεφαλὴν τῷ Ἰησῆ Χριστῷ, τῷ μεγάλῳ Ἀρχιερέως ἔξ Τίῳ τῷ Θεῷ τῷ δίκαιῳ. Καὶ
 διὰ τῆτο προσίθηναι ὁ Προφήτης λέγων· Ἐκ ἐρῆς πρὸς αὐτόν. Τὰδε λέγει
 Κύριος παντοκράτωρ· Ἰδὲ ἄνθρωπος, Ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῆ, ἔξ ἵπκατωθεν αὐτῆ ἀ-
 κατελῆ, ἔξ οὐκδομήσει τὴν εἰκὼν Κυρίου, (8). Καὶ πάλιν κατωτέρω λέγει· * Ὁ
 δὲ σέφανος ἔξαι χηρῆσιμοι τοῖς ὑποκίμωσιν αὐτὸν, ἔξ τοῖς ἐπεγνώκωσιν αὐτόν, (9).
 Δηλ. ἐς τὸς Χριστιανὸς, εἴτινες ἐγνώρισαν τὸν Χριστὸν, ἀλλ' ὄχι ἐς τὸς Ἑβραῖοι,
 οἱ ὁποῖοι ἐσφαίνωσαν αὐτὸν μὲ τὸν ἀκάνθινον σέφανον. Καθὼς ἔπειν ὁ Προφή-
 τες Ἀγγῶος· Κατίσχυε Ἰησῆ ὁ τῷ Ἰησεδέκ ὁ Ἱερεὺς ὁ Μέγας, ἔξ κατι-
 σχυέτω πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, λέγει Κύριος, (10). Δηλ. ὁ λαὸς, ὅστις μαρ-
 τυρῆ τὸν Χριστὸν ἐν ἠνδυναμωθῆ, ἀλλ' ὄχι οἱ Ἑβραῖοι, εἴτινες ἐκολάφισαν, ἔξ
 ἐβράπισαν, ἔξ ἔπτωσαν τὸν Χριστὸν (11). Καθὼς προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ἡ-
 σαΐας λέγων· Τὸν νῶτόν μου δέδωκα ἐς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγῶνάς μου ἐς ῥα-
 πί-

(1) Ματθ. Κεφ. κς'. 28.

(2) Ζαχαρ. Κεφ. γ'. 3.

(3) Ματθ. Κεφ. κς'. 29.

(4) Ψαλ. λί. 4.

(5) Ἀ. σμ. ἄσμ. Κεφ. γ'. 11.

(6) Ζαχαρ. Κεφ. γ'. 5.

(7) Αὐτόθ. Κεφ. ε'. 11.

(8) Αὐτ. 12.

(9) Αὐτόθ. 14. * Ὁ δὲ σέφανος ἔξαι τοῖς ὑποκίμωσιν αὐτόν, ἔξ τοῖς χηρῆ-
 μοις αὐτῆς, ἔξ τοῖς ἐπεγνώκωσιν αὐτήν. Ἡ ῥηθ. ἐκδ.

(10) Ἀγγῶος. Κεφ. β'. 5.

(11) Ματθ. Κεφ. κς'. 67.

πίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου ἔκ ἀπέσρεψα ἀπὸ ἀσχύνης ἐμπτυσμάτων, (1). Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· « Δάσει τῆ πάοντι αὐτὸν σιαγῶνα, χορτασθήσεται ὀνειδισμῶν, (2). « Καὶ ὅτε ἐπέπαιζαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, ἔ ἰνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτῷ, (3). Καθὼς ἔ διὰ τῆτο προεφήτευσω ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγει· « Καὶ ἔπιω ὁ Ἄγγελος λέγει· Ἄφέτε τὰ ἱμάτια τὰ ῥυπαρὰ ἀπ' αὐτῷ . . . ἔ ἰνδύσατε αὐτὸν πεδήρη, (4). Καθὼς ἔ ὁ Ἡρώδης ἰνέδυσω αὐτὸν ἑσθῆτα λαμπρὰν, ἔ ἔσελω αὐτὸν ἑς τὸν Πιλάτον, (5). Καὶ διὰ Ἰησοῦ ἐγένοντο φίλοι ὅτε Πιλάτος ἔ ὁ Ἡρώδης, διότι πρότερον ἦσαν ἐχθροὶ ἀναμεταξύ των. Καὶ διὰ τῆτο προεφήτευσω ὁ Ὠσηέ λέγει· « Καὶ αὐτὸν ἑς Ἀσσυρίως δῆσαντες, ἀπήνεγκαν ζένια τῆ Βασιλεῖ Ἰαρέμ, (6).

Μετὰ ταῦτα ἔβαλον τὸν Σταυρὸν ἐπὶ τῷ Ἰησοῦ νὰ φέρῃ αὐτὸν ἑς τὸν Γολγοθᾶ (7). Μόνον δὲ ὁ Σίμων Κυρηνάιος ἐβοήθησε τῆ Χριστῆ νὰ ὑπάγῃ τὸν Σταυρὸν (8). τὸ δὲ περισσότερον βάρος ἔβαλον οἱ Ἑβραῖοι ἐπὶ ὤμω τῷ Ἰησοῦ, διὰ νὰ πληρωθῆ ἡ προφητεία τῷ Ἡσαΐα λέγοντος· « Οὐ ἦ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τῷ ὤμω αὐτῷ, (9). Διηλ. τὸν τίμιον Σταυρὸν, ὅς τις ἔνωμα ἐξουσία κατὰ τῶν διαβόλων, ἔβαλον ἐπὶ ὤμω τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· « Ἐδωκας τοῖς φοβημένοις σε σηκίωσιν, τῷ φυγῆν ἀπὸ προσώπου τῆς, (10). Ὁ δὲ Πιλάτος λέγει αὐτοῖς· « Τὸν Βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, ἔκ ἔχομεν Βασιλέα, ἐμὴ Κάισαρα, (11).

Καὶ διὰ τῆτο αὔθεις προεφήτευσω ὁ Προφήτης Ὠσηέ λέγει· « Διότι οὐν ἐρῶσιν, ἔκ ἔσι Βασιλεὺς ἡμῶν, (12).

Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλῶμενον Κρανίον, ἔσταύρωσαν αὐτόν, (13). Καθὼς ἔπιω ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἐκ προσώπου τῷ Χριστῷ· « Ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου ὅλην τὴν ἡμέραν πρὸς λαὸν ἀπειθῶντα καὶ ἀντιλέγοντα, (14). Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· « Δεῦτε ἔ ἐμβάλωμεν ξύλον ἑς τὸν ἄρτον αὐτῷ, (15).

Καὶ

(1) Ἡσ. Κεφ. ν'. 6.

(3) Ματθ. Κεφ. κζ'. 31.

(5) Λυκ. Κεφ. κγ'. 11. ἔ 12.

(7) Ἰωάν. Κεφ. κθ'. 17.

(9) Ἡσ. Κεφ. θ'. 6.

(11) Ἰωάν. Κεφ. ιθ'. 15.

(13) Λυκ. Κεφ. κγ'. 33.

(15) Ἰερεμ. Κεφ. ια', 19.

(2) Ἰερεμ. Θρην. Κεφ. γ'. 29. 30.

(4) Ζαχαρ. Κεφ. γ'. 4.

(6) Ὠσηέ. Κεφ. ι. 6.

(8) Ματθ. Κεφ. κζ'. 32.

(10) Ψαλμ. νθ'. 4.

(12) Ὠσηέ. Κεφ. ι. 3.

(14) Ἡσ. Κεφ. ζέ. 2.

Καὶ δύο λησὰς σὺν αὐτῷ ἐξαύρωσαν · ἓνα ἐκ δεξιῶν , ἔνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ (1) . Καθ' ἅπερ ἔξ διὰ τῆτο προφητεύσει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγων ·
 “ Καὶ ὡν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη ” (2) . Λέγει ἔξ ὁ Προφήτης Ἀββακὰμ · “ Ἐν μέσῳ δύο ζῶων γνωσθήσῃ ” (3) .

Οἱ δὲ μεμιασμένοι Ἑβραῖοι οἱ παραπορευόμενοι πλησίον τοῦ Σταυροῦ , ἐβλασφήμουν τὸν Χριστὸν , κινῶντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν · (4) . Καθὼς προέειπεν ὁ Προφήτης Δαβὶδ · “ Εἶδούσαί με , ἐσάλευσαν κεφαλὰς αὐτῶν ” (5) .

Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔειπε τῷ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ ληστῇ · “ Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ὡν τῷ παραδείσῳ ” (6) . Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ · “ Παρέσῃ ἐκ δεξιῶν πένιτος , τῷ σῶσαι ἐκ τῶν καταδικόντων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ” (7) . Ὅτι ὁ Χριστὸς καλεῖται πένιτος . Καθὼς λέγει ὁ Δαβὶδ ἐς ἄλλον τόπον ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ · “ Ἐγὼ δὲ πτωχὸς ἐμὶ ἔξ πένιτος , κτλ' . ”

Καὶ διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐς τέσσαρα μέρη . Ὁ δὲ χιτῶν αὐτοῦ ἦν ἄρραφος , ἐκ τῶν ἀνωθεν ὑφαντός ” (8) . Τὸν ὁποῖον δὲν ἠθέλησαν τὰ σχίσωσι , ἀλλ' ἔβαλον κλῆρον , διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ ἁγία Γραφή , ἡ λέγουσα ·
 “ Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς , ἔξ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον ” (9) .

Ἦκουσας , ὅτι ἐκάρφωσαν τὸν Χριστὸν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ .

Ἦκουσον λοιπὸν τί λέγει ἔξ ὁ Προφήτης Δαβὶδ · “ Ὁρῶσαν χεῖράς μου καθὰ πόδας μου ” (10) . Λέγει ἔξ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ ·
 “ Τί ἂν πληγὰ αὐτοῖ ἀναμέσον τῶν χειρῶν σου ; ἔξ ἐρεῖ , ἄς ἐπλήγῃν ὡν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀγαπητοῦ μου ” (11) . Δηλ . ἐς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων .

Ἦκουσας , ὅτι ἐσήκεισαν πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν (12) . Ἦκουσον ἔξ τὸν Δαβὶδ λέγοντα · “ Οἱ φίλοι μου ἔξ οἱ πλησίον μου , ἐξ ἰναντίας μου ἤγγυισαν ἔξ ἐσησαν ” (13) .

Ὅμοίως ἤκουσας , ὅτι παρὰ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐσήκεισαν ἡ μήτηρ αὐτοῦ , ἔξ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ , Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ , ἔξ Μαρία ἡ

M

Μα-

(1) Μάρκ. Κεφ. ιε'. 27.

(3) Ἀββακ. Κεφ. γ'. 2.

(5) Ψαλμ. ρή. 25.

(7) Ψαλμ. ρή. 31.

(9) Ψαλμ. κδ'. 18.

(11) Ζαχαρ. Κεφ. ιγ'. 6.

(13) Ψαλμ. λζ'. 11.

(2) Ἦσ. Κεφ. γγ'. 12.

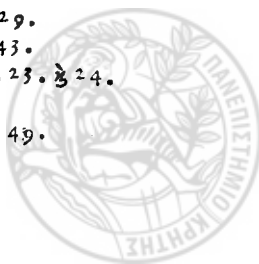
(4) Μάρκ. Κεφ. ιε'. 29.

(6) Λυκ. Κεφ. κγ'. 43.

(8) Ἰωάν. Κεφ. ιθ'. 23. ἔξ 24.

(10) Αὐτοθ'. 16.

(12) Λυκ. Κεφ. κγ'. 49.

Μαυδαλινή (1).

"Ακουσον καὶ τὸν Προφήτην Ἑσαΐαν λέγοντα· "Γυναῖκες ἐρχόμεναι ἀπὸ θείας δεύτε. Οὐ γὰρ λαὸς ἐστὶν ἔχων σύνεσιν" (2).

"Ἦκιστας, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῷ Σταυρῷ ὡν κρεμάμενος εἶπε· "Διψῶ" (3). Λέγει ἔδ Προφήτης Δαβὶδ· "Ἐδίψησον ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν Θεόν, τὸν ἰσχυρόν, τὸν ζῶντα" (4). "Ἦκιστας ὅτι, "Ἐδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένων" (5). Λέγει ἔδ Προφήτης Δαβὶδ· "Καὶ ἔδωκαν ἐς τὸ βρῶμά μου χολῆν, ἔς ἐς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὄξος" (6). "Ἦκιστας ὅτι, "Ἀπὸ ἐκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἑνάτης" (7). Λέγει ἔδ Προφήτης Ἑσαΐας· "Οἱ ἀστέρες τοῦ ἕρανῦ ἔδ Ὀρίων, καὶ πᾶς ὁ κόσμος τοῦ ἕρανῦ, τὸ φῶς αὐτῶν ἔδ ὄσωσι" (8). Καὶ πάλιν· "Σκοτισθήσεται ὁ ἥλιος, ἔδ ἡ σελήνη ἔδ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς, ὅτι βασιλεύσει Κύριος ἐν Σιών, καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ" (9). Ἀ γιν ἔδ Προφήτης Ἰεζεκιήλ· "Καὶ καταλύσω τὸν ἕρανόν σου σκοτάσω τὰς ἀστέρας αὐτῶ, ἥλιον ἐν νεφέλῃ καλύψω, ἔδ ἡ σελήνη ἔδ μὴ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς, λέγει Κύριος" (10). Λέγει ἔδ Προφήτης Ἀμώς· "Οὐαὶ οἱ ἐπιθυμῶντες τὴν ἡμέραν τοῦ Κυρίου . . . . Καὶ αὐτὴ ἐστὶ σκότος, ἔδ ἔδ φῶς" (11). Λέγει ἔδ Προφήτης Σοφορίας· "Ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυρίου ἡ μεγάλη, ἔδ ταχθεὶ σφόδρα ἡ ἡμέρα γνώφης ἔδ σκότους, καὶ τ. λ." (12). Λέγει ἔδ Προφήτης Ἰωήλ· "Ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυρίου ἡμέρα σκότους ἔδ γνώφης, ἡμέρα νεφέλης ἔδ ὀμίχλης" (13) Καὶ πάλιν· "Καὶ σεισθήσεται ὁ ἕρανός, ὁ ἥλιος ἔδ ἡ σελήνη σου σκοτάσωσι, ἔδ τὰ ἀστέρα ἔδ ὄσωσι τὸ φέγγος αὐτῶν" (14).

Καὶ

(1) Ἰωάν. Κεφ. ιθ'. 23.

(3) Ἰωάν. Κεφ. ιθ'. 28.

(5) Ματθ. Κεφ. κζ'. 34.

(7) Ματθ. Κεφ. κζ' 45.

(2) Ἦσ. Κεφ. κζ'. 11.

(4) Ψαλμ. μδ. 2.

(6) Ψαλμ. ξη'. 21.

(8) Ἦσ. Κεφ. ιγ' 10. Τὸ, Σκοτισθήσεται ὁ ἥλιος, ἔδ ἡ σελήνη ἔδ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς, δὲν ἔχει ἡ τῶν 70. ἐμνησία, ὡς δεκνεί ὁ ἅγιος Ἰερώνυμος παρὰ τῷ Προκοπίῳ. Διὰ δὲ τὰς διαφορὰς ἀναγωγῶσες, ἡ δὲ ἄλλας μεταφράσεις ἔδνα προσθεμὴν ἐς τὸ περιθώριον . . . . Καὶ ἐντραπήσεται ἡ σελήνη, ἔδ ἀνχυνθήσεται ὁ Ἦλιος." Ἰδ. τὰ σχόλια ἐν τῇ ἐκδ. τῆς Λεψ. 1697. ἔλ. 140.

(9) Αὐτ. θ. Κεφ. κδ' 23.

(10) Ἰεζεκ. Κεφ. λβ'. 7.

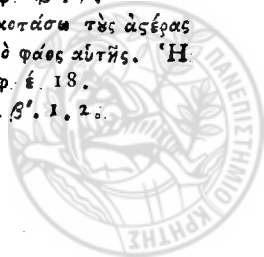
Καὶ καταλύσω ἐν τῷ σβεσθῆναί σε ἕρανόν, καὶ σκοτάσω τὰς ἀστέρας αὐτῶ, ἥλιος ἐν νεφέλῃ καλύψω, ἔδ σελήνη ἔδ μὴ φάνῃ τὸ φῶς αὐτῆς. Ἦσ. β' τετραγύλ. ἐκδ.

(11) Ἀμώς. Κεφ. ε'. 18.

(12) Σοφον. Κεφ. α'. 11 ἔδ 15.

(13) Ἰωήλ. Κεφ. β'. 1. 2.

(14) Αὐτοθ. 10.

Καὶ πάλιν ἀκροσεν πόσον φωτεινῶς λέγει ὁ Προφήτης Ζαχαρίας · “Καὶ ἦξε Κύριος ὁ Θεός μου, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μετ’ αὐτῆ (δηλ. οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι) · Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκ ἔσαι φῶς · καὶ ψυχὸς καὶ πάγος ἔσαι · καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἔσαι γνωστὴ τῷ Κυρίῳ, (1). Δηλ. εἰς τὴν ἡμέραν τῆς σαυρώσεως ἦτον ψυχρα, ὅτι ὁ Πέτρος ἐθερμαίνετο εἰς τὴν ἀνθρακίαν (2). Καὶ προσέειπεν ὁ Προφήτης λέγων · “Καὶ ἄχ ἡμέρα, καὶ ἔ νύξ, (3). Ὅτι εἰς τὰς ἐξ ὥρας σκότος ἐγένετο, διὰ τὸτο δὴν ἠμπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ ἡμέρα, ὅτι σκότος ἦτον ἕτε νύξ, ὅτι μέσον τῆς ἡμέρας ἦτον. Καὶ ἐστὶ προσέειπεν ὁ Προφήτης λέγων · “Καὶ πρὸς ἐσπέραν ἔσαι φῶς, (4). Ὅτι εἰς τὴν ἑννάτην ὥραν πάλιν φῶς ἐγένετο. Καὶ δίδωσι καὶ ἄλλο σημεῖον ὁ Προφήτης λέγων · “Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, (5). Ὅτι, “εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγῃ αὐτῆ τὴν πλευρὰν ἐνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθον αἷμα καὶ ὕδωρ, (6). Καθάπερ προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ · “Καὶ ὄφονται εἰς ὃν ἐξεκύντησαν, (7) ·

Κατὰ πολλὰ ἀμυδρῶς καὶ σκοτεινῶς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ διὰ ταῦτα τὰ μυσθρία, ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ · “Οὐκ ἐκρύβη τὸ ὄσυν μου ἀπὸ σοῦ, ὁ ἐποίησας ἐν κρυφῇ, (8). Ὅτι ὁ Χριστὸς ἦτον ὁ νέος Ἀδὰμ, καθότι ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκείνον, τὸν ὁποῖον ἔλαβεν ὁ Θεὸς ἐν πλευρῶν ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ · “Καὶ ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν αὐτῆ, (9). Δηλ. ἔπλασε τὴν Εὐαν. καὶ ὑποχρέωσε τὸ θηλυκὸν γένος, ἵνα ἐν ὑσέροις καιροῖς γεννηθῆ τὸν νέον Ἀδὰμ, Ἰησοῦν καὶ Σωτῆρα ἀνευ θελήματος σαρκός. Καὶ καθὼς ἡ πλασθῆσα ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ παλαιῦ Ἀδὰμ Εὐα παρεκίνησε τὸν Ἀδὰμ εἰς ἁμαρτίαν · “Ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ’ αὐτῆς, καὶ ἔφαγον, (10). Καὶ αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Ἰησοῦς ὁ νέος Ἀδὰμ ἐξάλειψε τὴν ἁμαρτίαν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἐκκεντῆμον εἰς τὴν πλευρὰν ἐκείνην. Καὶ διὰ τὸτο λέγει ὁ Δαβὶδ · “ἐκ ἐκρύβη τὸ ὄσυν μου ἀπὸ σοῦ, (11). Καὶ προσέειπεν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων · “Καὶ ἡ ὑπόστασις μου ἐν τοῖς καιρωτάτοις τῆς γῆς, (11). Δηλ. τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν ψυχὴν ἐσέβη ὑπὸ τὴν γῆν εἰς τὸν ὄσυν, καὶ ἐξήγαγε τὸν Ἀδὰμ μετ’ ὅλας τὰς ψυχὰς, αἱ ὁποῖα ἦ-

τον

(1) Ζαχαρ. Κεφ. ιδ'. 5. 6. 7.

(2) Ζαχαρ. Κεφ. ιδ'. 7.

(3) Αὐτ. 8.

(4) Αὐτόθ. 37.

(5) Γενεσ. Κεφ. β'. 21.

(6) Ψαλ. ρλθ'. 15.

(2) Ἰωάν. Κεφ. ιθ'. 18.

(4) Αὐτόθ.

(6) Ἰωάν. Κεφ. ιθ'. 34.

(8) Ψαλ. ρλθ'. 15.

(10) Αὐτόθ. Κεφ. γ'. 6.

τον εἰς τὸν αἶθιν. Καθὼς προφητεύσων ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγων· « Ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα. ἔ τῶς κατοικῆσιν ἐν χώρα ἔ σκιᾶ θανάτου, φῶς λάμψει ἐφ' ὑμῖν, » *) (1). Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· « Ἀνάσσα, ἀγαλλίασαι ἐν νυκτὶ εἰς ἀρχὰς φυλακῆς σου, ἔκχεον ὡς ὕδωρ καρδίαν σου ἀπάναντι προσώπῳ Κυρίου. ἄρον πρὸς αὐτὸν χεῖράς σου περὶ ψυχῆς νηπίων σου, τῶν ἐκλυομένων λιμῆ ἀπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων » (2).

Βλέπεις πόσον καθαρῶς ὁμιλεῖ ὁ Προφήτης λέγων· « Ἀνάσσα Ἰησοῦ ἐν τῇ μεσοκυκλίῳ, ἔ ἀγαλλίασαι, ἔ ἔκτειον τὰς χεῖρας ἐπὶ τῷ Σταυρῷ διὰ τὰς ψυχὰς, αἱ ὁποῖα ἀπέθνησκον πεινῶσαι εἰς τὸν αἶθιν, « Ἀπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων », Δηλ. ἀπὸ τὸν Ἀδάμ, ὅστις ἐσάθην ἀρχὴ πάντων τῶν ἀνθρώπων· διότι αἱ ψυχὰ τῶν ἀνθρώπων, ὅσαι ἐγεννήθησαν μετὰ τὸν Ἀδάμ ὅλοι ἀπέθνησκον ἐν τῇ αἶθι ἀπὸ πῆναν, ὅχι ἀπὸ πῆναν σωματικῆν, ἀλλ' ἀπὸ τὸν Χριστὸν, ὅς τις εἶναι ἄρτος τῆς αἰωνίης ζωῆς. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἀμώς· « Ἴδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, ἔ ἔξαποσελῶ λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, ἔ λιμὸν ἄρτου, ἔδὲ δίσταν ὕδατος· ἀλλὰ λιμὸν τῷ ἀκῆσαι τὸν λόγον Κυρίου » (3). Δηλ. πῆναν ἀπὸ τὸν Χριστὸν, ὅς τις εἶναι ὁ λόγος τῷ Θεῷ.

Καθὼς προφητεύει ἔ ὁ Συλομὼν διὰ τὸν Χριστὸν, ὅτι θέλει ἔμβη εἰς τὸν αἶθιν, ἔ ἔξάξει τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῷ Σατανᾷ, λέγων· « Ἐξεγέρθητι βορῆᾶ, ἔ ἔρχου νότε » (4). Δηλ. ἐξεγέρθητι Σατανᾶ ὁ ἀπ' ἄρκου ἐκ τῷ σκότους τῷ αἶθι. Καθὼς λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· « Ὁ αἶθης κάτωθεν ἐπικράνηθην, συνανήσους σοι » (5).

Καὶ ἔρχου Χριστὲ ἐκ μεσημβρίας. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἀββακὺμ· « Ὁ Θεὸς ἐκ μεσημβρίας ἦξει, ἔ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίς δασέως, » *) (6). Δηλ. ἡ θεότης τῷ Χριστῷ ἀπὸ τὴν μεσημβρίαν ἦλθε· τὸ δὲ ἅγιον αὐτῷ σῶμα ἐξ ὄρους κατασκίς δασέως, ἐκ τῆς παρθένῳ Μαρίας. Τὴν ὁποῖαν εἶδον ὁ Ναβυχοδονοσορ, ἔ ἔπε· « Καὶ λίθος, ὅς ἐτμήθη ἀνευ χειρῶν » (7). Δηλ. ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ λίθος, ὅς τις ἐγεννήθη ἐκ τῆς παρθένῳ Μαρίας ἀνευ θελήματος σαρκός.

Περὶ τῆτου λέγει ἔ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· « Λίθον, ὃν ἀπεδεδείμασαν οἱ οἰ-

(1) Ἡσ. Κεφ. θ. κ. . . *) Ἴδετε φῶς μέγα· οἱ κατοικῆντες ἐν χώρα σκιᾶ θανάτου. φῶς λάμψει ἐφ' ὑμῶς. ἡ ῥηθ. ἐκδ.

(2) Θρηκ. Κεφ. β'. 9.

(3) Ἀμώς. Κεφ. ή. 11.

(4) Ἀσμ. Ἀσμ. Κεφ. δ'. 16.

(5) Ἡσ. Κεφ. ια'. 9.

(6) Ἀββακ. Κ. φ. γ. 3 *) Ὁ Θεὸς ἐκ θαμῶν ἦξει ἔ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαράν κατασκίς δασέως. ἡ ῥηθ. ἐκδ.

(7) Δανιήλ. Κεφ. β'. 45.

οικοδομῶντες, ἔτος ἐγυνῶθη ἐς κεφαλὴν γυνίας, (1). Λέγει ἔ ο Προφήτης Ἡσαΐας. "Ἰδὲ ἐγὼ ἐμβάλλω ἐς τὰ θεμέλια Σιών λίθον πολυτελή, (2). Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ἐκ προσώπων τῷ ἁγίῳ Πνεύματος. " Διότι ὁ λίθος ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου τῷ Ἰησοῦ ἐπὶ τὸν λίθον τὴν ἓνα ἑπτὰ ὀφθαλμοὶ ἐσσι, (3). Διηλ. ἑπτὰ μυσῆρια τῆς ἐκκλησίας.

"Ἦκασας ὅτι ὁ Χριστὸς βεήσας φωνῇ μεγάλη ἐπὶ τῷ σαρῶ ἄφηκε τὸ πνεῦμα, ἔ ἐσέσθη ἡ γῆ (4).

Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Δαβὶδ. " Ἐδωκε φωνὴν αὐτῷ ὁ Ἐφίσιος, ἔ ἔταλεύθη ἡ γῆ, (5). Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας. " Ἀκυσὸν ποιήσει Κύριος τὸ μεγαλῆον τῆς φωνῆς αὐτῷ ἔ τὸν βραχίονα αὐτῷ δάξει μετὰ θυμῷ ἔ ὄρυγῃ, (6). Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἀμώς. " Κύριος ἐκ Σιών ἐφθέγγετο, ἔ ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἔδωκε φωνὴν αὐτῷ, (7). Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἰαῦλ. " Καὶ Κύριος δώσει φωνὴν αὐτῷ, πρὸ προσώπου δυνάμεως αὐτῷ, (8). Καὶ πάλιν. " Ὁ δὲ Κύριος ἐκ Σιών ἀνακραζέται, ἔ ἐξ Ἱερουσαλὴμ δώσει φωνὴν αὐτῷ. ἔ σεσθήσεται ὁ ἔθνος καὶ ἡ γῆ, (9).

Ὁμοίως ἦκασας, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔθηκε τὸ σῶμα τῷ Ἰησοῦ ὃν μνήματι κοινῷ. " Καὶ ἔθηκε αὐτὸ ἢ τῷ κοινῷ αὐτῷ μνημείῳ, (10). Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Δαβὶδ. " Ἐθνώ με ἢ λακκῶ κατωτάτω, (11). Λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας. " Ἰδὲ ἐγὼ ὄρυσσω βοθρον, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἔ ψηλαφήσω πάντας τὴν ἀδικίαν τῆς γῆς *) ἢ ἡμέρα μιᾶ, (12).

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι ἐζήτησαν στρατιώτας, ἢνα φυλάξωσι τὸν τάφον τῷ Χριστῷ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς. " Ἐχετε Κεσβιδίαν, ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε, (13).

"Ληκσον ταῖνον πῶς προεφήτευσεν ὁ Σολομὼν διὰ τὸν τάφον τῷ Χριστῷ, λέγων. " Ἰδὲ ἡ κλίνη τῷ Σολομῶν, (διηλ. ὁ Χριστὸς ὀνομάζεται Σολομῶν ὡς

κύ-

(1) Ψαλ. ριζ'. 22.

(3) Ζαχαρ. Κεφ. γ'. 9.

(5) Ψαλ. μέ. 6.

ποιήσει Κύριος τὴν δόξαν τῆς φωνῆς αὐτῷ, καὶ τὸν θυμὸν τῷ βραχίονος αὐτῷ, δάξει μετὰ θυμῷ ἔ ὄρυγῃ. Ἡ ἠθθ. ἔκδ.

(7) Ἀμώς. Κεφ. α'. 2.

(9) Αὐτοθ. Κεφ. γ'. 16.

(11) Ψαλ. πζ'. 6.

(12) Ζαχαρ. Κεφ. γ'. 9.

(2) Ἡσ. Κεφ. κί'. 16.

(4) Ματθ. Κεφ. κζ'. 50. 51.

(6) Ἡσ. Κεφ. λ'. 30. Καὶ ἀκυστήν,

(8) Ἰαῦλ. Κεφ. β' 11.

(10) Ματθ. Κεφ. κζ'. 60.

*) ἐκάνης, Ἡ ἠθθ. ἔκδ.

(13) Ματθ. Κεφ. κζ'. 65.

κύριος τῆς εἰρήνης) ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλω αὐτῆς . . . Πάντες κατέχοντες φομφαίαν , . . . Ἐπὶ θάμβους ἐν νυξί , (1) ἔπειδὴ ἔπειον αὐτοὶ πρὸς τὸν Πιλάτον ἡ μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτῆ νυκτὸς, κλέψωσιν αὐτόν , (1). Καθὼς ἔο Προφήτης Δαβὶδ λέγει ἡ Ἐπεὶ ἐδεδίκασαν φόβον , ἔκ ἦν φόβος , (3). Καὶ κατ' ἀλήθειαν δὲν ἦτον κἀνὸς φόβος , ὅτι τις εἶδε τινα γὰρ κλέψῃ νεκρόν .

Ἦκυσας , ὅτι ἡ Μαρία ἡ Μαγδαλινὴ ἦλθον εἰς τὸν τάφον , καὶ δὲν εὔρε τὸν Κύριον ἡ Καὶ ταῦτα ἐπέσσα , ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω , καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν , (4) .

Ἄκουσον πῶς ὁ Σολομὼν προεῖδε μὲ τὸ ἄγιον Πνεῦμα , ἔξ διὰ τῶτο λέγων ἡ Ἄνασῆσομαι δὲ ἔξ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει , ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἔξ ἐν ταῖς πλατείαις . Καὶ ζητήσω ἐν ἡγάπησιν ἡ ψυχὴ μου ἡ ἐζήτησα αὐτόν ἔξ ἔχ εὔρον . Ἐκάλεσα αὐτόν ἔξ ἔχ ὑπῆκουσέ μου ἡ εὔροσάν με οἱ κερῦντες , οἱ κυκλῶντες ἐν τῇ πόλει . Μὴ ἐν ἡγάπησιν ἡ ψυχὴ μου ἴδετε ; ὡς μικρὸν ὅτε παρήλθον ἀπ' αὐτῶν , (5). Διηλ. ἀπ' εἰσράφην ἀπὸ τῆς Ἀγγελίας , εὔρον ἐν ἡγάπησιν ἡ ψυχὴ μου ἡ τοὶ πὸν Χριστόν . Ὁμοίως καὶ διὰ τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἔκ ὀλίγοι Προφῆται προεφήτευσαν .

Ἐν πρώτοις ἄκουσον τί λέγει ὁ Δαβὶδ ἐκ προσώπου τῷ Χριστῷ ἡ Ἐνεκεν τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν , ἔξ τῆς σωματικῆς τῶν πενήτων , νῦν ἀνασῆσομαι , λέγει Κύριος , (6) . Καὶ πάλιν λέγει ἡ Καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος , ὡς δυνατὸς , ἔξ κεκραυπαλικῶς ἐξ οἴνου , (7) . Καὶ πάλιν ἡ Τὸ ἐσπέρας αὐλοσθήσεται κλαυθμὸς , ἔξ εἰς τὸ πρῶτ' ἀγαλλίασις , (8) . Καθὼς ἔο Προφήτης Ἠσαΐας λέγει ἡ Πρὸς ἐσπέραν ἔσαι πίνθος , πρηνὴ πρῶτ' , καὶ ἐκ ἔσαι , (9) . Διηλ. τὸ πίνθος τῶν μυροφόρων ἔγινε πρότερον τῆς πρῆτας . Ἐπὶ εἰ δὲ ἔγινε πρῶτ' , ἔξ ἀνέστη ὁ Κύριος ἡ τότε ἔγινε μεγάλη χαρὰ , καὶ ἔλειπε τὸ πίνθος . Καθὼς ὀλίγον κατωτέρω λέγει ὁ Προφήτης ἡ Γυναικες πλάσσια ἀνάσσητε , ἔξ ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου , (10) . Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας ἡ Διὰ τῶτο ἐξηγέρθη , ἔξ ἔδον , ἔξ ὁ ὑπνος μου ἡδύς μοι ἔγένετο , (11) . Λέγει

(1) Ἄ. σμ. ἄσμ. Κεφ. γ'. 7. 8.

(3) Ψαλ. ιγ'. 5.

(5) Ἄ. σμ. ἄσμ. Κεφ. γ'. 2. 3. ἔξ 4.

(7) Αὐτόθ. οζ'. 65.

(9) Ἠσ. Κεφ. ιζ'. 14.

(11) Ἰερεμ. Κεφ. λά. 26.

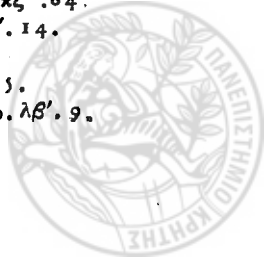
(2) Ματθ. Κεφ. κζ'. 64.

(4) Ἰωάν. Κεφ. κ'. 14.

(6) Ψαλ. ιά. 5.

(8) Αὐτόθ. κθ'. 5.

(10) Αὐτόθ. Κεφ. λβ'. 9.

γι ἔὸ Σολομὸν ἐκ προσώπῳ τῷ Χριστῷ · “ Ἐγὼ καθείδω , ἢ ἡ καρδία μου ἀγρυπνῆ ,, (1) . Λέγει ἔὸ Σοφονίας · “ Διὰ τῆτο ὑπόμεινόν με , λέγει Κύριος , ἐς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου ἐς μαρτύριον ,, (2) . Σαφέσιρον δὲ ἀπὸ ὄλλως λέγει ὁ Προφήτης Ὡση · “ Ὑγιασθε ἡμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας , ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀνασησόμεθα , ἢ ζήσόμεθα ἰνώπιον αὐτῷ ,, (3) · “ Καὶ πολλὰ σάματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη ,, (4) . Ὁμοίως ἠκυσας ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔσπελε τὸς ἁγίους Ἀποστόλους ἐς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην , ἵνα κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον · “ Πορευθέντες ἔν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη ,, (5) . Θέλει μαρτυρίαν ἢ διὰ τῆτο ; ἄκεσον τί λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαίας ἐκ προσώπῳ τῷ Χριστῷ · “ Καὶ καταλείψω ἐπ’ αὐτῶν σημεῖον (δηλ . τὸ σημεῖον τῷ τιμῆ Σταυρῷ) , ἢ ἐξαποσελῶ ἐξ αὐτῶν σεσεσωμίνης ἐς τὰ ἔθνη ἐς Θαρσίς , ἢ Φῶδ , ἢ Λῆδ , ἢ Μοσούχ , ἢ ἐς Θοβελ , ἢ ἐς τὴν Ἑλλάδα , ἢ ἐς τὰς νήσους τὰς πύρρω · ὅτι ἀκηκόασί μου τὸ ὄνομα , ἠδὲ ἐωράκασι τὴν δόξαν μου , ἢ ἀναγγεῖλῶσι τὴν δόξαν μου ἐν τοῖς ἔθνεσι . Καὶ ἄξουσι τὸς ἀδελφὸς ἡμῶν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν δῶρον Κυρίῳ ,, (6) .

Καθὼς λέγει ἔὸ Σεραχ διὰ τὸς ἁγίους Ἀποστόλους ταῦτα τὰ ἐξῆς ἐκ προσώπῳ τῷ Χριστῷ · “ Ἀκούσατε τέκνα , ἵνα σωθῆτε . Ὁ γὰρ Κύριος ἐδόξασε πατέρα ἐπὶ τέκνοις , ἢ κρίσιν μητρὶς ἐσερέωσω ἐφ’ υἱοῖς ,, (7) . Δηλ . ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐτίμησε τὸν Πατέρα διὰ τῶν ἁγίων αὐτῷ Ἀποστόλων , ἐπειδὴ αὐτοὶ ἐκήρυξαν τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον ἐς πᾶσαν τὴν γῆν . Καθὼς ἔπεε καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ · “ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξήλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν , ἢ ἐς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν ,, (8) . Ὅτι ἐδίδαξαν τὸ ἅγιον Βάπτισμα , ἐς τὸ ὄνομα τῷ Πατρὸς , ἢ τῷ Υἱῷ , ἢ τῷ ἁγίῳ Πνεύματος .

Καὶ διὰ τὸ ἅγιον Βάπτισμα δόλιγον κατωτέρω αὐτίς λέγει ὁ Σεραχ ἐκ προσώπῳ τῷ Χριστῷ · “ Εἰσακούσατέ μου υἱοὶ ὄσοι , ἢ βλασῆσατε ὡς ῥόδον φρόμων ἐπὶ βρέματος ὑγρῷ ,, (9) . Δηλ . ἐπὶ τὸ Βάπτισμα .

Λέγει ἔὸ Προφήτης Δαβὶδ διὰ τὸς Ἀποστόλους ταῦτα · “ Δεῦτε τέκνα ἀκούσατέ μου , φοβον Κυρίῳ διδάξω ἡμᾶς ,, (10) . Καὶ πάλιν · “ οἱ υἱοὶ σοὺ ὡς

(1) Ἄ. σμ. ἄσμ. Κεφ. ἐ. 2.

(3) Ὡση. Κεφ. 5'. 2.

(5) Αὐτοθ Κεφ. κή. 19.

(7) Σοφ. Σερ. Κεφ. γ'. 1. 2.

(9) Σοφ. Σερ. Κεφ. λθ'. 13.

(2) Σοφον. Κεφ. γ'. 8.

(4) Μαθ. Κεφ. κζ'. 52.

(6) Ἠσ. Κεφ. ζς'. 19 20.

(8) Ψαλ. ιθ'. 4.

(10) Ψαλ. λγ'. 11.

νεόφυτα ἐλαίων, κύκλω τῆς τραπέζης σου, (1). Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγει· « Ἄκουε δὴ Ἰησοῦ ὁ Ἱερεὺς ὁ μέγας, σὺ ἔαι πλησίον σου, ἔσσι οἱ καθήμενοι πρὸ προσώπου σου, διότι ἄνδρες τερατοσκόποι ἐσί, (2). Φανερώς λέγει ὁ Προφήτης διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὁμῶς μετὰ τὸς ἁγίους Ἀποστόλους. Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· « Ἰδὲ ἐγὼ ἔτι τὰ παῖδια, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός. Καὶ ἔσται σημεῖα ἔτι τέρατα ἐν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, (3). Δηλ. ὁ Χριστὸς μετὰ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅς ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Πατήρ.

Καθὰπερ ὁ Ἰδιος Χριστὸς λέγει· « Ὁ μὴ ὢν κεκλημένος παρὰ τοῦ Πατρὸς μου· ἔδύναται ἔλθῃν πρὸς με, λέγει ἔτι ὁ Προφήτης Ἰωὴλ διὰ τὸς ἁγίους Ἀποστόλους· Οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἠνυπνια ἠνυπνιασθήσονται, ἔσσι οἱ νεανίσκοι ὑμῶν δράσεις ἔφονται, (4). Οἱ πρεσβύτεροι ἔτοι ἦσαν οἱ Προφῆται, οἱ ὁποῖοι ἠνυπνιασθήσαν μόνον διὰ τὸν Χριστὸν· οἱ δὲ νεανίσκοι εἶναι οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, οἱ ὁποῖοι εἶδον τὸν Χριστὸν ὀφθαλμοφανῶς, ἔζησαν ὁμῶς μετὰ αὐτόν. Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα σαφέστερον διὰ τοῦ Προφήτη Ἀμώς· « Καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν υἱῶν ὑμῶν εἰς Προφητίαν, ἔκ τῶν νεανίσκων ὑμῶν εἰς ἁγιασμὸν· (δηλ. εἰς Ἀποστόλους). Καὶ ἐποτιζέτε τὰς ἡγιασμίνους οἶνον, ἔτοις Προφήταις ἰντέλεισθε λέγοντες, ἔμὴ προφητεῦσθε, (5).

Βλέπε πόσον φωτεινῶς προεφήτευσεν διὰ τὸς ἁγίους Ἀποστόλους. Ὅτι οἱ Ἑβραῖοι θέλουσιν ἐπιπῆ, « ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ἐσί μεμεσωμένοι γλευκῆς, (6)· ἔτι θέλουσιν ἐμποδίσῃ αὐτοὺς νὰ μὴ λαλήσωσιν ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁμοίως ἠκούσας, « Ὅτι ἀνελήφθη ὁ Χριστὸς εἰς τὸν ὕψανον, ἔκ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, (7)

Διὰ τὴν Ἀνάληψιν λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· « Ἀνέβη ὁ Θεός ἐν ἀλαλαγμῶ, (8).

Λέγει ἔτι ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· « Νῦν ἀναστήσομαι λέγει Κύριος, νῦν δοξασθήσομαι, νῦν ὑψωθήσομαι, (9). Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐκάθισεν ὁ Χριστὸς ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· « Κάθε ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου, (10). Καὶ πάλιν ἐλεύσεται κρίναι ζῶντας ἔτι νεκρούς.

Κα-

(1) Ψαλ. ρηζ'. 3.

(3) Ἡσ. Κεφ. η'. 18.

(5) Ἀμώς. Κεφ. β'. 11, 12.

(7) Μάρκ. Κεφ. ιε'. 19.

(9) Ἡσ. Κεφ. λγ'. 10.

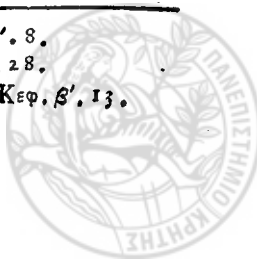
(2) Ζαχαρ. Κεφ. γ'. 8.

(4) Ἰωὴλ. Κεφ. β'. 28.

(6) Πράξ. Ἀποσ. Κεφ. β'. 13.

(8) Ψαλ. μς'. 5.

(10) Ψαλ. ρί'. 10.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· “ Τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τῷ δρυμῷ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται κρῖναι τὴν γῆν ” (1). Λέγει δις τὸ, “ ὅτι ἔρχεται, καὶ διὰ τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ τὴν μὴ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου. τὴν δὲ διὰ τὴν κρῖναι αὐτόν.

Εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν γράφονται τὰ λόγια ταῦτα, “ ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται, ” (κί β α κί β α) . κατὰ τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν γραμμάτων ἀριθμῶνται τριάντα τρία, καὶ κατὰ τὴν Ἑβραϊκὴν, καὶ κατὰ τὴν Μολδαβικὴν γλῶσσαν. Διὸ τὸ γράμμα κ, σημαίνει ἑκοσι, καὶ τὸ ι, δέκα, καὶ τὸ β, δύο, καὶ τὸ α, ἓνα, τὰ ὁποῖα συμποσῶνται, τριάντα τρία.

Καὶ κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον ἰσοῦνται τὰ λόγια τῷ Δαβὶδ ὅπου λέγει· “ Τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τῷ δρυμῷ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται, ” . . . ἀλλὰ ποῦς ἔρχεται; Ἀποκρίνεται ἰσπεὺθ αἰσέτι λέγων ὁ Προφήτης (κί β α) . Διὸ ἐκείνος ἔρχεται, ὅστις συνανεγράφη μὲ τὸς ἀνθρώπους τριάκοντα τρία ἔτη. Ἄρα διὰ τί ἔρχεται ἐκ δευτέρου; ὅτι ἐπιποσῶνται ἡ πρώτη παρουσία αὐτοῦ.

Ἀποκρίνεται ὁ Δαβὶδ λέγων· “ ὅτι ἔρχεται κρῖναι, ” . Ἡ πρώτη παρουσία αὐτοῦ ἦτον διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων· “ ὅτι ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἵνα σώσῃ τὸ ἀπολωλός . Ἡ δὲ δευτέρα αὐτοῦ παρουσία θέλει εἶναι διὰ τὴν κρῖναι, καὶ τὴν ἀνταποδώσῃ ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ .

Ἰδὲ λοιπὸν διὰ βοήθειας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπανερωσά σοι, ὦ Χ α χ ά μ ε, μὲ τὰς μαρτυρίας, ὅτι εἰς διάστημα ἕξ ἡμερῶν τῶν παθῶν, ἀνεκάνισεν ὁ Χριστὸς τὸν ἄρανὸν καὶ τὴν γῆν. Καὶ ὅτι τῇ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ τάφῳ. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ Κυριακῇ τὸ πρωτὸν ἀνέστη.

Περὶ τῆς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· “ Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι Ψαλτήριον, καὶ κιθάρα, ἐξεγερεθήσομαι ὄρθου ” (2). Ὁ Πατὴρ λέγει τῷ Γίῳ, ὅστις ἐκάθευθε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ τάφῳ· “ Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ” ὅτι ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς εἶναι ὁ Γίος. Καθὼς προφανέρωσα ἀπὸ τὴν σοφίαν τοῦ Σαραχ· ὅτι ὁ Κύριος ἐδόξασε τὸν Πατέρα ἐπὶ τέκνοισι. Διὸ δὲ Ἀποστόλων· Ὁ ἅγιον Πνεῦμα· “ Ἐξεγέρθητι Ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ” ὀνομαζὸν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ Ψαλτήριον· κιθάρα δὲ ὀνομαζέται τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ὅτι ἠχολογεῖ δι’ αὐτοῦ λόγον ἡδὼν καὶ πνευματικόν· Καὶ ἀποκρινόμενος ὁ Χριστὸς λέγει· “ Ἐξεγερεθήσομαι τὸ πρωτὸν. Καθὼς καὶ ἠγέρθη τὸ πρωτὸν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, Κυριακῇ.

Καὶ καθὼς λέγει ἡ Γραφή· “ Ὅτι ἐν ἕξ ἡμέραις ἐποίησεν ὁ Κύριος τὸν τε

N

8-

(1) Ψαλ. 146, 12, 13.

(2) Αὐτόθ. νσ'. 9.

ἔρανον ἕ τὴν γῆν, ἕ τῆ ἡμέρα τῆ ἐβδόμη ἐπαύσατο ,, (1). Κατ' αὐτὸν τῶν τρόπων ὁ Χριστὸς διὰ τῶν παθημάτων αὐτῷ ἀνεκαίνισε τὸν τε ἔρανον ἕ τὴν γῆν, ἕ τῆ ἐβδόμη ἡμέρα ἀνεπαύθη τῷ σώματι αὐτῷ ἀπὸ τὰ παθήματα. ἕ ἀνέστη τῆ Κυριακῆ. Τώρα ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἑορτάζομεν τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως ὡς φιλόχριστοι .

Οἱ δὲ παμμίαιοι Ἑβραῖοι ὡς ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ ἑορτάζουσι τὸ Σάββατον, ἢ ᾧ ἐν μηνίματι ἦν ἑταφιασμένος ὁ Χριστός.

Μ' ὅλον τῦτο ἕ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τιμᾶμεν τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, ὅχι ὡς οἱ Ἑβραῖοι ἐν μέθαις, καὶ πορνείαις, ἀλλὰ πνευματικῶ τῷ τρόπῳ. Καθὼς λέγει ἡ Γραφή · “ Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις τὰ ἔργα σου, τῆ δὲ ἡμέρα τῆ ἐβδόμῃ ἀναπαύσῃ . ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ θυς σου ἕ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ ἵνα ἀναψύξῃ ὡς ὡς τῆς παιδείας σου, ἕ ὁ προσήλυτος ,, (2) .

Βλέπε, ὅτι διὰ τὸ ζῶον λέγει, ἵνα ἀναπαύσῃται σωματικῶς . διὰ δὲ τῶν ἀνθρώπων, ἵνα ἀναψύξῃ (τῦτο ἐν τῆ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ βαι η ν υ φ α ς λέγεται) · δηλ. ψυχικῶς νὰ ἑορτάσῃ ὁ ἄνθρωπος .

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι, τὲς ὁποίας ὀνομάζει ὁ Προφήτης Ἱερემίας · “ Ἰπποὺς θηλυμανῆς ,, (3) · ἑορτάζουσι τὸ Σάββατον σαρκικῶς, μὲ πολυφαγίας, μὲ μέθαις, ἕ μὲ πορνείαις, μ' ὅλον ὅτι λέγει ὁ Μωϋσῆς · “ Ὁ βεβηλῶν τὸ Σάββατον, θανάτῳ θανατωθήσεται ,, (4) . Αὐτοὶ ὁμως βεβηλῶσι αὐτὸ μὲ τὴν κτηνῶδη αὐτῶν συνουσίαν . Πάλιν ὁ Μωϋσῆς λέγει · “ Οὐ καύσητε πῦρ ἐν πάσῃ τῆ κατοικίᾳ ὑμῶν ἐν τῆ ἡμέρα τῶν Σαββάτων ,, (5) . Δηλ. ἡ ἀνομία ὀνομαζέται πῦρ, ὅτι ἀλληγορικῶς ἕ πνευματικῶς ὀμιλεῖ ὁ Μωϋσῆς . Ἐπειδὴ κάλλιπα ἤξευρε τὶ κατηρακίον γένος εἶναι οἱ Ἑβραῖοι, ἀκόμη ἀπὸ τὴν διαβάσιν αὐτῶν δι' ἐρήμων τόπων ἤξευρε τὰ κακὰ ἔργα αὐτῶν, τὴν γαστριμαργίαν, τὸν θυμὸν, τὴν ὀργὴν, τὸν φθόνον, τὴν πορνείαν, ἕ τὰς ἐπιλοιπὺς θανασίμους ἀμαρτίας, ὅσαι βασιλεύουσιν ἐς τὲς Ἑβραίας . Διὰ τῦτο λοιπὸν λέγει αὐτοῖς ὁ Μωϋσῆς · “ Οὐ μὴ καύσητε πῦρ ἐν τῆ ἡμέρα τῶν Σαββάτων ,, . Δηλ. ἀνομίας νὰ μὴ κάμνωσιν οἱ Ἑβραῖοι . Ὅτι ἐς τὰς λοιπὰς ἡμέρας φροντίζουσι νὰ ἀπατήσασιν τὲς Χριστιανὰς διὰ νὰ ἔχουσιν τὸ Σάββατον τί νὰ τρώωσι, ἕ τί νὰ πίνωσι, ἕ καθύμνωσι ἀργῶς νὰ ἐκτελέσωσι ἕ τὰς ἐπιλοιπὺς ἀνομίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐμποδίζει αὐτὸς ὁ Μωϋσῆς, ἵνα μὴ κάμνωσιν . Ἄλλ' αὐτοὶ δὲν κατα-

λαμ-

(1) Ἐξοδ. Κεφ. λί. 17.

(3) Ἱερεμ. Κεφ. ε. 8.

(5) Αὐτ. Κεφ. λέ. 3.

(2) Αὐτοθ. Κεφ. κγ'. 12.

(4) Ἐξοδ. Κεφ. λδ. 14.

λαμβάνουσι τὰς λόγους τῆ Μωϋσέως· καθὼς ὁ ἴδιος Μωϋσῆς λέγει· « Ὅτι ἔσθνος ἀπολωλεκὸς βολὴν ἔστιν, ἢ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη, » (1).

Καὶ βεβαίως τοις τοτρόπως ἔναι. Αὐτοὶ σωματικῶς ἰνοῦσι τὰς λόγους τοῦ Μωϋσέως· ὅθου πῦρ δὲν καίνοσι τὸ Σάββατον, ἕτε κἄν κηρὶ ἀνάπτωσι μὲ τὰς χεῖρας αὐτῶν· ἄλλ' οἱ Χριστιανοὶ ἐς τὸ Σάββατον αὐτῶν ἀνάπτωσιν αὐτοῖς τὸ πῦρ. Ἔβρωι ὁμοῦ, περνεῖας, μέθας, δαρμῶς, ἔ ἄλλα ἀσχετὰ ἔργα ἀπειρα κάμνωσι τὸ Σάββατον. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· « Ἰδὲ πάντες ὑμῶν πῦρ κείετε, ἔ κατισχύετε φλόγα, πορεύεσθε τῆ φωτὶ τῆ πυρὸς ὑμῶν, ἔ τῆ φλογὶ ἢ ἔξεκαύσατε, » (2). Δηλ. ἐς τὸ φῶς τῆ πυρὸς, καὶ ἐς τὴν φλόγα τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν καταγίνονται οἱ Ἑβραῖοι.

Καλῶς ἔπειν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ ὑμᾶς τὰς Ἑβραῖους· « Ἐποκριτὰ, διυλίζετε τὸν Κώνωπα, τὴν δὲ Κάμηλον καταπίνετε, » (3).

Εἰ μὲν ὁ σκοπὸς τῆ Μωϋσέως ἐσάθῃ νὰ φανερώσῃ σωματικῶς· δηλ. νὰ μὴ καίητε ὑμῶν οἱ Ἑβραῖοι ἐν τῆ Σαββάτῳ τὸ ὕλικόν πῦρ· λοιπὸν ἔπρεπε καθόλου νὰ μὴν ἀνάπτῃτε ἕτε πῦρ, ἕτε κηρὶ ἐς τὰ ὀσπήτια ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου, ἕτε κἄν διὰ χερῶν τῶν Χριστιανῶν, καθ' ὅν τρόπον κάμνωσιν οἱ Ἑβραῖοι οἱ καλῶν Σαμαρεῖται, ἔτι κάθηνται χωρὶς φῶς ἐς τὸ σκότος ἀπὸ τὴν ἐσπέραν τῆς παρασκευῆς, ἕως ἐς τὴν ἐσπέραν τῆ Σαββάτου.

Ἰδὲ τί λέγει ὁ Θεὸς διὰ τῆ Προφήτε Ἡσαΐα διὰ τὰ Σάββατα ὑμῶν· « Τὰς νεμνίας ὑμῶν, ἔ τὰ Σάββατα, . . . ἔ νησιάν, . . . Καὶ τὰς ἑορτὰς ὑμῶν μισοῖ ἢ ἢ ψυχὴ μου, » (4). Ὡσαύτως καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας θρητῶν λέγει· « Ἐπελάθετο Κύριος. . . ἑορτῆς, ἔ Σαββάτου, ἔ ἀπάσατο θυσιαστήριον αὐτῆ, ἔ ἀπετίναξεν ἁγίασμα αὐτῆ, » (5). Λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἔ διὰ τῆ Προφήτε Ὡση· « Καὶ ἀποσρέψω πάσας. . . τὰς ἑορτὰς αὐτῶν, ἔ τὰ Σάββατα αὐτῶν, ἔ πάσας τὰς πανηγύρεις αὐτῶν, » (6). Ὁμοίως λέγει ἔ διὰ τῆ Προφήτε Ἀμώς· « Μεμίσηκα, ἀπῶσμαι ἑορτὰς ὑμῶν, » (7).

Ἡμεῖς ὁμοῦ οἱ Χριστιανοὶ πανηγυρίζομεν Πνευματικῶς ἔ τὰ Σάββατα, ὅτι τὸ Σάββατον δὲν συγκρατιζομεθα ποτὲ ἐς τὰς νησισίμους ἡμέρας. ὁμοίως ἕτε
ἐς

(1) Δευτερον. Κεφ. λβ'. 28.

(3) Ματθ. Κεφ. κγ'. 24.

(5) Ἰερεμ. Θρην. Κεφ. β'. 6. 7.

(2) Ἡσ. Κεφ. ν'. 11.

(4) Ἡσ. Κεφ. α'. 13. 14.

(6) Ὡση. Κεφ. β'. 11. Καὶ

ἀποσρέψω πάσας τὰς εὐφροσύνας αὐτῆς, ἔ τὰς ἑορτὰς αὐτῆς, ἔ τὰς νεμνίας αὐτῆς ἔ τὰ Σάββατα αὐτῆς, ἔ πάσας τὰς πανηγύρεις αὐτῆς. Ἡ ῥηθ. ἔκδ.

(7) Ἀμώς. Κεφ. ε'. 21.

ἐς τὴν μεγάλην τεσσαρακοσὴν τὰ Σάββατα καὶ αἱ Κυριακαὶ συναριθμῶνται ἐς τὰς ἄλλας ἡμέρας τῆς νηστείας. ὅτι τὴν μεγάλην τεσσαρακοσὴν ἐθέπισαν οἱ ἄγιοι Πατέρες διὰ νὰ ἀποδεκατώσωμεν τὰς ἡμέρας τῷ χρόνῳ. Ἰηλ. τριακόσιαι ἐξήντα πέντε ἡμέραι εἶναι ἐς ἓνα χρόνον. τὸ δὲ δέκατον ὅλου τῷ χρόνῳ, εἶναι τριάντα ἐξ ἡμέραι καὶ δώδεκα ὥραι.

Τώρα ἀς λογαριάσωμεν. Ἐπτά ἐβδομάδας ἔχομεν τὴν μεγάλην τεσσαρακοσὴν, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀς ἀφαιρέσωμεν τὰ Σάββατα καὶ τὰς Κυριακάς, αὗτινες δὲν συγκαταλέγονται ἐς τὴν νηστείαν, καὶ μῶνσι πέντε ἡμέραι ἐς τὴν κάθε ἐβδομάδα τῆς μεγάλης τεσσαρακοσῆς. Λοιπὸν ἐὰν πολλαπλασιάσωμεν τὸν πέντε ἀριθμὸν μὲ τὸν ἑπτὰ, γίνονται τριάντα πέντε ἡμέραι, καὶ μὲ τὴν παραμονὴν τῷ Πάσχα, τριάντα ἐξ, καὶ μὲ τὴν νύκτα ἐκείνην τῆς ἐσπέρας τῷ Σαββάτῳ εἰς ἐς τὴν ἀνάστασιν τὸ πρῶτ', γίνονται δώδεκα ὥραι. Ἰδὲ λοιπὸν ἐξῆλθε τὸ δέκατον τῶν ἡμερῶν τῷ χρόνῳ.

Καὶ ἀκούσον τί λέγει ὁ Προφήτης Ζαχαρίας διὰ τὴν νηστείαν καὶ διὰ τὰς πανηγύρεις ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν. "Τὰδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. Νηστεία ἡ τετράς, καὶ νηστεία ἡ πέμπτη, καὶ νηστεία ἡ ἐβδόμη, καὶ νηστεία ἡ δεκάτη ἔσονται . . . ἐς χαρὰν καὶ ἐς εὐφροσύνην, καὶ ἐς ἑορτὰς ἀγαθὰς," (1). Αὕτη ἡ Προφητεία κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον ἠνωεῖται. ἡ νηστεία τῆς γυνήσεως τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, καὶ ἡ παραμονὴ πάντοτε πίπτει ἐς τὸν Δεκέμβριον μῆνα, ὁ ὁποῖος μὴν εἶναι τέταρτος ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀρχεται ὁ ἀριθμὸς τῶν δώδεκα μηνῶν τῷ χρόνῳ. Καὶ ἐς τὰς ἑκοσιτέσσαρας ἡμέρας τῷ Δεκεμβρίῳ ἔχομεν τὴν παραμονὴν τῆς Γυνήσεως, ἐς τὴν ὁποίαν πολλὴ χαρὰ εἶναι ἐς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς, ὅτι μετὰ τὴν παραμονὴν ἔχομεν τὴν Γύνησιν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ μεγάλην ἑορτήν, καὶ ἀπαρχὴν σωτηρίας.

Ἡ δὲ πέμπτη νηστεία, ἡ ὑπὸ τῷ Προφήτῃ αὔθις λεγομένη, φανεράναι τὴν παραμονὴν τῶν ἁγίων Θεοφανείων τῷ Κυρίῳ, ἡ ὁποία εἶναι ἐς τὰς πέντε ἡμέρας τῷ Ἰαννουαρίῳ, αὐτὸς δὲ ὁ μὴν εἶναι πέμπτος ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριον. Καὶ ἡ νηστεία εἶναι ἡμῶν ἐς πολλὴν εὐφροσύνην, ὅτι ἐς τὰς ἐξ ἡμέρας τῆς τῷ μηνὸς ἐμβαπτίσθη (2). ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν Ἰερδάνῃ, συνθλάσας τὴν κεφαλὴν τῷ δράκοντος (3). Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας. " Ἀντλήσασθε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τῷ σωτηρίας," (4).

Εἰς δὲ τὰς Ἑβραϊκὰς ἐς κλαυθμὸν καὶ ἐς θρήνον ἐγράψασαν αἱ δύο ἐρημίαι

(1) Ζαχαρ. Κεφ. ἡ'. 19.

(2) Ματθ. Κεφ. γ'. 16.

(3) Ψαλ. κγ'. 14.

(4) Ἠσι Κεφ. β'. 3.

ἡμῶν πανηγύρεις τῆς Γωνήσεως τῷ Χριστῷ, ἢ τῶν Θεοφανέων, καθὼς προεφάνε
ρωσα ἕς τὸ πρῶτον κεφάλαιον .

Ἡ δὲ Ἑβδόμη νηεῖα ἑορτάζεται ἡ μεγάλη τεσσαρακοσὴ, ἡ ὁποία πάντο-
τε ἕς τὸν Μάρτιον μῆνα συμβαίνει, ὅς τις μὴν ἔιναι ἑβδόμος ἀπὸ τὸν Σεπτέμ-
βριον, ἢ ἐστράφη ἕς ἡμᾶς τὸς Χριστιανὸς πρὸς μεγάλην πανηγυριν ἡ ἀνάστασις
τῷ Κυρίῳ, ἢ ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸν Ἄδην .

Ἡ δεκάτη νηεῖα δηλοῖ τὸν μῆνα τῷ Ἰουνίῳ, ὅς τις εἶναι δέκατος μετὰ τὸν
Σεπτέμβριον, ἕς τὸν ὁποῖον πάντοτε νηεῖομαί τὴν νηεῖαν τῶν ἁγίων Ἀποστό-
λων ἕς δὲ τὰς ἑκοσιωνεῖα τῷ αὐτῷ μηνὶ ἔχομεν τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστό-
λων Πέτρου ἢ Παύλου. Ἡ δὲ νηεῖα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου συναριθμῆται
μὲ τὴν μεγάλην τεσσαρακοσὴν .

Ἰδὲ λοιπὸν διὰ βοήθειας τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ ἀπεκρίθην ἢ διὰ τὴν δευτέραν ἐ-
ρώτησιν . Διηλ. διὰ τὸ Σάββατον .

Χαχάμης.

Ὁ πάτερ ἔχεις νὰ μοὶ ἀποκριθῆς πολλὰ διὰ τὸ Σάββατον . Ἐν πρώτοις
λοιπὸν σὲ ἐρωτῶ ἐγὼ, διατι ὁ Χριστὸς ὑμῶν, ὅταν ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
αὐτῆ, πότε θέλει εἶναι ἡ συντέλεια τῷ κόσμῳ, λέγει πρὸς αὐτοὺς ἰ “ Προσεύ-
χεσθε ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ ἐν Σαββάτῳ ” (1); Ἀπὸ
αὐτῆν τὴν ῥῆσιν φαίνεται σαφεστέρως, ὅτι ὁ Χριστὸς ὑμῶν ἐπρόσβαξε νὰ ἑορτάζου-
σι τὸ Σάββατον .

Νεόφυτος.

Κατὰ πολλὰ καλὴν ἢ σαφεῖ ἀπόκρισιν θέλω σοὶ δάσῃ ὁ Χαχάμης . Ἐ-
τι Κύριος δάσῃ ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολλῇ ” (2) . Καθὼς λέ-
γει ἢ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἰ “ Κύριος Κύριος δίδωσί μοι γλῶσσαν παιδείας ,
τῷ γνῶναι ἐν καιρῷ ἠνίκα δεῖ εἰπῆν λόγον ” (3) .

Ἄκουσον λοιπὸν τί λέγει ὁ Σολομών ἰ “ Ἰδὲ ὁ χειμὼν παρήλθον, ὁ θετὸς
ἀπῆλθον . . . Τὰ ἀνθη ὤφθη ἐν τῇ γῆ ἡμῶν, φωνὴ περισερᾶς ἠκέσθη ” (4).
Διηλ. ἡ παλαιὰ Διαθήκη, ἣτις εἶναι ὁμοία μὲ τὸν χειμῶνα παρήλθε, καὶ ὁ
Χριστὸς μετὰ τῶν Ἀποστόλων ἐφάνη, οἱ ὁποῖοι εἶναι ὁμοιοὶ μὲ τὰ εὐδῶστατα
ἀνθη . Καθὼς ἢ ὀλίγον κατωτέρω λέγει ἰ “ Ἐως διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα, καὶ κι-

vn-

(1) Ματθ. Κεφ. κδ'. 20.

(2) Ψαλ. ζζ'. 11.

(3) Ἠσ. Κεφ. ν'. 4.

(4) Ἄσμ. ἄσμ. Κεφ. β'. 12 . . . Τὰ

ἀνθη ὤφθη ἐν τῇ γῆ . . . φωνὴ τῆς τρυγόνος ἠκέσθη ἐν τῇ γῆ ἡμῶν .

Ἡ ῥηθ. ἐκδ.

νηθῶσιν αἱ σκιά, (1). Δηλ. ἕως θέλει ἔλθῃ ὁ Χριστός ὁ ὀνομαζόμενος, ἡμέρα. Καθὼς λέγει ἔξ ὀ Προφήτης Μαλαχίας ·· Καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τῆς φοφωμίαις τὸ ὄνομά μου, ἡλιος δικαιοσύνης, (2). Δηλ. ὁ Χριστός. Καὶ τότε θέλει κινηθῆ ἡ σκιά τῷ Νόμῳ. [Καὶ πάλιν προσέφησιν ὁ Σολομών λέγων·· Φωτὴ περισπερᾶς ἠκόσθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν, ·· δηλ. τὸ ἅγιον Πνεῦμα κατέβη ἐν ἔδει περισπερᾶς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ ἐξεληθόντος ἐκ τῷ ὕδατος, καὶ ἔπει·· Οὗτος ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα, (3).

Φανερόν εἶναι, ὅτι ἡ παλαιὰ Διαθήκη καλεῖται χειμῶν, ὁμοίως ἔξ Σάββατον, ὅπερ διλοῖ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ ἀνάπαυσις. Καθὼς εὐρίσκομεν ἐς τὴν Γραφὴν ὅπου λέγει·· Καὶ ἔσται τῷτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ δεκάτῃ τῷ μηνὸς ταπεινώσεται τὰς ψυχὰς ὑμῶν, (4). Καὶ πάλιν·· Καὶ Σάββατα Σαββάτων (ἀνάπαυσις) ἔσται ὑμῖν ἡ ἡμέρα αὕτη, (5). Καὶ πολλάκις συμβαίνει αὐτὴ ἡ ἡμέρα ἐς τὴν μέσσην τῆς ἑβδομάδος, τὴν δευτέραν, ἢ τὴν τρίτην, ἢ τὴν τετάρτην, ἢ τὴν πέμπτην. Ἡ δὲ Γραφὴ ὀνομάζει αὐτὴν, τὸ Σάββατον τῶν Σαββάτων διὰ πολλὴν ἀνάπαυσιν.

Ὅμοίως προσάξει ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῇ νὰ διδάξῃ τὸν λαὸν, διὰ νὰ σπείρῃσιν τὴν γῆν ἐξ χρόνου·· Τῷ δὲ ἔτι τῷ ἑβδόμῳ Σαββάτῳ ἀνάπαυσις ἔσται τῇ γῇ, (6). Δηλ. ὅλον τὸν χρόνον.

Ἐντέθω φανερόν εἶναι, ὅτι δὴν ὀνομάζεται ἡ ἡμέρα Σάββατον, ἀλλ' ἐς ἡν ἡμέρα εἶναι ἀργία, Σάββατον ὀνομάζεται. καθὼς ἔξ ἐδῶ ὁ ὀλόκληρος ἑβδομος χρόνος Σάββατον ὀνομάζεται, διότι ἀνεπαύθη ἡ γῆ.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔξ ἐδῶ ὅπου λέγει ὁ Χριστός·· Προσεύχεσθε ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν (ἡ συντέλεια τῷ κόσμῳ) χειμῶνος, μηδὲ ἐν Σαββάτῳ. Δηλ. ἐς τὴν παλαιὰν Διαθήκην νὰ μὴν εὕρῃ ὑμᾶς ἡ συντέλεια τῷ κόσμῳ, ἡ ὀποία Διαθήκη εἶναι ὀμοία μὲ τὸν χειμῶνα· ἀλλ' ἐς τὸν νόμον τῆς χάριτος· ἔτε πάλιν νὰ εὕρῃ ὑμᾶς ἐς πολλὰς ἀναπαύσεις, αἱ ὀποιαὶ Σάββατα ὀνομάζονται, ἀλλ' ἐς μετάνοιαν. Ἐπειδὴ πολλάκις σοὶ ἔπειν ὦ Χ α χ ά μ ε, ὅτι ὁ Χριστός ὀλα ὀ παραβολαῖς ὀμίλησε ἔξ πνευματικῶς. σωματικῶς δὲ ὀδαμῶς.

Χ α χ ά μ ε ς.

Ἄλλὰ διατὶ λέγει ὁ Χριστός ἐς ἄλλο μέρος·· Οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχόσαις, ἔξ τῶς

(1) Ἄ. σμ. ἄσμ. Κεφ. δ'. 6.

(3) Ματθ. Κεφ. γ'. 17.

(5) Αὐτ. 31.

(2) Μαλαχ. Κεφ. δ'. 2.

(4) Λευίτικ. Κεφ. ις'. 29.

(6) Αὐτ. Κεφ. κέ. 4.

ταῖς θηλαζούσαις (1). Φαίνεται ὅτι ὁ Χριστὸς ὠμίλησεν ἐδῶ σωματικῶς.

ΝΕ ΟΨΥΤΟΣ.

Οὕτε ταῦτα τὰ λόγια ἐρρέθησαν σωματικῶς, ἀλλὰ πνευματικῶς.

Ἄκουσον τί λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ διὰ τὸ Ἑβραϊκὸν γένος. Ἰδὲ ὠδίνῃσιν ἀδικίαν, συνέλαβε πόνον καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν, (2). Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας. Κύσει πόνον καὶ τίκτωσιν ἀνομίαν, (3). Λέγει καὶ ὁ Ἰωβ. Ἐν γαστρὶ λήφεται, ὠδίναις, ἀποβήσεται δὲ αὐτῆ κινά, (4). Λοιπὸν καὶ αὐτὰ τὰ λόγια, τὰ ὅποια λέγει ὁ Χριστὸς εἶναι τοις τοτρόπως. καὶ διὰ ἐκείνης, τὴς ὁποίας θέλει εὖρη ἢ συντέλεια τῷ κόσμῳ, ἔχοντας ἐν γαστρὶ ἀδικίας, ἢ ἀνομίας γεγεννημένας ἐξ ἀδικίας.

Χαχάμης.

Διὰ ὅλα τὰ πάθη τῷ Χριστῷ ἔφερες μαρτυρίαν ἀπὸ τῶν Προφητῶν. ὅμως διότι ἦτον νὰ ἀποθάνῃ φαίνεται δὴν εὐρίσκεται ἐς κἀνένα Προφήτην. Διὰ τὸτο σὲ παρακαλῶ ὦ πάτερ νὰ μοι ἐπῆς, διατί δὴν εὐρίσκεται καὶ τὸτο γεγραμμένων εἰς τῶν Προφητῶν;

ΝΕ ΟΨΥΤΟΣ.

Ἄκουσον ὦ Χαχάμης. Ὁ Θεὸς ἐπρόσαξε τὸν Μωϋσῆν νὰ κάμῃ τρεῖς πόλεις νὰ ἦναι φυγαδευτήρια τοῖς Ἰσραὴλ. Καὶ διασελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις· φυγαδευτήρια ἔσαι ὑμῖν φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτὴν, πᾶς ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκυσίως, (5). Καθὼς καὶ ὁ Ἰησοῦς ὁ τῷ Ναυῆ, κατέφυγε ἐς ἐκείνας, ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκυσίως. Φυγαδευτήριον τῷ φονευτῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκυσίως, (6), δηλ. κατὰ συμβεβηκός.

Εἰ δὲ καὶ ἐκαμέ τις φόνον ἐκυσίως, δηλ. ὄχι ἐξ ἀγνοίας· τὸν τοιοῦτον φόνον, καὶ μὲν δλον ὅτι ἠθέλε τύχη νὰ καταφύγῃ καὶ εἰς τὰ θυσιαστήριον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐλάμβανον καὶ ἐφόνευον αὐτόν. Ἐάν δὲ συνέβαινε νὰ φονεύσῃ τις τὸν πλησίον του ἐξ ἀγνοίας, τὸν τοιοῦτον ὡς ποιήσαντα τὸν φόνον ἀκυσίως ἐξώριζον εἰς μίαν ἀπὸ ἐκείνας τὰς πόλεις, καὶ κατόκει ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει, ἕως ἀπέθνησκαι ὁ Ἱερεὺς ὁ μέγας, ὁ ὃν ταῖς ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθνησκαι ὁ Ἱερεὺς, ὑπέσπεφον ὁ φονεὺς, καὶ ἤρχετο εἰς τὴν πόλιν αὐτῆ, καὶ εἰς τὸν οἶκόν τε.

Τῷ-

(1) Λυκ. Κεφ. κ'. 23.

(2) Ἡσ. Κεφ. νθ'. 4.

(3) Δριθμ. Κεφ. λέ'. 11.

(2) Ψαλ. ζ'. 14.

(4) Ἰωβ. Κεφ. ιε'. 35.

(6) Ἰησ. Ναυῆ. Κεφ. κ'. 5.

Τῆτο τὸ μυστήριον ἔχει προεικονίσῃ τὸν Χριστὸν τὸν μέγαν Ἀρχιερέα. Ὅτι· ὁ Ἀδάμ ὁ Προπάτωρ ἡμῶν ἐποίησε φόνον εἰς πάντας τὸς ἀνθρώπους, ὅσοι μετ' αὐτὸν ἐγεννήθησαν, προζυγίσας ἡμῖν τὸν θάνατον ἐξ ἀγνοίας, μετὰ τὸ νὰ ἠπατήθῃ ἀπὸ τὴν Εὐάν. ἔξ διὰ τὸν τοῖστον φόνον, τὸν ὁποῖον ἐπροζύνησεν ἡμῖν ὁ Ἀδάμ ἐξ ἀγνοίας, ἔχων ἐξωρισθῆ εἰς τὸν Ἄδην, ἕως ἔ ἀπέθανεν ἐπὶ σαυροῦ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς. ἔ τότε ἐσράφῃ ὁ Ἀδάμ μετὰ ὅσας τὰς ψυχὰς, αἵτινες ἦτον ἐξωρισμένοι εἰς τὸν Ἄδην, διὰ τὸν ἐρημίον φόνον, εἰς τὴν πόλιν αὐτῆ. Δηλ. εἰς τὸν Θεόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπλάσθη.

Χαχάμης.

Ὡ Πάτερ ἡξεύρης σὺ πολλὰ καλῶς, ὅτι κατὰ τὴν παλαιὰν Διαθήκην ἡ Ἰερωσύνη κατήγετο ἀπὸ τὴν φυλὴν τῆ Λευῆ. Καθὼς λέγει ἡ Γραφή· « Νόμιμον αἰώνιον ἔσται ἡ Ἰερωσύνη Ἀαρῶν, ἔ τῆ σπέρματι αὐτῆ μετ' αὐτόν, (1).

Ὅμοίως ἔ εἰς τὸν Φινεὲς ἀνεψιὸν τῆ Ἀαρῶν λέγει ὁ Θεὸς· « Ἰδὲ ἐγὼ δίδωμι αὐτῆ διαθήκην εἰρήνης. . . Καὶ ἔσαι αὐτῆ καὶ τῆ σπέρματι αὐτῆ μετ' αὐτὸν Διαθήκη ἱερατείας αἰωνία, (2).

Ὁ δὲ Χριστὸς σὺ, καθότι ἡ Μήτηρ αὐτῆ κατήγετο ἐκ φυλῆς Ἰούδα, τὸν δὲ Πατέρα αὐτῆ ἡδὲ ἡξεύρει, μετὰ ποῖον λόγον λέγεις σὺ, ὅτι ἐσάθη ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς;

Νεόφυτος.

Ἄκουσον ὦ Χαχάμης τί λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· « Ὡμωσε Κύριος. . . σὺ Ἰερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, (3). Ἡ Ἰερωσύνη τῆ Ἀαρῶν δὲν ἔμενεν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ μόνον ἕως εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀληθινῆ Μεσσίας. Ἀφ' ἔ δὲ ἦλθον ὁ Μεσσίας Ἰησοῦς Χριστὸς, εὐθὺς ἔλεψον ἡ Ἰερωσύνη ἔ ἡ Βασιλεία ἀπὸ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων.

Καθὼς προεφήτευσεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ· « Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα (Δηλ. ἡ Βασιλεία), ἔ ἡγέμενος (ἡ Ἰερωσύνη), ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῆ (4). Δηλ. ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας.

Ὅμοίως ἔ ὁ Μωϋσῆς, ὅς τις καταρᾶται τὸ Ἑβραϊκὸν γένος λέγει· « Ὁ

290-

(1) Ἐξοδ. Κεφ. κη. 43. Νόμιμον αἰώνιον αὐτῆ, ἔ τῆ σπέρματι αὐτῆ μετ' αὐτόν. ἡ ἦθθ. ἔκδ.

(2) Ἀριθ. Κεφ. κέ. 12. 13.

(3) Ψαλμ. ρί. 4.

(4) Γέν. Κεφ. μθ'. 10. ἕως ἂν ἔλθῃ ἔ ἀπόκειται. ἡ ἦθθ. ἔκδ.

προσήλυτος ὃς ἐστὶν ἐν σοὶ ἀναβήσεται ἐπὶ σὲ ἄνω ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω (1). Λέγει δὲ ὁ Μωϋσῆς δις τὸ ἄνω ἄνω, καὶ δις τὸ κάτω κάτω· ὅτι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ πρὸ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ ἐξάσθημεν προσήλυτοι εἰς τὰς Ἑβραϊκὰς, ὅτι αὐτοὶ ἔχον ἐξουσίαν τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Τώρα ὁμοίως ἀφ' ἑῷ ἦλθεν ὁ Χριστὸς, καὶ ἐδέχθημεν ἡμεῖς αὐτὸν, ὡς ὄντα Ὑἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἀνέβημεν ἄνω ἄνω, ὄντες καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ζωὴν ἀνώτεροι τῶν Ἑβραίων, ὅτι ἔχομεν Βασιλείαν. Καὶ μετὰ τὴν πρόσκαιρον ζωὴν θέλει ἡμεῖς ἄνω εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν ἁγίων, ὅτι ἔχομεν Ἱερουσόλημ καὶ ἐξομολογούμεθα τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἰναπίον τοῦ Ἱερέως, ὅστις ἔχει δύναμιν νὰ λύσῃ ἐπὶ τὴν γῆν, ἅτινα καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ ἔσμεν λελυμένα·

“Ὅσα ἐὰν ῥησῆτε ἐπὶ τῆς γῆς . . . καὶ ὅσα ἐὰν λύσῃτε . . . ἔσμεν λελυμένα ἐν τῷ ἁγίῳ (2).

Καθάπερ λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· “Εἶπα ἐξαγορεύσω κατ' ἐμὲ τὴν ἀνομιάν μου τῷ Κυρίῳ, (ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἐξῆς) καὶ σὺ ἀφήκῃς τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου” (3). Ὁμοίως ἀξιοῦμεθα δι' ἐξομολογήσεως νὰ δεχθῶμεν τὰ ἅγια Μυστήρια τοῦ Χριστοῦ. διὰ τὰ ὁποῖα λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· “Γεύσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι Χριστὸς ὁ Κύριος” (4). Καὶ πάλιν· “Ποτήριον σωτηρίας λήψομαι, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι” (5).

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι, ἐπειδὴ ἐσαύρωσαν τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, εὐρίσκονται κάτω, καὶ ἐδῶ εἰς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν, μὲ τὸ νὰ μὴ ἔχωσιν ὅτε Βασιλείαν ὅτε σαθερότητα, καὶ ἔναι διεσπαρμένοι, καὶ ἐξωρισμένοι εἰς πάσαν τὴν οἰκουμένην. Καὶ μετὰ θάνατον ἀνευ ἀμφιβολίας πορεύονται εἰς τὸν ἐξώτερον Τάρταρον, μὲ τὸ νὰ ἀποθνήσκωσιν ἐν ἀμαρτίαις, καὶ δὲν ἔχωσιν Ἱερουσόλημ, ἥτις νὰ λύσῃ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· “Δὶ ἐμὲ ἐγύετο ταῦτα ὑμῖν, ἐν λύπῃ κοιμηθήσεσθε” (6). Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἱερεμίας σαφέστερον· “Ἐν θανάτῳ νοσερῶ ἀποθανέντων . . .” (7). Καὶ πάλιν· “Ὅτι ἔκπλασαν ἄρτον ἐπὶ τεθνηκότι, ὅτε ἐπότισαν αὐτὸν ποτήριον παρακλήσεως” (8). Διὸ διότι δὲν ἔδωκαν τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἐκείνους, οἵτινες θέλωσι νὰ ἀποθάνωσι. Καὶ ἐν ἀληθείᾳ λέ-

Ξ

γω,

(1) Δευτερον. Κεφ. κη'. 43.

(2) Ψαλ. νβ'. 5.

(3) Αὐτ. ριέ. 4.

(4) Ἱερεμ. Κεφ. ις'. 4. 6.

(2) Ματθ. Κεφ. ιθ'. 18.

(4) Αὐτόθ. λγ'. 8.

(6) Ἦσ. Κεφ. ν'. 11.

(8) Αὐτ. 7. Ἡ Γραφή λέγει

ποιουτρόπως· “Καὶ ἐν μὴ κλασθῆ ἄρτος ἐν πίνθει αὐτῶν εἰς παρακλήσιν ἐπὶ τεθνηκότι. καὶ ποτιῶσιν αὐτὸν ποτήριον εἰς παρακλήσιν” κτλ'.

γῶ, ὅταν ἀποθνήσκωσιν οἱ Ἑβραῖοι γίνεται μία δυσωδία εἰς αὐτὰς ἀνυπόφευτος.

Λοιπὸν φανερὸν ἐποίησα, ὅτι ἡ Ἱερουσόνη δὴν ἔμενον ἐν τοῖς Ἑβραίοις ἀ-
 χαις αἰῶνος. Ἀλλὰ καθὼς ᾤθου ὁ Χριστὸς εὐθὺς ἔλειψεν, ἔη Ἱερουσόνη ἔη ἡ Βα-
 σιλεία ἀπὸ αὐτῶς, μ' ὄλον ὅτι ὤκωσεν ὁ Θεὸς τῷ Δαβὶδ νὰ ἦναι εἰς τὸν αἰῶνα·
 ἔπαλιν αὐτὸς ἔειπεν διὰ τῷ Προφῆτῃ Ἱερεμίᾳ· «Εἰ διασκεδασθήσεται ἡ Δια-
 θήκη μου τῆς ἡμέρας, ἔη ἡ Διαθήκη μου τῆς νυκτὸς, τῷ μὴ εἶναι ἡμέραν καὶ νύ-
 κτα. Καί γε ἡ Διαθήκη μου διασκεδασθήσεται ἡ μετὰ Δαβὶδ τῷ δούλῳ μου, τῷ
 μὴ εἶναι αὐτῷ υἱὸν βασιλεύοντα ἐπὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ, (1). Καθὼς καὶ διὰ τοῦ
 Προφῆτου Δαβὶδ λέγει· «Ἀπαξώμοσα ἐν τῷ ἀγίῳ μου, ἐν τῷ Δαβὶδ ψεύσομαι;
 τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μαεῖ, κ.λ'. (2).

Φανερὸν εἶναι, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ αἰώνιος Βασιλεὺς. ἔη ὁ αἰώνιος Ἱερεὺς,
 κατὰ τὴν τάξιν τῷ Μελχισεδέκ, ὁ ὁποῖος προηκόνησε τὴν θυσίαν αὐτῷ ἄρτῳ ἔη
 αἰνῶ (3).

Χαχάμις.

Πολλὰ καλὰ ὦ Πάτερ ἐποίησας, ἀποδείξας μὲ μαρτυρίας καλὰς, ὅτι ὁ
 Χριστὸς ἔχει τὴν χάριν τῆς Ἱερουσόνης.

Ὅμως ἐκεῖ ὅπου ἐξώριζον ἐκείνον, ὅς τις ἐποίησε τὸν φόνον ἐξ ἀγνοίας εἰς μίαν
 ἀπὸ τὰς φυγαδευτηρίων πόλεις, ἔπρεπε νὰ κάθεται ὁ ἐξωρισμένος ἐκεῖ ἕως ἢ ἀ-
 πέθνησκῶ ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς· ὁ δὲ Χριστὸς ἴσως δὴν ἦτον Ἀρχιερεὺς, ἀλλ' Ἱε-
 ρεὺς μόνον. Καὶ πῶς λέγεις σὺ, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τῷ Χριστῷ ἐξέφαθ' ὁ Ἀ-
 δάμ ἀπὸ τὴν Ἄδην εἰς τὴν πατρίδα τε; καὶ μάλιστα δὴν εὐρίσκεται ὕδαμῷ γε-
 γραμμένον, ἂν ἐχειροτόνησέ τις τὸν Χριστὸν Ἀρχιερέα.

Νεόφυτος.

Ἦ Χαχάμε, καλῶς εἶπεν ὁ Χριστὸς διὰ τῷ Προφῆτῃ Ἀββακὺμ λέγων·
 «Ἰδετε οἱ καταφρονηταὶ, ἔπιβλέψατε, ἔθαυμάσατε θαυμάσια. Διότι
 ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ μὴ πεισεύσητε, ἐάν τις διηγή-
 ται ὑμῖν, (4). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔη σὺ, μ' ὄλον ὅτι σοὶ ἐφανερώσα πολ-
 λὰς μαρτυρίας, ἀκόμη δὴν πεισεύεις· ἢ ἔδεπτε ἀνεγνώσ τὸν Προφῆτην Ζαχα-
 ρίαν λέγοντα; «Καὶ ἐδειξέ μοι Κύριος τὸν Ἰησοῦν τὸν Ἱερέα τὸν μέγαν, ἐστῆ-
 τα πρὸ προσώπου Ἀγγέλῳ Κυρίου, καὶ ὁ Διάβολος ἐσῆκε ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τῷ

ἀν-

(1) Ἱερεμ. Κεφ. λγ'. 20, 21.

(3) Γενέσ. Κεφ. ιδ'. 18.

(2) Ψαλ. πη'. 35, 36.

(4) Ἀββακ. Κεφ. α'. 5.

ἀντικῆσθαι αὐτῷ „ (1) . Ἡ δὲ ἐπέρασεν ὁ διάβολος τὸν Χριστὸν , ἔβαλον αὐτὸν ἐπὶ τὸ περὺγιον τῷ Ἰερῷ ; ἢ δὲ ἔπειν ὁ Χριστὸς αὐτῷ ; “ Ὑπαγε Σατανᾶ „ (2) . Καθὰπερ προσέειπεν ἐδὼ ὁ Προφήτης λέγων . “ Καὶ ἔειπε Κύριος πρὸς τὸν διάβολον . Ἐπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοὶ διάβολε „ κτλ’ . (3) .

Φανερὸν λοιπὸν γίνεται δι’ ἀποδείξεων ὅτι ὁ Χριστὸς ἦτον , ἔτιναι , ἔξεσται ἀτελεύτητος Βασιλεὺς τῶν Βασιλέων , ἔ’ Ἀρχιερεὺς ὁ μέγας ἐπὶ πάντων τῶν Ἀρχιερέων . μ’ ὅλον ὅτι δὲν ἐχειροτονήθη ὑπὸ χειρὸς ἀνθρώπου , ἀλλ’ ὁ ἴδιος παρὰ τῷ πατρὸς ἐχρίσθη , ὅτι Ἰῆς τῷ Θεῷ ἔτιναι , ἔ ἐκ τῆς ἀγιότητος αὐτῷ ἀγιάζονται ὅλα τὰ ἑπτὰ Χριστιανικὰ μυσῆρια τῆς Ἐκκλησίας .

Καθὼς λέγει ὁ Σολομὼν . “ Ἡ σοφία ᾠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον , ἔ ὑπῆρξε σῶμα ἑπτὰ „ (4) . Δηλ. μὲ ἑπτὰ μυσῆρια τῆς Ἐκκλησίας . Ἡ δὲ σοφία ἔτιναι ὁ Χριστὸς . ὃν προσέειπεν ὁ Προφήτης λέγων . “ Ἐλθετε φάγετε τὸν ἐμὸν ἄρτον , ἔ πίετε οἶνον ὃν ἐκέρασα ὑμῖν „ (5) . Δηλ. τὸ σῶμα ἔ τὸ αἷμα τῷ Χριστῷ φανεράναι , καθὼς λέγει ἀνωτέρω . “ Ἐσφαξε τὰ ἑαυτῆς θύματα , ἐκέρασεν ἔς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον „ (6) . Ἐδὼ προφητεύει ὁ Σολομὼν , ὅτι ὁ Χριστὸς θέλει θυσιάσθῃ ἐπὶ τῷ Σταυρῷ , ἔ ὅτι θέλει φέρῃ τὴν ἑαυτὸν τε θυσίαν διὰ ὅλου τὸν κόσμον . Μὲ τῷτο ὅπερ λέγει . “ Καὶ ἐκέρασεν ἔς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον „ . Κατὰ πολλὰ ἀμυδρῶς φανεράναι ὁ Προφήτης , ὅτι θέλει ἐξέλθῃ ἐκ τῆς πλευρᾶς τῷ Ἰησοῦ ὕδωρ μεμιγμένον μὲ αἷμα .

Ἰδὼ λοιπὸν ἐφανέρωσα διὰ πολλῶν φωτεινῶν ἀποδείξεων , ὅτι ὁ Χριστὸς ἔτιναι ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς , ὃς τις μὲ τὴν ἐκ νεκρῶν αὐτῷ Ἀνάστασιν ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς τῶν προπατόρων ἔ Προφητῶν ἀπὸ τὸν Ἄδην , αἰ ὅποια ἦσαν ἐκῆ ἐξωρισμένοι διὰ τὸν φόνον ἐκείνον , τὸν ὅποιον ἐποίησεν ὁ Προπάτωρ ἡμῶν Ἀδὰμ ἐξ ἀγνοίας αὐτῷ ἔ ἀπάτης .

Χ α χ ἄ μ η ς .

Πῶς λέγεις σὺ Πάτερ , ὅτι ὁ Χριστὸς ἔτιναι Ἰῆς τῷ Θεῷ ; ἄρα ὁ Θεὸς ἔχει Ἰῆον ; ὅτι ἐγὼ δὲν εἶρον ὕδαμῷ γεγραμμῶνον , ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει Ἰῆον .

Ν Ε Ο Φ Υ Τ Ο Σ .

Ἄκουσον ὦ Χ α χ ἄ μ η ε τί λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ . “ Αὐτὸς ἐπικαλέσεται με , Πατὴρ μου ἔ σὺ „ (7) . Διὰ ποῖον λέγει ὁ Δαβὶδ ταῦτα τὰ λόγια ; ἢ δὲν

(1) Ζαχαρ. Κεφ. γ’. 1.

(3) Ζαχαρ. Κεφ. γ’. 2.

(5) Αὐτοθ. 5.

(7) Ψαλμ. λη’. 26.

(2) Ματθ. Κεφ. δ’. 1. καὶ 10.

(4) Παροιμ. Κεφ. θ’. 1.

(6) Αὐτοθ. 2.

δὴ λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ σώματος τῷ Δαβὶδ διὰ τὸν Χριστὸν, καθὼς καὶ ὄλιγον κατωτέρω πάλιν λέγει· «Καὶ γὰρ πρωτότοκον θήσομαι αὐτόν,» (1). Καὶ πάλιν· «Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐμοφόρου ἐγέννησά σε,» (2).

Πρὸς τούτοις ἔσ' ὁ Υἱὸς τῷ Δαβὶδ Σολομῶν προφητεύει διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅτι ἔσται Υἱὸς τῷ Πατρὶ ἐλέγουν· «Τίς ἀνέβη εἰς τὸν ἕβανον, ἔκκαθεν ; τίς συνήγαγεν ἀνεμῶν ἐν κόλπῳ ; κτλ. Τί ὄνομα αὐτῷ ; ἢ τί ὄνομα τῷ τέκνῳ αὐτοῦ ἵνα γινῶς ;,» (3).

Καθὼς λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Μαϊσὴν· «Ἐγὼ Κύριος (δ β α). Καὶ ὤφθην πρὸς Ἀβραάμ ἔσ' Ἰσαὰκ ἔσ' Ἰακώβ, ἔσ' τὸ ὄνομά μου Κύριος ἐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς (4) μετὰ τὸ ὄνομά μου (σ α δ α λ'), ἔσ' μετὰ τὸ ὄνομά μου (ἡ χ ο υ α). Δηλ. τὸ ὄνομα τῷ Υἱῷ μου δὴν ἐφανερώσα αὐταῖς.

Φανερὸν ἐποίησα ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔσται ὁ Υἱὸς τῷ ἀληθινῷ Θεῷ.

Χαχαμης.

Ἐάν ᾔῃαι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Υἱὸς τῷ Θεῷ, διατὶ ἐσαρκώθη ἀπὸ τὴν Μαρίαν, ἔσ' δὴν ἦλθεν ἐπὶ τὴν γῆν μόνον μετὰ τὴν θεότητα γυμνὴν χωρὶς σώμα ; Ἴνα τί ἔσ' κατὰ τί ἐπρεπε νὰ ἐσέλθῃ ὁ Χριστὸς εἰς τὴν κοιλίαν μιᾶς παρθένου, ἔσ' νὰ γεννηθῇ, ἔσ' νὰ περιτμηθῇ ὀκταήμερος, ἔσ' νὰ συνανασραφῇ ἐπὶ τὴν γῆν τριάκοντα τρία ἔτη μετὰ τὸν ἀνθρώπου ;

Νεόφυτος.

Πιλάκις προῖπόν σοι τὴν ἔλευσιν τῷ Χριστῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὅτι ἦτον διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων· πῶς λοιπὸν ἠθέλει ἔλθῃ ὁ Χριστὸς μόνον μετὰ τὴν θεότητα γυμνὴν, ἔσ' νὰ ᾔῃαι ἄτιος θανάτου τοῖς ἀνθρώποις ; ὅτι τὴν θεότητα μόνον, δὴν δύναται νὰ ἴδῃ ὁ ἀνθρώπος, ἔσ' νὰ ζήσῃ. Καθὼς λέγει ὁ Θεὸς τῷ Μαϊσὴ· «Ὁ γὰρ μὴ ἴδῃ ἀνθρώπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται,» (5). Καθὼς καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει· «Θεὸν ἄνεις ἐώρακε πάποτε,» (6). Καὶ ἐπειτα, ἐάν ὡς λέγεις ἐγένετο ἡ ἔλευσις τῷ Χριστῷ· ὅτε ὁ Ἰωδὰς ἠθέλει εἶχε ποῖον νὰ προδώσῃ· ὅτε εἰ Ἐβραῖοι ποῖον νὰ σαυρώσωσι. Καὶ πάλιν πῶς ἠθέλον πληρωθῶσιν αἱ Γραφαί ; Καὶ μάλιστα ὁ ἴδιος Χριστὸς λέγει· «Καὶ ὁ ὅ μὲτρον μετρεῖται ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν,» (7). Κατ' αὐτόν

τὸν

(1) Ψαλμ. λή. 27.

(2) Παροιμ. Κεφ. λ'. 2.

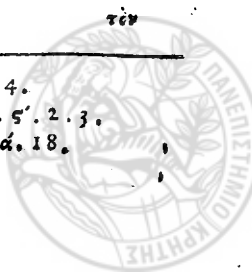
(3) Αὐτ. Κεφ. λυ'. 20.

(4) Ματθ. Κεφ. ζ'. 2.

(2) Αὐτ. ρθ'. 3. 4.

(4) Ἐξοδ. Κεφ. 5'. 2. 3.

(6) Ἰωάν. Κεφ. 4. 18.

τὸν τρόπον ἔδ' ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐποίησεν, ὅτι μὲ ποῖον μέτρον ἐμέτρησεν ὁ Σατανᾶς ἀπατήσας τὴν Εὐαν (διότι αὐτὸς δὴν ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἀδὰμ, μὲ τὸ νὰ ᾗναι ἡ φύσις τῷ ἀνδρὸς ἰσχυρογύνομος, φοβόμενος, ἵσως δὴ ἤθελεν ἀκόσμη αὐτῷ· ἀλλ' εἰς τὴν Εὐαν, ὡς πρὸς μίαν φύσιν γυναικίαν ἔεῦα-πάτητον. Καὶ ὅτε εἰς τὴν Εὐαν ἤθελε πλησιάσῃ μὲ τὸ σχῆμά τι μόνον γυμνὸν, ὅτε αὐτὴ ἠμπορεῖ νὰ δεχθῇ αὐτὸν· ὅθεν ἐποίησεν ὁ διάβολος ἄλλην τέχνην καὶ ἐσαρκώθη (ὡς εἶναι γνωστὸν πᾶσι τοῖς Ἐθνεσι) μὲ σῶμα ὄφως. Καὶ κοντὰ ὅπως ἠπατήθη, ἠπάτησε ἔ τὸν ἀνδρα αὐτῆς Ἀδὰμ, καὶ τοιοτρόπως ἔγινον ἡ παράβασις τῆς ἠτολμῆς)· μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον ἔδ' ὁ Χριστὸς ἐμέτρησεν εἰς τὸν διάβολον, ἔ δὴν ἤλθε μόνον μὲ τὴν αὐτῷ γυμνὴν θεότητα· διότι ἀλλεστρόπως δὴν ἤθελε τολμήσῃ ὁ διάβολος νὰ πλησιάσῃ εἰς αὐτὸν ἔ νὰ τὸν παραῖξῃ, ὅτε εἰς τὸν Ἰδὸν ἤθελεν ἐσέλθῃ, ὅτε εἰς τὸν Καϊάφαν, Ἄναν, Γραμματεῖς, ἔ Πιλάτον. Καὶ ἵνα ἐν συντόμῳ ἔπω, δὴν ἤθελεν ἐκτελεσθῇ κάμμία ἰέργηκα· ὅθεν ἀντεποίησε ἔ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἄλλην τέχνην, ἔ ἐσκήνωσεν ἑαυτὸν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς παναχράντη παρθένου Μαρίας, λαβὼν σάρκα ἐξ αὐτῆς.

Περὶ τούτου κατὰ πολλὰ κεκρυμμένως λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· “Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐρεύεταί ῥῆμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλει γυνῶσιν, (1)· δηλ. ὁ Γαβριὴλ, φῶς καλεῖται, ἔ ἡ μήτηρ τῷ Θεῷ ἄλλο φῶς· νύξ δὲ ὀνομάζεται ὁ Σατανᾶς, ἔ ἡ Εὐα ὡσαύτως νύξ. Ἀναγγέλει ὁ Σατανᾶς τῇ Εὐᾷ γυνῶσιν· δηλ. νὰ φάγῃ ἀπὸ τὸν καρπὸν τῷ ἐδόσῃ γνωστὸν ἔ πονηρὸν, τὸν ὁποῖον ἔχων ἐμποδίσῃ εἰς αὐτὴν ὁ Θεός. Καὶ πάλιν ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἀναγγέλει ἔδωσιν καλὴν τῇ παρθένῳ Μαρίας· “Καὶ ἰδὸν, συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, ἔ τεξῆν υἱὸν· ἔ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτῷ Ἰησοῦν, (2)· δηλ. θέλει γυνῆσῃ τὸν λόγον τῷ Θεῷ, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν. Καὶ καθὼς ὁ Σατανᾶς διὰ μέσῃ ὄφως ἀναγγέλει τῇ Εὐᾷ· δηλ. παρακινεῖ αὐτὴν νὰ φάγῃ ἐκ τῷ ἐμποδισμῶν καρπῷ· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔ ὁ Χριστὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἀνταποδίδωσιν αὐτῷ διὰ σαρκίς, ἥς ἔλαβεν ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, δι' ἀγγελίας τῷ Γαβριὴλ. Τῆτο μιμῆται ἔ ὁ ἄλιος, ὅτε βίπτει τὸ ἀγκίστρον εἰς τὴν θάλασσαν νὰ κυνηγήσῃ ὄψαρια, δὴν βίπτει αὐτὸ γυμνὸν, μὲ τὸ νὰ μὴ ἔσχηται τὸ ὄψαριον, περιουδύει αὐτὸ μὲ κἀνία σκῶλῃκα, ἔ αὐτὸ σοχαζόμενον, ὅτι ὄλον τὸ ἀγκίστρον εἶναι σκῶλῃξ, ἔ καταπίνων αὐτὸν, πιάνεται ὑπὸ τῷ κεκρυμμένῳ ἐν αὐτῷ ἀγκίστρῳ. Τοιοτρόπως καὶ ὁ Σατανᾶς ὁ μέγας Δράκων σοχαζόμενος ὅτι ὁ Χριστὸς μόνον ἀνθρώπος ἦτον, ἐχὶ δὲ ἔ Θεός, ἀπατηθεὶς ἐπιάσθη.

Πε-

(1) Ψ αλ. ιθ'. 2.

(2) Λυκ. Κεφ. α'. 31.

Περὶ τότε λέγει ὁ Δαβὶδ ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ · “ Ἐγὼ ἐμὶ σκόληξ ἔξ ἀνθρώπου , (1) · δηλ. τὴν ἀνθρωπότητα , ἣν ἔλαβον σὰρξ εἶναι ὡς ὁ σκόληξ , διὰ τὸ δύνηθῶ νὰ κυνηγήσω τὸ ὄφιον πὸν μέγαν Δράκοντα , τὸν Σατανᾶν . Καθὼς ἔο Προφήτης Ἀββακὺμ λέγει · “ Συντέλειαν ἐν ἀγκίστρῳ ἀνέσπασε , (2) . Δηλ. ὁ Χριστὸς ἐκυνήγησε τὸν Σατανᾶν , ὅς τις συντέλεια ὀνομάζεται μὲ τὸ ἀγκίστρον · ἐς δὲ τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν λέγεται τ ὀ η λ α ς , ἡ ὁποία λέξις ἐρμηνεύεται κυκῶλι , ὅπερ κάμνει τὸ μεταξί . Καὶ καθὼς αὐτὸ τὸ κυκῶλι ἐν πρώτοις πρέπει νὰ ᾗται νεκρὸν , ἔπειτα νὰ ἀναστῆ· κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον ἔο Χριστὸς μὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ , ἀνέστησε τὸ ἀνθρώπινον γένος , ὅπερ προῦπήρχε νεκρὸν .

Ὅθεν πᾶς ἄνθρωπος , ὅς τις θέλει νὰ ἀναστῆ ἐς τὴν αἰωνίαν ζωὴν , πρέπει ἐς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν νὰ νεκρώσῃ τὴν σάρκα αὐτοῦ διὰ μετανόιας , ἔν νὰ κλαίῃ ἀκαταπαύτως διὰ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ Ἀδάμ , ὅτι ἐβδομήκοντα χρόνους , ὡς ἐχάρισεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς νὰ ζήσωμεν ἐπὶ τὴν γῆν , εἶναι νὰ ἀναπληρώσωμεν τὴν ἡμέραν τοῦ Ἀδάμ . Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ · “ Αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν ἐν αὐτοῖς , ἐβδομήκοντα ἔτη , (3) . Καὶ πάλιν γνωζόν σοι εἶναι , ὅτι ὁ Θεὸς ἔιπε πρὸς τὸν Ἀδὰμ · “ Ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκων καλὸν ἔ πονηρὸν , ἔ φάγεσθε ἀπ’ αὐτοῦ · ἢ δ’ ἂν ἡμέρα φάγεσθε ἀπ’ αὐτοῦ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε , (4) . Δηλ. μὲ δύο θανάτους , ἔ σωματικὸν ἔ πνευματικὸν . Ὁ Ἀδὰμ ἔζησεν ὀνεακόσια ἔ τριάκοντα χρόνους μετὰ τὴν παράβασιν τῆς ὑπακοῆς · “ Καὶ γίνοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἀδάμ , ὡς ἔζησε , ὀνεακόσια τριάκοντα ἔτη , (5) .

Διὰ τῆτο πρέπει νὰ ἰνοήσωμεν πνευματικῶς , ὅτι ἀπὸ τὸν Θεὸν ὑδέποτε ψεύδος ἐξέρχεται . Ὅτι χίλιοι χρόνοι εἶναι ἐς τὸν Θεὸν ὡς ἡμέρα ἢ ἐχθρὸς (6) . Αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἔιπε ὁ Θεὸς τῷ Ἀδὰμ ὅτι θέλει φθάσῃ αὐτὸς · δηλ. οἱ χίλιοι χρόνοι · ὅθεν ἔζησεν ὁ Ἀδὰμ ὀνεακόσια τριάντα χρόνους , καὶ δὲν ἔφθασε νὰ πληρώσῃ , ἔῆτοι νὰ τελειώσῃ τὴν ἡμέραν τῶν χιλίων χρόνων , πλὴν ἐβδομήκοντα ·

Διὰ τῆτο αὐτὸς τὸς ἐβδομήκοντα χρόνους ἐχάρισεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς , διὰ τὸ νὰ ἀναπληρώσωμεν τὴν ἡμέραν τοῦ προπάτορος ἡμῶν Ἀδάμ μὲ μετάνοιαν ἔ ἀγαθὰ ἔργα , ἔ νὰ νεκρώσωμεν τὰ πάθη τοῦ σώματος ἡμῶν , πρὸς ἀνάστασιν τῆς αἰωνίου ζωῆς .

Ἄμ’ ἐπειδὴ ἀνέφερα διὰ τὴν ἰσάρκωσιν τοῦ Χριστοῦ , δὲν μὲ ἀφίνει ὁ νῦς νὰ
φα-

(1) Ψαλ. κδ. 6.

(2) Ψαλ. μ’. 10.

(3) Αὐτ. Κεφ. 6. 5.

(2) Ἀββακ. Κεφ. α’. 15.

(4) Γωέσ. Κεφ. β’. 17.

(6) Ψαλ. πθ’. 4.

φανὸ ἀμελὲς ἔνὰ μὴ γράψω κάμμιαν ἀπόκρισιν, διὰ νὰ ἠξέυρη πᾶς Χριστιανὸς νὰ ἀποκριθῆται ἕως τὰς Ἑβραῖως· διότι οἱ Ἑβραῖοι ἡμᾶς ἐρωτῶσι λέγοντες· ἔάν προσφίτευσαν οἱ Προφῆται νὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τὴν γῆν, ἔνὰ ἕσαρκαθῆ ἀπὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ἔνὰ ἀπὸ τὴν παρθένον Μαρίαν· ἔπρεπε νὰ ἀρραβανίσωσιν οἱ Ἱερεῖς τὴν Μαρίαν μετὸν Ἰωσήφ;

Ἡμεῖς ἀποκρινόμεθα.

Διὰ νὰ μὴ καταλάβῃ ὁ διάβολος, καθότι ἐκῆνος ἔχει προαχθεῖ κάλιςα τὸν Προφήτην Ἡσαΐαν λέγοντα· « Ἰδὲ ἡ παρθένος ἔν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν, κτλ. (1). Καθὼς ἔν ὁ Προφήτης Ἱερεμίας διὰ τῆτον τὸν υἱὸν λέγει· « Ἐρωτήσατε ἔν ἴδετε ἐ ἐτεκω ἄρσω, (2). Καὶ πάντοτε ἐδοκίμαζω ὁ Σατανᾶς, ποία παρθένος θέλει ἔναι ἐκῆνη, ἐξ ἧς θέλει γεννηθῆ ὁ Χριστὸς, διὰ νὰ πρὶξωθῆσιν σύγχυσιν. Ὅθω ἠρραβανίσαν τὴν Μαρίαν, διὰ νὰ σοχαθῆ ὁ Σατανᾶς ὅτι ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ ἐγεννηθῆ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς. Καθὼς ἔν ἡμεῖς οἱ Ἑβραῖοι, ἡ συναγωγὴ αὐτῆ πισεύετε τοικτοτροπῶσι πᾶχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ ἔναι γεγεννημένος.

Παρομοίως διὰ νὰ μὴ γνωρίσῃ ὁ Σατανᾶς μετὸν συναγωγὴν αὐτῆ μετὰ τῶς Ἑβραῖως, λέγει, ὦν ἐπὶ τῆ σαυρῆ, τῆ Μητρὶ αὐτῆ Μαρίαν διὰ τὸν μαθητὴν αὐτῆ Ἰωάννην· « Γίνου ἰδὲ ὁ υἱὸς σου (3). Ὡσαύτως ἔν ὁ Ἄγγελος ἔπε τῷ Ἰωσήφ· « Μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναικᾶ σου, (4)· μόνον διὰ νὰ μὴ καταλάβῃ ὁ Σατανᾶς. Ἀφ' ἔ δὲ ἐγεννηθῆ ὁ Χριστὸς, λέγει ὁ Ἄγγελος τῷ Ἰωσήφ· « Παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτῆ, καὶ φεύγε ἕς Αἴγυπτον, (5).

Τελευτήσαντος δὲ τῷ Ἡρώδῃ πάλιν φάνεται ὁ Ἄγγελος τῷ Ἰωσήφ λέγων· « Ἐγερθεῖς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτῆ, καὶ πορεύε ἕς γῆν Ἰσραὴλ, (6). Πάλιν σκοτεινῶς λέγει ὁ Ἄγγελος διὰ νὰ μὴ καταλάβῃ ὁ Σατανᾶς.

Διὰ δὲ τὸν Ἀρραβῶνα τῆς Παρθένου Μαρίας ἀκυσσον πόσον κεκρυμμένως φανεράνῃ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· « Καὶ ἔσσονται ἡμῖν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ὡς οἱ λόγοι τῶ βιβλίου τῶ ἐσφραγισμένου τῆτι, δι' ἔάν δῶσιν αὐτὸ ἄνδρῶπι ἐπισαμένῃ γραμμάτα, ἔν ἐρεῖ αὐτῆ, ἀνάγνωθι τῆτο· ἔν ἐρεῖ, ἐ δύναμαι ἀνα-

(1) Ἡσ. Κεφ. 5'. 14.

(3) Ἰωάν. Κεφ. 19'. 26.

(5) Αὐτόθ. Κεφ. 8'. 13.

(2) Ἱερεμ. Κεφ. λ'. 6.

(4) Ματθ. Κεφ. 1'. 20.

(6) Αὐτόθ. 20.

ἀναγνώσας, ἐσφραγίσαι γάρ, (1). Τῆτο τὸ ἐσφραγισμένον βιβλίον φανεράναι τὴν παρθένον Μαρίαν. Ὁ μὲν Σολομὼν ὀνομάζει αὐτὴν. «Κῆπον κεκλησμένον, ἢ πηγὴν ἐσφραγισμένων,» (2). Ὁ δὲ Προφήτης Ἰεζεκιήλ, πύλιν κεκλησμένην λέγει. «Καὶ ἔειπε Κύριος πρὸς με· ἡ πύλη αὐτὴ κεκλησμένη ἔσται, ἔκ ἀνοιχθήσεται. Καὶ ἔδεις μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἐσελεύσεται δι' αὐτῆς, ἢ ἔξω κεκλησμένη,» (3).

Βλέπε πόσον φαιενῶς προῆδον ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ, ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἦτον παρθένος πρὸ τόκου, ἢ μετὰ τόκον πάλιν ἔμεινε παρθένος. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ὀνομάζων αὐτὴν βιβλίον ἐσφραγισμένον λέγει, ὅτι ἐδόθη τῇ ἐπισαμένῃ γράμματα· δηλ. τῇ Ἰωσήφ, ὅς τις ἤξευρε τὴν συζυγίαν τῇ γάμῃ ἐδόθη ἡ Μαρίαμ ὑπὸ τῶν Ἰερῶν· ὅτι ὁ Ἰωσήφ ἔχει ἢ υἱός. Καὶ ἔπειθ' ὁ Ἰωσήφ, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀνοιξῇ τὸ βιβλίον τῆτο· διότι ἐσφραγισμένων εἶναι, κτλ'.

Ἰδὲ λοιπὸν ἔδωκα ἀπόκρισιν διὰ βοηθείας τῷ Χριστῷ, ἂν ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὁ Χριστὸς σάρκα, καὶ ἦτον ἐπάναγκες νὰ μνησεύθῃ (ἦτοι νὰ ἀβραβανισθῇ) ἡ μήτηρ τῷ Κυρίῳ μὲ τὸν Ἰωσήφ.

Χαχάμης.

Ἐὰν ἐσάθῃ ὁ Χριστὸς Ἀρχιερεὺς ἢ πρωτότοκος, ἢ ἰν συντόμῳ ἐπιεῖν, υἱὸς τῷ Θεῷ καθὼς λέγεις ἢ εὐ Πάτερ, διατι ἐπλήρωσε δίδραχμον (4); διότι οἱ Ἰερῆς ἢ οἱ πρωτότοκοι δὲν συνέθιζον νὰ πληρῶνσι δόσιμον.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ.

Διὰ τὸ δίδραχμον, ὅπερ ἐπλήρωσιν ἦτον νὰ πληρωθῇ ἡ λέγισσα Γραφή· «Ἄ ἔκ ἤρπαζον, τότε ἀπετίνοον,» (5). Καὶ μ' ὄλον ὅτι δὲν ἦτον ὑπόχρεως νὰ πληρῶσιν τὸ δόσιμον τῆτο, ὡς πρωτότοκος· αὐτὸς ὁμοίως ἐπλήρωσε διὰ νὰ μὴ καταλάβῃ καίνεις ποῖος εἶναι. Καὶ μάλισα διὰ νὰ δείξῃ τῷ Πέτρῳ μαθητῇ αὐτῷ θαῦμα, ὅτι τὸν σατῆρα (μονέδα) ἐκείνον εὔρω ἕως σόμα ὄφαρις, ὅπου ἐφαρεύθῃ· καθὼς προῆπον ὁ Σωτὴρ Χριστός.

Χαχάμης.

Προανέφερες ἀντιερω, Πάτερ, ἐκ τῆς Προφητείας τῷ Ἡσαΐα, τό· «Ἰδὲ ἡ Παρθένος ἰν γαστρὶ ἔξει,» κτλ'. ἢ ἦπας, ὅτι διὰ τὴν Μαρίαμ μητέρα τῷ

1-

(1) Ἡσ. Κεφ. κθ'. 11.

(2) Ἰεζεκ. Κεφ. μδ'. 2.

(3) Ψαλ. ζη'. 4.

(2) Ἄ.σμ. ἀσμ. Κεφ. δ'. 12.

(4) Ματθ. Κεφ. ιζ'. 27.

Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγει ὁ Προφήτης . Σὺ πάτερ κάλλιπα ἤξευρες τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν , μὲ τὸ νὰ ἐσαῖθης διδάσκαλος ἡμῶν , ὅτι εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν ἢ ἀφθoρος παρθένος ὀνομάζεται Ν α ἄ ρ . Ὁ δὲ Ἡσαΐας λέγει Ἄ λ μ ὲ , ἢ ὁποῖα λέξεις θέλει ἐπιῆ διεφθαρμένη , ἢ νέα . Ὅθεν ὁ Προφήτης διὰ τὸν Ἀχαζ ὁμιλεῖ ταῦτα .

ΝΕΟΦΥΤΟΣ .

Ἄκουσον ἢ τὴν ἀπόκρισίν μου Χ α χ ἄ μ ε καλῶς , ὅτι πολλὰ καλῶς ἠράτησας . καὶ διὰ τῆς ἐρωτήσεως ταύτης περισσότερον ἐφωτίσθην νὰ πιστεύσω τὸν Χριστὸν ἄνευ ἀμφιβολίας .

Ἐν πρώτοις ἤξευρε , ὅτι δὴν πρέπει νὰ ἰνοήσωμαι τὴν προφητείαν τῆ Ἡσαΐου διὰ τὸν Ἀχαζ . ὅτι αὐτὸς ἦτον τότε εἰς ἡλικίαν δεκαεπτὰ χρόνων , ὅταν ὁ Ἡσαΐας ἔπει τό . Ἔδὲ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξενη . Καὶ μάρισα ὅτι οἱ Προφήται δὴν συνείδηζον νὰ λέγουσι τὰς προφητείας αὐτῶν διὰ παρελθῶσαν ὑπόθεσιν , ἀλλὰ μάρισα διὰ μέλλουσαν .

Διὰ δὲ τὴν λέξιν , τὴν ὁποῖαν λέγει ὁ Προφήτης , Ἄ λ μ ὲ , ἢ ὅχι Ν α ἄ ρ , ἄκουσον κατ' ἀρχάς ὡ Χ α χ ἄ μ ε , καθὼς λέγει ὁ Σοφὸς Σεραχ διὰ τὸν Προφήτην Ἡσαΐαν . Ἡσαΐας ὁ Προφήτης ὁ μέγας , καὶ πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτῆ , πνεύματι μεγάλῳ εἶδε τὰ ἔσχατα . . . ἕως τῆ αἰῶνος ὑπέδειξε τὰ ἐσόμια , ἢ τὰ ἀπόκρυφα πρὶν παραγενέσθαι αὐτά , (1) . Τοιοτρόπως προείδε ἢ διὰ τὴν Παρθένον Μαρίαν , ὅτι θέλει εἶναι μεμνησευμένη (ἀβραβανισμῶν) μετὸν Ἰωσοφ , ἢ διὰ τοῦτο λέγει Ἄ λ μ ὲ , ἢ ὅχι Ν α ἄ ρ . ὅτι ἡ λέξις Ν α ἄ ρ Ἑβραϊσὶ ἐνοεῖται ἀφθoρος Παρθένος , ἢ δὲ λέξις Ἄ λ μ ὲ , Παρθένος μεμνησευμένη ἢ ἀφθoρος . Καὶ ἀπόδειξιν σαφεστάτην τῆ λόγου μου θέλω φέρη τὴν ἱερὰν Γραφήν , εἰς τὴν ὁποῖαν , τὴν μὲν Ν α ἄ ρ , ἕτε μεμνησευμένην , ἕτε διεφθαρμένην ἐρμηνεύει . τὴν δὲ Ἄ λ μ ὲ , Παρθένον μεμνησευμένην , ἢ ἀφθoρον . μ' ὄλον τοῦτο εἰς ὅλην τὴν ἱερὰν Γραφήν ἢ λέξις Ἄ λ μ ὲ εἰς δύο μέρη εὐρίσκεται , μίαν εἰς τὴν προφητείαν τῆ Ἡσαΐου , ἢ ἄλλην εἰς τὴν Γένεσιν .

Ἄς ἴδωμαι , ὅταν ἐξελθῶ ὁ Ἀβραάμ τὸν πρεσβύτερον δῦλον τῆς οἰκίας τοῦ διὰ νὰ φέρη γυνῆκα τῷ Ἰσαὰκ υἱῷ αὐτῆ , ἀπὸ τὴν γῆν αὐτῆ , ἢν ἐγωννήθη ὁ Ἀβραάμ . Καὶ ἔπειν Ἀβραάμ τῷ παιδί αὐτῆ τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς οἰκίας αὐτῆ , καλ' . (2) . Καὶ πάλιν . Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν , εἰς τὴν πόλιν Ν α χ ὠ ρ , (3) . Καὶ φθάσας ἐση ἐγγυὸς εἰς μίαν πηγὴν ὕδατος ,

Ο

(1) Σεραχ . Κεφ . μί . 23 . 25 . 26 .

(2) Γένεσ . Κεφ . κδ' . 4 .

(3) Αὐτ . 10 .

ἦσαν ἔξω τῆς πόλεως, ἔ ἔπε· «Κύριε ὁ Θεός τῷ Κυρίῳ μου Ἀβραάμ. . . ἰδὲ ἐγὼ ἔστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. Αἱ δὲ θυγατέρες τῶν οἰκόντων τὴν πόλιν, ἐκπορεύονται ἀντλήσαι ὕδωρ· ἔ ἔσαι ἡ Παρθένος, ἥ ἂν ἐγὼ εἶπω· ἐπὶ κλίβανον τὴν ὑδρίαν σου, ἵνα πίω. ἔ ἔπη μοι· πίε σὺ, ἔ τὰς καμήλους σου ποτιῶ. . . ταύτην ἠτοίμασας τῇ παιδί σου τῇ Ἰσαὰκ, (1). Ἴδὲ λοιπὸν ὁ δῦλος ἔπε Ναὰρ· δηλ. Παρθένον ἀφθορον, ἔ μὴ μεμνησευμένη. Ἀφ' ἧ δὲ ἦλθω ἡ Ῥεββέκα εἰς τὴν πηγὴν ἔ ἐπότισεν ὄσας τὰς καμήλους τῶν δούλων, ἔ αὐτὸν τὸν ἴδιον, ἐξήγαγον ὁ δῦλος ἁλώτια χρυσᾶ, ἔ δύο ψέλλια, ἔ ἔδωκεν αὐτῇ· δηλ. ἐμνήσευσεν αὐτήν. Καὶ πάλιν, ἀφ' ἧ ἦλθω ὁ δῦλος με ὄσας τοὺς ἀνθρώπους, ἔ με τὰς καμήλους αὐτῶν, εἰς τὴν οἰκίαν τῶ Βαθθαίλ, τῷ πατρὸς τῆς Ῥεββέκας. «Καὶ ἔλθων ἐπὶ τὴν πηγὴν, ἔπα. . . ἔ ἔσαι ἡ παρθένος, ἂν ἥ ἐγὼ εἶπω, πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου, κτλ'. (2). Ἰ τότε ἔπα Ἀλμᾶ· διότι ἡ Ῥεββέκα ἦτον μεμνησευμένη.

Κατὰ πολλὰ φανερὸν εἶναι, ὅτι μὴ μεμνηστευμένη παρθένος, λέγεται Ναὰρ Ἑβραϊστὶ. ἔ ὅτι παρθένος ἀφθορος ἔ μεμνησευμένη λέγεται Ἀλμᾶ· ἡ δὲ Μαρία μεμνησευμένη ἦσα, ἔμνην ἀφθορος. Καὶ διὰ αὐτὴν τὴν μεμνησευμένην Παρθένον, λέγου διὰ τὴν Μαρίαν, ὁ Προφῆτης Δαβὶδ λέγει· «Μήτηρ Σιών, ἐρεῖ ἄνθρωπος, ἔ ἄνθρωπος ἐγωνήθη ἐν αὐτῇ, (3). Δηλ. ὁ Χριστὸς ἐγωνήθη ἀνευ συνουσίας σαρκὸς. Καθὼς προστίθωσιν αὐτῆς ὁ Δαβὶδ λέγων· «Καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ ὕψιστος, καθὼς ἔ ἀντίερμ λέγει· «Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τῷ Θεῷ, (4). Δηλ. ἡ Μητήρ τῷ Θεῷ διομαζέται πόλις τῷ Θεῷ, ὅτι ἐβάσαζε τὸν Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. Καθὼς ἔ ὁ Προφῆτης Ἡσαίας λέγει· «Παιδίον ἐγωνήθη ἡμῖν υἱός, ἔ ἐδόθη ἡμῖν, κτλ'. (5).

Ἴδὲ λοιπὸν ἀχρι τῶδε ἔγινω ἡ διὰ δύο ἐρωτήσεως ὁμιλία τῶν Ἑβραίων· διὰ τὴν ἀπέκρισιν, τὴν ὅποιαν ἔδωκα ἐγὼ διὰ βοηθείας τῷ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ. Δηλ. διὰ τὴν περιτομὴν, ἔ διὰ τὸ Σάββατον.

Ἐντεῦθεν ὁμως προέξανται ἡμῖν ἔ ἄλλαι ἐρωτήσεις, ὅτι ἐπὶ τὰ ἐρωτήσεως οἱ Ἑβραῖοι προβάλλουσιν ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς καθὼς προεῖπον.

Τρίτη Ἐρώτησις.

Ὁ Μωϋσῆς προσάζει τοῖς Ἑβραίοις, ὅτι ἐὰν ἀπέθνησκέ τις χωρὶς νό-

(1) Γένεσ. 12. 13. ἔ 14.

(3) Ψαλμ. πς'. 5.

(5) Ἠσ. Κεφ. θ'. 5.

(2) Αὐτόθ. 42. ἔ 43.

(4) Αὐτόθ. 3.

ἀφήσῃ παιδία ἀπὸ τὴν γυναῖκα ἢν ἔχω, ἢ ἀπὸ ἀλλῆν, ἢ ἔχω ἀδελφόν, ἔπρε-
 πω αὐτὸς ὁ ἀδελφὸς νὰ λάβῃ εἰς γυναῖκα αὐτῆ τὴν γυναῖκα τῆ ἀδελφῆ τῆ, ἢ νὰ
 τὴν ἐλευθερώσῃ μὲ τὸ μέσον τῆς ἐξυπολύσεως, λέγων τοιοῦτοτρόπως· « Ἐὰν
 δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἢ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ἦ
 αὐτῆ, ἢ ἔσται ἡ γυνὴ τῆ τετελευτηκότος ἐξ ἑνὸς ἀνδρὶ μὴ ἐγγυζόντι· ὁ ἀδελφὸς
 τῆ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐσπελεύεται πρὸς αὐτὴν, ἢ λήψεται αὐτὴν ἑαυτῆ εἰς γυναῖκα,
 ἢ συνοικήσει αὐτῇ. Καὶ ἔσαι τὸ παιδίον ὃ ἂν τεχθῆ, κατασάθῃσεται ἐκ τῆ ὀ-
 νόματος τῆ ἀδελφῆ αὐτῆ, τῆ τετελευτηκότος, καὶ ἢ ἐξαλειφθῆσεται τὸ ὄνομα
 αὐτῆ ἐξ Ἰσραὴλ. Ἐὰν δὲ μὴ βύληται ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τῆ ἀδελ-
 φῆ αὐτῆ, ἢ ἀναθήσεται ἡ γυνὴ τῆ ἀδελφῆ αὐτῆ ἐπὶ τὴν πύλιν ἐπὶ τὴν γερου-
 σίαν, ἢ ἐρεῖ· ἢ θέλει ὁ ἀδελφὸς τῆ ἀνδρὸς μου ἀναθῆσαι τὸ ὄνομα τῆ ἀδελφῆ
 αὐτῆ ἐν Ἰσραὴλ, ἢ ἢθέλησιν ὁ ἀδελφὸς τῆ ἀνδρὸς μου. Καὶ καλέσωσιν αὐτὸν
 ἡ γερούσια τῆς πόλεως αὐτῆ, ἢ ἐρεῖσιν αὐτῆ, ἢ σὰς ἔπη· ἢ βύλομαι λαβεῖν αὐ-
 τὴν. Καὶ προσελθῶσα ἡ γυνὴ τῆ ἀδελφῆ αὐτῆ πρὸς αὐτὸν ἕνατι τῆς γερούσι-
 ας, ἢ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτῆ τὸ ἐν ἀπὸ τῆ ποδὸς αὐτῆ, καὶ ἐμπτύσεται εἰς τὸ
 πρόσωπον αὐτῆ, ἢ ἀποκριθῆσα ἐρεῖ· ἔτω ποιήσωσι τῆ ἀνθρώπων, ὅς ἢκ οἰκο-
 δομήσει τὸν οἶκον τῆ ἀδελφῆ αὐτῆ. Καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῆ ἐν Ἰσραὴλ,
 οἶκος τῆ ὑποληθῆτος τὸ ὑπόδημα » (1).

Τώρα ἐρωτῶσιν οἱ Ἑβραῖοι ἡμᾶς τὰς Χριστιανὰς, ἂν ὁ Χριστὸς ἔπω· « Οὐκ
 ἤλθον καταλύσαι τὸν Νόμον τῆ Μωϋσέως, ἀλλὰ πληρῶσαι » (2). Διατί δὲν
 φυλάττεται αὐτὴν τὴν ἐντολήν; διότι οἱ Ἑβραῖοι μὲ πολλὰς ἀρετὰς διαβολικὰς
 ποιῶσιν αὐτὸ τὸ ὑπόδημα, περιπλέκοντες αὐτὸ μὲ δώδεκα κόμβους. Καὶ ἀφ' οὗ
 πλύνουσι τὸ δεξιὸν ποδᾶρι τῆ ἀδελφῆ τῆ τεθνηκότος ἀνδρὸς τῆς γυναίκος, τὸ ξυ-
 ρίζουσι μὲ ἐν μαχαίριον, ὡς πολλὰκις συμβαίνει νὰ τρέξῃ ἢ αἷμα, ἢ φορῶσιν αὐ-
 τὸ μὲ τῆτο τὸ ὑπόδημα. Ἡ δὲ γυνὴ τῆ τεθνηκότος πρέπει νὰ καταγίνηται νὰ
 λύσῃ τάτως τὰς δώδεκα κόμβους μὲ πολλὴν δυσκολίαν, μόνον μὲ δύο δάκτυλα.
 δηλ. μὲ τὸν μέγαν δάκτυλον τῆς χειρὸς, ἢ μὲ τὸν μικρόν.

Καλῶς ἔπω ὁ Χριστὸς· « Ὅτι δεσμεύουσι φορτία βαρῆα ἢ δυσβίβρακτα, ἢ
 ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τὰς ὤμους τῶν ἀνθρώπων. Τῆ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν ἢ θέλωσι κι-
 νῆσαι αὐτά » (3). Ὅτι φορτάνουσι τὰς χεῖρας διὰ νὰ δώσωσι πολλὰ ἄσπρα εἰς
 τὰς Χαχάμ η δ α ε αὐτῶν διὰ τὴν λύσιν τῆ ὑποδήματος, τὸ ὅποιον ἀπὸ αὐ-
 τὰς ὀνομάζεται χ λ ή τ ζ. Καὶ πολλάκις ζητῶσιν αὐτοὶ πολὺ πλῆθος χρυσῶν

δι-

(1) Δευτερον. Κεφ. κέ. ἀπὸ τὸν 5. μέχρι τῆ 10.

(2) Ματθ. Κεφ. 6. 17.

(3) Αὐτ. Κεφ. κγ'. 4.

διὰ αὐτὸ ἀπὸ τὰς χήρας, ὥστε αὐτὰ ὄντες ἐμβεβιασμένοι ἀπὸ αὐτὰς τοῦς Χαχάμηδας, περιφέρονται ἀπὸ τόπον ἐς τόπον μὲ γράμματα τῶν Ῥαββίνων χάριν συνδρομῆς ἢ βοηθείας τῶν ὁμογενῶν, διὰ νὰ ἀπαλαχθῶσιν ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν. Τῆτο εἶναι ἀποδεδειγμένον ἐξ αὐτῆ τῆ ἰδίᾳ, τῆ λέγοντος. « Ὁ ἕρπυς ἢ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι Κυρίου ἢ μὴ παρέλθωσι » (1). Καὶ πάλιν. « Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς ἢ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κατορθίετε τὰς εἰκίας τῶν χερῶν » (2).

Ἀπόκρισις.

Ἐς ἴδιον μέρος ἄλλο μέρος ὅπου προσάζει ὁ Μαυῖσῆς τοῖς Ἑβραίοις λέγων. « Καὶ ἔχλ περιγραφῆσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριᾶς αὐτῆ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. Καὶ πᾶσα θυγάτηρ ἀγχισεύσασα κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῶν ἐκ τῆ δῆμῃ, τῆς φυλῆς τῆ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀγχισεύσασιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτῆ » (3).

Ἄσκη ἡ ἐπιτολή ἐδόθη διὰ τρία αἰτία. Πρῶτον διὰ νὰ μὴ παρέλθῃ ἡ κληρονομία τῶν κτημάτων αὐτῶν ἀπὸ μίαν φυλὴν ἐς ἄλλην, ἕτε καὶ ἀπὸ μίαν φασηλίαν ἐς ἄλλην. ἀλλὰ διὰ τῆτο μόνον πρέπει νὰ φυλάττητε ὑμεῖς οἱ Ἑβραῖοι τὴν λύσιν τῆ ὑποδήματος, καθὼς ἦσθε ἐξωρισμένοι, ἢ διεσπαρμένοι ἐς ὅλην τὴν γῆν, ἢ κληρονομίαν κτημάτων δὲν ἔχετε.

Δεύτερον δὲ διὰ νὰ μὴ μιχθῶσιν αἱ φυλαί, ἢ διὰ νὰ γνωρισθῇ ἐκ ποίας φυλῆς εἶναι νὰ γωνηθῇ ὁ Μεσσίας Χριστὸς, ὅτι ἐκ φυλῆς Ἰάδα περιεμέναμεν τὸν Σωτῆρα Χριστόν.

Καὶ εὖς ἐς τὴν γωνήσιν τῆ Χριστῆ ἐφυλάχθη ἡ προσογῆ αὐτῆ, χωρὶς νὰ μιχθῶσιν αἱ φυλαί. Μετὰ δὲ τὴν ἰσάρκωσιν τῆ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι ἐπάναγκες πλέον νὰ φυλάττηται.

Τὸ δὲ τρίτον αἰτίον, διὰ τὸ ὁποῖον ἦτον προσογῆ νὰ μὴ μιχθῶσιν αἱ φυλαί, ἔχε γωνή διὰ τὴν φυλὴν τῆ Συμεῶν, ἐκ τῆς ὁποίας κατήγυτο ὁ προδότης Ἰάδας, ἡ ὁποία ὅλη αὐτὴ ἡ φυλὴ ἔμινε ἢ μόνι καταραμένη ἢ πεπλανημένη εὖς ἐς τὸ τέλος τῆ κόσμου, καθὼς καταράται αὐτὴν ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων. « Ἐν γωνεῖ μὴ ἐξάλειφθῆν τὸ ὄνομα αὐτῆ » (4). Ὡσπερ προεῖπον.

Ἐως ἐς τὴν παρσῖαν τῆ Χριστῆ ἐφυλάχθη αὐτὴ ἡ ἐπιτολή, ἢ δὲν ἐμίχθησαν

(1) Λυκ Κεφ. δ'. 33.

(2) Ματθ. Κεφ. κγ'. 14.

(3) Ἀριθμ. Κεφ. λγ'. 7. 8.

(4) Ψαλ. ρθ'. 13.

σαν αὐτὰ • μετὰ δὲ τὸν Χριστὸν ἐποίησαν ἀρχὴν νὰ μιχθῶσι • Μ' ὄλον τῷ-
το ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὡς οἰκτίρμων ἔλεήμων δὲν ἀφίνει εἰς τὴν ἀ-
πόλειαν τὲς ἀπὸ τὰς καλὰς φυλὰς καταγομένους, ἀλλὰ κράζει αὐτοὺς εἰς σωτηρίαν
διότι βλέπομεν εἰς πᾶσαν ἡμέραν, ἔτι εἰς πᾶσαν χώραν ἔτι πολιτεάν, ὅτι ἔρχον-
ται πλῆθος Ἑβραῖοι εἰς τὴν πίσιν τῷ Χριστῷ.

Εἰς δὲ ἀσεβῆς Χαχάμις μὲ ἠρώτησε κατὰ πολλὰ ἀσεβῶς ἐναντίον τοῦ
Εὐαγγελίου, ὅπως λέγει διὰ τὴν συκῆν, ἦν κατηράσατο ὁ Χριστὸς, ἔτι παραρη-
μα ἐξηράνη, καθὼς προεῖπον ἀνωτέρω • ὅτι ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος λέγει •
“ ἔτι γὰρ ἦν καιρὸς σύκων „ (1) • καὶ διατί λοιπὸν κατηράσατο ὁ Χριστὸς τὴν συ-
κῆν, ἐν ᾧ εἶναι ἔτι αὐτὸ ποίημα τῷ Θεῷ, ἔτι μάλιστα ὅτι δὲν ἦτον ὑπεύθυνος ;

“ Ὅθεν τῷ ἀπεκρίθη κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τῷ ἁγίῳ Ἰωάννῃ τῷ Χουσοσομου •
ὅτι ἡ συκὴ φανερώει τὸ Ἑβραϊκὸν γένος, ἔτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πεινα-
σμένος ὢν, ἐζητεῖ νὰ εὕρῃ καρπὸν καλὸν εἰς αὐτήν • δηλ. ἀρετὴν, ἔτι μὴ εὕρῃ
κατηράσατο αὐτήν • Ὁ Χριστὸς ὁμοίως, ἔτι μ' ὄλον ὅτι δὲν εὕρε τότε ἀρετὰς εἰς τὸ
γένος τῶν Ἑβραίων, ὡς οἰκτίρμων εὐσπλαγχνιζόμενος δὲν κατηράσατο αὐτὸ, πε-
ριμένων τὴν μετατροπὴν τῆς σκληροκαρδίας των. Διὰ δὲ τὸν Εὐαγγελιστὴν Μάρ-
κον, ὅστις λέγει • “ ἔτι ἦν καιρὸς σύκων „ δηλῶται, ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς
Χριστὸς, ὡς Θεὸς προοινώσκων πάντα τὰ ἐσόμμενα εἰς τὸν μέλλοντα καιρὸν, καὶ
βλέπων ὅτι δὲν εἶναι διὰ αὐτὸ ἐλπίς ἕως εἰς τὸ τέλος τῷ κόσμῳ, διὰ νὰ κάμωσιν
ἀγαθὰ ἔργα, τότε κατηράσατο τὸ Ἑβραϊκὸν γένος νὰ ξηρανθῇ ἄχρι τῆς ἡμέ-
ρας ταύτης.

“ Ὁ δὲ Ῥαββῖνος αὐτῷ μοι εἶπε, πῶς δὲν κάμνωμεν ἡμεῖς καρπὸν, ἐν ᾧ κα-
τεκάρημεν ἡμέραν ἔρχονται Ἑβραῖοι πρὸς τὴν πίσιν τῷ Χριστῷ. Ἄλλ' ἐγὼ ἀπεκρί-
θην, ὅτι αὐτοὶ, οἷτινες ἔρχονται εἰς τὴν πίσιν ἔτι βαπτίζονται, εἶναι ἀπὸ τὰς
καλὰς ἐκείνας φυλὰς, αἷτινες ἐμίχθησαν μετὰ Χριστὸν μετὰ τὴν φυλὴν τοῦ
Συμεῶν. Διὰ τῆτο λέγει ἔτι ὁ Προφήτης Ἡσαΐας • “ Καὶ εἰάν γένηται ὁ λαὸς τοῦ
Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα σωθήσεται „ (2).

Τετάρτη Ἑρώτησις.

Εἰς πολλὰ μέρη προσάζει ὁ Μαυσιῆς λέγων • “ Καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦ-
τα . . . ἐφάψαι αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς σου, ἔτι ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀ-
φθαλμῶν σου „ (3) • ἀλλὰ πάλιν λέγει • “ Καὶ ἔσται σοι εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς
χειρὸς σου, ἔτι μνημόσυνον πρὸ ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος Κυρίου ἐν
τῷ

(1) Μάρκ. Κεφ. 11. 13.

(2) Ἠσ. Κεφ. 1. 21.

(3) Δευτερον. Κεφ. 10. 6. 8.

τῆ σόκατί σου ,, (1) . Ὅμοιος προσέζει ὁ Μωϋσῆς ἐς πολλὰ μέρη τὰ τρώγμω-
 μω ἄζυμα λέγων . “ Πᾶν ζυμωτὸν ἔκ ἔδεσθε ἐν παντὶ κατοικητηρίῳ ὑμῶν, ἔ-
 δεσθε ἄζυμα ,, (2) .

Λοιπὸν τῶρα ἀν ἤλθω ὁ Χριστὸς τὸ ἀναπληρώσῃ τὸν νόμον τῷ Μωϋσέως .
 διατὶ ὑμεῖς οἱ Χριστιανοὶ δὲν φυλάττετε τὰς ἐπιτολάς ταύτας, καθὼς φυλάττομεν
 ἡμεῖς οἱ Ἑβραῖοι μέχρι τῶ νῦν , ἃ τρώγμω ἐς τὸ Πάσχα ἡμῶν ἄζυμα ;

Ὅμοιος γράφομεν ἃ τὰς λόγους τῆς ἀπ’ Αἰγύπτου Ἐξόδου ἐς μεμβράναν, ἃ
 δένομεν αὐτὰς ἐς τὰς χεῖρας, ἃ ἐς τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, ἃ ἐπὶ τῶν καταφλίων ἃ
 ἀνωφλίων τῶν θυρῶν βάζομεν αὐτὰς, διὰ τὸ ἐνθυμηθῆμεν πάντοτε τὸ εὐχαρισήσω-
 μεν τῷ Θεῷ διὰ τὴν εὐεργεσίαν, ἣν ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας τῆς Αἰγύπτου.

Ἀπόκρισις .

Πολάκις σοὶ ἔπουν ὦ Χ α χ ἄ μ ε , ὅτι ἢ ἀπ’ Αἰγύπτου Ἐξόδου προεικό-
 νισε τὴν ἀπὸ τῷ Ἄ δ α Ἐξόδου τῶν ψυχῶν .

Ὅθω ἄκουσον τί λέγει τὸ ἄγιον Πνεῦμα διὰ τῷ Προφήτῃ Ἰερεμίᾳ . “ Ἰδὲ
 ἡμέρη ἔρχονται, φησὶ Κύριος, ἃ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ ἃ τῷ οἴκῳ Ἰούδα
 διαθήκην καινὴν. Οὐ κατὰ τὴν διαθήκην, ἣν διεθέμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν,
 ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἔξαγαγῆν αὐτὰς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
 ὅτι αὐτοὶ ἔκ ἐμέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου . . . Ὅτι αὐτὴ ἡ διαθήκη μου, ἣν δια-
 θέσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, φησὶ Κύριος, διδὼς δῶσω
 νόμος μου ἐς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, ἃ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτὰς, ἃ ἔ-
 σομαι αὐτοῖς ἐς Θεὸν, ἃ αὐτοὶ ἔσονται μοι ἐς λαόν ,, (3) .

Ἦκουσας ὦ Χ α χ ἄ μ ε , ὅτι λέγει ὁ Προφήτης, πῶς θέλει γραφῆ ὁ νόμος
 τῷ Χριστῷ ἐς τὴν καρδίαν, καθὼς ἃ ἔναι γεγραμμένος ἐς πάντα Χριστιανὸν ἐς
 τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὁ νόμος τῷ Χριστῷ .

Διὰ ὑμᾶς δὲ τὰς Ἑβραίας ἄκουσον τί λέγει πάλιν ὁ Προφήτης Ἰερεμίας .
 “ Ἀμαρτία Ἰούδα ἐγγέγραπται ἐν γραφῇ, ἐν ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ, ἐγκεκολλημέ-
 νη ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς καρδίας αὐτῆς, καὶ ἐν τοῖς κέρασι τῶν θυσιαστηρίων αὐ-
 τῶν ,, (4) . Ὅθω ἐς μάτην εὐχαρισεῖτε τῷ Θεῷ διὰ τὴν ἀπ’ Αἰγύπτου Ἐξο-
 δον, ὅτι τί ὄφελος ἔναι, ἐν ᾧ ἠλευθεράθητε ἀπὸ τὴν δουλείαν τῷ Φαραῶ, ἃ ἐ-
 πέσατε ἐς μεγαλητέραν δουλείαν, ἐς τὴν ἀμύβαν ὄργην τῷ Θεῷ, μὲ ὄλον ὅτι ὑ-

μῆς

(1) Ἐξοδ. Κεφ. ιγ’. 9. (2) Αὐτ. 7. Ἄζυμα ἔδεσθε ἐ-
 πτὰ ἡμέρας ἔκ ἐπιθήσεται σοὶ ζυμωτὸν, ἔδὲ ἔσαι σοὶ ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς
 ὄροις σου. Ἡ τετραγλ. ἐκδ. Καὶ ἐν τῷ Λευιτ. Κεφ. χγ’. 6.
 (3) Ἰερεμ. Κεφ. λα’. 31, 32, 33. (4) Αὐτ. Κεφ. ιζ’. 1.

μῆς δὲν γνωρίζετε. Ὅτι καθὼς ὁ ὄνος δὲν γνωρίζει τὸ βάρος αὐτοῦ, κατ' αὐτὸν τὰν τρόπον ἔ ὑμεῖς δὲν γνωρίζετε, ὅτι μεγαλύτερα ἔναι ἢ τῶν δολεία ὑμῶν. Εἰς τὴν δολείαν τῆς Βαβυλώνης ἦσθε συνηθροισμένοι ἐς ἓν μέρος, ἔ ἔχετε ἀνθρώπους νεκροὺς ἔ πεφωτισμένους μετ' τὸ ἅγιον Πνεῦμα, Ἱερεμίαν, Ἐσδραν, Δαυὶδ, ἔ Βαβύχ. Ὁμοίως ἔ ἐς τὴν Αἴγυπτον ἦτον ὁ Μωϋσῆς ἔ Ἄαρων, καὶ οἱ πρεσβύτεροι, οἵτινες ἐπαρηγόρουν ὑμᾶς. Τώρα ὁμοίως ἐς αὐτὴν τὴν τωρινὴν διεξοδικὴν δολείαν ἦσθε διεσπαρμένοι, ἔ κἀνένα ἀνδραπον πεφωτισμένων δὲν ἔχετε, ἐ μὴ μόνου τὸς παμπονήρης Χ α χ α μ ι δ α ς, οἵτινες σᾶς ἀπατῶσι, χωρὶς νὰ θελήσωσιν ἔτε αὐτοὶ νὰ μετανοήσωσιν, ἔτε τὸν ἀπλῆν λαὸν ἀφίνασι νὰ καταλάβῃ τὴν ἀλήθειαν· ἀλλ' ἐξηγῶσιν ὑμᾶς τὴν ἱερὰν Γραφὴν κατὰ πολλὰ ἀσεβῶς.

Καθὼς ἔ αὐτὸ, ὅπερ λέγει ὁ Μωϋσῆς, νὰ μὴ ἦναι ἢ ἀπ' Αἴγυπτος ἐξοδος ἀμνημόνευτος, τὸ ὁποῖον λέγεται Ἑβραϊστ' τ α τ, φ α τ, ἔρμινεύει ὁ Ῥαββὶ Σολομὼν λέγων, τ α τ ἐνοῖται δύο, ἔ φ α τ ἐς τὴν Ἀραβικὴν γλῶσσαν ὡσαύτως δύο. Λοιπὸν δύο καὶ δύο γίνονται τέσσαρα. Ὅθω κάμωσιν οἱ Χ α χ α μ ι δ ε ς ἀπὸ δέρμα μοσχάρια ἓνα κόμβον· πρῶτον ὁμοίως γράψωσιν ἐπὶ τῷ δέρματι τότε τέσσαρα ῥητὰ τῆς ἱερᾶς Γραφῆς. Τὸ πρῶτον ἔναι ἀπὸ τὸ ἕκτον Κεφάλαιον τῷ Δευτερονομίᾳ ἀπὸ τὸν τέταρτον εἶχον· " Ἄκου Ἰσραὴλ, " ἔ ἔως τὸν ἐνδέκατον εἶχον. Τὸ δεύτερον ἔναι ἀπὸ τὸ ἐνδέκατον Κεφάλαιον τοῦ Δευτερονομίᾳ ἀπὸ εἶχον δέκατον τρίτον, ἔως ἐς τὸν ἑκαστὸν· δεύτερον τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου. τὸ τρίτον ἔναι ἀπὸ τὸ δέκατον τρίτον Κεφάλαιον τῆς Ἐξόδου ἀπὸ εἶχον δεύτερον ἔ ἔως ἐνδέκατον. Καὶ τὸ τέταρτον ἀπὸ τὸ ἴδιον Κεφάλαιον τῆς Ἐξόδου ἀπὸ εἶχον ἐνδέκατον ἔως δέκατον ἔβδομον. Ἐπειτα περιτυλίττωσιν αὐτὰ μετ' ἐν δέρμα μαῦρον, βάλλοντες ἐπάνω ἐν κομμάτιον ἐκ τῷ ἴδιῳ δέρματι, ὁμοίως σφραγῶσιν τῷ πρῶτῳ ἐν εἶδει ἐνὸς σκιπασμάτος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον κρέματα ἐξῶ ἐν μέρος λαρὶν ἀπὸ τὸ ἴδιον δέρμα πλατὺ ἓνα δάκτυλον, ἔ μακρὺ ἔως δύο πηχῶν, τὸν ὁποῖον κόμβον ὀνομάζωσιν αὐτὸν τ ε φ ι λ η ν τῆς χειρὸς· τὸν δὲ τῆς κεφαλῆς κόμβον ποιῶσιν αὐτὸν τοιοτρόπως. Γράψωσιν ἐς μίαν μεμβράναν τὰ προσημῶνα ῥητὰ τῆς Γραφῆς, διαρῶσιν αὐτὴν ἐς τέσσαρα τμήματα, ἔπειτα κολλῶσιν αὐτὰ, ἐς κατασκευὴν ἐνὸς τετραγώνου, τὸ ὁποῖον βάλλωσιν ἐπάνω ἐς ἓν ἄλλο τετραγώνον· πλέον σφραγῶσιν καὶ πλατύτερον τῆς χειρὸς, ἔ βάλλωσιν αὐτὸ ἐπάνω ἐς τὸ μέτωπον, ἔ τὸ δένωσι μετ' δύο λαρῖδας, αἱ ὁποῖαι κομποδεμέναι ἔσται ἐπάνω ἐς τὸ μέτωπον κρέμανται ἔμπροσθεν ἔως ἐς τὰ γόνατα, τὸν ὁποῖον κόμβον καθεπρῶτ' βάλλωσιν αὐτὸν ἐς τὴν προσευχῆντων.

ΟΙ ΧΑΧΑΜΙΔΕΣ λέγουσιν, ὅτι ἔξ ὁ Θεὸς βάλλει τῦτον εἰς τὴν κεφαλὴν ὅταν προσεύχεται. Τοιοῦτοτρόπως γράφει εἰς τὸ κατηραμένον αὐτῶν Ταλμῦθ εἰς τὸ μέρος μπιρυχῆς ἰσσε, Κεφάλαιον πρῶτον, ὅπου λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Μαῦσῆν· «Καὶ ὄψιν τὰ ὀπίσω μου», (1), δηλαδὴ, ὅτι τὸν κόμβον τερφίλην ἔδειξεν ὁ Θεὸς τῷ Μαῦσῆ, καθὼς ἐρμηνεύει ἕνας Ῥαββῖνος αὐτὸς ὀνομαζόμενος Χάμ ἔφες τῷ Βήζνα.

Ἀκόμη ἐπενόησαν οἱ ΧΑΧΑΜΙΔΕΣ ἔξ ποιῶσιν ἕνα κόμβον μὲ πολλὰς ἀιρέσεις εἰς τὸ λωρίον, μὲ τὸ ὅποιον δένονται εἰς τὸ μετάφρων. Οἱ δὲ ἀπλοῖ δυσυχῆς Ἑβραῖοι πληρῶνσι τὸν ΧΑΧΑΜΗΝ διὰ αὐτὰς τὰς κόμβους, ὅταν σχίζονται.

Ἡ κατηραμένοι Ῥαββῖνοι, ἄρα ὁ Μαῦσῆς ἐν τῇ Ἀραβικῇ, ἢ Ταταρικῇ γλώσσῃ ὠμίλησεν; ὁ Μαῦσῆς καθαρῶς Ἑβραϊστὴ ὠμίλησε. Διὰ τῦτο τὰ τ εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν δηλοῦ χῶμα πατημένον, μὲ τὸ ὅποιον κτίζουσιν οἱ ἄνθρωποι ὀσπήτια· τὸ δὲ τὰ τ φά τ φανερόν χῶμα πατημένον πολλὰ ξηρὸν, ὥστε σχεδὸν ἀδύνατον εἶναι πλέον νὰ πατηθῇ.

Καὶ τῦτο λέγει ὁ Μαῦσῆς νὰ ἦναι ἀσάλευτος πρὸ ὀφθαλμῶν σου ἢ ἀπ' Αἰγύπτου ἔξοδος, ὅτι ἀναμεταξὺ τῶν ὀμμάτων εὐρίσκονται τὰ μυαλὰ τῆς κεφαλῆς, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι ἔξ ὅλη ἡ γνῶσις τῷ ἄνθρωπῳ. Ὅθεν λέγει τὰ τ φά τ διὰ νὰ ἦναι ἀνεξάλεπτος ἀπὸ τὸν νῦν τῷ ἄνθρωπῳ ἢ ἀπ' Αἰγύπτου ἔξοδος· ὅχι διὰ τὴν γῆνιν Αἰγύπτου λέγει, ἀλλὰ διὰ τὴν ἔξοδον τῶν ἐξ Ἀδου ψυχῶν, ἡ ὁποία πνευματικῶς ὀνομάζεται Αἰγύπτος. Καθὼς λέγει ἔξ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· «Διὰ τῦτο ἰδὲ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, ἔξ ἔκ ἐρῶσιν ἔτι, ζῆ Κύριος ὁ ἀναγαγὼν πρὸς υἱὸς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Ἀλλὰ ζῆ Κύριος, ὃς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς βορρᾶ», (2). Δηλ. ἀπὸ τῶν Ἀδην.

Ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἔχομεν ἀσάλευτον ὀπίσθιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, τὸσον τὸ σημεῖον τῷ τιμίῳ Σταυρῷ, ὅσον ἔξ τῷ ἁγίῳ Μύρῳ. Καθάπερ λέγει ὁ Προφήτης Ἰεζεκιὴλ· «Ἐφ' ὅς ἐστι τὸ σημεῖον, μὴ ἐγγίσητε», (3). Δηλ. εἰς τὰς Ὀρθοδόξους, οἵτινες ἔχουσιν αὐτὰ τὰ σημεῖα διὰ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ἐγγίση τὸ εὐράτευμα τῷ Ἀντιχρίστῳ, ἔξ νὰ ἀπατήσῃ αὐτὸς. Καθὼς καὶ οἱ Ἱερεῖς ἡμῶν δύνουσι τὸ σημεῖον τῷ τιμίῳ Σταυρῷ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν· δηλ. τὰ ἁγία ἐπιμαυρία, τὰ ὁποῖα βάλλουσιν ἐν κερῶν λειτουργίας, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶναι σημειωμένοι τὸ σημεῖον τῷ τιμίῳ Σταυροῦ. Διὰ τὸ ὅποιον σημεῖον λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα

(1) Ἐξοδ. Κεφ. λγ'. 23.

(2) Ἱερεμ. Κεφ. ις'. 14. 15.

(3) Ἱεζεκ. Κεφ. θ'. 6.

διὰ τῷ Προφῆτῃ Δαβὶδ· « Ἐδουκας τοῖς φροβημοῖς σε σηκίωσιν τῷ φυγῆν ἀπὸ προσώπου τῶς », (1). Καθὼς καὶ ὁ Προφῆτης Ἡσαΐας λέγει· « Καὶ ἀρεῖ σηκίωον ἐς τὰ ἔθνη », (2).

Διὰ δὲ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων λέγει ὁ Μωϋσῆς· « Καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ », (3). Καὶ διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας, ἦτοι τῶν Καλύβων λέγει· « Καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν Κυρίου ἑπτὰ ἡμέρας », (4). Καὶ πάλιν· « Ἐν σκηνῶς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας », (5).

Αὐτοὶ δὲ πανηγυρίζουσιν αὐτὰς τὰς ἑορτάς ὁ κτῶ ἡμέρας· ἔσταν ἐρωτᾷ τις αὐτὰς, διατί μίαν ἡμέραν περισσότερον πανηγυρίζουσι; ἀποκρινόμενοι λέγουσιν, ὅτι ὁ Μωϋσῆς λέγει· « Καὶ τῇ πτωκαυδεκάτῃ ἡμέρᾳ τῷ (πρώτῳ) μηνὸς τέτυ ποιηθήσεται ἑορτὴ ἑπτὰ ἡμέρας ἀζυμα ἔδεδθε », (6). Διη. ἐς τὸν Μάρτιον μῆνα. Ὁμοίως ἔτι τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας, ἀρχίζουσιν ἐς τὰς δεκαπέντε τῷ ἑβδόμῳ μηνὸς· δηλ. τῷ Σεπτεμβρίῳ.

Ὅτε ὁμοῦς κατῆκον οἱ Ἑβραῖοι ἐς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἔβαλλον φυλακὴν ἐπὶ ὄρου τινὸς ὑψηλοῦ, ἔξ ἔβλεπον αὐτοὶ ἐς ποίαν σιγμὴν ἐφάνη ἡ νέα σελήνη, ἔξ ἀμέσως ἀναπτον μεγάλην φωτίαν, καὶ ἐγνωρίζετο ἐς ὄλην τὴν πόλιν ἡ γένεσις αὐτῆς, ἔξ εὐθὺς ἔκαμνον ἀρχὴν νὰ ἐπαριθμῶσι τὴν πρώτῃν ἡμέραν. Τώρα ὁμοῦς εὐρισκόμενοι ἐς αὐτὴν τὴν ἀρχμαλωσίαν, ἔξ διεσπαρμένοι ἐς πᾶσαν πόλιν δὲν γνωρίζουσιν ἐς ποίαν σιγμὴν, ἢ ἡμέραν ἀρχίζει νὰ φανῇ ἡ νέα σελήνη, ἔξ διὰ αὐτὴν τὴν ἀμφιβολίαν πανηγυρίζουσι μίαν ἡμέραν περισσότερον ἀπὸ τὸ διωρισμένον, τόσον ἐς τὴν ἑορτὴν τῷ Πάσχα αὐτῶν, ὅσον ἔξ ἐς τὴν σκηνοπηγίαν· ἔτω γράφει ἐς τὸ Τ α λ μ ἔ θ μέρος Μ π ε ἴ τ ζ ἄ. Ἐγὼ δὲ ἠρώτησα ἕνα Ρ' αββῖνον· πῶς ὁ Μωϋσῆς προσάζει ἐς πολλὰ μέρη λέγων· « Τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τῷ ἑβδόμῳ . . . ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Πᾶσα γὰρ ψυχὴ, ἣτις μὴ ταπεινωθῆσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξολοθρευθήσεται », (7).

Λοιπὸν τώρα διατί δὲν νησεύετε ὑμεῖς οἱ Ἑβραῖοι δύο ἡμέρας διὰ τὴν ἀμφιβολίαν τῆς γεννήσεως τῆς σελήνης, ἐν ᾗ εἶναι κίνδυνος ψυχῆς; « Τί γὰρ ὤφελται ἀνθρώπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; (8). Μοὶ ἀπεκρίθη ὁ Ρ' αββῖνος, ὅτι δὲν ἠθέλησαν οἱ Χ α χ ἄ μ ε δ ε ε

Π

καὶ

(1) Ψαλμ. λ'. 4.

(2) Ἡσ. Κεφ. ιά. 12.

(3) Ἐξοδ. Κεφ. λδ'. 18.

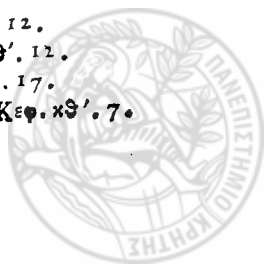
(4) Ἀριθ. Κεφ. κθ'. 12.

(5) Λευίτ. Κεφ. κγ'. 42.

(6) Ἀριθ. Κεφ. κθ'. 17.

(7) Λευίτ. Κεφ. ις'. 29. καὶ Κεφ. κγ'. 27. 29. Ἀριθ. Κεφ. κθ'. 7.

(8) Ματθ. Κεφ. ις'. 16.

να φορτώσῃσι τὸν λαὸν νὰ νηγεύσῃσι δύο ἡμέρας μίαν μὲ τὴν ἀλ.ν. Ἐγὼ δὲ εἶπον αὐτῷ· ἡ εὐσπλαγχνία, ἥτις ἔχετε ὑμεῖς οἱ Ῥαββῖνοι διὰ τὸν ἀπλὴν λαὸν τῶν Ἑβραίων εἶναι ὁμοία μὲ τὴν εὐσπλαγχνίαν, ἣν ἔχῃ ὁ προδότης Ἰσάδας διὰ τὰς πτωχὰς, ὅτε εἶπε· « Διὰ τὴν τὴν μῦρον ἀκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς ; (1)· τὰ ὅποια δὲν εἶπον αὐτὸς, εὐσπλαγχνιζόμενος τὰς πτωχὰς, ἀλλὰ εἶπεν αὐτὰ, διότι ἦν κλέπτης, καὶ τὸ γλωσσόκομον (πευγιὸν) ἔχῃ, καὶ τὰ βαλόμενα ἐβάραζε (2). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐσεῖ καὶ ὑμεῖς οἱ Ῥαββῖνοι.

Εἰς τὸ Πάσχα ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν πανήγυριν τῆς Σκηνοπηγίας προσέειπε ὁ Μωϋσῆς λέγων· « Καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἑορτῇ σου (3). Ὅμοιος τῆς Ῥαββῖ- νοι παρρησιαῖς· καθὼς προανέφερα εἰς τὸ πρῶτον Κεφάλαιον. Διηλ. ὁ πρῶτος λέγει, μὲ παχὺ κρέας πληρῶται ἡ ὑπόλη τῷ Μωϋσέως.

Ὁ δὲ δευτέρος λέγει, μὲ οἰνοποσίαν καὶ μὲ μέθην πληρῶται αὐτὴ ἡ ὑπό- λη. Καθὼς καὶ εἰς τὸ Τ α λ μ ἔ θ εἰς τὸ μέρος (Μ ο π ἔ δ κ ἔ τ ο ν) εἰς τὸ πρῶτον Κεφάλαιον φύλλον ἕνατον λέγει, ἀ ἔ ν σ ἡ μ χ α μ π ε λ ὄ η ἀ χ ἡ λ α ἴ σ τ ι μ . Διηλ. δὲν εἶναι εὐφροσύνη χωρὶς φαγητὰ καὶ πιστὰ καλά.

Ὁ δὲ τρίτος Ῥαββῖνος λέγει, ὅτι μὲ συνουσίαν σαρκὸς πληρῶται ἡ ὑπόλη τῷ Μωϋσέως. Εἰς τὸ πρῶτον Κεφάλαιον ἐφανένεωσα καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν.

Οἱ δὲ τὴν σήμερον Ῥαββῖνοι διὰ νὰ μὴ ἔχῃσι καμμίαν ἀμφιβολίαν, ποιοῦσι τὰ ἀσχερὰ ἔργα εἰς τὴν πανήγυριν τῷ Πάσχα καὶ τῆς Σκηνοπηγίας, καὶ συναθροιζόμενοι ὡς οἱ Ῥαββῖνοι, ὅσον καὶ οἱ Χ α χ ἄ μ ι δ ε ς μὲ τὰς Φαρι- σαίους ὑπάγουσιν εἰς τὰ ὀσπήτια ὄλων τῶν Ἑβραίων, καὶ λέγουσιν Μ' ο α δ ἡ μ λ ε σ η μ χ ἄ χ α κ ἡ μ ἡ ζ μ ἄ ν η μ λ ε σ σ α ὄ ν . Διηλ. καιρὸν ἔδωκεν ὁ Θεὸς διὰ χαρὰν καὶ εὐφροσύνην.

Οἱ δὲ δυσυχεῖς καὶ ἀπλοὶ Ἑβραῖοι, καὶ ἐὰν τύχῃ νὰ ζημιώσῃσι πωλῶντες τὸ πλέον καλῆτερον πρᾶγμα, ὅπερ ἔχῃσι, πρέπει νὰ τὰς φιλεύσῃσι γεμίζοντες τὴν κοιλίαν αὐτῶν μὲ πλοισιπάροχα φαγητὰ καὶ πιστὰ.

Ἄφ' ἧ δὲ περιφέρονται ἀπὸ ἐν ὀσπήτιον εἰς ἄλλο μεθύοντες, καὶ σχεδὸν γί- νονται ἐξω φρωτῶν· ὑπάγουσιν εἰς τὰ ὀσπήτια αὐτῶν, ἵνα ἐκτελέσωσι τὰς ἀκαθάρ- τας αὐτῶν συνουσίας· καὶ διὰ τῆτα πανηγυρίζουσι μίαν ἡμέραν περισσότερον εἰς αὐ- τὰς τὰς πανηγύρεις αὐτῶν.

Εἰς δὲ τὴν δεκάτην ἡμέραν τῷ ἑβδόμῳ (Σεπτεμβρίου) μηνὸς, ἡ ὁποία ἀπὸ αὐτῆς ὀνομάζεται ἡ μ κ ἡ π η ς, τότε χωρὶς ἄλλο πρέπει νὰ νηγεύσῃσι κατὰ

τὰν

(1) Ἰωάν. Κεφ. ιβ'. 5.

(2) Αὐτόθ. 6.

(3) Δευτερ. Κεφ. ις'. 14.

τὸν νόμον, ἕ νὰ ἐγκρατευθῶσιν ἀπὸ συνουσίαν, τότε δὲν νησεύσιν μίαν ἡμέραν περισσότερον διὰ τὴν ἀμφιβολίαν τῆς γωνήσεως τῆς σελήνης, καθὼς ποιῶσιν ἐς τὰς ἄλλας πανηγύρεις αὐτῶν διὰ χαρὰν ἕ εὐφροσύνην · ἀλλὰ ξεγυμνῶνται τὰς δυσυχεῖς Ἑβραῖους εἰ Χ α χ ά μ η δ ε ς μὲ τρόπον κολακευτικόν · ἐπειδὴ λέγουσιν αὐτοῖς · μετὸ νὰ μὴ σᾶς ἐφορτάσασκεν δύο ἡμέρας νὰ νησεύσητε διὰ τὴν ἀμφιβολίαν τῆς γωνήσεως τῆς σελήνης, διὰ τῆτο ἦσθε ὑπόχρεοι νὰ δώσητε ἐλεημοσύνην, ἣ ὁποία ἀπὸ αὐτῶν ὀνομάζεται π η δ ἦ ν · δηλ. ἔξαγοράσις .

Ἔστω γέγονται οἱ Ῥαββίνοι, Φαρισσαῖοι, ἕ Διδάσκαλοι, ἕ ὁ μεγαλήτερος αὐτῶν Χ ε β ρ ᾶ ς, ὅς τις ὀνομάζεται κ α μ π ά η, ἐς τὴν θύραν τῆ βωμοῦ αὐτῶν κρατῶντες ἀνά χεῖρας ἕκαστος ἀπὸ ἕνα δίσκον, ἕ δὲν ἀφίνουσι τὰς δυσυχεῖς Ἑβραῖους νὰ ἐσέλθωσι μέσα, ἐὰν πρῶτον δὲν πληρώσασιν ἐλεημοσύνην ἐς τὸ καθένα ἀπὸ αὐτῶν, οἵτινες ἴσανται ἐς τὴν θύραν, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ ἀπαυτῶσιν χρεωτικῶς μὲ πολλὰ μαλάματα .

ἜΟποιοι ἀπὸ τὰς Χριστιανὸς θέλει νὰ πληροφορηθῆ ἕ νὰ ἴδῃ αὐτὴν τὴν πλάτην τῶν Ἑβραίων · ὅταν ἦναι τὸ φῶς τῆς σελήνης τῆ Σεπτεμβρίου ἰνέα ἡμερῶν, τότε πρὸς τὸν καιρὸν τῆς ἐσπέρας ἄς ὑπάγῃ ἐς τὴν θύραν τῆ βωμοῦ αὐτῶν, καὶ θέλει ἴδῃ ὁ ἴδιος πῶς ἴσανται οἱ Ῥαββίνοι ὁμῶ μὲ τὰς ἐπιλοίπους προηρημένους μὲ δίσκους ἕ κρατῆρας γεμάτους ἀπὸ ῥακί, ἕ κρασί, μὲ μελόψωμα, γέμοντες μέθης, οἱ δὲ δυσυχεῖς Ἑβραῖοι ἔρχονται μὲ ἀγιοκέρια μεγάλα, ἕ δὲν ἀφίνουσιν αὐτῶς νὰ ἐσέλθωσιν, ἕως δὲν εὐχαρισῶσιν ὅλους. Ἄφ' ἣ δὲ θέλει εὐχαρισῆσθ ὁ Ἑβραῖος ἀρκετῶς τὰς Ῥαββίνους μὲ ἀργύριον, τότε φέρουσιν αὐτὸν μέσα, ἕ βάλλεται ὁ δυσυχὴς Ἑβραῖος μὲ τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ κάτω · ὁ δὲ Χ α χ ά μ η ς μὲ ἐν λωρίον χονδρὸν δέρει τῶς πλάταις αὐτῆ παρὰ μίαν σαραντα, διὰ τὰς ἀμαρτίας τῆ παρελθόντος χρόνου, ἕπειτα σηκῶνεται ὁ δαρθὴς Ἑβραῖος · ὁ δὲ Ῥαββίνος παρηγορεῖ αὐτὸν, διδὸς αὐτῆ ἕν ποτήριον μὲ κρασί, ἣ ῥακί ἕ μελόψωμον, ἕ λέγει · εἶθε νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς ἐς ἡμᾶς χρόνον γλυκῶν, ἐς δὲ τὰς Χριστιανὸς πικρὸν . ἕΕπειτα διασκορπίζονται οἱ Ἑβραῖοι ὑπάγοντες ἐς τὰ ὀσπήτια αὐτῶν, ἕ τρώγει ὁ καθεὶς ἀπὸ μίαν κεφαλὴν ἀρνίς λέγων · Εἰς τῆτον τὸν χρόνον ἡμεῖς νὰ ἡμεθα ἐς κεφαλὴν, οἱ δὲ Χριστιανοὶ ἐς ἔβρον . ὅμως τῆτο δὲν εἶναι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὅν ποιῶσιν οἱ Ἑβραῖοι · ἐπειδὴ ὁ Μωϋσῆς τὸ Ἑβραϊκὸν γένος κατηράσατο λέγων · ἕ Ὁ προσήλυτος ὅς ἐσίν ἐν σοὶ, ἀναβήσεται ἀνά ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω, ἣ (1) . Δηλ. ἕ ὁ προσήλυτος ἣ ἄνωξί τοῦς Χριστιανὸς, διότι ἡμεῖς ποτὲ ἡμεθα ἀναμεταξύ των · ἕ σὺ δὲ ἣ τὸς Ἑβραῖους, εἰ

ὅποιοι μέχρι τῆ νῦν εἰσὶ ἐς ἕραν, ἔ ἡμῆς ἡ κεφαλὴ · καθὼς ἔ ἐπληρώθη τὸ ἱσ-
τόν · διότι ἐδέχθημεν τὸν Χριστὸν · Οἱ δὲ Ἑβραῖοι, μ' ὄλον ὅτι τρώγῃσι τὴν
ἐρημένην κεφαλὴν, εὐρίσκονται ἐς ἕραν, ἐπειδὴ ἐσαύρωσαν αὐτόν.

Ἦ ἀνόνται Ἑβραῖοι, ἔ κεφαλὴν σκυλίῳ ἀν φάγῃτε, ὄλον ἐς ἕραν θέλετε
μένῃ ἄχρι τέλους τῆ κόσμῳ · διότι ὁ ἴδιος Μωϋσῆς λέγει · “Καὶ ἐλεύσονται ἐ-
πί σέ πᾶσαι αἱ καταραὶ αὐταί . . . Καὶ ἔσαι ἐν σοὶ σημεῖα ἔ τέρατα, ἔ ἐν τῷ
σπέρματί σου ἕως αἰῶνος,” (1).

Ἄφ' ἔ δὲ γευνῶσιν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τῆ ἀρνίῳ, ἀρχίζουσι νὰ τρώγῃσι ἔ νὰ
πίνωσι παρὰ τὸ δέον · ἔπειτα ὑπάγουσιν ἐς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν γεμάτοι ἀπὸ
φαγητὰ, ἔ ζαλισμένοι σχεδὸν ὄλοι ἀπὸ μέθην, ὡσε γίνεται εἰς τὴν συναγω-
γὴν αὐτῶν μία δυσωδία ἀνυπέφετος · ἔ τότε ἀναβάνει ὁ Ῥαββῖνος ἐπάνω ἐς
τὸν ἀμβωνα, ὃν ἔχουσιν ἐ τῷ μέσῳ τῆς συναγωγῆς, ἔ προστάζει νὰ ζητήσωσι
συγχώρησιν ὁ ἔς τῷ ἄλλῳ διὰ τὰς ἀμαρτίας καὶ σφάλματα, τὰ ὅποια ἐποίησαν
ἀναμεταξύ των. Αὐτοὶ λοιπὸν ἐνθυμώμενοι τὴν ἀδικίαν, ἢν ἔπαθον ἀπὸ τῶν
πλησίον εἰς τὸν παρελθόντα χρόνον, ἔ ὄντες ἐξω φρυῶν ἀπὸ τὴν πολυφαγίαν ἔ
οἰονοψίαν, ἐ ἔ ζηῶσιν αὐτοὶ συγχώρησιν, συμβαίνει πολλὰκις ἔ δέρονται.

Τειωτότροπως ἔιδον ἐγὼ πολλὰκις, ὅτι ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς συγχωρήσεως
ἔρχεται τὸ πρᾶγμα ἔ ἕως εἰς ῥόπαλα, ἔ καταντῶσι νὰ κριθῶσιν. Ἐπειτα κά-
θηνται εἰς τὴν συναγωγὴν ἀνυπόδετοι εἰκοσιτέσσαρας ὄρας κλαίοντες καὶ παρα-
καλῶντες νὰ ἔλθῃ ὁ Μεσσίας · ἔ νησεύουσιν αὐτῆν τὴν ἡμέραν, ἄτε τρώγοντες ἔ-
τε πίνοντες δίοδα. Ἄφ' ἔ παρέρχεται αὐτὴ ἡ ἡμέρα, ἔ θέλει νὰ ὑπάγῃ ὁ κα-
θεὶς εἰς τὸ ὀσπήτιόν τῆ, ζητῶσι τὰ ὑποδήματα αὐτῶν, ἔ τὰ κηρία, ὅσα ἔκει-
ναν · διότι ὄλον αὐτῆν τὴν ἡμέραν δὲν δύνανται αὐτοὶ νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὰ
κηρία, ἐπειδὴ ἐκένῃ ἡ ἡμέρα ὀνομάζεται “Σάββατα Σαββάτων,” (2) · ἀλλ'
ἔς Χριστιανὸς φροντίζει ἐπιμελόμενος τὰ κηρία μὲ πληρωμῆν. Ἄφ' ἔ τελειώσωσι
τὴν πρᾶσυχὴν των, βιάζεται ἕκαστος νὰ ὑπάγῃ νὰ φάγῃ, ἔ ἀρχίζουσι νὰ λάβω-
σι τὰ κηρία ἔ τὰ ὑποδήματα ὁ ἔς τῷ ἄλλῳ · ἔ ἐς τῶτο πάλιν μαλῶνσι,
πολλὰκις φοραῖς ἔ τραπίζονται. Ἄφ' ἔ δὲ ὑπάγουσιν εἰς τὸ ὀσπήτιόν τῆς δὲν τρώ-
γῃσι μέχρις ἔ δὲν σηκώσωσι πρῶτον τοῦ ἔχουσι νὰ κάμωσι τὴν σκηνὴν, ἢτοι
καλύβαν.

Τέσσαρας ἡμέρας ἔχουσιν ἀπὸ αὐτῆν τὴν ἡμέραν ἕως εἰς τὴν ἡμέραν τῆς πα-
νυύρεως αὐτῆς · ἔπειτα ἐς αὐτὰς τὰς τέσσαρας ἡμέρας, αἱ Ῥαββῖνοι, Φα-
ρισαῖοι, ἔ διδάσκαλοι αὐτῶν ἐκτελῶσιν ὀποτελῶς τὰς πορνείας ἔ ἀνομίας αὐτῶν,
μέ.

(1) Δευτερον. Κεφ. κη'. 45, 46.

(2) Λευίτ. Κεφ. κγ'. 32.

μὲ λόγον, ὅτι ὁ Θεὸς δὴν γράφει ἐς τὸ κατάσχιχόν τε τὰς ἀνομίας, ὡς ποιῶσιν ἐς ταύτας τὰς τέσσαρας ἡμέρας. Αὐτὰ εἶναι τὰ ὑραϊώτατα ἔθιμα τῶν Ἑβραίων.

Καθάπερ προῖπεν ὁ Θεὸς διὰ τῷ Προφῆτῃ Ἰεζεκιήλ· «Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προσάγματα ἢ καλὰ, καὶ δικαιοῦματα, ἐν οἷς ἔζησονται ἐν αὐτοῖς. Καὶ μισῶ αὐτὸς ἐν ταῖς δόγμασιν αὐτῶν (1). Καθὼς προεξήγησα αὐτῶν τὸν σίχον ἐς τὸ δεῦτερον Κεφάλαιον.

Ἐὰν θελήσῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ γράψῃ καταλεπτῆς ὄλας τὰς μεμιασμένας καὶ ἀκαθάρτους αὐτῶν συνθηκὰς, παλὺς καιρὸς, καὶ χαρτὶ, καὶ μελάνι ἤθελε χρειασθῆ. Πισεύουσκέ με ἡγαπημένοι Ὁρθόδοξοι, ὅτι περισσότερα δάκρυα, παρὰ ὅσον μελάνι εἶναι ἐς τῷτο τὸ σύγγραμμα ἔχουσα· διότι ἠθυμώμενος τὴν γενεάν μου, τὰς κατὰ σάρκα συγγυεῖς μου, τὰς προπάτοράς μου, τὰς ἀδελφὸς καὶ τὰς υἱὰς μου, ὅτι εἶναι καταβεβηθισμένοι ἐς τὸν Ἄδην, φρίττω καὶ τρέμω καθ' ὄλας τὰς ἀισθήσεις μου· καὶ μάλιθα ἠθυμώμενος, ὅτι ἄχρι ἡλικίας μου τριάκοντα χρόνων ἤμην ἐς αὐτὴν τὴν μεμιασμένην πλάνην, καὶ ὅτι ἡ καρδία μου ἐσάθη κεκαλυμμένη με τὴν σκέπην τῷ Μωϋσέως, καὶ ἐν ᾧ σοχαρίζομαι ὅτι ἤμην ἑναντίον τῆς πίστεως τῷ Χριστῷ ἀκόμη περισσότερον τρέμω· διὰ τὸ ὅποιον ἄρα εἶμαι ἄξιος τώρα νὰ ὀνομασθῶ καὶ Χριστιανός; Ἄλλ' ὅμως δὴν ἀπελπίζομαι, ὅτι μέγα τὸ ἔλεος τῷ Θεῷ, διὰ νὰ πληρωθῇ καὶν καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ἀνάξιον ὁ λόγος τῷ Προφῆτῃ, ὅστις λέγει· «Ταχὺ οἰκοδομηθήσῃ ὑφ' ὧν καθιρέθης», (2). Ὅτι πρότερον ἐδίδαξα τὰς Ἑβραίους, κατὰ τῆς ἀγίας καὶ πεφωτισμένης πίστεως τῷ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· τώρα δὲ με τὸ μέγα αὐτῷ ἔλεος ἀκ ὀλίγως εἴληυσα πρὸς τὴν ἀληθεῖν ἡμῶν Ὁρθόδοξον πίσιν. Καὶ διὰ παντὸς ἐπιμελῶμαι, καὶ θέλω ἐπιμεληθῆ ἄχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς νὰ ἐπιστρέψω τὰς Ἑβραίους πρὸς τὸν Χριστὸν ὄχι βιαστικῶς, ὅτι δὲν ἔχω κάμμιαν δύναμιν, ὅτε δι' ἀλλης τινὲς τέχνης· ἀλλὰ μόνον διὰ βοήθειας τῷ Σωτῆρος μου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δι' ὀλίγης μαθήσεως, ἧς μοὶ ἐχάρισεν ὁ Θεός, με τῷ ὅποιον τὴν βοήθειαν ἰδὼ λοιπὸν ἄχρι τῆδε ἔδωκα ἀποκρίσιν ἐς τέσσαρας ἐρωτήσεις. Καὶ ἐπαρκίως θέλω δάσῃ ἀποκρίσιν καὶ εἰς τὰς ἐπιλοιπὺς καὶ θέλωσιν ἐμφραχθῆ τὰ σώματα τῶν λαλόντων ἀδικα.

Π Ε Μ Π Τ Η Ἐ ρ ῶ τ η σ ι ς .

Ὁ Μωϋσῆς προσάξει εἰς τὸ τρίτον βιβλίον ἀνομαζόμενον Λευιτικόν, λέγων· «Οὐ ποιήσετε σισθὴν ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, ὅδε φερεῖτε τὴν ἄψιν τῷ πάγωνος ὑμῶν», (3). Δηλ. νὰ μὴ ξυραφίζομεν τὰ γόνατα, ὅτε τὰ

ζα-

(1) Ἰεζεκ. Κεφ. κ'. 25, 26.

(2) Ἠσ. Κεφ. κθ'. 17.

(3) Λευιτικ. Κεφ. ιθ'. 27.

Ζηλόφια .

Ὁμοίως ἔτι εἰς τὸ τέταρτον βιβλίον, λέγει· « Καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερυγία τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν, ἔτι ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνθινον ἢ (1). Καὶ πάλιν· « Στρεπτά ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κράσπεδων τῶν περιβολαίων σου, ἃ ἂν περιβάλη ἢ αὐτοῖς, » (2).

Τώρα ἐρωτῶσιν ἡμᾶς οἱ Ἑβραῖοι, λέγοντες· Ἄν ὁ Χριστὸς ὑμῶν ἦλθε πληρῶσαι τὸν νόμον τῷ Μωϋσέως· διατὶ ὑμεῖς οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἀκολουθεῖτε τὰς προσαγὰς ταύτας, ἀλλὰ ζυραφίζετε τὰ γύναιά σας, ὥτε ἰσχύσθε ἢ ἱματίοις μὲ κράσπεδα ;

Ἀπόκρισις .

Ὁ σκοπὸς τῷ Μωϋσέως μὲ αὐτὰς τὰς προσαγὰς ἐσάθη διὰ τὰ διαφέρωσιν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τῆς ἰδωλολάτρης· καθὼς ἔτι ἐν ἄλλο μέρει προσάζει, λέγων· « Οὐκ ἰσχύσῃ κίβδηλον ἔρια ἔτι λίνον, » (3). Δηλ. νὰ μὴ ἰσχύσῃ οἱ Ἑβραῖοι μὲ ἰσχύμα ἰφασμῖνον, μὲ μαλλὶ ἔτι λινάρι· ὅτι οἱ ἔθνη οἱ μὲ τοιαῦτα ἰσχύοντο κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν, ἔτι ὁ Μωϋσῆς ἠθέλησεν οἱ Ἑβραῖοι δίσω νὰ διαφέρωσιν ἀπὸ αὐτῶν ἔτι κατὰ τὰ ἰσχύματα ἔτι κατὰ τὰ ἔθνη. Ἀπὸ τὸν καιρὸν δὲ, ὃν ἦλθεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπέσαν τὰ ἰσχύματα, ἔτι οἱ ἰδωλολάτραι ἐξαλείφθησαν· διὰ τῆτο δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν τὰ γύναια, ὥτε νὰ φορέσωμεν τὸ τετραγυμνον ἰσχύμα, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ὑμᾶς καλεῖται ἀρμπα κάμφες. Καὶ μάλιστα λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας διὰ ἡμᾶς τὸς Χριστιανὸς· « Καὶ γνωσθήσεται ἢ τοῖς ἔθνεσι τὸ σπέρμα αὐτῶν· πᾶς ὁ ἔρῃν αὐτῶν ἐπιγνώσεται αὐτῶς, ὅτι ἔτσι ἔτσι σπέρμα εὐλογημένον ὑπὸ Θεοῦ, » (4). Καὶ κατ' ἀλήθειαν ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι γνωρίζομεθα ἔτι ὅλον τὸν κόσμον· διότι ἔχομεν τὸ σημεῖον τῷ Χριστῷ ἐφ' ἡμῶν· δηλ. τὸ σημεῖον τῷ τιμίῳ Σταυρῷ. Καθὼς πάλιν ὁ Ἡσαΐας λέγει· « Καὶ ἔτσι Κύριος ἔτι ὄνομα, ἔτι ἔτι σημεῖον αἰώνιον, ἔτι ἔτι ἐκλήψῃ ἢ (5). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὥτε οἱ Ἑβραῖοι πρέπει νὰ φορῶσι γύναια ἔτι Ζηλόφια· διότι ἔχουσι ἔτι αὐτὸ τὸ σημεῖον, ὅπερ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Μωϋσῆς· ἔτι ὅστις βλέπει αὐτῶς γνωρίζει, ὅτι ἔτσι σπέρμα μεμισμημένον ἀπὸ τὸν Θεόν. καθὼς ἔτσι ὁ Μωϋσῆς· « Καὶ ἔτσι εὐλογοῦνται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὐταί· Καὶ ἔτσι ἔτσι σοὶ σημεῖα ἔτι τέρατα, ἔτι ἔτι τῷ σπέρματί σου ἔτσι αἰῶνος, » (6).

Καὶ

(1) Ἀριθμ. Κεφ. ιε'. 38.

(3) Αὐτ. 11.

(5) Αὐτ. Κεφ. νε'. 13.

(2) Δευτερον. Κεφ. κβ'. 12.

(4) Ἡσ. Κεφ. ξα'. 9.

(6) Δευτερον. Κεφ. κη'. 46.

Καὶ κατ' ἀλήθειαν ἀξίον θαυμασμοῦ ἔναι, ὅτι δὴ βλέπεις κἀνενα Ἐβραῖον καθαρὸν. Καθάπερ λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Καὶ ἐγυνήθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς,» (1). Καθ' οὗτον τρόπον ἀνέφερον ἔκ ἀνωτέρω εἰς τὸ πρῶτον Κεφάλαιον· ὅτι τινὲς ἀπὸ αὐτῶν ἔχουσι κασσίδαυ εἰς τὴν κεφαλὴν, ἄλλοι ψώραν εἰς τὴν ἔδραν, ἄλλοι λέπραν ἐπὶ τὰς κνήμας ἔχοντα, ἔκ ἄλλοι εἶναι πεποικιλμένη καθ' ὅλον τὸ σῶμα· ἔκ κάλιζα εἰς τὸ πρόσωπον, διὰ νὰ ἴδωσι ἔκ νὰ γνωρίσωσιν ὅλοι οἱ Χριστιανοί, ὅτι οἱ Ἐβραῖοι ἔναι τὸ κατηραμένον σπέρμα. Πρὸς τούτοις κοντὰ ἐς αὐτὰς τὰς κατάρας, ἔχουσιν ἀκόμη μίαν κατάραν κοινῶς, ὅτι εἶναι ὅλοι μωροί. Ὅπως ἔκ ἀν' ἠθέλει ἦναι ἰνδεδυμένος ὁ Ἐβραῖος, ἢ μὲ νέμτζικα ἰνδύματα, ἢ μὲ τέρκικα, εἴτε κατ' ἄλλον τρόπον, πρέπει νὰ γνωρίζεται ὅτι εἶναι Ἐβραῖος ἀπὸ τὴν δυσωδίαν, τὴν ὅποιαν ἔχει.

Φανερὸν ἐποίησα ὅτι ματαίως φορῶσιν οἱ Ἐβραῖοι τὰ γένηα· διότι ἔκ χωρὶς γένηα γνωρίζονται ὅτι εἶναι τὸ κατηραμένον σπέρμα. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· «Καὶ ἡ ἀσχύνη τῷ προσώπῳ αὐτῶν ἀντέστη αὐτοῖς· τὴν δὲ ἀμαρτίαν αὐτῶν ὡς Σοδόμων ἀπήγγελλαν,» (2). Ὅτι ἐπληρώθη κατ' αὐτῶν ἡ κατάρα τῷ Μωϋσέως μὲ τὸ νὰ ἦναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅλοι ὠχροί (3), ἦτοι κίτρινοι κατὰ τὰ πρόσωπα αὐτῶν.

Καλῶς παιῶσι τινὲς Βασιλεῖς, ὅτι λαμβάνουσιν ἀπὸ αὐτῶν δόσιμον διὰ τὰ γένηα ἔκ ζελόφια· καθὼς ἔκ εἰς τὴν Κράσσαν πόλιν τῆς Ῥωσσίας, ἔκ εἰς ἄλλας πολλὰς πολιτείας πληρώνουσι δόσιμον εἰς τὸν ἐξουσιαστὴν τοῦ τόπου διὰ τὰ ζελόφια ἔκ γένηα ἔκ διὰ τὰ κηρία, τὰ ὅποια ἀνάπτουσιν εἰς τὴν ἐσπέραν τῆς παρρασκευῆς πρὸς τὸ Σάββατον, ἔκ διὰ πολλὰ ἄλλα αὐτῶν ἔθιμα.

Τὰ δὲ ἱακίνθινα κλῶσματα, ἐνθα λέγει ὁ Μωϋσῆς νὰ ἔχη τις τὸ ἔνδυμα αὐτῶν· καθὼς λέγει ὁ Ῥαββὶ Μωϋσῆς, ὁ Μαίμωνέδης ἔκ ὅλοι οἱ Ταλμουδισαί, εἶναι βράμματα ἀπὸ ἀσπρον μαλί, τὰ ὅποια ἔβαπτον τὸν παλαιὸν καιρὸν μὲ αἶμα ἐνὸς ὄφαρις ὀνομαζόμενῳ ἀπὸ αὐτῶν χα λ υ ζ δ ν, τῷ ὅποιῳ τὸ αἶμα λέγουσι νὰ ἦτον ἱακίνθινον, ἔκ ὅτι δὴ εὗρισκετο ἐς ἄλλο μέρος, ἐκ μὲ εἰς τὴν μαύρην θάλασσαν· ἔκ βεβωάνουσιν οἱ ἴδιοι, ὅτι μετὰ τὴν καταστροφὴν τῷ ναῦ τῆς Ἱερουσαλήμ ἔως τὴν σήμερον δὴ εὗρισκεται ἔτε εἰς αὐτὴν αὐτὸ τὸ ὄφαριον.

Ἐντεῦθεν φανερὸν εἶναι ὅτι μετὰ τὴν εὐρώσιν τῷ Χριστῷ δὴν θέλει ὁ Θεὸς πλεόν νὰ φορῶσιν οἱ Ἐβραῖοι τὸ τετράγωνον ἔνδυμα μὲ πέσσαρα κλῶσματα, ἔτε καὶ τὲς προσηγμένους κόμβους. Οἱ δὲ Χ α χ α μ ι δ ε ς αὐτῶν καὶ ἐως τὴν

σπ-

(1) Ἡσ. Κεφ. ξδ'. 66.

(2) Αὐτόθι .Κεφ. γ'. 9.

(3) Δευτέρ. Κεφ. κη'. 22.

σήμερον φοροῦσι τοὺς κόμβους (κεφαλοδέματα) ὀνομαζομένους ὑπ' αὐτῶν τε φιλῆν, ἔταῦτα τὰ ἰδύματα ὀνομάζονται ὑπ' αὐτῶν ἄρμπάκαηφές.

Καλῶς ὠμίλησεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ αὐτῆς · « Πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ποιῶσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις . Πλατύνουσι γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν , (δηλ . τὸς κόμβους) ἔμεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν ,, (1) .

Ἑκτη Ἐρώτησις .

Ὁ Μωϋσῆς προσάζει νὰ μὴ τρώγωμιν ὀφάρια , ἐὰν δὲν ἔχουσι πτερὰ ἔλεπια · ἔτε κρέας χοίρινον , ἔτε λαγῶν , ἔτε ἄλλα τινά · (2) . Λοιπὸν διατι τρώγετε ὑμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἀπὸ αὐτῶν , ὅτι ὁ Χριστὸς ἔκ ἤλθε καταλῦσαι τὸν νόμον · ὡς εἶπον ἔς ἐς τὴν προλαβῶσαν ἐρώτησιν .

Ἀπόκρισις .

Μὲ ταῦτα τὰ διάφορα κρέατα , ἀπερ ἐμπόδιον ὁ Μωϋσῆς τότε τὸς Ἑβραῖους νὰ μὴ τρώγωσιν , ἦτον νὰ ἀπομακρῆν αὐτὸς ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρίαν· διότι οἱ Ἑβραῖοι εἶχον συνθησθῆν ἐς τὴν Αἴγυπτον νὰ τρώγωσιν εἰδωλόθυτα · καθὼς ἔκλαυσαν , ὅταν ἦσαν ἐς τὴν ἔρημον λέγοντες · « Ἐμνήσθημι τὸς ἰχθύας , ὅς ἠσθίονμι ἐν Αἰγύπτῳ θωρεάν ,, (3) . Καὶ ποῖος ἔδιδον αὐτοῖς ἐκείθω θωρεάν , ἐν ᾧ αὐτοὶ θωρεάν ἐδέχοντο τοῖς Αἰγυπτίοις , ἀλλ' ἐπεὶ αὐτοὶ ἐπέσφωρον θυσίαν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν , ὀφάρια χωρὶς λέπια , ἐβίαζον ἔς τὸς Ἑβραῖους νὰ τρώγωσιν ἀπὸ τὰς θυσίας αὐτῶν . Καθὼς ἔδ' Ἀντίοχος ἐβίασε τὸς ἑπτὰ Μακκαβαίους νὰ φάγωσι χοίρινον κρέας εἰδωλόθυτον · « Συνέβη δὲ ἔς ἑπτὰ ἀδελφοὺς μετὰ τῆς μητρὸς συλληφθῆντας ἀναγκάζεσθαι ὑπὸ τῷ Βασιλεῦς ἀπὸ τῶν ἀθεμίτων ἰσίων κρεῶν ἐσθίεσθαι αὐτῆς ,, (4) .

Ὅθεν διὰ νὰ μὴ τρώγωσιν εἰδωλόθυτα ἐς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας , ἐπέσφωξεν ὁ Μωϋσῆς νὰ μὴ τρώγωσι τὰ ἐρημίνα κρέατα · διότι ἀφ' ἧ ἐξήγαγον αὐτὸς ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον , ἤφερεν αὐτὸς ἐς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας , ὅπου κατέσκον ἑπτὰ εἰδη εἰδωλολατρῶν , Ἀμορραῖοι , Χετταῖοι , Φερεζαῖοι , Γεργεσαῖοι , Εὐαῖοι , Ἰεβουσαῖοι , καὶ Χανααναῖοι (5) . ἔμέλινα τινὲς ἀπὸ αὐτῶν ἐθυσίαζον χοίρους ἐς τὰ εἰδῶλα αὐτῶν . Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας καὶ διὰ ὑμᾶς τὸς Ἑβραῖους , οἱ ὁποῖοι ἔπειτα ἐπροσκυνήσατε τὰ εἰδῶλα · « Καὶ ἐν τοῖς προ-
θύ-

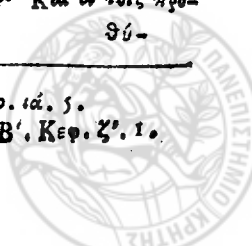
(1) Ματθ . Κεφ . κγ' . 5 .

(2) Ἀριθ . Κεφ . ια' . 5 .

(3) Δευτερον . Κεφ . ζ' . 1 .

(2) Λευϊτικ . Κεφ . ια' . 5 .

(4) Μακ . βιβλ . Β' . Κεφ . ζ' . 1 .

θύροις ἔσθοντες κρέας ὕειον „ (1) . Ὅμοίως μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἑπτὰ εἶδη τῶν ἔθνων ἐπρόσφεραν θυσίαν ἐς τὰ ἕδωλα αὐτῶν λαγῶς , ἔ ἄλλα δὲ φάρια χωρὶς λέπια , ἔ ἄλλα διάφορα ζῶα ἐθυσίαζον .

Ὅθεν ὁ Μωϋσῆς ἰδὼν ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶναι λαίμαργοι , καθότι ἔκλαιον ἐς τὴν ἔρημον λέγοντες ὡς ἔφελον ἀπεθάνομεν πληγύντες ὑπὸ Κυρίου ἐν γῇ Αἰγύπτου , ὅταν ἐκαθίσταμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν , ἔ ἠοσιόμοι ἀρτους ἐς πλησμονήν „ (2) . Ἐμπόδισεν αὐτὸς τελείως νὰ μὴ τρώγωσιν ἀπὸ αὐτὰ τὰ εἶδη τῶν κρεάτων , ὅσα ἐθυσίαζοντο ἐς τὰ ἕδωλα , μήτε ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἴδια ζῶα ὁτιότι ἀνίσως ἠθέλω ἐμποδίσῃ ὁ Μωϋσῆς ἐς τὸς Ἑβραῖους μόνον ἀπ' ἐκείνα , ὅσα ἐθυσίαζοντο κατὰ μέρος , καὶ ἐς ὅσα δὲν ἐθυσίαζοντο ἠθέλε δώσῃ ἀθήαν , εὐκόλως ἠθέλον πέσωσιν αὐτοὶ εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν . Ὅτι καθὼς πᾶς ἄνθρωπος ὅταν κτίξῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν τε ὀσπῆτιον , κάμνει ἔ ἔν περιφραγμα τριγύρω ἐς αὐτὸ , διὰ νὰ μὴ ἔρχωνται ζῶα νὰ ἀκωβίωσιν ἐπὶ τῷ τοίχῳ τῷ ὀσπητίῳ , ἔ νὰ χαλάσωσιν αὐτὸν ὁ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔ ὁ Μωϋσῆς ὡς καὶ ποιοῦν περιφραγμα ἐποίησεν , ἐμποδίσας αὐτὸς , ὥστε καθόλου νὰ μὴ τρώγωσιν ἐκ τῶν εἰδῶν ἐκείνων τῶ ὁποῖς ἐπρόσφέρετο θυσία τοῖς εἰδώλοις . Μ' ὅλον τῦτο οἱ Ἑβραῖοι μετέπειτα ἐπροσκύνησαν τὰ εἶδωλα .

Καὶ ἐὰν θέλῃς μαργυρίαν , ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἐξ αἰτίας τῶν εἰδωλοθύτων ἐμποδίζει τοῖς Ἑβραῖοῖς αὐτὰ τὰ κρέατα , ἠμπορεῖς ἐκ τούτου νὰ γνωρίσῃς , ὅτι αὐτοὶ ἔκλαιον , κατεγγύγυσαν ἐπὶ Μωϋσέως διὰ τὰ κρόμμια ἔ πράσα , (3) ὁ καὶ διὰ ἄλλα ὄσπρια , ἔ διὰ τὸν ἄρτον , οἱ ἔφαγον εἰς γῆν Αἰγύπτου ὁ (4) . Μ' ὅλον ὅτι ὁ Μωϋσῆς δὲν ἐμπόδισεν αὐτὸς τὸν ἄρτον , ἠ τὰ ὄσπρια , ὅτι ἀπὸ αὐτὰ τὰ εἶδη δὲν ἐθυσίαζοντο εἰς τὰ ἕδωλα . Φανερόν ἔναι , ὅτι ἐξ αἰτίας τῶν εἰδωλοθύτων ἔχων ἐμποδίσῃ ὁ Μωϋσῆς τοὺς Ἑβραῖους ἀπὸ τὰ προηρημῖνα εἶδη τῶν κρεάτων .

Τώρα δὲ ἀπὸ τὸν καιρὸν , ὅν ἦλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς , δὲν εὐρίσκονται πλέον εἶδωλα , ἔτε εἰδωλολάτραι εἰς τὰ μέρη τῶν Χριστιανῶν , ὅτι δὲν ἠμπορεῖσι νὰ ὑποφέρωσι τὸ φρικτὸν σημεῖον τῷ τιμίῳ Σταυρῷ ὁ ἔ διὰ τῦτο δὲν εἶναι ἐμποδισμῖνον εἰς ἡμᾶς τὸς Χριστιανὺς νὰ τρώγωμεν αὐτὰ τὰ κρέατα ὁ μάλιστα εἰς τὸ Τ α λ μ ὁ ἔ εἰς τὸ μέρος κ ρ ἠ σ η ς , γράφει διατὶ ὄνομάζεται ὁ χοῖρος Ἑβραϊσὶ χα ζ ἠ ρ , μετὸ νὰ λέγῃ ὅτι δηλοῖ ἐπιγραφῆ ὁ δηλοῦ ὅταν ἔλθῃ ὁ Μεσσίας , τότε θέλει ἐπιγραφῆ ὁ χοῖρος , ἔ θέλει συναριθμηθῆ

P

μὲ

(1) Ἦσ . Κεφ. ζς' , 17 .

(2) Ἐξοδ. Κεφ. ις' . 3 .

(3) Ἀριθ. Κεφ. ια' . 5 .

(4) Ἐξοδ. Κεφ. ις' . 3 .

μὲ τὰ καθαρὰ ζῶα, ἔ δὲν θέλει εἶναι ἐμποδισμένος ἕς - ἕς Ἑβραῖος νὰ τρώγῃ-
ται. Λοιπὸν τῶρα ὁ ἀληθὴς Μεσσίας Ἰησοῦς Χριστὸς ἤλθε πρὸς χιλίων ὀκτακο-
σίων δεκαοκτὼ χρόνων. ὅθω ἡμεῖς ἐλευθέροι νὰ τρώγωμεν τὰ κρέατα ἐκείνα, ὅ-
στινα ἦσαν ἐμποδισμῆνα τὸν παλαιὸν καιρὸν ἀπὸ τὸν Μωϋσῆν.

Ἐδὼ δὲν μὲ ἀφίνει ἡ καρδία νὰ παραβλέψω καὶ νὰ μὴ γράψω πῶς ἀπατώσιν
οἱ Ῥαββῖνοι τὰς δυσυχεῖς ἔ ἀπλῶς Ἑβραῖος, ἔ δὲν ἀπί-ουσιν αὐτὸς νὰ τρώγωσι
μορῆνα. ἕτε γυλιανὸν, ἕτε κἀνῶνα ἄλλον ὀφάριον ἀπὸ τὰ μὴ ἔχοντα λέπια. Εἴ-
ναι ἐν ἑίδος ὀφάρια ὀνομαζόμενα λακέρδα. τὸ ὅποῖον αὐτὸ λέγουσιν οἱ Ῥαββῖνοι
ὅτι εἶναι κατὰ πολλὰ θυμῶδες ἔ ὀργίλον, ἔ ὅταν πιάνηται ἕς τὸ δίκτυον, ἀπὸ
τὴν θυμὸν ἀποβάλλει τὰ λέπια, τὸ ὅποῖον εἶναι ἐν ψεῦμα μέγιστον. διότι ἡρώ-
τισα πολλὰς ἀληεῖς Χριστιανὰς, ὅστινες πιάνουσι τοιαῦτα ὀφάρια, καὶ μοῖ εἶπον,
ὅτι εἶναι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἕτε κἀνῶνα λέπιον ἀποβεβλημῆνον εὐρίσκε-
ται ἕς τὸ δίκτυον, ἔ μάλισα πολλὰκις πιάνουσιν αὐτὰ μὲ τὰς χεῖρας, μὲ τὸ νὰ
ἦναι ἡμεῖς ἔ ἀπλῶς.

Ἄμ' ἐπειδὴ οἱ Ῥαββῖνοι, ἔ ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ἔχουσι τὸ πάθος τῆς λαυμαρ-
γίας, ἔ ἐπειδὴ τὸ ὀφάριον αὐτὸ εἶναι παχὺ, εὔρον τῆτο τὸ μέσον διὰ νὰ ἡμπο-
ρῶσι νὰ τρώγωσιν αὐτό. Ὅμοίως ἔ μὲ ἄλλα πολλὰ διάφορα ψεύματα ἀπατώσιν
οἱ Ῥαββῖνοι τὰς Ἑβραῖους.

Ὅταν ἀρίωςαί τις Ἑβραῖος, δίδουσιν αὐτοὶ ἄσπρα τῷ Χ α χ ἄ μ η. Ἄμ'
αὐτὸς ἰπάγει ἕς τὸν βωμὸν αὐτῶν, ἔ ἀνοίγει τὸ κιβώτιον τῶ νόμου, ἕς τὸ ὅποῖον
εἶναι τὰ πῖντε βιβλία τῷ Μωϋσῆως γεγραμμένα ἐπὶ δέρματος μοσχάρια, ἔ ἀ-
ναγινώσκει δώδεκα φεραῖς τὸν δέκατον ἕνατον ψαλμὸν. « Ἐπακῦσά σθ Κύ-
ριος ». . . ἔπειτα βαλεῖ ὄνομα ἕς τὸν ἀρῶστον κατὰ τὰς ἀγίας τῆς παλαιᾶς
Διαθήκης, ἔπειτα διαβάξει μίαν ἄλλην εὐχὴν λέγων. « Κύριε ὁ Θεὸς τῷ Ἀ-
βραὰμ, Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ, ἐὰν ἀπεφάσισας νὰ ἀποθάνῃ ὁ Λέβος ἢ
Ζ α μ φ ι ἢ λ (λέγων τὸ ὄνομα τῷ ἀρῶστῳ) ἀπὸ τῶρα ἔ ἕς τὸ ἐξῆς ἔτος ὁ ἀρῶ-
στος δὲν ὀνομάζεται πλέον μὲ τὸ ὄνομα αὐτῷ, ἀλλὰ Μωϋσῆς, ἢ μὲ ἄλλον ὄνομα,
μὲ τὸ ὅποῖον θέλει νὰ ὀνομάσῃ αὐτὸν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ Ῥαββῖνοι ἀ-
πατώσι τὰς δυσυχεῖς ἔ ἀπλῶς Ἑβραῖος. ὅτι ἐὰν τύχῃ νὰ ἀναλάβῃ ὁ ἀρῶστος,
λέγουσιν αὐτοὶ ὅτι ἡ εὐχὴ τῷ Χ α χ ἄ μ η ἐβοήθησε. ἔ ἐδὲ ἔ ἀποθάνῃ αὐτὸς,
λέγουσιν ὅτι δὲν εἶχε περισσοτέρας ἡμέρας νὰ ζῆσῃ ὁ ἀρῶστος, ἔ διὰ τῆτο ἀπέ-
θανε. Διὰ τὸ ὅποῖον αὐτὸ φέρουσιν ἀπόδειξιν ἀπὸ τὸ Γ α λ μ ἔ θ, ὅπερ εἶναι ἰ-
σορρόμμον, ὅτι ποτὲ ἐπρόσῃξεν ὁ Θεὸς ἕς τὸν διωρισμῆνον διὰ τὰς ψυχὰς
τῶν ἀϊθράπων Ἄγγελον (καθὸτι δὲν πισεύουσιν ὅτι ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαὴλ

λαμ-

λαμβάνει τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ ἄλλος Ἄγγελος ἀνελεήμων · ἔκ κατ' ἀλήθειαν ἀπὸ αὐτῆς λαμβάνει τὰς ψυχὰς ὁ ἀνελεήμων Ἄγγελος ὁ Σατανᾶς) ἔξ ἔσειλε τὸν ἀνελεήμονα Ἄγγελον νὰ φέρῃ μίαν ψυχὴν ἀπὸ γυνῶκα ἰνομαζομένην Μαριάμ · ἔκ μὲ τὸ νὰ μὴ ἐκατάλαβεν ὁ Ἄγγελος κελῶς, ἐπῆγε ἔξ ἔλαβον ἀπὸ ἄλλην ἰνομαζομένην Μαριάμ. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἄγγελόν, ἐγὼ εἶναι σὲ ἐπρόσβαζα νὰ φονεύσῃς ταύτην, ἀλλὰ τὴν (δῆνα) Μαριάμ εἶπόν σοι. Τότε εἶπεν ὁ Ἄγγελος, θέλω ὑπάγη αὐτὴν ὀπίσω, ἔξ θέλω φέρῃ τὴν ἄλλην · καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, ἄφες ἵναι, κτλ'.

Μὲ αὐτὸ τὸ Γ α λ μ ἔ θ, δικιωνόνται οἱ μεμισημένοι ὑπὸ Θεῦ Ῥ-ββ-νοι, ὅτι ὅταν τελειώσωσιν αἱ ἡμέραι τῶ ἀνθρώπου, ἔτι εἰ ὁ Θεὸς δὴν ἔμπορῆ νὰ χαρῖση πλέον ζωὴν εἰς αὐτόν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ κατὰ πολλὰ ματαία πίσις τῶν Ἑβραίων · ἔξ ἀκόμη εἶναι καὶ ἄλλη πολλὴ πλάνη αὐτῶν, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπατάνται · μὴ θελήσας ὁμοῦ νὰ δια-τρίψω τὸν καιρὸν μὲ εἰς αὐτάς, μάλις διὰ νὰ μὴ βαρυνθῇ ὁ ἀναγκώσης, τὰς περισσοτέρας κακοθεσίας ἔξ ἀρέσης αὐτῶν ἄρῃσα ἀγράφως. Ἄς ἀκόσωμιν ἐπο-μύως ἔκ τὴν ἐπίλοιπον ἐρώτησιν.

Ἐβδόμη Ἐρώτησις.

Ὁ Μωϋσῆς προσάζει λέγων · “ Οὐκ ἀροκρίσῃς ἐν μόνω ἔξ ὄνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ,, (1). Διατί εἰς ὑμᾶς τὰς Χριστιανὰς πολλοὶ ζευγνύουσι βοδία ὁμῶ μὲ ἄ-λογα, ἔξ παραβαίνουσι τὴν ἐντολὴν τῶ Μωϋσέως, ἐν ᾗ ὁ Χριστὸς ὑμῶν δὴν θέλει νὰ καταλύσῃ, ἔτε ἐν Ἰῶτα ἐκ τῶ νόμου ;

Ἀπόκρισις.

Πολλάκις σοὶ εἶπον ὦ Χ α χ ἄ μ η, ὅτι ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγει · “ Ἄ-παξ ἐλάλησεν ὁ Θεὸς, δύο ταῦτα ἤκουσα ,, (2). Διη. φυσικῶς λέγει ἡ Γρα-φὴ, πνευματικῶς δὲ ἰνοεῖται. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔξ ὁ Μωϋσῆς ἀλληγορι-κῶς ὡμίλησεν. Ὁ βῆς εἶναι ζῶον καθαρὸν, ἔξ ἐκονίζει τὸν Χριστιανὸν, ὅτι ἡ-μῆς οἱ Χριστιανοὶ ἡμεῖθα καθαρὸι · ὁ δὲ ὄνος εἶναι ζῶον ἀκάθαρτον, καὶ σημαίνει τὰς Ἑβραίας μὲ τὸ νὰ ἦναι αὐτοὶ ἀκάθαρτοι. Καθὼς λέγει ἔξ ὁ Προφήτης Ἡ-σαίας · “ Ἐγινῆθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς ,, (3). Καθὼς ἔξ ὁ Προφή-της Ἰερεμίας σαφέστερον λέγει διὰ τὰς Ἑβραίας · “ Ἴπποι θηλυμανεῖς ἐγυνη-θησαν ,, (4).

(1) Δευτερον. Κεφ. κβ'. 10.

(3) Ἦσ. Κεφ. ξδ'. 5.

(2) Ψαλ. ξι. 11.

(4) Ἰερεμ. Κεφ. ε'. 8.

Ὅθω ὁ Μαῦσῆς ἐμποδίζει τὸν Χριστιανὸν νὰ μὴ ἔχη συναναστροφὴν μετ' ὅ-
 ρων, δηλ. μετὰ τὰς Ἑβραίας. Διότι ὑμεῖς οἱ Ἑβραῖοι ἦσθε συναγωγὴ τῷ Σα-
 τανᾶ (1). Καθὼς ἔο Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει πρὸς ὑμᾶς· “ Ὑμεῖς
 ἐκ Πατρὸς τῷ Διαβόλῳ ἐσθε, ἔ τὰς ἐπιθυμίας τῷ Πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποι-
 εῖν· ἐκείνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, (2)· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔ ὑμεῖς
 ἦσθε μεμολυσμένοι ἐξ ἀρχῆς ἐς αἷμα ἀνθρώπινον, τὸ ὅποῖον χύνετε ἕως τὴν
 σήμερον. Καθὼς λέγει ὁ Θεὸς διὰ τῷ Προφήτῃ Ἡσαΐα· “ Αἱ χεῖρες ὑμῶν ἀι-
 μάτων πλήρεις, (3)· δὲν λέγει αἷματος, ἀλλ' αἱμάτων πολλῶν· δηλ. προ-
 ἴδω ὁ Προφήτης, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι θέλουσιν εἶναι ἀνθρωποκτόνοι ἕως ἐς τὸ τέλος
 τῷ κόσμῳ. Καὶ διὰ τῆτε ὀνομάζει αὐτὰς ὁ ἅγιος Ἰωάννης συναγωγὴν Σατανᾶ
 λέγων· “ Ἰδὲ δίδαμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τῷ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοῦς
 Ἰουδαίους εἶναι, ἔ ἂν εἰσὶν, ἀλλὰ ψεύδονται, (4). Καὶ ὁ Θεὸς λέγει πρὸς τὸν
 Ἰερεμίαν τρις· “ Καὶ σὺ μὴ προσεύχῃς ὑπὲρ τῷ λαῷ τούτῳ· Καὶ μὴ ἀξίῳ τοῦ
 ἐλε.θῆναι αὐτὰς. Καὶ μὴ εὐχῃ, ἔ μὴ προσέλθῃς μοι περὶ αὐτῶν, ὅτι ἂν ἐ-
 σακάσομαι, (5).

Καὶ κατ' ἀλήθειαν ἄχρι τέλους τῷ κόσμῳ, δὲν θέλει σφῆθῆ ἡ γυνὴ ἐκείνη,
 ἀπὸ τὴν ὁποῖαν κατήγετο ὁ προδότης Ἰώδας. Καθὼς θρηνᾷ διὰ τὰς Ἑβραίας
 ὁ Προφήτης Ἰερεμίας λέγων· “ Διῆλθε θέρος, παρῆλθον ἀμπτός, ἔ ἡμῖς ἔ
 διεσώθημεν, (6)· ὅτι ὅλαι αἱ ἡμέραι ἀπὸ Χριστοῦ ἄχρι τέλους τῷ κόσμῳ ὀνο-
 μάζονται θέρος. Καθὼς ἐφανέρωσα πολλάκις ἀπὸ τὸν Προφήτην Μαλαχίαν λέ-
 γοντα· “ Καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβημένοις τὸ ὄνομά μου ἥλιος δικαιοσύνης, (7).
 δηλ. ὁ Χριστὸς.

Καὶ τῆτο ὅπερ λέγει ἔ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας διὰ αὐτὰς· “ Διῆλθε θέρος, (8)
 δηλ. παρῆλθον ὅλος ὁ καιρὸς τῆς σωτηρίας ἀπὸ τὴν γέννησιν τῷ Χριστῷ ἕως ἐς τὰ
 τέλους τῷ κόσμῳ. Ὅτι πρὸ τῆς παρασίας τῷ Χριστῷ χειμῶν ὀνομάσθη, καθὼς
 προανέφερα τὸν Σολομῶντα, ὅστις λέγει· “ Ὁ χειμῶν παρῆλθε, (8). Δηλ. ἡ
 σκιά τῷ κόσμῳ, ἥτις εἶναι ὁμοία μετὰ τὸν χειμῶνα· “ Τὰ ἄνθη ὤφθη, (8). Δηλ. ἡ

Χρι-

(1) Ἀποκ. Κεφ. β'. 9.

(2) Ἠσ. Κεφ. α'. 15.

(3) Ἰερεμ. Κεφ. ζ'. 16.

(4) Μαλαχ. Κεφ. γ'. 20.

(2) Ἰωάν. Κεφ. ἡ'. 44.

(4) Ἀποκ. Κεφ. γ'. 9.

(6) Αὐτοθ. Κεφ. ἡ'. 20.

(8) Ἀ.σμ. ἀσμ. Κεφ. β'. 1 ε.

Χριστὸς μὲ τὰς Ἀποστόλους· “Φωνὴ περισερᾶς ἠκούσθη ἐν τῇ γῆ ἡμῶν” (1). Διηλ. τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐν εἰδει περισερᾶς ἠκούσθη εἰς τὴν γῆν μας ἐν Ἰορδάνῃ λέγον (*). “Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα” (2). Καθὼς λέγει ἔξ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· “Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων” (3). Καθὼς ἔξ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σολομῶν λέγει· “Ἦδωρ πολὺ ἐδυνήσεται σβέσαι τὴν ἀγάπην” (4). Φανερὸν ἐγένετο, ὅτι ἡ παλαιὰ διαθήκη ἀνομάσθη χερμῶν.

Καθὼς ἔξ ὁ Χριστὸς λέγει πρὸς πρὸς τὰς μαθητὰς αὐτοῦ· “Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γίνῃται ἡ φυγὴ ὑμῶν χερμῶν” (5). Εἰς τὴν παλαιὰν Διαθήκην· ἀλλ’ ἐν καιρῷ θέρους νὰ εὖρη ὑμᾶς τὸ τέλος τῆς ζωῆς εἰς τὴν Διαθήκην τῆς χάριτος.

Καὶ τῶτα τὸ θέρους λέγει ὁ Προφήτης ὅτι διέλθε ἔξ οἱ Ἑβραῖοι δὲν μετενόησαν. Καὶ τὸ τῷ Προφήτῃ Ἰερεμίας λεγόμενον· “Παρῆλθον ἀμπίτος”· Διηλ. ἡ παρουσία Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅταν θέλωσι θείσῃ οἱ ἄνθρωποι ἐκείνο, ὅπερ ἔσπεραν τὸ θέρους, ἀπὸ τὴν σάυρωσιν τῷ Χριστῷ ἄχρι τῆς δευτέρας παρουσίας· εἰς τὸ ὅποιον διάστημα ἔχουσι καιρὸν οἱ ἄνθρωποι νὰ σπέρωσι τὰ ἀγαθὰ ἔργα τῆς μετανοίας.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· “Οἱ σπέροντες ἐν δάκρυσι (διηλ. ἐν μετανοίᾳ) ἐν ἀγαλλιάσει θειρῖσι” (6). Θέλωσι λάβῃ καλὴν πληρωμὴν διὰ τὰς κόπυς αὐτῶν εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν ἁρανῶν. Ὑμῆς δὲ οἱ Ἑβραῖοι ἄδέ ποτε θέλετε σωθῆ.

Διὰ τῶτα λέγει ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· “Ἐν τῇ Θαυμασίᾳ αὐτῶν δάσω πότιμα αὐτοῖς, ἔξ μεθύσω αὐτοὺς ὅπως καρωθῶσι· ἔξ ὑπνώσωσιν ὑπνον αἰώνιον, ἔξ ἂ μὴ ἐξεγερθῶσι, λέγει Κύριος” (7).

Φανερῶς λέγει ὁ Προφήτης, ὅτι ὑμᾶς οἱ Ἑβραῖοι καθόλου δὲν ἔχετε ἐλπίδα σωτηρίας, ὅτι ἦσθε πλέον ἀπίστοι ἀπὸ πάντα διάβολον, καθότι ὁ διάβολος ἐμαρτύρησεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, λέγων· “Τί ἡμῖν ἔξ σοὶ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ;” (8). ὑμῆς ὅμως βλασφημεῖτε τὸν Χριστόν. Ὡσαύτως ἔξ ὁ Ναβυχοδενόσορ ἐδώλελάτρης ὢν, ἀμαλάνησεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔστιν υἱὸς τοῦ

(1) Τρυγόνος. Ὁὐτω γράφει ἡ Γραφή. Ἰ. Α. σμ. ἀ. σμ. Κεφ. β'. 16. (*) Οὐκ ἔπει τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ἀλλ' ὁ Πατήρ.

(2) Ματθ. Κεφ. γ'. 17.

(3) Ψαλμ. κη'. 4.

(4) Ἰ. Α. σμ. ἀ. σμ. Κεφ. ή'. 7.

(5) Ματθ. Κεφ. β'. 20.

(6) Ψαλμ. ρκέ'. 5.

(7) Ἰερεμ. Κεφ. νά. 39.

(8) Ματθ. Κεφ. ή'. 29.

τῷ Θεῷ, λέγων· “ Οὐχὶ ἀνδρας τρεῖς ἐβάλομιν εἰς τὸ μέσον τῷ πυρὸς πεπεδη-
 μένους . . . ἐγὼ δὲ ὄρῶ ἀνδρας τέσσαρας λελυμένους ἔξ περιπατῶντας ἐν μέσῳ τῷ
 πυρὸς . . . ἔξ ἡ ὀσσεῖς τῷ τετάρτῳ ὁμοίᾳ υἱῷ Θεῷ ἢ (1). Ὑμῶς δὲ οἱ Ἑ-
 βραῖοι δὲν ἠντρέπεσθε βλασφημῶντες τὸν Θεόν .

Ἡ Σαμαρείτις γυνὴ ἠκολούγησεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς
 Μεσσίας λέγουσα· “ Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς ἐπέμει πάντα ὅσα ἐποίησα,
 μήτι ἔτός ἐστιν ὁ Χριστὸς; (2). Διὰ τῆτο πρέπον εἶναι πᾶς Χριστιανὸς νὰ μισῇ
 τὸ Ἑβραϊκὸν γένος ἐξ ὅλης ψυχῆς ἔξ καρδίας. Ἐπ’ ἀληθείας λέγω, ὅτι ἐγὼ ὁ
 ἴδιος ἔμμαι ἰχθυρὸς τῷ σώματός μου ἠθυμῆμικος, ὅτι συνελήφθην ἀπὸ σπέρμα
 πονηρὸν· διὰ τὸ ὅποιον φανερώνη ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, λέγων· “ Σπέρμα πο-
 νηρὸν, υἱοὶ ἀνομιοι, ἐγκαταλίπατε τὸν Κύριον (τὸν πατέρα), ἔξ παραργισατε
 τὸν ἅγιον (τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν) τῷ Ἰσραὴλ ἢ (3). Ὅστις ἅγιος τῷ Ἰσραὴλ
 ὀνομάζεται. Καθάρπερ θρηνηῖ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας, λέγων· “ Καὶ ἐκ ἐμνήσθη
 ὑποποδίσ ποδῶν αὐτῷ ἐν ἡμέρᾳ ὄργης θυμῷ αὐτῷ ἢ (4). Λέγει εἰταῦθις καὶ ὁ
 Προφήτης Ἡσαΐας· “ Ἰδὲ ἡμέρᾳ Κυρίου ἀνιάτος ἔρχεται θυμῷ ἔξ ὄργης θῆναι
 τὴν οἰκυμένων ἔρημον ἢ (5). Λέγει ἔξ ὁ Προφήτης Ναὺμ· “ Ἀπὸ προσώπου ὄρ-
 γης αὐτῷ τίς ὑποσῆσεται; ἔξ τίς ἀντισῆσεται ἐν ὄργῃ θυμῷ αὐτῷ; (6).

Καὶ ἐὰν θέλῃς ἀποδείξιν ὅτι ὁ Χριστὸς, ἅγιος τῷ Ἰσραὴλ ὀνομάζεται, ἀκω-
 στον τὶ λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας διὰ τὴν ἀνάληψιν τῷ Χριστῷ· “ Καὶ ἠψωθή-
 σεται Κύριος Σαββαῶθ ἐν κρίματι, ἔξ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος δοξαστήσεται ἐν δικαιο-
 σύνη ἢ (7). Καὶ πάλιν· “ Οὐ γὰρ ἠθέλησαν τὸν νόμον Κυρίου Σαββαῶθ, ἀλλὰ
 τὸ λόγιον τῷ ἁγίῳ Ἰσραὴλ παράζυναν ἢ (8). Καὶ πάλιν· “ Καὶ ἔσαι ἐν τῇ ἡμέ-
 ρᾳ ἐκείνη . . . ἔσονται πεποιθοτες ἐπὶ τὸν Θεόν τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ τῇ ἀλη-
 θείᾳ ἢ (9). Καὶ πάλιν· “ Οὕτω λέγει Κύριος Κύριος ὁ ἅγιος τῷ Ἰσραὴλ ἢ (10).
 Καὶ πάλιν· “ Ἰδὲ ἔθνη ἃ ἐκ ἠθέσαν σε ἐπικαλέσονται σε, ἔξ λαοὶ οἱ ἐκ ἐπί-
 σανταῖ σε, ἐπὶ σὲ καταφεύζονται ἔνεκα Κυρίου τῷ Θεῷ σου, ἔξ τῷ ἁγίῳ Ἰσραὴλ,
 ὅτι ἐδόξασέ σε ἢ (11). Λέγει ἔξ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· “ Καὶ ἐπέρασαν τὸν

© ε -

(1) Δανιήλ. Κεφ. γ'. 24 ἔξ 25.

(3) Ἡσ. Κεφ. α'. 4.

(5) Ἡσ. Κεφ. ιγ'. 9.

(7) Ἡσ. Κεφ. β'. 16.

(9) Αὐτοθ. Κεφ. ι'. 20.

(11) Αὐτοθ. Κεφ. νέ. 15.

(2) Ἰωάν. Κεφ. δ'. 29

(4) Ἰερεμ. θρηνη. Κεφ. β'. 1.

(6) Ναὺμ. Κεφ. α'. 6.

(8) Αὐτοθ. Κεφ. 5. 24.

(10) Ἡσ. Κεφ. λ'. 15.

Θεόν, ἔ τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ παρῶζυαν „ (1).

Ἰδὲ λοιπὸν διὰ πολλῶν μαρτυριῶν καὶ ἀποδείξεων ἐφανερώσα, ὅτι δὴν ἔ-
 ναι πρέπον ὁ ὀρθόδοξος Χριστιανὸς νὰ ἔχη συναναστροφὴν μὲ τοὺς Ἑβραίους .

διότι πείαν κοινωνίαν ἔχει τὸ φῶς, μὲ τὸ σκότος ; Καὶ διὰ βοη-

θείας τῷ Θεῷ ἔδωκα ἀποκρίσιν διὰ τὰς ἑπτὰ ἐρωτήσεις ἐν Κυ-

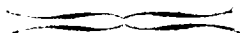
ρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ὃ πρέπει πᾶσα δόξα, ἔ τιμὴ,

ἔ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτῷ Πατρὶ, ἔ

τῷ ἁγίῳ καὶ παναγάθῳ, καὶ ζωοποιῷ αὐτῷ

Πνεύματι, ἵν, ἔ αἰ, ἔ εἰς τὰς αἰῶ.

νας τῶν αἰῶνων , Ἀμήν.

(1) Ψαλμ. οζ'. 35.

ΕΚ ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΤ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΔΙΚΩΝ
ΓΡΑΦΕΝΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ .

Περὶ τῆ Ταλμύθ τῶν Ἑβραίων .

Τὸ Ταλμύθ τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν δὲν σημαίνει ἄλλο, εἰμὴ αὐτὸ ὅπερ λέγομεν ἡμεῖς, διδασκαλία, σπουδὴ, μάθησις. Τὸ ὀνομαζέμενοι λοιπὸν ἔτι οἱ Ἑβραῖοι αὐτὸ τὸ βιβλίον, τετέσι Ταλμύθ, ἐπεὶ αὐτοὶ βιάζονται νὰ ἀποδείξουσιν, ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ βιβλίον περιέχεται ὅλη ἡ ἐπιστήμη καὶ διδασκαλία, ἣτις ἀρμόζει εἰς τὸν Θεὸν ἕ ἀνθρώπινον νόμον. Νομίζουσιν ὅτι νὰ ἦναι τὸ προῖρηθὲν βιβλίον δεῦτερος νόμος, τὴν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Θεὸς διὰ σῶματος τῷ Μωϋσέως, ὀνομαζόμενοι αὐτὸ ἕ το ρ α ς τ ζ ἔ β ε β α λ π ἔ, ἦγεν, νόμον δοθέντα διὰ σώματος. Λέγουσι περιπλέον, ὅτι ὁ Μωϋσῆς παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν Ἰησοῦν τῷ Ναυῆ, ἕ ὁ Ἰησοῦς τῷ Ναυῆ εἰς τὰς ἐβδομήκοντα γέροντας, ἕ οἱ ἐβδομήκοντα εἰς τοὺς Προφήτας· καὶ εἴτω κατὰ διαδοχὴν παρεδόθη εἰς τοὺς Ῥαββίνους κατὰ πολλὰ μυσηκῆ τῆ τρέπη, διὰ νὰ μὴ ἤθελε δυνηθῆ νὰ καταλάβῃ ὁ κοινὸς λαὸς τὰ μυσηρία αὐτῶν .

Τάσον δὲ τιμῶσιν οἱ Ἑβραῖοι αὐτὸ τὸ Ταλμύθ, ὡς τὸ σεχάζονται διὰ θεμέλιον τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας. Καὶ διδάσκουσιν οἱ Ῥαββίνοι, ὅτι πρέπει νὰ πιστεύηται περισσότερον ἢ διδασκαλία τῷ Ταλμύθ, καὶ ὄχι αὐτὴ ἢ ἰδία ἁγία Γραφή .

Ἀναίρεσις .

Αἱ βλασφημίαι, αἱ ἀιρέσεις, τὰ ψεύδη, ἕ αἱ φλυαρίαι, αἱ ὁποῖαι εὕρισκονται εἰς τὸ Ταλμύθ, δὲν δύναται τις εὐκόλως νὰ παραστήσῃ αὐτάς χωρὶς νὰ πάμῃ ἐν μεγάλῳ βιβλίῳ. Ἐὰν ὁ Χριστιανὸς ἀναγνώσῃς θελεῖ νὰ πληροφορηθῆ, ὡς ἀναγνώσῃ τὰ πολλὰ συγγράμματα τῷ Ἱερωνύμῳ, ὁ ὁποῖος ἐξόναξε τὸ περισσότερον μέρος τῶν σφαλμάτων τῷ Ταλμύθ, ἕ εὕρησε πράγματα καταπολλὰ φοβερά, ἕ βλασφημίας ἑναντίον τῷ Θεῷ ἕ τῶν Ἀγγέλων, ἕ ἑναντίον τῆς θείας Γραφῆς· ἕ θέλει καταλάβῃ, ὅτι τὸ δυσυχὲς γίνος τῶν Ἑβραίων ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῷ Θεῷ. Φθάνει νὰ ἄπωμεν, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτῆ τῷ βιβλίῳ, τετέσι τῷ Ταλμύθ, βεβαιώνεται πῶς νὰ προσεύχηται ὁ Θεὸς, πῶς νὰ διδάσκη τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα ἀπέθανον πρὸ τῆς χρήσεως τῷ λογικῷ, πῶς

νὰ

νὰ παύξῃ τρεῖς ὥρας τὴν ἡμέραν, πῶς νὰ φιλονεικῇ μὲ τὸς Ῥαββίνους, ἢ οἱ Ῥαββίνοι νὰ νικῶσιν αὐτὸν ἐς τὴν φιλονεικίαν· πῶς οἱ μακάριοι, οἵτινες εἶναι ἐς τὸν ὕραν δὲν πισεύωσιν αὐτὸν· πῶς ὅταν ὁ Θεὸς ἔχει καμμίαν ὑπόθεσιν, ἀποφασίζεται ἢ ὑπόθεσις τι ἀπὸ Ῥαββίνου· ἢ τελευτῶν (πρᾶγμα, τὸ ὅποῖον ἀκούων τις τρομάζει ὁ ἄνθρωπος) ἀποδίδωσιν ἐς τὸν Θεὸν τὴν ἁμαρτίαν. καθὼς εὐρίσκεται γεγραμμῶν ἐς τὸ βιβλίον, ὅπερ καλεῖται χα β δ α ζ α ρά. Καὶ πῶς ἐξήτη ἀπὸ τῶς Ἑβραῖως ἐς τὴν πρώτην ἡμέραν τῆ μηνὸς ἕνα τράγον ἐς Θουσίαν, διὰ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν ἀφῆσιν τῆς ἁμαρτίας αὐτῆ, ἥς ἐποίησεν· ὀλιγοσεύσας τὸ φῶς τῆς Σελήνης, ὅπερ ἔλαμπε πρότερον ὡς ὁ ἥλιος.

Βέβαια ἰντρέπονται πάντοτε οἱ Ἑβραῖοι, ὁπόταν ἀποδεικνύονται ἀπὸ τοῦς Χριστιανῶς αἱ βλασφημῖαι τῶν Ταλμουθισῶν, ἢ διὰ νὰ ἀπορύγωσι τὴν καταφρόνησιν, ἥτις πρὸς αὐτὰς γίνεται, λέγουσιν, ὅτι οἱ μῦθοι, οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται ἐς τὸ Τ α λ μ ὺ θ εἶναι ὅλαι μεταφοραὶ ἢ ἀλληγορίαι, αἱ ὅποια ἐτέθησαν ἀπὸ τῶς Ῥαββίνους, διὰ νὰ κρύψωσιν ἐς αὐτὰς τὰς πλέον κρυφὰς γνώμας. Διὰ τῆτο, ἢ ἢ ἐγὼ ἐκήρυττον πολλακίς τὴν ἀλήθειαν τῆς Χριστιανικῆς πίστεως ἐς αὐτὸ τὸ ἔθνος, ἢ ἐπεμελέμην πάντοτε νὰ ἀποδέξω αὐτὰς τὰ σφάλματα καὶ τὰς βλασφημίας, τὰ ὅποια περιέχονται ἐς τὸ Τ α λ μ ὺ θ· αὐτοὶ πάντοτε ἐπροφασίζοντο λέγοντες, ὅτι οἱ μῦθοι τῶν Ταλμουθισῶν δὲν πρέπει νὰ ἰνοῦνται κατὰ τὸ γράμμα, ἀλλὰ μεταφορικῶς ἢ ἀλληγορικῶς, τῆ τρόπῳ.

Διὰ νὰ φανῇ ὁμοιὰ πόσον αὐτοὶ πλανῶνται, ἄς κρινῇ ὁ καθῆς ἐκ τῆτο· ἐπειδὴ ἢ ἢ περιέχει τὸ Τ α λ μ ὺ θ τόσας βλασφημίας ἀναντίον τῷ Θεῷ, τῶν Ἀγγέλων, ἢ τῶν ἁγίων τῆς παλαιᾶς Διαθήκης, ἀποδίδωσιν ἐς τὸν Θεὸν πρᾶγματα ἄναντία ἐς τὴν Θεότητα αὐτῆ, καθὼς εἶναι ταῦτα, ὅτι νὰ κλαίῃ, νὰ ἁμαρτάνῃ, νὰ προσεύχεται πᾶσαν ἡμέραν, ἢ ἢ προσευχὴ νὰ ἦναι αὐτὴ «^α Ἄς « εὐδοκίωσιν ἢ ἐμαυτῆ νὰ ὑποτάξω τὴν ὀργὴν μου ἐς τὴν εὐσπλαγχνίαν μου, καὶ νὰ « μεταχερισθῶ τὸ ἔλεός μου μὲ τὸς ἡσὺς μου τῶς Ἑβραῖως ». Ἀκολουθεῖ, ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ περιέχονται ἐς τοιαύτας φοβερὰς βλασφημίας νοήματα ἀλληγορικὰ ἢ μεγάλα μυστήρια.

Ἐγὼ ἤξεύρω, ὅτι, ὅταν μανθάνωσιν αὐτοὶ ἐς τὰ σχολία αὐτῶν αὐτὰς τὰς βλασφημίας, παρατηρῆσι καταπολλὰ προσεκτικῶς νὰ καταλαμβάνωσιν αὐτὰς ὅλας κατὰ τὸ γράμμα, διηλ. Ἰσορικῶς, καθὼς εἶναι γεγραμμῶνα ἢ προφέρονται.

Πολλάκις ἐξήτησαν οἱ Ἑβραῖοι νὰ καθαρισθῇ τὸ Τ α λ μ ο ὺ θ ἀπὸ τὰ σφάλματα, ὡσε νὰ δυνθῶσι νὰ ἀναγινώσκωσιν αὐτὸ ἐλευθέρως· ἀλλ' ἐξέτασαντες αὐτὸ ἄνθρωποι θεόφοβοι ἢ ἐδήμονες τῶν Ἑβραϊκῶν πραγμάτων, ἀπε-

φάσισαν τελευτᾶν, ὅτι αὐτὸ τὸ βιβλίον ἔναι πάντῃ διεφθαρμένον, ἕ ὅτι ἀδύνατον ἔναι νὰ διορθωθῇ · ἐπειδὴ δὲν περιέχει ἄλλο, ἐμῆ σφάλματα ἕ λόγους γελοιώδεις .

Διδάσκουσιν οἱ Ῥαββῖνοι εἰς τὸ προφήθην βιβλίον Βεραχότ, ὅτι ὁ Θεὸς παύζει τρεῖς ὥρας τὴν ἡμέραν μὲ τὰ ὄφάρια · ὁμοῦς διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀπὸ τῆς φλογίου ἀνὰ αὐτοῖς γυμνότην ἐτροπὴν, ἐπιμελῆνται νὰ ἀποδείξωσιν ἀπὸ τὸν Προφήτην Δαβὶδ, ὅς τις λέγει · “ Δράκων ἔτος, ὃν ἐπλασας ἐμπύξεν αὐτῷ ” (1) . Ἀλλὰ μὲ τῆτο ποιῶσι νὰ γνωρίσῃ ὁ καθὲς, ὅτι αὐτοὶ δὲν καταλαμβάνουσι τὸ ῥητὸν τῆς ἁγίας Γραφῆς . Ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ λόγια · “ ἐμπύξεν αὐτῷ ”, δὲν ἀναφέρονται πρὸς τὸν Θεὸν, ἀλλὰ πρὸς τὴν θάλασσαν, περὶ τῆς ὁποίας πρότερον ἔπω · “ Αὐτὴ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ἕ εὐρύχωρος ” · Καὶ ἔτω λέγων ὁ Προφήτης, “ ἐμπύξεν αὐτῷ ”, φανερόν, ὅτι τὸ μέγαλον κῆτος, ἐν ᾧ πλέει εἰς τὸ ὕδωρ, κινεῖ τὴν θάλασσαν, ἕ ποιεῖ φοβερὸν πόλεμον μὲ τὰ ἄλλα ὄφάρια, ἕ ἔτω περιπαύζει τρόπον τινὰ τὴν θάλασσαν .

Λέγουσιν ἀκόμη ὅτι δάδεκα ἔναι αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας, τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς καταναλίσκει εἰς διαφόρους γυμνασίας · τυτέσι, τρεῖς ὥρας μανθάνει τὸν νόμον, ἕ τρεῖς κρίνει τὸν κόσμον, ἕ ἄλλας τρεῖς διοικεῖ ὄλην τὴν οἰκουμένην, ἕ εἰς τὰς λοιπὰς τρεῖς παύζει μὲ τὸν Λεβιαθάν. Οὕτω γράφουσιν οἱ Ταλμουδισαὶ εἰς τὸ βιβλίον καλέμουν Ἀβραζαζαρά .

Ἐὰν λοιπὸν ἦναι ἀληθῆς, ὅτι αὐτοὶ ἠθέλησαν νὰ καταλάβουσιν αὐτὰ τὰ ῥητὰ ἀλληγορικῶ τῷ τρόπῳ, βέβαια δὲν ἠθέλησαν περιγελάσῃ τὰς Ῥαββίνους, ὅλοι ἐκείνοι οἵτινες ἔγραψαν κατὰ τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι ἦτον ἄνθρωποι ἐμφρονες ἕ δεινοὶ περὶ τὴν σοφίαν . Ἡ τάχα εἰρέθη τις Ἑβραῖος (ἐν ᾧ ὄλοι περιγελλῆνται ἀπὸ τὰς Χριστιανῶς διὰ αὐτὰς τὰς φλογίας) νὰ δώσῃ κάμμίαν ἐξήγησιν, ἕ νὰ κάμῃ σχόλια αὐτῷ ἐπάνω εἰς αὐτὰς τὰς φλογίας ; ὅθω δὲν συνάγεται ἐκ τῆτο ἄλλο, ἐμῆ οἱ Ῥαββῖνοι παραλαῶσι .

Διὰ αὐτὴν τὴν αἰτίαν ἡ Ἐκκλησία τῶν Χριστιανῶν κατεδίκασιν αὐτὸ τὸ βιβλίον εἰς πῦρ, τὸ ὁποῖον ἀνίσως περιελάμβανε γνάμιας ἀποκρύφους ἕ ἀλληγορικὰς, ἠθέλην βέβαια διαφωτεῖσῃ αὐτὸ τόσοι ἄνδρες Χριστιανοί, ἕ ἔμπειροι τῶν ἐπισημῶν, ἕ τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης . Μάλιστα δὲ τὸ Ταλμὺθ, τὸ ὁποῖον ἔγραψεν κατ' ἐκείνης τῆς καιρὸς εἰς τὰς ὁποίας πολλοὶ Χριστιανοὶ διδάσκαλοι ἔγραψαν σοφῶς ἕ ὑψηλῶς περὶ Θεῦ, ἕ κἀνὲς ἀπὸ αὐτῶν δὲν συνήθισιν ἐκείνον τὸν τρόπον

(1) Ψαλμ. 104.

τῷ λέγειν ἢ γράφειν, καθὼς τὸ Ταλμύθ· τὸ ὁποῖον βέβαια εἶναι ἐν ση-
μείον φανερὸν τῆς σοφίας τῶν Χριστιανῶν διδασκάλων, καὶ τῆς ἀφροσύνης τοῦ
Ταλμύθ. Ὁμοίως ἢ ὁ Ἀριστοτέλης, ἢ ἄλλοι πολλοὶ ἐθνικοὶ φιλόσοφοι ἔ-
γραψαν θεολογίαν, ἢ ἠθικὴν φιλοσοφίαν. Ἀλλὰ κἀνέεσσι ἀπὸ αὐτῶν δὴν ἔγραφε
τόσας φλυαρίας, ὡς τὸ Ταλμύθ.

Διὰ τῆτο ἐπεὶδὴ αὐτὸ τὸ βιβλίον ἀπεβλήθη εἰς ὄλους τὰς αἰῶνας, ἢ μόνον
ἀπὸ τῶν Χριστιανῶν διδασκάλων, ἀλλὰ ἢ ἀπὸ ἄλλων σοφῶν ἀνδρῶν, ὡς ἐν πρᾶγ-
μα ἀίσχρον ἢ ἀπρεπὲς, εἶναι ἀξίον λοιπὸν νὰ καταδικασθῆ, ἢ νὰ δοθῆ εἰς τὸ
πῦρ, καθὼς πολλάκις συνέβη.

Περὶ τῆς Λιλίτ, ἣν πιςεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι.

Ἄφ' ἔ γυνήσῃ κἀμμία Ἑβραία γυνᾶικα, γράφουσιν εἰς τὰς τέσσαρας
γυνῖας τῷ κρεββατίῳ τῆς ἐλευθερωθείσης γυναικὸς μὲ γράμματα Ἑβραϊκὰ αὐ-
τὰ τὰ λόγια· Σανβλ, Σανσαβλ, Σαμαγγαλῆφ, Ἀδὰμ, Εὔα,
ἢ ἔξω Λιλίτ. Λέγουσι δὲ αὐτὰ, ὅτι νὰ ἦναι ὀνόματα τριῶν Ἀγγέλων, ἢ
ὅτι ἡ Λιλίτ νὰ ἦναι μία σρίγλα, ἢ τοι μάγισσα. Ἡ αἰτία ὁμοῦ, ἣτις
παρακινεῖ αὐτὰς νὰ γράφωσι τὰ προσηρημένα ὀνόματα, εἶναι εἷς μῦθος, τὸν ὁ-
ποῖον πιςεύουσιν, ὡς ἀλήθειαν ἀναμφίβολον.

Λέγουσιν οἱ Ῥαββῖνοι, ὅτι, ὅτε ἐπλασεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ, ἐπλασε ἢ
μίαν γυνᾶικα ὁμοίαν μὲ αὐτὸν τὸν Ἀδὰμ, ἢ ὠνόμασεν αὐτὴν Λιλίτ· σο-
χάζονται αὐτοὶ, ὅτι νὰ ἔγινε τῆτο πολλὰ πρότερον πρὶν νὰ κτισθῆ ἡ Εὔα.
Λέγουσι προσέτι, ὅτι ἐσυγχίσθη ἡ Λιλίτ μὲ τὸν Ἀδὰμ, ἢ μὴ θέλωσα νὰ
ὑποτάττηται ὑπ' αὐτῆ· ἢ διὰ τῆτο ἔφυγον. Ἐβραρυφάνη τῷ Ἀδὰμ τῆτο τὸ
πρᾶγμα, ἢ παρεπονέθη βαρέως εἰς τὸν Θεόν, λέγων· Κύριε, ἡ γυνᾶικα,
ἦν μοι ἔδωκες, ἔφυγον ἀπὸ ἐμέ. Ἐσηλε παρευθὺς ὁ Θεὸς τὴν τρεῖς Ἀγγέλους,
ἔς πρόέπομον, πρὸς παρακίνησιν εἰς ἐπιστροφήν τῷ ἀνδρὶ τῆς· προσάξων ἔτι ὁ
Θεὸς τὰς Ἀγγέλους νὰ ἔπωσιν αὐτὴν, ὅτι εἰάν μὲν ὑπακούσῃ καλῶς· εἰάν δὲ πα-
ρακούσῃ ἠναντιωμένη εἰς τὴν προσαγὴν τα, ἄς ἠξέυρη, ὅτι ἐκάσῃ ἡμέρα θέλω-
σιν ἀποθάνῃ ἑκατὸν διάβολοι ἀπὸ αὐτὴν γυνώμωσι. Ἐπορεύθησαν οἱ Ἀγγε-
λοι διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὴν προσαγὴν τῷ Θεῷ, καὶ ἦσαν τὴν Λιλίτ εἰς τὴν
θάλασσαν, ἢ ᾧ ἔχων ἀρχισὴ μία μεγάλη φερτῆνα εἰς τὸν ἴδιον τόπον, ὅπως ἐ-
καταποντίσθη ἐπομῶως ὁ Φαραὼ μὲ ὄλον τὸ Αἰγυπτιακὸν σράτευμα. Εἶπαν
λοιπὸν οἱ Ἀγγελοι ἐκείνο, τὸ ὁποῖον ἐπρόσαξεν αὐτὸς ὁ Θεὸς· ἢ αὐτὴ δὴν ἦ-

Θέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Ἀδὰμ, ὡς ὁ Θεὸς ἐπρόσαξε ἕξ διὰ αὐτὴν τὴν αἰτίασιν οἱ Ἄγγελοι ἐφοβήρισαν νὰ καταποντίσωσιν αὐτὴν ἐς ἐκείνην τὴν θάλασσαν, τὴν κατὰ πολλὰ κυματῶσαν.

Ἡ Λιλιτ παρεκάλεσε τὸς Ἄγγέλους νὰ μὴ ὑποχλήσωσιν αὐτὴν, λέγουσα πρὸς αὐτοὺς, ὅτι αὐτὴ δὲν ἐπλάσθη διὰ ἄλλο, ἢ μὴ νὰ θανατόνῃ τὰ βρέφη ἢ τὰ μὲν ἀρσενικὰ, μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας τῆς γυνήσεώς των ἢ τὰ δὲ θηλυκὰ, μετὰ τριάκοντα ἡμέρας. Ἀκούσαντες τῆτο οἱ Ἄγγελοι ἐβιάσθησαν νὰ κρατήσωσι, ἕξ νὰ φέρωσιν αὐτὴν ἐς τὸν ἄνδρα της. Ἄλλ' ἡ Λιλιτ ὑπεσχέθη αὐτοὺς μὲ ὄρκον, ὅτι δὴν θέλει βλάβῃ, ὥστε θέλει θανατώσῃ κἀνὸνα βρέφος· ὅταν ἤθελῃ ἴδῃ τὰ ὀνόματα αὐτῶν γεγραμμένα ἐς κἀνὸνα χαρτίον, ἢ τὴν ἐκὼνα αὐτῶν ζωγραφισμένην. μ' ὅλον τῆτο ἔλαβε τὴν διορισθεῖσαν τιμωρίαν, ὅτι ἀνὰ ἐκάστην ἡμέραν νὰ ἀποθάνωσιν ἑκατὸν διάβολοι ἀπὸ αὐτὴν γεγεννημένοι. Ἐντεῦθεν ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ πισεύωσιν οἱ Ἑβραῖοι ἀναμφιβόλως, ὅτι ἡ προῤῥηθεῖσα Λιλιτ νὰ ἦναι ἡ μήτηρ ὅλων τῶν δαιμόνων. καὶ ἔχουσι διὰ βέβαιον, ὅτι πᾶσαν ἡμέραν ἀποθνήσκουσιν ἑκατὸν διάβολοι. Γράφουσι ἕξ ἐς τὰς κατοικίας τῶν γυναικῶν τῶν γυναικῶν τὰ ὀνόματα τῶν προῤῥηθέντων Ἀγγέλων, διὰ νὰ βιάσωσι τὴν Λιλιτ νὰ μὴ βλάβῃ τὰ νεογεγεννημένα βρέφη.

Πισεύω βέβαια ὅτι αὕτη ἡ διήγησις προξενεῖ αἰτίας νὰ γελῶσῃ ὁ Χριστιανὸς ἀναγνώστης. Ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ ἀλικρινῶς, ὅτι ἐς ἐμὲ γίνεται ὑπόθεσις κλαυθμῆ ἕξ συμπαθείας, σοχαζόμενος ἐς ποίαν ἔλεεινὴν κατάστασιν ἔφθασον ἡ συναγωγὴ τῶν Ἑβραίων, ἐν ᾗ ἦτον ποτὲ λαὸς τόσοσιν ἠγαπημένος τῷ Θεῷ, ὡς ἐν γένει, ἐς τὸ ὅποσον μόνον εὐρίσκετο ἡ ἀληθινὴ σοφία ἕξ διδασκαλία. ἕξ κατήντησε τώρα ἔλεεινὸς ἐς τόσοσιν μεγάλην τυφλότητα, ὡς νὰ πισεύῃ τοιαύτης μύθου, τὸς ὁποίους βέβαια δὲν ἤθελε πισεύσῃ μήτε εἰς παντάπασιν ἀφρων ἕξ ἄγνοιας.

Ἐὰν οἱ Ἑβραῖοι ἀκώσωσι νὰ ἀνεδίζωνται ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν διὰ αὐτὴν τὴν ἀφροσύνην των, λέγουσι, διὰ νὰ ἀποφύγωσι τὴν ὑποτροπὴν, ἢ τις προξενεῖται πρὸς αὐτοὺς, ὅτι δὴν πισεύουσι τοιαύτης μύθου. Ἄλλ' ἐγὼ ἀποκρίνομαι, εἰάν δὴν πισεύωσι τὰ τοιαῦτα, διατι δὴν ἐμποδίζουσιν αὐτοὺς; διατι ἕνεργῶσιν αὐτὰ ἐς τὰ ὀσπῆτιά των; τὸ λοιπὸν αὐτοὶ μισῶντες ἐν τοιαύτων πράγμα. ἕξ ἕνεργῶντες αὐτὰ, φανερώουσι πραγματικῶς, ὅτι τὰ ἦθῃ ἕξ αἱ συνήθειαι τῆς θρησκείας των εἶναι θεμελιωμένοι ἐπάνω ἐς τὸ ψεῦδος, ἐς ἐν δόγμα ἀσεβείας, ἕξ φανερὰν δαισιδαμονίαν. Πρὸς τέτοις, διατι γράφουσι τὰ ἦθῃτα ὀνόματα, δηλ. τῶν Ἀγγέλων, ἕξ τῆς Λιλιτ, μὲ μεγάλην δαισιδαμονίαν ἐς μεμβράτας, καὶ

ποιῶσιν αὐτὰ φυλακτήρια, ἢ κρεμῶσιν εἰς τὸν λαιμὸν τῶν παιδίων πρὸς διαφύλαξιν (ὡς λέγουσιν αὐτοὶ) ἀπὸ τὰς μαγείας; βέβαια πιστεύουσιν, ὅτι ὁ μῦθος ἔστι ἀλήθεια, μ' ὅλον ὅτι ἔστι ἐναντίον τῷ Θεῷ νόμος, καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ φανερὰ δεσποδαμονία.

Περὶ ταφῆς τῶν Ἑβραίων.

Ἐκ τῆς ἀποθάνῃ καίνεσιν Ἑβραῖοι, ἐξαπλώνουσι τὸ νεκρὸν σῶμα εἰς τὴν γῆν περιπεπλεγμένον εἰς ἓν σινδόνιον ἢ οἱ συγγυῆς, ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ, οἱ ἀδελφοὶ, αἱ ἀδελφαί, ὁ ἀνὴρ, ἡ γυνή, ἴσανται κύκλω καθήμωτοι εἰς τὴν γῆν, ἢ κλαίουσιν διηγύμωτοι ὄλην τὴν ζωὴν αὐτῶ, τὴν ἀφρασίαν, ἢ τὸν θάνατον, ἐξόχως δὲ ἑπαινοῦσι ἢ ἐγκωμιάζουσιν τὰ ἦθη τε.

Πρὸς τούτοις, ἐν ᾧ ὁ νεκρὸς ἦν ἐν τῇ μέσῃ ἐξαπλωμένος, ἔρχονται καὶ ποια γυναῖκα, ἢ ἐν ᾧ ἐμβαίνουσιν εἰς ἐκάνην τὴν κατοικίαν, πιάνουσι μὲ τὰ χεῖρα ἠνωμένα τὰ ποδάρια ἐκάνη τῶ νεκρῷ εἰς σημεῖον νὰ ζητήσωσι παρ' αὐτοῦ συγχώρησιν, εἰ ποτὲ ἔβλαψαν αὐτὸν, ὅτε ἔζη. Ἐπειτα κάθονται ἐπάνω εἰς καὶ ποια σκαμνία μικρὰ, ἢ μὲ πολλὴν ταχύτητα ῥάπτουσιν ἐν ὑποκάμισον, βραχιόν, ἢ μίαν σακκέλαν ἀπὸ πανί. Ἐν τούτῳ ἔρχεται ἢ ὁ ὑταφιαστὴς, καὶ λαμβάνει τὸ μέτρον τῶ μακρὸς ἢ πλάτους ἐκάνη τῶ νεκρῷ διὰ νὰ κάμῃ τὴν κασέλαν, καθ' ἣν θάπτουσιν. Ἐπειτα πλύνουσιν αὐτὸν μὲ θερμὸν ὕδωρ ἑπιθήξουσιν ἔτι νὰ κράζωσι τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα, ἐν ὄσῳ ἐκείνοι ποιοῦσι τὸ πλύσιμον δὲν παρασέκονται ἐκεῖ, ἀλλ' ἴσανται κλαίοντες εἰς ἄλλην κατοικίαν ἢ ἐκεῖνοι δὲ πλύνουσι τὰ ποδάρια αὐτῶ μὲ ἐκάνη τὸ νεκρὸν, κλαίοντες, ἢ λυγιάζοντες ἑπιθαρίζουσι μὲ πολλὴν προσοχὴν τὰ ὀνόχια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδαρίων αὐτῶ τῶ νεκρῷ ἑπιθαρίζονται διὰ βέβαιον, ὅτι πᾶς Ἑβραῖος, ὅστις ἀποθνήσκει ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱερουσόλυμα, εἰς τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, δὲν ἔχει νὰ ἀνασηθῆ εἰς ἐκάνη τὸν τάφον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔστι τεθαμμένος, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑπάγῃ σκάπτων μὲ αὐτὰ τὰ ὀνόχια τὴν γῆν κατ' ὀλίγον ὀλίγον, μέχρις ἢ νὰ φθάσῃ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἢ ἐκεῖ μέλλει νὰ ἀνασηθῆ. Κρατοῦσι τῆτο διὰ μίαν τὴσιν βεβαίαν, ὡσεὶ πολλοὶ Ἑβραῖοι ἀφίνοσι προσταγὴν εἰς τὰς υἱὰς αὐτῶν νὰ σέλωσι τὰ κόκκαλα τῶν σωμάτων τὴσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἑπιθαρίζονται ἀποφυγὴν τῶ κόπῃ, ἢ τῆσιν ἐν κορῷ τῆσιν παγκοσμίῃ ἀναστάσεως ποιηῆς.

Ἐπειτα ἑπιθαρίζονται τὸν νεκρὸν μὲ τὸ ὑποκάμισον ἢ μὲ τὸ βραχιόν. Βάλλουσιν ἢ τὸ ἐπανωφύριον μὲ τὰ φυλακτήρια, τὸ λεγόμενον Τα λ ε θ. Ἐπειτα βάλλουσιν αὐτὸν εἰς τὴν κασέλαν, ὅπου ἦν ἡτοιμασμένη διὰ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἑπιθαρίζονται φέρουσιν αὐτὸν εἰς τὸν τάφον, ὁ ὁποῖος συνηθίζεται εἰς ὅλην τὰς τόπους νὰ

ἦναι ἐς μίαν πεδιάδα ἔξω ἀπὸ τὰ τέχη τῆς πόλεως. Ἀκολουθήσιν ὀπισθεῖν ἀπὸ τὸ ζυλοκρέβατον οἱ πλέον ἑγγυὺς αὐτῆ συγγωαῖς, κλαίοντες ἔκ ἠδεδυμένοι πυθνηρὰ ἠδύματα βάζουσιν αὐτὴν τὴν κασέλαν τέσσαρες Ἑβραῖοι μὲ δύο ξύλα. Ἐπειτα φθάνοντες ἐς τὸν ἵτοιμασμένον τόπον, βάλλουσιν κατὰ γῆς τὴν κασέλαν κλαίοντες αὐτὴν ἔκ καρφόνοντες. Ἐπτά φορᾶς περιτριγυρίζουσιν τὸν νεκρὸν οἱ περιεσῶτες, λέγοντες τινὰς προσευχάς. Μετὰ ταῦτα βάλλουσιν τὴν κασέλαν μέσα ἐς τὸν τάφον, ἔκ σκεπάζουσιν αὐτὴν οἱ ἴδιοι οἱ Ἑβραῖοι, οἵτινες ἔκαμον τὸν τάφον. Ἀνίσως τύχη νὰ ἦναι ὁ ἀποθαμμένος Ῥαββίνος, θάπτουσιν αὐτὸν χωρὶς κασέλαν, συντρίβοντες αὐτὴν, ἔκ ῥίπτοντες ἐπάνω τῆς τὰ κομμάτια ὁμῶς μὲ πολλὰ χαρτία χειρόγραφα ἔκ τυπωμένα, τρόπον τινὰ πρὸς βεβαίωσιν, ὅτι αὐτὸς κατεγίνετο ἐς τὴν σπυδὴν, ἔκ μελέτην τῷ νόμῳ.

Περὶ τῆς Μετεμψυχώσεως ἣν πιεσεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι.

Οἱ Ἑβραῖοι πιστεύουσιν ἔκ διδασκασίαν τὴν μετεμψύχωσιν, διδασκαλίαν ἀσεβῆ, τὴν ὁποίαν ἐφρόνει ὁ Πλάτων, ἔκ ὁ Πυθαγόρας. Λέγουσι λοιπὸν, ὅτι ἡ ψυχὴ ἐξελεύσεται τῷ σώματος, σφύρεται πάλιν νὰ σχηματίσῃ ἄλλα σώματα, ἔκ νὰ κατοικήσῃ εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον. Ὁ Ῥαββίνος Ἡλίας Τίσβυς εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἐπιγραφόμενον Τίσιβυ εἰς τὸν λόγον Γεργυλ, λέγει αὐτὰ τὰ λόγια. « Εἶναι κοινὴ γνώμη ἡμῶν τῶν Ῥαββίνων, ὅτι πᾶσα ψυχὴ κτίζεται « τρεῖς φορᾶς, ἔκ γυρίζει εἰς σῶμα τριῶν ἀνθρώπων ». Θεμελιώνουσιν αὐτὴν τὴν « διδασκαλίαν ἐπάνω εἰς τὰ λόγια τῷ Ἰώβ, ὅστις λέγει. « Ἰδὲ, ταῦτα « πάντα ἐργάζεται ὁ ἰσχυρὸς ὁ δὲς τρεῖς μετὰ ἀνδρός » (1). Λέγουσι κατὰ τῷ « το, ὅτι ἡ ψυχὴ τῷ Ἀδὰμ ἐγύρισεν εἰς τὸ σῶμα τῷ Δαβίδ, ἔκ ἀπὸ τῷ Δαβίδ « θέλει ἔμβῃ εἰς τῷ Μεσσία. Καὶ τῷτο ἐξάγεται ἀπὸ τὰ γράμματα, ἐκ τῶν « ὁποίων εἶναι συνθεμένον τὸ ἄνομα Ἀδὰμ. δηλ. Ἀ λ ε φ, Δ α λ ε τ, ἔκ Μ έ μ. « Ἀ λ ε φ σημειώνει Ἀδὰμ, Δ α λ ε τ δηλοῖ Δαβίδ, Μ έ μ Μεσσίαν. Πιε « ριπλέον ἔπειν, ὅτι αἱ ψυχὰς τῶν ἀμαρτωλῶν ἐμβαίνουσιν εἰς τὰ σώματα τῶν « ζῶων, πᾶσα μία κατὰ τὴν ἀμαρτίαν τῆς. Ἡ ψυχὴ, τῷ ἡμαρτηκὸς ἕναν « τίον τῆς φύσεως θέλει ἔμβῃ ἐς τὸ σῶμα ἐνὸς λαγυῶ. Ἡ ψυχὴ τῷ μοιχῷ, « θέλει ἔμβῃ ἐς τὸ σῶμα ἐνὸς Καμηλίε, ἔκ τὰ ἐξῆς ». Αὐτὰ εἶναι τὰ λόγια τῷ Ῥαββί Ἡλίας μεταγλωττισμένα ἀπὸ λόγον ἐς λόγον. ἀπὸ τὰ ὁποῖα φαίνε-
ται,

(1) Ἰώβ. Κεφ. λγ'. 29.

ται, ὅτι περιέχεται ἐς αὐτὰ διδασκαλία ψευδῆς, ἢ μιαιφά.

Πλέον ἀσεβῆς ἀπὸ ὅλης ἔτιμ ὁ βραββί 'Ισακ 'Αβραβαν ἐλ, διδασκαλὸς πολλὰ περίφημος διὰ τὴν κακοτροπίαν τε πρὸς τὰς 'Εβραίους, καὶ διὰ τὰς τρομερὰς βλασφημίας. τὰς ὁποίας ἔγραψιν ἑναντίον τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. Αὐτὸς εἰς τὸ βιβλίον τε ἐπιγραφόμενον Μεσμιὰ 'Ιεσκιυγα, εἰς τὸ ὁποῖον γράφει ἑναντίον τῶν Χριστιανῶν, θέλει νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι τὸ ὄνομα 'Εδὼμ τὸ ὁποῖον εἶναι τῷ 'Ησαῦ ἰννοῖται διὰ τὰς Χριστιανῶν, ἢ ὅτι τὸ κακὸν, ὅπερ εὐρίσκεται εἰς τὴν θείαν Γραφὴν νὰ ἐπρωτηθεῖται ἑναντίον τῷ 'Εδὼμ, ἢ ἰννοῖται ἑναντίον τῶν Χριστιανῶν. Ὅτι γερὸν ἀπὸ μυρίας μωρολογίας ἢ βλασφημίας, κατανατᾷ τέλος πάντων εἰς αὐτὴν τὴν τρομερὰν κατ' ἀλήθειαν, ἢ ἀνυπόφερτον βλασφημίαν, ἢ λέγει, ὅτι ἡ ψυχὴ τῷ Χριστῷ νὰ ἦτον ἐκείνη ἡ ἴδια, ἢ ὁποία ἦτον πρὸς τὸν 'Ησαῦ, ἄνθρωπον ἀσεβῆ ἢ κακότραπον. Ἰδὲ τὰ λόγια τε. Ἰδὲ λοιπὸν οἱ σοφοὶ ἄνδρες τῆς ἀληθείας ἔπουν, ὅτι ἡ ψυχὴ τῷ 'Ησαῦ εἰσέβη κατὰ μετεμψύχωσιν εἰς τὸ σῶμα τῷ 'Ιουθῷ τῷ Ναζουραῖ. Καὶ ἐκ τῆς προῆλθω, ὅτι αὐτὸς ἔσεκεν εἰς τὰς ἐρήμους, καθὼς ὁ 'Ησαῦ.

'Εξὼ ἀπὸ τὸ φαρμάκι, ἐξ ἧ ἦτον ἔμπλεως ἔτος ὁ ἄτιμος ἢ ἀνάξιος 'Ραββίνος, φαίνεται φανερὰ, ὅτι ἔτιμ ἐν σφάλμα κοινὸν εἰς ὅλης τὰς 'Ραββίνους, ἢ ἔτιμ διδασκαλία, τὴν ὁποίαν ἐδέχθη ὅλη ἡ συναγωγὴ. Μερικοὶ 'Ραββίνοι λέγουσιν, ὅτι τρεῖς φοραῖς ἀκαλυφθῆ αὐτὴ ἡ μετεμψύχωσις, ἄλλοι τέσσαρας, ἢ ἄλλοι ἑπτὰ.

'Αναίρεσις.

'Εγὼ ὁμολογῶ, ὅτι ἔτιμ ἐναντίον νὰ ἐτοιμασθῶ διὰ νὰ κάμω τὴν ἀνασκευὴν αὐτῆς τῆς διδασκαλίας, ἢ ὁποία ἔτιμ περισσότερον ἀξία γέλωτος, ἢ ἀντιζήσεως. Μ' ὅλον τῆτο, ἐπειδὴ ἢ εἶδον διὰ δοκιμῆς, ὅτι τῆτο ἔτιμ ἐν σφάλμα κοινὸν πρὸς τὰς 'Εβραίους, ἀπεφάσισα νὰ ἀνασκευάσω αὐτὸ μὲ κἀνίνα ἀναρετικὸν δικαιολόγημα.

Πρῶτον λοιπὸν ἐρωτῶ, ἂν ἡ ψυχὴ τῷ ἀνθρώπῳ εἰσέρχεται εἰς ἐν ζῶον ἀλογον, πῶς ἔχει νὰ ὀνομασθῆ; τί θέλει ἔτιμ; ἄνθρωπος, ἢ ζῶον; δὲν ἢ μωροῦ ἢ νὰ ὀνομασθῆ ἄνθρωπος. διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει ἐκείνα τὰ πάθη, ἢ ἐκείνας τὰς κλίσεις, τὰ ὁποία ὑποθετικῶς ἔτιμ εἰς τὸν λαγῶν, ἢ εἰς τὴν κάμηλον. ἢτε ἢ μωροῦ ἢ νὰ ὀνομάζεται ἢ νὰ λέγεται, ὅτι ἔτιμ λαγῶς, κάμηλος, ἢ ζῶον. διότι αὐτὰ δὲν ἔχουσι λογικὸν, ὀμιλίαν, ἢ νόησιν, τὰ ὁποία ὅλα αὐτὰ ἔτιμ ἴδια τῆς λογικῆς ψυχῆς. ὅθεν ἂν εἰς τὴν κάμηλον εὐρίσκηται ἢ λογικὴ ψυχὴ, τῆς ὁποίας τὸ ἴδιον ἔτιμ νὰ ἦναι γελασικὴ. τὸ λοιπὸν θέλει ἔτιμ

γελασική καὶ ἡ κάμηλος. Ἐπειτα πῶς πρέπει νὰ ὀνομάζηται; ὡς τὸ ἔπη ὁ Ἑβραῖος.

Εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν ἔναι ἀρθρον τῆς πίστεως, ἥτις πιστεύεται ὁμοίως ἀπὸ τὰς Χριστιανὰς, καὶ ἀπὸ τὰς Ἑβραίας, διὰ τὸ ὅποιον ἀνευ τινὸς ἀμφιβολίας ἔχουσι νὰ ἀνασθῶσιν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Ἀνίσως λοιπὸν ὁ Ἀδάμ, ὁ Δαβὶδ, καὶ ὁ Μεσσίας, αὐτοὶ οἱ τρεῖς, διὰ τὰς ὁποίας λέγει ὁ ἀνόητος Ἀβραβανὲλ, ἔχουσι μίαν ψυχὴν, καὶ μέλλουσι νὰ ἀνασθῶσιν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀνασθῶσι, καὶ οἱ τρεῖς. Λοιπὸν, ἢ εἶναι ψευδὴς αὐτὴ ἡ μετεμψύχωσις, ἢ εἶναι ψευδὴς, ὅτι ὅλοι οἱ νεκροὶ μέλλουσι νὰ ἀνασθῶσι· διότι ἀνίσως ἕκαστος ἀπ' ἐκείνων τὰς τρεῖς θέλει ἔχει τὴν αὐτὴν ψυχὴν, δὲν θέλει ἀνασθῆ κατ' ἑνα ἀπὸ αὐτὰς, ἀλλὰ μόνον ἐκείνο τὸ σῶμα εἰς τὸ ὅποιον θέλει ἔμβη ἡ ψυχὴ. Ἐπειδὴ καὶ εἶναι βέβαιον, ὅτι δὲν θέλει δυνηθῆ ἡ μία καὶ αὐτὴ ψυχὴ νὰ ᾔναι εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν εἰς ἐκείνα τὰ τρία σώματα. Διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ σχηματίσῃ μία ψυχὴ τρία ὑποκείμενα· καὶ νὰ ᾔναι εἰς τρία σώματα χωριστὰ κατὰ τόπον, κατὰ ἀριθμὸν, καὶ κατὰ τὰ ὑποκείμενα. Καὶ ἤθελον ἀκολοθῆσθαι ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο άτοπα, ἢ ὅτι ἡ λογικὴ ψυχὴ εἶναι διαιρετὴ καὶ ὕλική, ἢ ὅτι μία ψυχὴ ἠμπορεῖ νὰ σχηματίσῃ, ὅσα σώματα εἶναι εἰς τὸν κόσμον· διότι ἀνίσως σχηματίξῃ τρία, ἠμπορεῖ νὰ σχηματίσῃ καὶ δέκα καὶ εἰκοσι, καὶ ἑκατὸν, καὶ χίλια, τὸ ὅποιον ἠθελεν ᾔναι ἕν κατὰ πολλὰ μέγαλον σφάλμα.

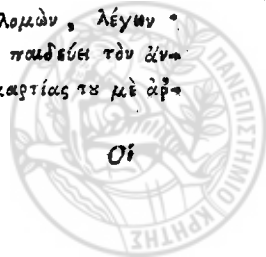
Καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι θέλουσι νὰ διαφωτεύσωσιν αὐτὴν τὴν μυρίαν μερῆν τῆς θείας Γραφῆς, πρέπειν εἶναι νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀσυστάσιαν τῶν δικαιολογημάτων, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ προσφέρουσιν. Ἐν πρώτοις πρὸς βεβαίωσιν τῆς γνώμης των, προβάλλουσι τὸ ρητὸν τῷ Ἰὼβ, ὅπερ λέγει· « Ἰδὲ ταῦτα πάντα ἐργάται ὁ ἰσχυρὸς ὁ δὲς τρεῖς μετὰ ἀνδρός ». Ὅθεν λέγουσιν, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔχει ὑπερβολικὴν φροντίδα διὰ νὰ σωθῶσιν αἱ ψυχαί, καὶ μὴ τὸ νὰ ἀμαρτάνωσι πολλοὶ, καὶ ἀναγκάζουσιν αὐτὸν νὰ καταδικάσῃ αἰωνίως αὐτὰς εἰς τὴν κόλασιν, διὰ νὰ σώσῃ αὐτὰς τὰς ψυχὰς ἀπὸ τὴν καταδίκην, πέμπει αὐτὰς εἰς ἕν ἄλλον σῶμα, διὰ νὰ διορθώσωσιν εἰς ἐκείνο τὸ σῶμα τὸ ἀμάρτημα, ὅπερ ἐποίησαν εἰς τὸ ἄλλον, καὶ νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τὴν ποινὴν.

Εἰς αὐτὴν τὴν ἀναξίαν ἐξήγησιν τῷ ρητὶ ἀποκρίνομαι, καὶ λέγω· ὅτι ἐκείνα τὰ λόγια τῷ Ἰὼβ δὲν ἔχουσιν, ὥστε δύνανται νὰ ἔχωσιν εἰς καὶνὰ τρόπον ἐκείνο τὸ νόημα, ὅπερ δίδωσιν εἰς αὐτὰ οἱ Ῥαββίνοι, καὶ ἀποδεικνύεται τῷτο ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν τῆς θείας Γραφῆς· διότι ὁ Ἐλὺδ ἠθελε νὰ δέξῃ εἰς τὸν Ἰὼβ, ὅτι δικαίως ἐτιμωρεῖτο ἀπὸ τὸν Θεὸν μὴ ἐκείνας τὰς τιμωρίας, τὰς ὁποίας ὑπέ-

μικρὸν εἰς τὴν κοπρίαν, ἕρχει χωρὶς αἰτίας, ἕ λόγον· ὅτι ἐλεγει, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπαίδευσεν αὐτὸν διὰ τὰ κάμει, τὰ μετανοήσῃ τὰς ἁμαρτίας τε, ἕ τὰ γινώσῃ εἰς τὴν τιμωρίαν τὴν κατάσασίν τε, τὴν ὁποίαν δὲν ἔμαθε τὰ γινώσῃ αὐτὴν εἰς τὰς εὐτυχίας. Καὶ φέρε εἰς ἀποδείξιν ἐκείνο, ὅπερ συνθίξῃ τὰ κάμει ὁ Θεὸς μὲ τὸς ἀνθρώπους, ἕ ὅτι δὲν ἦτον πρᾶγμα νέον, ἀλλὰ κατὰ πολλὰ μεταχρησμίον εἰς αὐτὸν, λέγον· ὅτι θέλων ὁ Θεὸς τὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ τὸν αἰώνιον θάνατον, κάμει αὐτὸν τὰ ἀρρώσῃ, τὰ σήπωνται ἄλλα τὰ κόκκαλα αὐτῆ διὰ τὴν διεξοδικὴν ἀρρώσῃ, ἕ ἂν γίνῃ εἰς αὐτὸν ἰσοχλιτικὴ ἢ ζωὴ, μισθὸ τὸ ψωμίον, ἕ μὴ ἔχων ὄρεξιν, μισθὸ ἕ κάθε ἔδης βρώματις. Ἡ σὰρξ ἀρχίζει τὰ σήπεται, ἕ κατατᾶ σχεδὸν εἰς θάνατον. Κινῆται εἰς ἔλεος δι' αὐτὸν τὸς ἅγιος, ἢ δίκαιος, ἕ παρακαλεῖ διὰ αὐτὸν, ἕ ὁ Θεὸς διὰ μεσιτίας ἐκείνου τῆ ἁγίης ἐλευθερώνει αὐτὸν ἀπὸ τὸν θάνατον, ἕ ἀνανεώνει πάλιν ἢ σὰρξ αὐτῆ. Ὅτι ἐρχόμενος ὁ ἀνθρώπος εἰς τὸν ἑαυτὸν τε, ἕ γινώσῃ τὴν κατάσασίν τε μετανοῖ διὰ τὰς ἁμαρτίας τε, ἕξέρων, ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας ἐπαυδέθη μὲ τὴσιν σκληρότητα. Ὅτι λέγει ὁ Ἐλῖβ· “Ἰδὲ ταῦτα πάντα ἐργάται ὁ ἰσχυρὸς ὁ δὲσ τρεῖς μετὰ ἀνδρός. Διηλ. δὲν ἔιναι μέγα πρᾶγμα, ὡ Ἰδὲ, ἂν ἐγὼ βεβαιώω, ὅτι ὅλον ἐκείνο, ὅπερ συνέβη εἰς ἐσὲ τὰ ἦναι τιμωρία τοῦ Θεοῦ, ἕ ὅτι σὺ λαμβάνεις παιδείαν διὰ τὰς ἁμαρτίας σου· μεταχειρίζεται μὲ ἐσὲ ὁ Θεὸς αὐτὴν τὴν εὐσπλαγγίαν διὰ τὰ ἐπιστρέψῃς εἰς αὐτὸν διὰ μέσῃ αὐτῆς τῆς ὁδοῦ. Ἄς μὴ σοὶ φαίνεται τῆτο παρᾶξινον ἕ νέον· διότι συνθίξῃ αὐτὸς τὰ κάμει ὅτι μὲ τὸς ἀνθρώπους πρὸς διόρθωσιν τῆς ζωῆς αὐτῶν.

Τῆτο εἶναι τὸ ἀληθινὸν νόημα τῶν λόγων τῆ Ἐλῖβ· ἕτε ἔβαλε σκοπὸν ποτὲ αὐτὸς τὰ ὁμιλήσῃ διὰ μετεμψύχωσιν, ἕτε διὰ ἄλλην παρομοίαν ἔλην. Καὶ εἰδὼν βεβαιώσῃ τὸς αὐτὸ εἶναι φανερὸν σφάλμα, ἕ παραφροσύνη· ἕ ὅτι ἀληθῶς εἶναι ὅτι, ἰδὲ εἰς μάρτυς ἀπὸ τῆς προεσῶτας Ῥαββίνες, ἕ αὐτὸς ἔιναι ὁ Ῥαββὶ Λευὶ Βὲν Γ γ ε ρ ὦ ν, ὁ ὁποῖος ἐξηγῶν τὰ λόγια τῆ ρητῆ τῆ Ἰδὲ λέγει· “Ἰδὲ λοιπὸν ὅλα αὐτὰ τὰ πρᾶγματα κάμει ὁ Θεὸς τρεῖς φορᾶς μὲ τὸν ἀνθρώπον· διηλ. ἰδὲ λοιπὸν ὁ Θεὸς κρατῆ ὅλους ἐκείνους τὸς τρόπος δύο ἕ τρεῖς φορᾶς μὲ τὸν ἀνθρώπον διὰ τὰ ἐπιστρέψῃ τὴν ψυχὴν ἐκείνου ἀπὸ τὸν θάνατον, παιδεύων αὐτὸν, ὅταν βλέπῃ περιπατῶντα εἰς κακὰς ὁδὸς, .

Τῆτο τὸ ἴδιον πλέον καθαρῶς διδάσκει καὶ ὁ Ῥαββὶ Σολομών, λέγων· “Ἰδὲ λοιπὸν ὁ Θεὸς κάμει ὅλα αὐτὰ τὰ πρᾶγματα, διηλ. παιδεύει τὸν ἀνθρώπον δύο, ἢ τρεῖς φορᾶς, ἕ πέμπει εἰς παιδείαν διὰ τὰς ἁμαρτίας τε μὲ ἀρρώσῃ, διὰ τὰ μὴ ἐσέλη αὐτὸν εἰς ἀφανισμόν .

Οἱ παλαιοὶ Ῥαββίνοι ἐς τὸ Ἰα λ κ ε τ ἐξηγῶσι τὸ ρητὸν τῆ Ἰὼβ τοιο-
 ποτρόπως ἰδὼν. Ἐὐὸν ἀμαρτήσῃ ὁ ἄνθρωπος μίαν φορὰν τῷ συγχωρεῖται, ἔ-
 τὴν τρίτην ἀκόμη. τὴν δὲ τετάρτην δὲν τῷ συγχωρεῖται, καθὼς ἔιναι γεγραμ-
 μένων ἐς τὸν Προφήτην Ἀμὼς. Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ, ἔ ἐπὶ
 ταῖς τέσσαρασιν ἂν ἀποσραφήσομαι αὐτόν, . Καὶ ὅτι τῆτο τὸ νόημα ἔιναι τῷ
 ρητῷ, τὸ ὅποιον εὐρίσκεται ἐς τὸν Ἰὼβ. Ἰδὲ λοιπὸν ὁ Θεὸς κάμνει αὐτὰ τὰ
 πράγματα τρεῖς φορὰς μὲ τὸν ἄνθρωπον. ἂν ἀπὸ τὰ ὅποια λόγια (ἀφίνω νὰ
 κρίνῃ τις, ἀνίσως ἦναι ἀληθινὸν, ἢ ψεῦμα αὐτὸ, ὅπερ λέγουσι, πῶς ὁ Θεὸς δὲν
 συγχωρεῖ περισσότερον ἀπὸ τρεῖς φορὰς, τὸ ὅποιον βέβαια ἔιναι ψευδὲς) ἐκῆνο
 ὅπερ θέλω νὰ ἐπιω ἔιναι, ὅτι κατὰ τὸν λόγον αὐτῶν ὀμίλει διὰ τὰς ποινὰς καὶ
 τιμωρίας, τὰς ὅποιας συνηθίζει νὰ δίδῃ ὁ Θεὸς ἐς τὸς ἀνθρώπους διὰ νὰ τοὺς
 διορθώσῃ ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας των, παιδεύων αὐτὸς μίαν ἔ δύο, ἔ πολλὰκις,
 καθὼς αὐτὸς βλέπει, ὅτι ἔιναι ἀρέλιμον διὰ τὴν αἰώνιον σωτηρίαν αὐτῶν.

Περὶ τῶν Δαιμόνων

Διὰ τὸς Δαίμονας ὑπερήτας τῷ Ἄδῃ, ὁμολογῶ τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἔιναι
 δύσκολον πρᾶγμα νὰ ἀναγινώσκῃ τις τὰς γνώμας τῶν Ἑβραίων, καὶ γὰρ αὐτὰ
 ἀναφέρονται ἀπὸ τὸς Ῥαββίνους των· χωρὶς ὅμως νὰ κινηθῇ ἐς γέλωτα ὁ ἀναγνώ-
 ζης διὰ τὰς μωρολογίας, αἱ ὅποια δειγνῶνται περὶ τῶτων, ἔ νὰ μὴ κλαύσῃ
 ἐς τὸν ἴδιον καιρὸν, βλέπων ἐς ποίαν κατάστασιν τυφλότητος ἐφθασον ἔς λαὸς
 τόσον ἠγαπηκμίως ἀπὸ τὸν Θεὸν, διὰ ποινήν τῷ φρικτοῦ ἀμαρτήματος τῆς
 Θεοκτενίας, ἧς ἐποίησαν.

Διδάσκει ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία, ὅτι οἱ Δαίμονες ἐπλάσθησαν Ἄγγε-
 λοι, πνεύματα καθαρὰτα ἐς τὸν ἐμπύρινον ἕρανόν, ὡς οἱ ἄλλοι Ἄγγελοι,
 διὰ νὰ θεωρῶσι, νὰ δοξάζωσι, νὰ ὑποτάσσωνται, ἔ νὰ ἀγαπῶσι τὸν Θεόν, ἔ
 διὰ νὰ ὑπακούωσι ἐς πᾶν νεῦμα τῆς Βασιλείας τῆς. Ὁ Θεὸς ἐπλητίσθησαν μὲ
 ἀπερα χαρίσματα ἔ προτερήματα, τόσον κατὰ τὴν φύσιν, ὅσον ἔ κατὰ τὴν
 χάριν. Αὐτοὶ ἐξέκλιναν ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ἔσχατον αὐτῶν τέλος, ἔ ἐποίησαν ἐν ἀ-
 μάρματι ὑπερηφανίας. ἔ ὁ Θεὸς χωρὶς νὰ ἀποβλέπῃ ἐς τὴν ἀξίαν τῆς, ἔ ἐς
 τὰ χαρίσματα, τὰ ὅποια ἔδωκεν αὐτοῖς, ἐγύμνωσεν αὐτὸς ἀπὸ τὴν χάριν τῆς,
 ἔ κατεδίκασεν ἀσυμπαθῶς ἐς τὸν Ἄδῃν. ἔ ὄντες φίλοι ἐγίναν ἐχθροὶ τῆς, ἔ
 ἀπὸ Ἄγγελοι ὤραστοιτο ἐγίναν ἀσχημοὶ ἔ φοβεροὶ Δαίμονες. Οἱ Ἑβραῖοι
 ὅμως δὲν διδάσκουσι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀλλ' ἔχουσι διαφανετικὴν γνώμην
 διὰ αὐτὸς.

Διδάσκουσιν εἰ βαββίνοι, ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἔναι πνεύματα ἀπλόξευτα, ἔξ ἄλλοι ἔναι σεσωματωμένοι, καθὼς ἡ ψυχὴ ἔναι ἠνωμένη μετὰ τὸ σῶμά της. Λέγουσι δὲ, ὅτι ἐκείνοι, ὅσοι ἔναι πνεύματα, ἔμειναν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, διότι ὁ Θεὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ κάμῃ τὰ σώματά των, μετὰ τὰ τῷ ἔλεψῳ ὁ καιρὸς ὅτε ἐποίησεν αὐτὰ· διότι ἔκαμν αὐτὰ πρὸς τὸ ἐσπέραι τῆς παρασκευῆς, ἔν ᾧ ἔγιναν, ἀρχισεν ἡ ἑορτὴ τῷ Σαββάτῳ· ἔξ διὰ νὰ μὴ βεβηλώσῃ τὸ Σάββατον, ἔπαυσεν ἀπὸ τὸ ἔργον, ἀρεῖς ἐκείνα τὰ πνεύματα χωρὶς σῶμα. "Ὅθω διδάσκουσιν εἰς τὸ βιβλίον ἐπιγραφόμενον 'Ραββὸτ, ἐξηγῶντες τὸν κδ'. σίχ. τῷ α'. Κεφ. τῆς Γενέσεως, ὅς τις λέγει· "Καὶ ἔτι ὁ Θεὸς· ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος, τετράποδα, ἔξ ἑρπετὰ, ἔξ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος". Καὶ λέγουσιν αὐτὰ τὰ λόγια· Εἶπω ὁ 'Ραββί· αὐτοὶ ἔναι οἱ Δαίμονες, τῶν ὁποίων ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὴν ψυχὴν, καὶ ἤλθε διὰ νὰ κτίσῃ τὰ σώματα, ἀλλ' ἐμποδίσθη ἀπὸ τὸ Σάββατον, ἔξ δὲν ἔκτισεν αὐτὰ, διὰ τὴν ἀγίασιν τὸ Σάββατον.

Μὲ αὐτὰς τὰς μυρολογίας δεκνύουσι ἔξ πισεύουσιν, ὅτι ὁ Θεὸς ἔναι πολλὰ ἀδύνατος ἔξ ἀσώχασος, τρόπον τινὰ ἠγείη ὅτι ἦτον τὸ Σάββατον, ἔξ πῶς ἔχει χρεῖαν ἀπὸ καιρὸν εἰς τὰ πράγματά τε· καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ κάμῃ εἰς μίαν σιγμὴν ὄλον ἐκείνο, τὸ ὁποῖον ἀρέσκει πρὸς αὐτὸν· ἔξ ὅτι ἔ-αι ὑπόχρεως εἰς τὸν Νόμον τῷ Σαββάτῳ, ἔξ ἀνίσως ἔκαμν εἰς αὐτὸ τὰ σώματα ἐκείνων τῶν Δαιμόνων, ἠθέλε νομισθῆ ἕνοχος ἔξ παραβάτης τῷ Νόμῳ.

'Ὁ 'Ραββί Μωϋσῆς Βὰ ρ Να χ μ ἂ ν ἐξηγῶν τῷ Μωϋσέως τὴν Πεντάβιβλον λέγει· "ὅτι οἱ Δαίμονες ἔναι συνθεμένοι ἀπὸ δύο σοιχῆα. δηλ. ἀπὸ τὸ πῦρ ἔξ ἀπὸ τὸν ἀέρα". Εἰς τὸ Τ α λ μ ἔ θ βιβλίον Χ α γ ι κ ἂ λέγει· "ὅτι οἱ Δαίμονες ἀξάνουσι, ἔξ πολυπλασιάζουσι, ἔξ ἀποθνήσκουσιν ὡς οἱ ἄνθρωποι". Γδὲ τὰ λόγια τε· "οἱ διδάσκαλοι ἡμῶν ἐδίδαξαν ἡμᾶς, ὅτι ἐξ πραγμάτων λέγονται διὰ τὸς Δάιμονας· τὰ τρία ἔναι κοινὰ μετὰ τὸς Ἀγγέλους, ἔξ τὰ ἄλλα τρία κοινὰ μετὰ τὸς ἀνθρώπους. Πρῶτον· ὅτι ἔχουσι πτέρυγας ὡς οἱ Ἀγγελοὶ. Δεύτερον· πετῶσιν ἀπὸ τὴν μίαν ἄκρην τῷ κόσμῳ εἰς τὴν ἀλλήν ὡς οἱ Ἀγγελοὶ. Τρίτον· ἠξέουσι ἐκείνο, ὅπερ μέλλει νὰ συμβῆ, ὡς καὶ οἱ Ἀγγελοὶ." Ἐχουσι τρία πράγματα κοινὰ μετὰ τὸς ἀνθρώπους. Πρῶτον· τρώουσι ἔξ πίνουσιν ὡς οἱ ἄνθρωποι. Δεύτερον· ἀξάνουσι ἔξ πολυπλασιάζουσι ὡς οἱ ἄνθρωποι. Τρίτον· ἀποθνήσκουσιν ὡς οἱ ἄνθρωποι.

Περὶ δὲ τῆς ἀρχῆς τῶν Δαιμόνων δὲν ἔναι σύμφωνοι οἱ 'Ραββίνοι. Λέγουσιν οἱ Ταλμυθιστὰ εἰς τὸ σύνταγμα Νυε ρε ββὲν, ὅτι ὁ Ἀδὰμ μετὰ τὴν

ἀμαρ-

ἁμαρτίαν, τὴν ὅποιαν ἔκαμω, ἀφωρίσθῃ ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ ἑκατὸν τριάντα χρό-
 νος, εἰς τὸν ὅποιον καιρὸν αὐτὸς ἐσυνκισιάσθῃ μὲ τὰ πνεύματα τὰ θυλιὰ, καὶ
 ἡ Εὐα μὲ τὰ ἀρσενικά, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐγυνηθήσαν οἱ Δαίμονες. Εἰς τὸ
 Γ α λ κ ε τ εὐρίσκεται τοιοῦτοτρόπως· Εἶπεν ὁ Ῥαββὶ Ἐ λ α ζ ἄ ρ υὸς τῷ
 Ἀ ζ α ρ ί α· εἰς ὅλους ἐκάνας τὰς χρόνος, ἕς ἐσάθῃ ἀφωρισμένος ὁ Ἀδὸμ, ἢ
 χωρισμένος ἀπὸ τὴν Εὐαν, ἐγύνθησε Δαίμονας ἢ πνεύματα.

Λέγουσι ἢ ἄλλας πολλὰς μυθολογίας οἱ Ῥαββίνοι ὁμιλῶντες διὰ τὸν τρόπον
 πῶς ἐγυνηθήσαν οἱ Δαίμονες· ἀλλ' ἀρκῶσιν αὐτὰ ἅ ἐδήσεις, τὰς ὁποίας ἔδω-
 κα ἕς τὸν ἀναγνώστην διὰ τὴν ἰζηυῆ ἕς ποίαν δυσυχωρισμῶν κατὰσασιν εὐρίσκε-
 ται κατὰ τὸ παρὸν ἢ ἀθλιωτάτη συναγωγή.

Περὶ Παραδείσου

Μετὰ δώδεκα μῆνας ἀπὸ τὴν θάνατον τινὲς Ἑβραῖοι, σοφάζονται διὰ βέ-
 βαιον οἱ Ἑβραῖοι, ὅτι ἡ ψυχὴ ἐσέρχεται εἰς τὸν Παράδεισον ὅς, τις ὀνομάζεται
 ἀπὸ αὐτῆς Γ α ν ἔ θ ε ν. Δὲν ἐναντιόνονται οἱ Ῥαββίνοι εἰς τὸ νὰ ἐμολογήσασιν,
 ὅτι ἡ μακαριότης ἔσεται εἰς τὴν ἡσάαν θεωρίαν τῷ Θεῷ· εἶναι ὁμοῦ ἀληθῆς, ὅτι
 προσαρμόζουσιν εἰς αὐτὸν τόσους μύθους, ἕς πεισέουσιν ὡς ἀληθῆς. Λέγουσιν ὅτι οἱ
 μακάριοι εἰς τὸν ἕρανὸν συνδιαλέγονται μὲ τὸν Θεὸν διὰ τὰ πράγματα τῷ Γ α λ-
 μ ἔ θ, ἢ ὅτι ἕνιοτε μὲν νικημένοι. Διορίζουσι πολλὰς ἀκαθαρσίας εἰς τὸν Πα-
 ράδεισον, ἢ ὅτι οἱ Μακάριοι ἀπέρχονται ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην διὰ τὴν συ-
 νομιλίαν· ἔτω διγυῖνται εἰς τὸ Γ α λ μ ἔ θ, σύγγραμμα Β ε ρ α χ ὁ π.

Δὲν εἶναι πρᾶγμα ἀσυκῆθισον τὸ νὰ ἀνθίστανται οἱ Ῥαββίνοι εἰς τὸν Θεόν·
 ἐπειδὴ ἢ αὐτοὶ καυχῶνται εἰς τῆτο. Εὐρίσκεται εἰς τὸ Γ α λ μ ἔ θ σύνταγμα
 Β α α ν ε σ ί β α, ὅτι συνδιαλεγόμενοι τινὲς Ῥαββίνοι διὰ ἕν ἄρθρον τῷ Νόμῳ,
 εἶχον ὅλοι μίαν γνώμην, ἔξω μόνον ἀπὸ ἕνα, ὅς, τις ὀνομάζετο Ῥαββὶ Ἐ λ ι ἔ-
 ζ ε ρ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἄλλην γνώμην, ἢ δὲν ἤθελε κατ' ἕδῖνα τρῶπον νὰ συμφωνή-
 σῃ μὲ τὴν γνώμην τῶν ἄλλων Ῥαββίνων. Αὐτὸς ἔκραξε μάρτυρα τὸν Θεὸν εἰς
 ἐκῆνο ὄπερ. ἔλεγε· ἢ εὐθὺς ἠκῶσθῃ φωνὴ ἀπὸ τὸν ἕρανὸν· “ Μὴν ἐναντιώσεσθε
 ὧ Ῥαββίνοι εἰς τὸν Ἐλιέζερ, διότι ἡ διδασκαλία αὐτῷ εἶναι ἀληθῆς, ἢ Ἐθυ-
 μάθησαν οἱ Ῥαββίνοι· ἢ ἕς ἀπὸ αὐτῶν λεγόμενος Ῥαββὶ Ἰ ω ζ η ἐ ἐσυκῶσθῃ
 ὀρθῶς, ἢ αὐτῷ εἶπεν· Κύριε, ἡ ὁμιλία ἡμῶν δὲν εἶναι εἰς τὸν ἕρανὸν, ἀλλ' εἰς τὴν
 γῆν, ὅπου πρέπει νὰ σαθῇ εἰς ἐκῆνο ὄπερ ἀποφασίζει τὸ περισσότερον μέρος. Καὶ
 εὐθὺς ὅλοι ἀφώρισαν τὸν πτωχὸν Ῥαββὶ Ἐ λ ι ἔ ζ ε ρ, ὁ ὁποῖος διὰ τὸν φόβον
 τῷ ἀφωρισμῷ ἐκλίνοι εἰς τὴν γνώμην τῶν ἄλλων. Μετ' ὀλίγον καιρὸν ἕς ἀπ' ἐ-
 κῆνος τῶν Ῥαββίνων, ὀνομαζόμενος Ῥαββὶ Ν ἄ θ α ν συνήπνθησε τὸν Προφῆ-
 την

την Ἠλίαν, (διὰ τὸν ὅποιον πιεθεῖσιν οἱ Ἑβραῖοι πῶς περιπατῆ ἐς ὄλον τὸν κόσμον) ἢ ἠρώτησεν αὐτὸν, ἂν ἐς τὸν καιρὸν ἐκείνῃ τῷ ἀφωρισμῷ εἴρισκετο ἐς τὴν ἄβαντὸν πλησίον ἐς τὸν Θεόν· καὶ ἔπειν ὁ Ῥαββὶ· τί ἔπειν ὁ Θεὸς ὅτε ἔδωκεν, ὅτι οἱ διδάσκαλοι ἡμῶν δὲν ἠθέλησαν νὰ δεχθῶσιν ἐκεῖνο. Ὅπερ αὐτὰς εἶπε διὰ μέσω ἐκείνης τῆς φωνῆς ἀπὸ τὸν ἄβαντὸν; ἀπεκρίθη ὁ Ἠλίαν· ὁ Θεὸς ἐγγέλασε, ἢ ἔπειν· οἱ ἐδικοί μου υἱοὶ μὲ ἐνίκησαν. Ἀπὸ τῆτο ἡμπορεῖ νὰ ἰδῆ ὁ καθὲς πόσον μικρὰ εἶναι ἡ διδασκαλία αὐτῶν. Ὅτι διὰ νὰ βάλωσιν οἱ Ῥαββίνοι ἐς καλὴν ὑπόληψιν τὴν κατηραμῶνον Τ α λ μ ὲ θ, τόσον μεμισκῶνον ἀπὸ τὴν θείαν Γραφήν, διδάσκουσιν ὅτι οἱ Μακάριοι συνδιαλέγονται μὲ τὸν Θεὸν τὰς ἀνωφελεῖς ἢ μικρὰς διαλέξεις αὐτῷ τῷ βιβλίῳ· ἢ ὅτι ἐς τὸν Παράδεισον εἶναι πολλὰ ἀκαδημαῖαι, ἢ μανθάνουσιν ἐς αὐτὰς πάντοτε τὸ Τ α λ μ ὲ θ, ἢ ὁμιλοῦσι πάντοτε διὰ τὴν διδασκαλίαν, ἢν περιέχεται ἐς αὐτό.

Περὶ τῶν Ἀγγέλων.

Περὶ δὲ τῶν Ἀγγέλων διδάσκουσιν οἱ Ῥαββίνοι, ὅτι εἶναι σωματικοί, καὶ ἑλικτοί, ἢ ὅτι μολύνονται μὲ ἀμαρτήματα τῆς σαρκὸς, ἢ τῆς ἀσελείας· καὶ ὅτι πολλοὶ ἀπὸ αὐτῶν γυνῶνται, ἢ ἀποθνήσκουσιν καθ' ἡμέραν· δηλ. οἱ Ἑβραῖοι τὸς ὑπερβαίνουσιν αὐτὰς ψάλλοντες τὸς ὕμνος τῷ Θεῷ, τὸς ὁποῖους αὐτοὶ δὲν ἡμπορεῖσι νὰ ἀρχίσωσιν, μέχρις ἢ δὲν ψάλλωσιν οἱ Ἑβραῖοι.

Καὶ ὅτι οἱ Ἀγγελοὶ εἶναι σωματικοὶ ἢ ἑλικτοί, φανερώουσιν ἀπὸ διαφορῶν τύπων τῆς θείας Γραφῆς, ἐς τὸς ὁποῖους φαίνεται, ὅτι τὸ ἱερὸν κείμενον νὰ ἀποδιδῆ ἐς αὐτὰς ἀληθινὸν σῶμα, καθὼς ἐς τὴν Ἐξοδὸν Κεφ. 25. ὅπου λέγει· «Ὅτι τὰ Χερουβὶμ ἔχον πτέρυγας, ἢ ἔτον ἐς ὁμοίωσιν ἢ μορφῆν ἀνθρωπίνην», ἐς τὸν Ἡσαΐαν Κεφ. 6. λέγει· «Ὅτι τὰ Σεραφὶμ ἔχον πτέρυγας». Δὲν καταλαμβάνουσιν οἱ ταλαίπυροι, ὅτι μὲ τὸ σχῆμα τῶτων τῶν πτερυγῶν παριστάνεται ἡ γρηγορωτάτη κίνησις αὐτῶν τῶν Ἀγγέλων, ἢ ἡ ἐτοιμότης ἐς τὸ νὰ ἀεργήσωσιν ὄλον ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ὁ Ὑψιστος Κύριος παραγγέλλει αὐτοῖς.

Τὸ ἴδιον πρέπει νὰ λέγωμεν δι' αὐτὰς, ὅταν ἡ θεία Γραφή περιγράφῃ αὐτὰς, εἰς ἕδρας ἀφύχων πραγμάτων καθὼς εἰς τὴν Ἐξοδὸν Κεφ. 3.

Προσάπτουσιν ἀκομήν εἰς τὸς Ἀγγέλους ἀσελείας μὲ γυνῶνας· ἢ εἰς τῆτο δὲν ἡμπορεῖσι νὰ προφασίζωνται τὴν ἀλληγορίαν. Λέγουσιν εἰς τὸ Ἰωλκὲτ Ἀριθμ. 44. τῷ τύπῳ τῆς Λιβόρνε, ὅτι νὰ ἐσυνέβη αὕτη ἡ ὑπόθεσις, ἢ τις ἰσορροῖται μὲ τοιαῦτα λόγια· «ἠρώτησαν οἱ μαθητὰ τὸν Διδάσκαλον τῆς Ῥαββὶ Ἰωσήφ, τίς εἶναι ὁ Ἄ ζ α ἦ λ; ἢ αὐτὰς ἀπεκρίθη αὐτοῖς· εἰ ἢ ἔχων οἱ ἀν-

ἄνθρωποι πρὶν τῷ κατακλισμῷ, ἔπροσκύων τὰ εἶδωλα, ἐλυπήθη μεγάλης ὁ
 Θεός. Τότε παρεστάθησαν ἐνώπιόν τε δύο Ἄγγελοι, ὁ ἕως λεγόμενος Σκιι-
 χαατζαίς, ἔξ ὁ ἄλλος Ἄζαήλ, ἔ τῷ ἔειπον Κύριε τῷ παντός, δὴν εἶναι ἀληθι-
 νὸν ὅτι ὅτε ἐπλασεσ τὸν κόσμον, ἡμεῖς ἐπαμύν σοι, τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι
 μιμησῆκη αὐτῷ; Ἀπεκρίθη ὁ Θεός· ἔ τώρα τί θέλει εἶναι διὰ τὸν κόσμον;
 ἀπεκρίθησαν αὐτοὶ· Κύριε ἡμεῖς θέλομεν κυβερνήσῃ αὐτὸν· ἀπεκρίθη αὐ-
 τὸς ὁ Θεός· Ἐγὼ ἤξεύρω, ὅτι, ἐὰν ἐσῆς κατοικήσῃτε ἐς τὴν γῆν, θέλε-
 τε γῆν ὑποκέμνωσι ἐς ἀπέρας περασμῶς, καὶ θέλετε μιανθῆ χηρότερα ἀ-
 πὸ τῶς ἀνθρώπων ἐς τὴν ἀσέλευαν. Ἀπεκρίθησαν αὐτοὶ· Δὸς ἡμῖν ἀδειαν
 νὰ κατοικήσωμεν ἀναμεταξὺ ἐς τὸς ἀνθρώπων, ἔ θέλεις ἰδῆ μὲ πύσιν ἐπι-
 μέλειαν θέλομεν ἀγιάσῃ τὸ ὄνομά σου. Εἶπεν ὁ Θεός· Ἰπάγετε, ἔ κατοί-
 κήσατε ἀναμεταξὺ ἐς αὐτὸς. Καὶ εὐθὺς ἐμείκθησαν μὲ τὰς θυγατέρας τῶν
 ἀνθρώπων· διότι ἦσαν ὡραῖαι, καὶ δὴν ἠμπόρουν νὰ ἐμπεδίσωσι τὴν ἐπιθυ-
 μίαν των, ἕτε νὰ ἀντισταθῶσιν ἐς τὸς περασμῶς. Ὁ Σκιιχαατζαίς
 εἶδε μίαν κόρην, ἣτις ὠνομάζετο Ἰσεάρα, ἢ Ἀσρέα, ἐπροσήλωσε τὰ
 ὀμμάτια τε ἐς αὐτὴν, ἔ ἐκίνησεν αὐτὴν ἐς ἀκρασίαν· ἔ ἔειπεν αὐτῇ σέξου
 ἐς ἐκείνο, ὅπερ ζητῷ· ἀπεκρίθη ἐκείνη· Ἐγὼ δὴν θέλω συγκατανεύσῃ πο-
 τὲ, ἀνίσως δὴν μάθης ἐμὲ τὸ ὄνομα τῷ ἀρρήτῳ Θεῷ, μὲ τῷ ὁποίῳ τὴν δύνα-
 μιν ἀναβάνεις ἐς τὸν ἔρανον, ὅταν τὸ προφέρης, ἔπε τὸ ὄνομα πρὸς αὐτὴν· ἔ
 αὐτῇ τὸ ἐπρόφερε, ἔ ἀνέβη ἐς τὸν ἔρανον. Καὶ ἔειπεν ὁ Θεός· Ἐπειδὴ αὐτῇ
 ἀπέφυγε τὴν ἀμαρτίαν, ὑπάγετε, ἔ βάλετε αὐτὴν ἀναμεταξὺ ἐς τὰ ἐπὶ τῶ
 ἄσρα τῆς πηλιάδος, διὰ νὰ φυλάττηται πάντοτε ἢ ἐνθύμησίς της. Καὶ ἐπε-
 τα συνηριθμῆθη μὲ ἐκείνην τὴν σύνοδον τῶν ἄσρων, ἣτις ὠνομάζεται Χιμά.
 Ὅταν ὁ Σκιιχαατζαίς ἔ Ἄζαήλ εἶδον τῆτο, ἔλαβον γυναικας,
 ἔ ἐγέννησαν δύο υἱας, ὁ ἕως ὠνομάσθη Χιββά, ἔ ὁ ἄλλος Χιῖα· ὁ Ἄ-
 ζαήλ ἦτον ἐπιστάτης ἐς ὅλα τὰ χρώματα, ἔ εἰς ὅλα τὰ σολίδια τῶν γυναι-
 κῶν, μὲ τὰ ὁποῖα πλανῶσι τὸς ἀνθρώπων, ἔ παρακινῶσιν αὐτὸς εἰς τὴν ἀ-
 μαρτίαν. Ἀφ' ἔ ἤκουσε τῆτο ὁ Μετατρῶν (εἰς ἀπὸ τῶς μεγαλητέρως
 Ἄγγελος) ἐπεμψεν ἕνα μηνυτὴν πρὸς τὸν Σκιιχαατζαίον, ἔ ἔφερε
 πρὸς αὐτὸν τὴν εἰδήσιν, ὅτι ὁ Θεός ἔχων ἀποφασίση νὰ βυθίσῃ τὸν Κόσμον
 μὲ ἕνα παγκόσμιον κατακλισμὸν. Ὡς δὲ ἤκουσεν αὐτὸς τῆτο· ἔκλαυσε
 πικρῶς, τὸσον διὰ τὸν ἀφανισμὸν τῷ Κόσμῳ, ὅσον ὅτι, ἐν ᾧ ἐβυθίζετο ὁ-
 λος ὁ Κόσμος, δὴν ἠθέλον ἔχη τὰ παιδία αὐτῷ τὸν τρόπον νὰ τρέφονται.
 Διότι ὁ καθῆς ἀπὸ αὐτῶς ἔτρωγε χίλια Καμήλια τὴν ἡμέραν, χίλια ἀλογα,

ἔχιλία βόδια, κτλ'.

Εἰς τὸ βιβλίον ὀνομαζόμενον ῥαβδὶ, διδάσκουσιν οἱ Ῥαββίνοι, ὅτι ὁ Θεὸς πρὸ τῆς νά πλάσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἠθέλησε νὰ ἀκώσῃ τὴν γνώμην τῶν Ἀγγέλων. Μερικοὶ ἔλεγον νὰ πλάσῃ αὐτὸν, ἄλλοι νὰ μὴ τὸν πλάσῃ· ἔκ ἐκείνου τὸ ἀνομιεταξὺ τῆς φιλοεικίας των, ὁ Θεὸς ἔπλασε αὐτὸν, ἔ ἔμεναν γελασμένοι.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν Ἑβραίων οἱ Ἀγγελοὶ εἶναι ἀμαθῆς· δὴν καταλαμβάνουσι τὴν Συριακὴν ἢ Χαλδαϊκὴν γλῶσσαν. Διδάσκουσιν ἐς τὸ Γαλμῆθ Κεφ. Ἰεζιδτ Ἐσκιαμβάτ, με οὐτὰ τὰ λόγια· “Εἶπεν ὁ ραββὶ Ἰεχιδάς· ποτε νὰ μὴν προσεύχηται ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν Συριακὴν γλῶσσαν. “Καὶ ἔπεν ὁ ραββὶ Ἰέδιδάς· με ἐκείνον ὅστις προσεύχεται εἰς τὴν Συριακὴν “γλῶσσαν οἱ Ἀγγελοὶ δὲν ἰάνονται με αὐτὸν, διότι δὲν καταλαμβάνουσιν αὐτὴν τὴν γλῶσσαν.

Βεβαιώνουσιν ἐς τὸ Γαλμῆθ σύνταγμα Ἰομά, Κεφ. Ἰομβά Κιπριμ, ὅτι διὰ ἕν κάποιον σφάλμα, ὁπερ ἔκαμεν ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, ἐδάρθη σκληρῶς ἐκ προσαγῆς τῆς Θεῆς με ἐξήκοντα πληγῶς. Τὸ πταῖσμα τοῦ ἐσαῖθη, διότι ἐν ᾧ ὁ Θεὸς ἠθέλε νὰ καύσῃ τὸν Ἑβραϊκὸν λαὸν με πῦρ ἑράνιον, ὁ Ἀγγελος Γαβριήλ ἔλαβε τὰ ἀναμμένα κάρβουνα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Χερυβιμ, ἔ ἐκράτισεν αὐτὰ ἐπτά χρόνους, διὰ νὰ ψυχρανθῶσιν εἰς αὐτὸν τὸν καιρὸν, ἔ νὰ μὴ προζηήσωσι ζημίαν, εἰς τῆτο ἐπρόσθεσε τὸ Γαλμῆθ, καὶ ἔπεν· Εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν εὐγαλαν τὸν Γαβριήλ ἀπίσω εἰς τὸ παρατέτασμα τῆς ἑρανῆς, ἔ τὸν ἐφραγγέλωσαν με ἐξήκοντα βαριματίας, τὰς ὁποίας ἐξεφόρτισαν αὐτὰς με πύρινα φραγγελία· Πιστεύουσιν ὅτι οἱ Ἀγγελοὶ σφάλουσιν, ἔ ἐκείνου τὸν ἑρανὸν παιδεύονται με ἀσηρότητα.

Ἀπὸ τὰ προφητεία φανερὸν εἶναι, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἔχασαν τὴν γνώμην τῆς Θεῆς, ἔ τῶν ἐν τῆς ἑρανῆς πραγμάτων. Ἄς σοχάζηται τώρα ὁ Χριστιανός, ἔ νὰ μὴ θαυμάσῃ, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ὀμιλοῦσι με τόσους τρόπους ἀπρεπῆς διὰ τὴν ἁγίαν ἡμῶν πίσιν, ἐν ᾧ αὐτοὶ ὀμιλοῦσι με τόσων πολλὴν ἀσέβειαν καὶ διὰ τὸν Θεόν, ἔ διὰ τὰς Ἀγγέλους, διὰ τὰς ἐποίας διηγῶνται ἀναρίθμητα σφάλματα.

Τ Ε Λ Ο Σ

Ψ Ε Υ Δ Ε Ι Σ Μ Ε Σ Σ Ι Α Ι .

τὲς ὁποῖες ἐδέχθησαν καὶ ἐπίβησαν οἱ Ἑβραῖοι .

Εἰς τὸν 130 χρόνον ἀπὸ Κριστῦ γυνήσεως, ἦλθον ἕως Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Βαρκοχάμ, ἃ ὀνομάσθη ἀπὸ τῆς Ἑβραϊκῆς Βαρκοσβα υἱὸς ψεύδους ἔπιείσθη ἀπὸ τὸν Ἀδριανόν, ἃ θανατώθη. Οὕτω λέγει τὸ Ταλμύθ.

Εἰς τὸν 434 χρόνον, ἕως τὸν καιρὸν Θεοδοσίῳ τῷ μικρῷ, ἐδέχθησαν διὰ Μεσσίαν ἕως τὴν νῆσον τῆς Κρήτης ἕνα κάποιον Ἑβραῖον ὀνομαζόμενον Βαρκοτζίβα.

Εἰς τὸν 522 χρόνον, ἕως τὸν καιρὸν τῷ Ἰουστινιανῷ τῷ πρεσβυτέρῳ ἐδέχθησαν ἕνα ὀνομαζόμενον Δυναὰμ Αἰθίοπα.

Εἰς τὸ 1137 χρόνον, διηγῆται ὁ Μαϊμονέδης, ὅτι ἕως τὴν Γαλίαν ἐδέχθησαν οἱ Ἑβραῖοι διὰ Μεσσίαν ἕνα ἀνθρώπον ἀσεβῆ, ἃ αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἰδίως Γάλλης θανατώθη.

Εἰς τὸν 1138 χρόνον, εἰς τὴν Περσίαν ἐδέχθησαν ἕνα Ἑβραῖον διὰ Μεσσίαν, ἃ θανατώθη ἀπὸ τὸν Βασιλέα.

Εἰς τὸν 1157 χρόνον, εἰς τὴν χώραν τῆς Κορδέβας εἰς Ἰσπανίαν ἐφάνη ἕως Ἑβραῖος ἃ ἐκηρύττετο διὰ Μεσσίας. Οὕτω λέγει ὁ εἰρημικός Μαϊμονέδης.

Εἰς τὸν 1167 χρόνον, εἰς τὸ Φεσσανὸν βασιλεῖον ἕως Ἑβραῖος ἐκήρυξε τὸν ἑαυτὸν τε διὰ Μεσσίαν. Οὕτω γράφει ὁ Μαϊμονέδης πρὸς τὰς Ἑβραϊκὰς τῆς Μαρσιλίας.

Εἰς τὸν 1174 χρόνον, εἰς τὴν Περσίαν ἐφάνη ἕως ἄλλος Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος τὸν ἑαυτὸν τε Μεσσίαν.

Εἰς τὸν 1176 χρόνον, εἰς τὴν Μοραβίαν ἐφανέρωθη ἕως Ἑβραῖος, ψευδῆς Μεσσίας, ὀνομαζόμενος Δαβὶδ Ἀλμυσέρ, ὁ ὁποῖος ἐπέισθη καὶ θανατώθη.

Εἰς τὸν 1197 χρόνον, εἰς τὸν καιρὸν Φερδινάνδου τῷ Καθολικῷ, ἐφάνη ἕως ψευδῆς Μεσσίας, ὀνομαζόμενος Ἰσμαήλ Σοφί.

Εἰς τὸν 1500 χρόνον, ὁ Ῥαββὶ Αεεμελὶν ἐκήρυττε, ὅτι ἐφάνη τὸν ἑαυτὸν τε Μεσσίας.

Εἰς τὸν 1530 χρόνον, εἰς Ἰσπανίαν ἕως Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Σολομών Μολχὸς ἐκήρυττε τὸν ἑαυτὸν τε Μεσσίαν.

Εἰς

Εἰς τὸν 1613 χρόνον, ἐς τὴν Ἀνατολικὴν Ἰνδίαν ἦς Ἑβραῖος ἐκήρυττε τὸν ἑαυτὸν τε ὡς Μεσσίαν .

Εἰς τὸν 1666 χρόνον, ἐς τὴν Τυρκίαν ἦς Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Σάββατον Ζεβὶ ἐπιστεύθη ἀπὸ ὅλης τῆς Ἑβραίας, ὡς ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας, ἔπειτα ἔγινε Τῦρκος .

Εἰς τὸν 1682 χρόνον, ἐς Γερμανίαν ἦς ἄποιος Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Μαρδοχαῖος ἐκήρυξε τὸν ἑαυτὸν τε διὰ Μεσσίαν .

Καὶ ἰδὲ λοιπὸν ἐπληρώθη αὐτὸ τὸ ὁποῖον προῆπεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὡς ἔφη Ἐμεῖς Χριστὸς ὡς ἔφη Ἐμεῖς Χριστὸς (Μεσσίας) ἔ πολλὰς πλανήσασιν ἔγεθθήσανται γὰρ ψευδοχριστοὶ ἔ ψευδοπροφήται .

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΩ ΒΙΒΛΙΩ

τῷ Κυριῷ Νεοφύτῳ τῷ ἐξ Ἰουδαίων.

ΚΕΦ. Α΄.	Περὶ τῶν Ἑβραίων, περὶ τῷ ἁματιος ἔπερ λαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς Χριστιανῆς, ἔ περὶ τῆς μεταχειρίσεως αὐτῷ μετ' ἀποδείξεω ἐκ τῆς ἱερᾶς Γραφῆς.	Σελ. 1.
ΚΕΦ. Β΄.	Περὶ τῷ ῥητῷ "Καὶ ἔδωκα αὐτοῖς προσάγματα ἕ καλὰ",.	25.
ΚΕΦ. Γ΄.	Περὶ Αἰρετικῶν, ἔ Ὁρθοδόξων.	45.
ΚΕΦ. Δ΄.	Περὶ τῷ πότε μέλλει γυνήσεσθαι μία ποιμνῆ, εἷς ποιμνῆν.	68.
	Ἑπτὰ ἐρωτήσεις προβάλλουσιν ἄς τῆς Χριστιανῆς οἱ Ἑβραῖοι.	75.
Ἐρώτησις α΄.	Περὶ τῆς περιτομῆς.	75.
— β΄.	Περὶ τῷ Σαββάτῳ.	79.
— γ΄.	Περὶ τῆς χηρευσάσης γυναικὸς, ἔ λύσεως τῷ ὑποδήματος τῷ ἀδελφῷ τῷ ἀνδρὸς αὐτῆς.	110.
— δ΄.	Περὶ τῷ δέματος τε φιλίς, ἔ περὶ ἀζύμων.	113.
— ε΄.	Περὶ τῶν γυνῶν, ἔ κρασπέδων.	121.
— ς΄.	Περὶ τῶν ἐμποδισμῶν ὄψαριων, ἔ κρεάτων.	124.
— ζ΄.	Περὶ τῷ μὴ ἀροτριᾶν ἐν Μόσχῃ, ἔ Ὀνη.	127.
	Περὶ τῷ Ταλμῦθ τῶν Ἑβραίων.	132.
	Περὶ τῆς Ἀλλήτ, ἦν πιτεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι.	135.
	Περὶ τῆς ταφῆς τῶν Ἑβραίων.	137.
	Περὶ τῆς μετεμφυχώσεως, ἦν πιτεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι.	138.
	Ἀναίρεσις.	139.
	Περὶ τῶν Δαιμόνων.	142.
	Περὶ Παραδείσου.	144.
	Περὶ τῶν Ἀγγέλων.	145.
	Ψευδῆς Μεσσία.	148.

